

تفسير الكريم الرحمن
في تفسير كلام المنان

تفسير السعدي

TAFSĪR AS-SA'DĪ

EDIȚIE ROMÂNĂ

Juz' 22-24

Al-Aḥzāb 33:31 – Fuṣṣilat 41:46

Vol. 8

Comentariu al Coranului de

‘ABD AR-RAḤMĀN IBN NĀṢIR
AS-SA'DĪ

INSTITUTUL TAWHID

ABD AR RAHMAN IBN NASIR AS SADI

Tafseer As Sa'di

Explicarea sensurilor Coranului

Volumul 8

JUZURILE 22 LA 24

al Ahzab 33:31 pana la Fussilat 41:46

Traducere din limba araba in limba romana

Institutul Tawhid din Romania

Text coranic arab: Tanzil Quran Text, versiunea 1.1, Uthmani. Copyright © 2007–2026 Tanzil Project. Licenta Creative Commons Attribution 3.0. Reproducerea si distribuirea identica sunt permise; modificarea textului nu este permisa. Acest aviz si atribuirea Tanzil Project se pastreaza in copii si in lucrarile care contin parti substantiale ale textului.

<https://tanzil.net> · Actualizari: <https://tanzil.net/updates/>

Caractere arabe Amiri si Amiri Quran, Khaled Hosny si colaboratorii. Licenta SIL Open Font License.

Ghid de lectura

Cum este organizat volumul

Volumul cuprinde comentariul juzurilor 22–24: Sura al Ahzab de la versetul 31 la 73, surele Saba, Fatir, Ya Sin, as Saffat, Sad, az Zumar si Ghafir in intregime si Sura Fussilat de la versetul 1 la 46. Sura al Ahzab continua din volumul 7. Juzul 23 incepe cu Ya Sin 36:28, iar juzul 24 cu az Zumar 39:32.

Textul arab si traducerea sensurilor

Pasajele Coranului sunt asezate pe mijlocul paginii, in limba araba. Traducerea sensurilor in limba romana este tiparita cu litere aldine, iar comentariul lui as Sadi cu litere obisnuite. Traducerea reda sensurile textului coranic si nu inlocuieste originalul arab.

Referintele si notele

O trimitere precum 33:31 indica Sura al Ahzab, versetul 31. Notele de subsol ofera referinte pentru relatari, lamuriri de sens sau variante de traducere utile intelegerii pasajului. Mențiunile „manuscrisul A”, „manuscrisul B” sau „cele două manuscrise” din unele note se referă la exemplarele manuscrise ale comentariului lui as-Sa’dī, comparate la pregătirea ediției arabe. Ele nu desemnează versiuni diferite ale Coranului. Un juz este una dintre cele treizeci de parti ale Coranului.

Orientarea in volum

Cuprinsul indica surele si impartirea pe juzuri. Repertoarul de la sfarsit permite gasirea fiecarui pasaj coranic comentat. Autorul grupeaza uneori mai multe versete inaintea comentariului; aceasta ordine este pastrata si semnalata prin titluri distincte. Limitele juzurilor sunt marcate prin titluri distincte. Trimiterile sunt active in documentul electronic si indica paginile pentru exemplarul tiparit.

Cuprins

Ghid de lectura.....	ii
Juzul 22.....	1
Sura al Ahzab 31–73.....	1
Sura Saba 1–54.....	33
Sura Fatir 1–45.....	63
Sura Ya Sin 1–27.....	89
Juzul 23.....	97
Sura Ya Sin 28–83.....	97
Sura as Saffat 1–182.....	114
Sura Sad 1–88.....	143
Invataturi din povestirea lui Dawud si Sulayman.....	153
Sura az Zumar 1–31.....	168
Juzul 24.....	188
Sura az Zumar 32–75.....	188
Sura Ghafir 1–85.....	211
Sura Fussilat 1–46.....	250
Repertoarul pasajelor comentate.....	271

Juzul 22

Sura al Ahzab

VERSETELE 31 LA 73

Revelata la Medina

Versetul 31

* وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾

31. Iar aceleia dintre voi care este ascultatoare fata de Allah si de Trimisul Sau si savarseste fapte bune ii vom da rasplata de doua ori si i-am pregatit o inzestrare nobila.

„Iar aceleia dintre voi care este ascultatoare fata de Allah si de Trimisul Sau si savarseste fapte bune”, putine ori multe, „ii vom da rasplata de doua ori”, adica de doua ori rasplata data altora, „si i-am pregatit o inzestrare nobila”, adica Paradisul. Ele L-au ascultat pe Allah si pe Trimisul Sau, au facut fapte bune; astfel se cunoaste rasplata care le este pregatita.

Versetele 32 la 34

ج

يَنْسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتَنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنْ أَتَقَيْتَنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ
 الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا
 تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَ كُمُ
 تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾ وَأَذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ
 كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾

32. O, sotii ale Profetului, voi nu sunteti asemenea niciuneia dintre femei, daca aveti taqwa. Nu va indulciti vorba, ca sa nu pofteasca acela in a carui inima este boala, ci rostiti cuvinte cuviincioase. 33. Ramaneti in casele voastre si nu va aratati podoabele precum se aratau in vremea dintai a ignorantei. Impliniti Rugaciunea, dati Zakah si ascultati de Allah si de Trimisul Sau. Allah vointe numai sa indeparteze de la voi necuratia, O, oameni ai Casei, si sa va curateasca deplin. 34. Si amintiti-va ceea ce se recita in casele voastre din Versetele lui Allah si din Intepleciune. Cu adevarat, Allah este Cunoscator al celor mai fine lucruri, Atotstiutor.

Allah Preainaltul Se adreseaza tuturor sotiilor Profetului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: „O, sotii ale Profetului, voi nu sunteti asemenea niciuneia dintre femei, daca aveti taqwa.” Prin teama de Allah le intreceti pe celelalte femei si niciuna nu va poate ajunge. Desavarsiti, asadar, aceasta teama de Allah prin toate mijloacele si impliniti toate scopurile ei. De aceea El le-a indrumat sa inchida caile catre ceea ce este interzis.

„Nu va indulciti vorba”, adica atunci cand vorbiti cu barbatii sau cand vorbiti astfel incat sa va auda barbatii, sa nu rostiti cuvintele cu glas moale si bland, „ca sa nu pofteasca acela in a carui inima este boala”, adica boala dorintei de a savarsi zina. Acela este pregatit si asteapta cel mai mic lucru care ii pune in miscare pofta, fiindca inima lui nu este sanatoasa. Inima sanatoasa nu pofteste ceea ce Allah a interzis si, fiind sanatoasa si lipsita de aceasta boala, cu greu este inclinata sau atrasa catre ceea ce Allah a oprit, chiar daca exista o cauza.

Inima bolnava, dimpotriva, nu suporta ceea ce suporta cea sanatoasa si nu are rabdarea ei. Cea mai mica chemare spre lucrul interzis o face sa raspunda, fara sa se opuna. Aceasta dovedeste ca mijloacelor li se aplica aceeasi judecata juridica precum scopurilor la care duc. Vorbirea blanda, cu un ton supus, este

ingaduita in sine, dar cand devine mijloc spre un lucru interzis este oprita. De aceea, femeia nu trebuie sa vorbeasca barbatilor cu o blandete care starneste pofta.

Cand le-a oprit de la indulcirea vorbirii, s-ar fi putut intelege ca li se porunceste sa vorbeasca aspru. El a indepartat aceasta impresie spunand: „ci rostiti cuvinte cuviincioase”, adica nici aspre si grosolane, nici moi si ademenitoare.

Cugeta la faptul ca El a spus: „Nu va indulciti vorba” si nu a spus: „Nu vorbiti bland.” Oprita este blandetea prin care femeia se arata supusa si plecata in fata barbatului, trezindu-i dorinta. Aceasta se deosebeste de vorbirea blanda in care nu exista o asemenea supunere si care poate chiar sa exprime demnitate si fermitate fata de potrivnic; ea nu ii trezeste acestuia asemenea dorinte. De aceea Allah l-a laudat pe Trimisul Sau pentru blandete, spunand: „Prin Mila lui Allah ai fost bland cu ei.” Iar lui Musa si Harun le-a spus: „Mergeti amandoi la Faraon, caci el a intrecut masura, si vorbiti-i cu blandete, poate isi va aminti ori se va teme.”

Cuvintele „ca sa nu pofteasca acela in a carui inima este boala”, alaturi de porunca de pazire a organelor intime, de lauda celor care le pazesc si de interdictia apropierii de zina, arata urmatorul lucru: omul care recunoaste in sine aceasta stare, fiind ispitit sa savarseasca ceea ce este interzis cand vede persoana dorita sau ii aude vorbele si simtind in sine indemnul catre pacat, trebuie sa stie ca aceasta este o boala. Sa se stradiasca sa o slabeasca, sa puna capat gandurilor rele, sa lupte pentru a-si feri sufletul de aceasta boala primejdioasa si sa-I ceara lui Allah ocrotire si reusita. Toate acestea fac parte din pazirea organelor intime care i-a fost poruncita.

„Ramaneti in casele voastre”, fiindca aceasta este mai sigur pentru voi si va ocroteste mai bine, „si nu va aratati podoabele precum se aratau in vremea dintai a ignorantei”, adica sa nu iesiti des, impodobite ori parfumate, asemenea oamenilor din prima Jahiliyyah¹, care nu aveau stiinta si nici religie. Toate acestea indeparteaza raul si cauzele lui.

Dupa ce le-a poruncit taqwa in general si in amanuntele de care femeile au nevoie, le-a poruncit ascultarea, indeosebi Rugaciunea si Zakah. Aceste doua lucruri sunt necesare fiecaruia si sunt cele mai mari acte de adorare si cele mai insemnate forme de ascultare: Rugaciunea cuprinde sinceritate fata de Cel Adorat, iar Zakah cuprinde binefacere fata de robi.

¹ Nota editiei engleze: Jahiliyyah, „vremea ignorantei”, desemneaza perioada de dinainte de Islam.

Apoi le-a poruncit ascultarea in general: „si ascultati de Allah si de Trimisul Sau”. Ascultarea de Allah si de Trimisul Sau cuprinde implinirea tuturor poruncilor lor, fie obligatorii, fie recomandate.

„Allah voieste”, prin poruncile si interdictiile pe care vi le-a dat, „numai sa indeparteze de la voi necuratia”, adica raul, murdaria si pacatul, „O, oameni ai Casei, si sa va curateasca deplin”, pana cand veti fi curati si curatiti. Laudati-L pe Domnul vostru si multumiti-I pentru aceste porunci si interdictii care v-au fost aratate: ele sunt spre binele vostru si numai spre folosul vostru. Allah nu voieste sa va puna prin ele in stramtorare si greutate, ci voieste sa va curateasca sufletele, sa va purifice purtarea, sa va infrumuseteze faptele si sa va mareasca rasplata.

Dupa ce le-a poruncit sa implineasca ceea ce este cerut si sa se abtina de la ceea ce este oprit, le-a poruncit sa dobandeasca stiinta si le-a aratat calea catre ea: „Si amintiti-va ceea ce se recita in casele voastre din Versetele lui Allah si din Intelepciune.” Prin Versetele lui Allah se intelege Coranul, iar prin Intelepciune se inteleg tainele lui sau Sunnah Trimisului Sau. Porunca de a-si aminti cuprinde amintirea cuvintelor prin recitare, amintirea sensurilor prin cugetare, desprinderea randuielilor si a invatamintelor intelepte, fapta potrivit lor si interpretarea lor corecta.

„Cu adevarat, Allah este Cunoscator al celor mai fine lucruri, Atotstiutor.” El cunoaste tainele lucrurilor, ceea ce se ascunde in piepturi si ceea ce este tainuit in ceruri si pe pamant, precum si faptele vazute si ascunse. Cunoasterea Lui deplina indeamna la sinceritate si la savarsirea faptelor bune in taina, pentru care Allah daruieste rasplata.

Unul dintre sensurile Numelui al-Latif este ca El il conduce pe robul Sau la bine, il ocroteste de rau prin cai ascunse pe care acesta nu le simte, ii aduce o inzestrare pe care nu o banuieste si il face sa treaca prin cauze pe care sufletele le urasc, dar care devin pentru el o cale spre cele mai inalte ranguri si trepte.

Versetul 35

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنَاتِينَ وَالْقَنَاتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ
وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّيِّمِينَ وَالصَّيِّمَاتِ وَالْخَافِظِينَ فُرُوجَهُ
وَالْخَافِظَاتِ وَالَّذِينَ كَرِهَ اللَّهُ كَثِيرًا وَالَّذِينَ كَرِهَ اللَّهُ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

35. Cu adevarat, barbatilor musulmani si femeilor musulmane, barbatilor credinciosi si femeilor credincioase, barbatilor ascultatori si femeilor ascultatoare, barbatilor sinceri si femeilor sincere, barbatilor rabdatori si femeilor rabdatoare, barbatilor smeriti si femeilor smerite, barbatilor care dau milostenie si femeilor care dau milostenie, barbatilor care postesc si femeilor care postesc, barbatilor care isi pazesc organele intime si femeilor care le pazesc, barbatilor care Il pomenesc mult pe Allah si femeilor care Il pomenesc mult, Allah le-a pregatit iertare si o rasplata uriasa.

Dupa ce Allah Preainaltul a amintit rasplata sotiilor Trimisului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si pedeapsa lor daca nu asculta si a aratat ca ele nu sunt asemenea celorlalte femei, a amintit restul femeilor. Fiindca barbatilor si femeilor li se aplica aceeasi randuiala, a spus: „musulmanilor si musulmancelor”, adica celor care implinesc randuielile exterioare ale Islamului; „credinciosilor si credincioaselor”, cu privire la credintele launtrice si faptele inimii; „celor ascultatori si celor ascultatoare”, adica celor care asculta de Allah si de Trimisul Sau; „celor sinceri si celor sincere”, in cuvintele si faptele lor; „celor rabdatori si celor rabdatoare”, in fata greutatilor si nenorocirilor; „celor smeriti si celor smerite”, in toate starile, mai ales in adorare si in Rugaciune; „celor care dau milostenie”, obligatorie ori voluntara; „celor care postesc”, postul obligatoriu ori voluntar; „celor care isi pazesc organele intime”, ferindu-se de zina si de cauzele ei; „celor care Il pomenesc mult pe Allah si celor care Il pomenesc”, in majoritatea timpului, mai ales la pomenirile randuite dimineata si seara si dupa Rugaciunile obligatorii.

„Allah le-a pregatit Iertare si o rasplata uriasa” acestor oameni descrisi prin insusiri frumoase si virtuti inalte, care cuprind credintele, faptele inimii, faptele trupului, cuvintele limbii, fapte al caror folos se rasfrange asupra altora si fapte al caror folos ramane la cel care le savarseste, implinirea binelui si parasirea

raului. Cel care le implineste traieste religia in intregimea ei, in exterior si in interior, si dobandeste Islamul, Imanul si Ihsanul².

Allah ii rasplateste pentru faptele lor prin iertarea pacatelor, fiindca faptele bune sterg faptele rele, si prin „o rasplata uriasa” a carei masura nu o cunoaste decat Cel care a daruit-o: ceea ce niciun ochi nu a vazut, nicio ureche nu a auzit si nici nu i-a trecut prin minte vreunui om. Il rugam pe Allah sa ne faca dintre ei.

Versetul 36

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا ﴿٣٦﴾

36. Nu se cuvine unui credincios ori unei credincioase ca, atunci cand Allah si Trimisul Sau au hotarat un lucru, sa mai aiba alegere in privinta lui. Iar cel care nu asculta de Allah si de Trimisul Sau s-a ratacit intr-o ratacire vadita.

Adica nu se cuvine si nu este potrivit celui care are credinta decat sa se grabeasca spre Multumirea lui Allah si a Trimisului Sau, sa se fereasca de ceea ce atrage Mania lui Allah si mania Trimisului Sau, sa implineasca Porunca lor si sa se fereasca de interdictia lor.

Nu se cuvine unui credincios si niciunei credincioase ca, „atunci cand Allah si Trimisul Sau au hotarat un lucru”, l-au impus si l-au facut obligatoriu, „sa mai aiba alegere in privinta lui”, daca sa-l faca sau nu. Credinciosul si credincioasa stiu ca Trimisul este mai aproape de ei decat propriile suflete si nu lasa propriile dorinte sa se interpuna intre ei si Porunca lui Allah si a Trimisului Sau.

² Nota editiei engleze: Ihsanul este explicat in cunoscutul hadith relatat de Umar: „Stateam impreuna cu Profetul cand a venit la el un barbat cu haine foarte albe si parul foarte negru. Nu se vedeau asupra lui urme de calatorie si niciunul dintre noi nu-l cunostea. S-a asezat in fata Profetului, cu genunchii atingandu-i pe ai lui, si si-a pus mainile pe coapse. A spus: O, Muhammad, ce este Islamul? El a raspuns: Sa marturisesti ca nu exista alta divinitate in afara de Allah si ca eu sunt Trimisul lui Allah, sa implinesti Rugaciunea, sa dai Zakah, sa postesti in Ramadan si sa faci pelerinajul la Casa [Kaaba]. El a spus: Ai spus adevarul. Ne-am mirat ca intreba, apoi confirma ca spusese adevarul. A spus: O, Muhammad, ce este credinta? El a raspuns: Sa crezi in Allah, in ingerii Sai, in Trimisii Sai, in Cartile Sale, in Ziua de Apoi si in hotararea divina, cu binele si raul ei. El a spus: Ai spus adevarul. Ne-am mirat ca intreba, apoi confirma ca spusese adevarul. A spus: O, Muhammad, ce este ihsanul (fapta dreapta, bunatatea si sinceritatea)? El a raspuns: Sa-L adori pe Allah ca si cum L-ai vedea, caci, desi tu nu-L vezi, El te vede.” Editia engleza atribuie aceasta versiune lui Ibn Majah si mentioneaza ca hadithul a fost relatat si de al-Bukhari, Muslim si altii.

„Iar cel care nu asculta de Allah si de Trimisul Sau s-a ratacit intr-o ratacire vadita”, fiindca a parasit Calea cea Dreapta care duce la Onoarea lui Allah si la Paradisul Sau si a luat un alt drum, care duce la Pedeapsa dureroasa. Mai intai, Allah a amintit cauza care il impiedica pe credincios sa se impotriveasca Poruncii lui Allah si a Trimisului Sau: credinta. Apoi a amintit ceea ce il infricosoaza daca o face: ratacirea care duce la pedeapsa si razbunare.

Versetul 37

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ
وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا
قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ
أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾

37. Si cand i-ai spus aceluia asupra caruia Allah a revarsat o binefacere si asupra caruia si tu ai revarsat o binefacere: „Pastreaz-o pe sotia ta si teme-te de Allah”, in vreme ce ascundeai in sufletul tau ceea ce Allah urma sa dezvaluie. Tu te temeai de oameni, desi Allah este mai vrednic sa te temi de El. Apoi, cand Zayd a incheiat ceea ce avea cu ea, Noi ti-am dat-o de sotie, pentru ca asupra credinciosilor sa nu fie nicio stramtorare in privinta sotiilor fiilor lor adoptivi, dupa ce acestia au incheiat ceea ce aveau cu ele. Porunca lui Allah trebuie sa fie implinita.

Cauza revelarii acestor versete a fost ca Allah Preainaltul a voit sa legifereze pentru credinciosi o lege generala: fiii adoptivi nu au, sub toate aspectele, statutul juridic al fiilor naturali, iar cei care i-au adoptat nu poarta pacat daca se casatoresc cu fostele sotii ale acestora.³

Aceasta era una dintre obisnuintele care nu puteau fi inlaturate decat printr-un eveniment mare. Allah a voit ca legea sa fie aratata prin cuvantul si fapta Trimisului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Cand Allah voieste un lucru, ii randuieste o cauza.

Zayd ibn Harithah fusese numit Zayd ibn Muhammad, fiindca Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, il adoptase, pana cand au coborat cuvintele: „Chemati-i dupa tatii lor.” Atunci a fost numit Zayd ibn

³ Nota editiei arabe: Relatarea este consemnata de al-Bukhari (4787 si 7420). Al-Hafiz Ibn Hajar spune in Fath al-Bari (8/523) ca Ibn Abi Hatim a relatat aceasta istorisire pe calea lui as-Suddi, intr-o expunere limpede si buna.

Harithah. El era casatorit cu Zaynab bint Jahsh, fiica matusii din partea tatalui a Trimisului lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. In inima Trimisului se ivise gandul ca, daca Zayd va divorta de ea, el se va casatori cu ea.

Allah a hotarat ca intre ea si Zayd sa apara o situatie care l-a facut pe Zayd ibn Harithah sa vina la Profet, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si sa-i ceara voie sa divorteze de ea. „Si cand i-ai spus aceleia asupra caruia Allah a revarsat o binefacere” prin Islam, „si asupra caruia si tu ai revarsat o binefacere” prin eliberarea din sclavie, indrumare si invatatura. Cand a venit sa-ti ceara sfatul despre despartire, l-ai sfatuit cu ceea ce era mai bine pentru el, desi doreai sa te casatoresti cu ea: „Pastreaz-o pe sotia ta”, adica nu divorta de ea si rabda ceea ce vezi de la ea, „si teme-te de Allah” in toate lucrurile si indeosebi in privinta sotiei tale, caci taqwa indeamna si cheama la rabdare.

„In vreme ce ascundeai in sufletul tau ceea ce Allah urma sa dezvaluie”: ascundeai faptul ca, daca Zayd divorteaza de ea, te vei casatori cu ea. „Tu te temei de oameni” si de aceea nu aratai ceea ce se afla in sufletul tau, „desi Allah este mai vrednic sa te temi de El”, fiindca teama de El aduce orice bine si impiedica orice rau.

„Apoi, cand Zayd a incheiat ceea ce avea cu ea”, adica a renuntat de bunavoie la ea, nu a mai dorit sa ramana cu ea si s-a despartit de ea, „Noi ti-am dat-o de sotie”. Noi am facut aceasta pentru un mare folos: „pentru ca asupra credinciosilor sa nu fie nicio stramtorare in privinta sotiilor fiilor lor adoptivi”, asa cum au vazut ca te-ai casatorit cu sotia lui Zayd ibn Harithah, care inainte iti fusese atribuit drept fiu.

Cuvintele „pentru ca asupra credinciosilor sa nu fie nicio stramtorare in privinta sotiilor fiilor lor adoptivi” sunt generale si cuprind toate situatiile. Fiindca exista situatii in care acest lucru nu este ingaduit, precum cea in care fiul adoptiv nu a incheiat inca ceea ce avea cu sotia sa, sensul general a fost limitat prin cuvintele: „dupa ce acestia au incheiat ceea ce aveau cu ele”. „Porunca lui Allah trebuie sa fie implinita”, adica trebuie sa se savarseasca, fara piedica si fara opunere.

Aceste versete care cuprind povestea contin mai multe foloase.

Allah l-a laudat pe Zayd ibn Harithah din doua puncte de vedere. Mai intai, Allah l-a numit in Coran si nu a numit niciun alt Companion. Apoi a vestit ca i-a daruit Binefacerea Islamului si a Credintei. Aceasta este o marturie ca el era credincios in exterior si in interior; altfel, numirea lui aparte prin binefacere nu ar fi avut sens.

Cel eliberat din sclavie se bucura de o binefacere din partea celui care l-a eliberat.

Este ingaduita casatoria cu fosta sotie a fiului adoptiv, asa cum textul spune limpede.

Invatarea prin fapta este mai puternica decat invatarea prin cuvant, mai ales cand amandoua se unesc: atunci este lumina peste lumina.

Iubirea aflata in inima omului fata de o femeie care nu este sotia ori roaba sa si nici una dintre rudele cu care casatoria ii este interzisa nu este pacat daca nu este insotita de o fapta interzisa, chiar daca este legata de dorinta ca sotul ei sa divorteze de ea pentru ca el sa se casatoreasca cu ea, atata vreme cat nu lucreaza la despartirea lor si nu devine cauza ei. Allah a vestit ca Trimisul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a ascuns aceasta in sufletul lui.

Trimisul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a transmis Mesajul limpede, nu a ascuns nimic din ceea ce i-a fost revelat si a transmis chiar si aceasta situatie in care se afla o mustrare pentru el. Aceasta arata ca el este Trimisul lui Allah: nu spune decat ceea ce i se reveleaza si nu urmareste inaltarea propriului suflet.

Cel caruia i se cere sfatul primeste o responsabilitate intemeiata pe incredere. Cand este consultat intr-o chestiune, trebuie sa sfatuiasca potrivit lucrului pe care il cunoaste ca fiind cel mai bun pentru cel care cere sfatul⁴, chiar daca sfatul este contrar propriei sale dorinte. Sa puna binele celui care cere sfatul inaintea dorintei sale.

Din sfatul bun dat celui care cere sfat despre despartirea de sotie face parte indemnul de a o pastra, atata vreme cat indreptarea este cu putinta, fiindca aceasta este mai buna decat despartirea.

Robul trebuie sa puna teama de Allah inaintea fricii de oameni; aceasta este mai vrednica si mai potrivita.

Versetul arata meritul lui Zaynab, Allah sa fie multumit de ea, Mama Credinciosilor. Allah i-a randuit casatoria cu Trimisul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, fara cerere in casatorie si fara martori. Ea se mandrea cu aceasta inaintea sotiilor Trimisului lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, spunand: „Pe voi v-au casatorit familiile voastre, iar pe mine Allah m-a casatorit de deasupra celor sapte ceruri.”⁵

Cand femeia are sot, nimeni nu se poate casatori cu ea si nu poate face demersuri pentru aceasta casatorie pana cand sotul ei nu incheie ceea ce are cu ea. Despartirea nu devine deplina decat la sfarsitul perioadei de asteptare, fiindca inainte de sfarsitul ei femeia se afla inca legata de sotul ei prin casatorie

⁴ Nota editiei arabe: In manuscrisul B apare „pentru cel caruia i se cere sfatul”, in loc de „pentru cel care cere sfatul”. Textul principal pastreaza a doua formulare.

⁵ Nota editiei arabe: Relatat de al-Bukhari (7420), din hadithul lui Anas ibn Malik.

ori printr-un drept care ii revine acestuia; el o poate lua inapoi in anumite situatii.

Versetele 38 la 39

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ ۖ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ
قَبْلُ ۚ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾ الَّذِينَ يَبْلِغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ
وَيَخْشَوْنَهُ ۖ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾

38. Nu este nicio vina asupra Profetului in ceea ce Allah i-a ingaduit. Aceasta este Legea lui Allah pentru cei care au trecut mai inainte, iar Porunca lui Allah este o hotarare statornicita: 39. cei care transmit Mesajele lui Allah, se tem de El si nu se tem de nimeni in afara de Allah. Allah este de ajuns ca Socotitor.

Aceasta indeparteaza clewetirea celui care l-a clevetit pe Trimisul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, din pricina numarului sotiilor sale, desi in aceasta nu se afla nimic vrednic de mustrare. „Nu este nicio vina asupra Profetului”, adica niciun pacat, „in ceea ce Allah i-a ingaduit”, in ceea ce Allah i-a ingaduit dintre sotii. Aceasta fusese ingaduita Profetilor dinaintea lui. De aceea a spus: „Aceasta este Legea lui Allah pentru cei care au trecut mai inainte, iar Porunca lui Allah este o hotarare statornicita”, adica trebuie sa se implineasca.

Apoi Allah i-a amintit pe cei care au trecut mai inainte si a aratat ca aceasta era calea lor: „cei care transmit Mesajele lui Allah”. Ei le recita oamenilor Versetele lui Allah, dovezile si argumentele Sale si ii cheama la Allah. „Se tem de El”, Unicul fara partener, „si nu se tem de nimeni in afara de Allah”. Daca aceasta este starea Profetilor feriti de pacat, care si-au implinit datoria in cel mai desavarsit chip - chemarea la Allah si teama numai de El, care cere implinirea fiecarei porunci si parasirea fiecarei interdictii - atunci nu exista nicio vina asupra Trimisului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa.

„Allah este de ajuns ca Socotitor” al robilor, pazindu-le faptele. Din aceasta se cunoaste ca mariajul face parte din caile Trimisilor.

Versetul 40

فَ
مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ
اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

40. Muhammad nu este tatal niciunuia dintre barbatii vostri, ci este Trimisul lui Allah si Pecetea Profetilor. Allah este Atotstiutor al tuturor lucrurilor.

„Muhammad nu este tatal niciunuia dintre barbatii vostri”, O, comunitate. Aceasta cuprinde si incetarea atribuirii lui Zayd ibn Harithah drept fiu al sau. Daca aceasta negatie generala ar fi inteleasa in toate sensurile posibile, ar insemna ca Trimisul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, nu este tata sub niciun aspect, nici prin nastere si nici prin adoptie.

Insa s-a stabilit mai inainte ca Trimisul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, este asemenea unui tata pentru toti credinciosii, iar sotiile lui sunt mamele lor. Ca sa nu se creada ca exista o contradictie intre cele doua formulari generale, Allah a spus: „ci este Trimisul lui Allah si Pecetea Profetilor”. Acesta este rangul lui: rangul celui ascultat si urmat, prin care se obtine calauzirea, in care se crede si a carui iubire trebuie pusa inaintea iubirii fata de oricine altcineva. El este sfatuitorul credinciosilor; prin sinceritatea si dragostea lui pentru ei este asemenea unui tata.

„Allah este Atotstiutor al tuturor lucrurilor.” Stiinta Sa cuprinde toate lucrurile. El stie unde sa aseze Mesajul Sau si cine este potrivit pentru Harul Sau si cine nu este.

Versetele 41 la 44

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَءَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾ تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ ؕ وَأَعَدَّ لَهُمْ
أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾

41. O, voi cei care credeti, pomeniti-L mult pe Allah 42. si preamariti-L dimineata si seara. 43. El este Cel care trimite binecuvantari asupra voastra, iar ingerii Sai se roaga pentru voi, ca sa va scoata din intunericiuri la lumina.

El este Indurător cu credincioșii. 44. Salutul lor în Ziua când El vor întâlni va fi: „Pace!”, iar El le-a pregătit o rasplata nobilă.

Allah Preainaltul le poruncește credincioșilor să-L pomenească mult: prin tahlil, tahmid, tasbih, takbir⁶ și prin orice cuvânt care apropie de Allah. Cel mai puțin cerut este ca omul să pastreze pomenirile de dimineață și seară, pomenirile de după cele cinci Rugăciuni obligatorii și cele rostite în diferite împrejurări, atunci când există prilejul lor.

Omul trebuie să stăruie în pomenirea lui Allah în orice vreme și în toate stările. Pomenirea este o adorare prin care cel care o savarsește îi întrece pe ceilalți fără osteneală mare. Pomenirea îl cheamă la iubirea și cunoașterea lui Allah, îl ajută să facă binele și îi oprește limba de la vorbirea urată.

„Si preamariti-L dimineața și seara”, adică la începutul și la sfârșitul zilei, datorită virtuții și cinstei acestor două momente și ușurinței cu care poate fi savarsită această faptă în ele.

„El este Cel care trimite binecuvântări asupra voastră, iar îngerii Săi se roagă pentru voi, ca să vă scoată din întunericuri la lumină. El este Indurător cu credincioșii.” Prin Mila și Bunătatea Sa față de credincioși, prin Lauda Lui pentru ei și prin rugăciunea îngerilor Săi, El îi scoate din întunericurile păcatelor și neștiinței la lumină credinței, călăuzirii, științei și faptei. Aceasta este cea mai mare binefacere daruită robilor ascultători. Ea le cere multumire și multa pomenire a lui Allah pentru Blandetea și Mila Sa față de ei.

Allah i-a făcut pe purtătorii Tronului Său, cei mai buni îngeri, și pe cei din jurul Tronului să-L preamarească prin Lauda Sa și să ceară iertare pentru credincioși. Ei spun: „Domnul nostru, Tu cuprinzi toate lucrurile prin Mila și Știința Ta. Iartă-i pe cei care se caiesc și urmează Calea Ta și pazeste-i de Pedepșa Iadului. Domnul nostru, fă-i să intre în Grădinile Edenului pe care le-ai promis lor, împreună cu cei drepti dintre părinți, soțiile și urmașii lor. Cu adevărat, Tu ești Atotputernicul, Preaînțeleptul. Pazeste-i de rele, iar pe acela pe care îl pazești de rele în Ziua aceea l-ai cuprins cu Mila. Aceasta este marea izbândă.” Aceasta este Mila și Binefacerea Lui față de ei în această lume.

Cât despre Mila Sa față de ei în Viata de Apoi, ea este cea mai mare Mila și cea mai bună rasplata: Multumirea și Salutul Domnului lor, auzirea Cuvântului Său maret, privirea la Fața Sa frumoasă și dobândirea unei rasplăți uriașe a carei măsură nu o știe decât Cel care le-o dă. De aceea El a spus: „Salutul lor în Ziua când El vor întâlni va fi: „Pace!”, iar El le-a pregătit o rasplata nobilă.”

⁶ Nota ediției engleze: Tahlil înseamnă a spune „la ilaha illa Allah” (nu există altă divinitate vrednică de adorare în afara de Allah); tahmid, „alhamdulillah” (lauda lui Allah); tasbih, „subhan Allah” (slava lui Allah); takbir, „Allahu akbar” (Allah este Cel Mai Mare).

Versetele 45 la 48

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾ وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٦﴾ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾ وَلَا تَطْعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾

45. O, Profetule, Noi te-am trimis ca martor, aducator de veste buna si avertizator, 46. ca unul care cheama la Allah cu Ingaduinta Lui si ca o candela luminoasa. 47. Da-le credinciosilor vestea buna ca ei vor avea un mare Har de la Allah. 48. Nu asculta de necredinciosi si de ipocriti, nu le aduce vatamare si increde-te in Allah. Allah este de ajuns ca Ocrotitor.

Aceste insusiri prin care Allah l-a descris pe Trimisul Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, reprezinta scopul Mesajului sau, esenta si principiile prin care a fost deosebit. Ele sunt cinci lucruri:

Prima este faptul ca el este „martor”, adica martor asupra comunitatii sale pentru binele si raul pe care le-a savarsit. Allah Preainaltul a spus: „ca sa fiti martori asupra oamenilor, iar Trimisul sa fie martor asupra voastra” si: „Cum va fi cand vom aduce din fiecare comunitate un martor si te vom aduce pe tine martor asupra acestora?” El, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, este, asadar, un martor drept, a carui marturie este primita.

A doua si a treia sunt faptul ca el este „aducator de veste buna si avertizator”. Aceasta cere sa fie amintiti cei carora li se da vestea buna si cei care sunt avertizati, cele despre care li se da vestea buna si cele de care sunt avertizati, precum si faptele care duc la acestea. Cei carora li se da vestea buna sunt credinciosii tematori de Allah, care au unit credinta si faptele drepte cu parasirea pacatelor. Ei au veste buna in viata lumeasca despre orice rasplata, lumeasca si religioasa, randuita pentru credinta si teama de Allah, iar in Viata de Apoi, despre Fericirea statornica.

Toate acestea cer sa fie infatisate amanuntit faptele, insusirile evlaviei si felurile rasplatii despre care s-a vorbit. Cei avertizati sunt nelegiuitii nedrepti, oamenii nedreptatii si ai nestiintei. Pentru ei este avertizarea, in aceasta lume, despre pedepsele lumesti si religioase randuite pentru nestiinta si nedreptate, iar in Viata de Apoi, despre pedeapsa aspra si chinul indelungat. Aceste lucruri, amintite pe scurt, sunt explicate amanuntit prin Cartea si Sunnah cu care a venit el, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si care le cuprind.

A patra este faptul ca el este „unul care cheama la Allah”. Allah l-a trimis sa cheme fapturile la Domnul lor, sa le trezeasca dorinta de a dobandi cinstirea pe care El le-o daruieste⁷ si sa le porunceasca adorarea Lui, pentru care au fost create. Aceasta cere ca el insusi sa fie statornic in cele la care cheama si sa explice amanuntit chemarea sa: sa li-L faca cunoscut pe Domnul lor prin Atributele Sale sfinte, sa-L declare mai presus de orice nu se potriveste Maretiei Sale, sa arate felurile robiei fata de El, sa cheme la Allah pe calea cea mai apropiata care duce la El si sa-i dea fiecaruia dreptul care i se cuvine. De asemenea, chemarea trebuie indreptata cu sinceritate catre Allah, nu catre sine si preamarirea propriei persoane, asa cum li se poate intampla multor suflete aflate in aceasta pozitie. Toate acestea sunt cu Ingaduinta Domnului sau in chemare, prin Porunca, Vointa si Predestinarea Sa.

A cincea este faptul ca el este „o candela luminoasa”. Aceasta arata ca fapturile se aflau intr-un intuneric adanc, fara lumina prin care sa se calauzeasca in intunericul lor si fara stiinta care sa le indrume in nestiinta lor, pana cand Allah l-a adus pe acest Profet nobil. Prin el, Allah a luminat acele intunecimi, i-a invatat pe cei nestiutori si i-a calauzit pe cei rataciti catre Calea Dreapta. Astfel, oamenilor statornici li s-a limpezit drumul. Ei au mers in urma acestui conducator, au cunoscut prin el binele si raul, pe cei fericiti si pe cei nefericiti si s-au luminat prin el pentru a-L cunoaste pe Cel pe care Il adora. L-au cunoscut prin Insusirile Sale vrednice de lauda, Faptele Sale drepte si Judecatile Sale intelepte.

Prin cuvintele „Da-le credinciosilor vestea buna ca ei vor avea un mare Har de la Allah”, El i-a amintit pe cei carora li se da vestea buna, adica pe credinciosi. Cand credinta este mentionata de sine statatoare, faptele drepte sunt cuprinse in ea. A amintit si ceea ce li se vesteste: marele Har, adica un Har maret, insemnat, a carui masura nu poate fi cuprinsa. El cuprinde biruinta in aceasta lume, calauzirea inimilor, iertarea pacatelor, risipirea necazurilor, belsugul mijloacelor de trai care se inmultesc, dobandirea binefacerilor aducatoare de bucurie, castigarea Multumirii si a Rasplatii Domnului lor si scaparea de Mania si Pedepsa Sa.

Amintirea Rasplatii lui Allah pentru faptele lor ii insufleteste pe cei care lucreaza si ii ajuta sa urmeze Calea Dreapta. Aceasta face parte din intelepciunile Legii. Tot din intelepciunea ei face parte ca, atunci cand se avertizeaza, sa fie amintite pedepsele randuite pentru faptele impotriva carora se da avertizarea, pentru a ajuta la abtinerea de la cele pe care Allah le-a interzis.

⁷ Nota editiei arabe: In manuscrisul B apare „sa-i conduca spre cinstirea Sa”, in locul formularii despre trezirea dorintei de a dobandi aceasta cinstire.

Fiindca exista o categorie de oameni pregatita sa-i impiedice pe cei care cheama la Allah, dintre Trimisi si urmasii lor - ipocritii care arata in afara ca sunt de acord cu credinta, desi inautru sunt necredinciosi nelegiuiti, precum si necredinciosii care sunt astfel atat in afara, cat si inautru -, Allah i-a interzis Trimisului Sau sa-i asculte si l-a avertizat in aceasta privinta: „Nu asculta de necredinciosi si de ipocriti”, in orice lucru care abate de la Calea lui Allah. Aceasta nu cere sa li se faca rau, ci sa nu fie ascultati. „Nu le aduce vatamare⁸”: aceasta le poate atrage inimile spre primirea Islamului si poate opri o mare parte din raul pe care il fac acestuia si adeptilor sai. „Increde-te in Allah” pentru ducerea la bun sfarsit a lucrului tau si infrangerea vrajmasului tau. „Allah este de ajuns ca Ocrotitor”: Lui Ii sunt incredintate treburile insemnate, iar El Se ingrijeste de ele si i le usureaza robului Sau.

Versetul 49

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ
فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمِ تَعُوهُنَّ وَسِرَّهِنَّ سِرًّا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾

49. O, voi cei care credeti, cand va casatoriti cu femeile credincioase, apoi divortati de ele inainte sa le fi atins, nu aveti asupra lor o perioada de asteptare pe care sa le-o cereti. Daruiti-le ceva si lasati-le sa plece intr-un chip frumos.

Allah Preainaltul le spune credinciosilor ca, daca se casatoresc cu femeile credincioase si apoi divorteaza de ele inainte sa le fi atins, acestea nu au o perioada de asteptare pe care sotii lor sa le-o ceara. El le porunceste sa le daruiasca, in aceasta situatie, ceva din bunurile vietii lumesti, ca sa le mangaie inimile pentru despartire, si sa se desparta de ele frumos, fara cearta, insulte, pretentii sau altele asemenea.

Acest verset este adus ca dovada ca divortul nu poate avea loc decat dupa casatorie. Daca un barbat divorteaza de o femeie inainte sa se casatoreasca cu ea sau leaga divortul de casatoria cu ea, acesta nu se produce. Allah a spus: „cand va casatoriti cu femeile credincioase, apoi divortati de ele”, asezand divortul dupa casatorie si aratand astfel ca inainte de ea nu exista temei pentru el. Daca divortul, care este o despartire deplina si o interdictie deplina, nu se produce inainte de casatorie, cu atat mai mult nu se produce inainte de ea o

⁸ Nota de traducere: Editia engleza reda aici „nu lua in seama vorbele lor vatamatoare”. Textul de fata urmeaza explicatia araba a autorului, potrivit careia neascultarea necredinciosilor si a ipocritilor nu cere sa li se faca rau.

interdicție mai mică, precum zihar⁹, ıla¹⁰ sau altele asemenea. Aceasta este opinia mai corectă dintre cele două opinii ale învățaților.

Versetul arată și îngăduința divorțului, fiindcă Allah a vorbit despre credincioșii care îl fac fără să-i mustre sau să-i învinuiască, deși a început versetul adresându-Se credincioșilor. Arată și îngăduința divorțului înainte de atingere, așa cum a spus în alt verset: „Nu este nicio vină asupra voastră dacă divorțați de femeii înainte să le fi atins.”

Versetul arată că femeia divorțată înainte de consumarea căsătoriei nu are de respectat o perioadă de așteptare. Imediat după divorț, îi este îngăduit să se căsătorească, dacă nu există vreun impediment. După consumarea căsătoriei, însă, ea trebuie să respecte o perioadă de așteptare. Prin termenii referitori la consumare și atingere se înțelege numai raportul intim, asupra căruia există consens, sau este inclusă și rămânerea sotilor singuri împreună, chiar dacă nu a avut loc raportul intim? Califii drept călăuziți au dat verdicte în sensul celei de-a doua interpretări, iar aceasta este opinia corectă. Asadar, dacă sotul a rămas singur cu ea, perioada de așteptare îi devine obligatorie, indiferent dacă a avut sau nu raport intim cu ea.

El arată și că femeii divorțate înainte de atingere i se oferă un dar: cel instărit, după puterea lui, iar cel cu mijloace restrânse, după puterea lui. Aceasta se aplică atunci când nu i-a fost stabilit un mahr. Dacă i-a fost stabilit un mahr și este divorțată înainte de consumarea căsătoriei, ea primește jumătate din mahr, iar aceasta este de ajuns în locul darului.

Cel care se desparte de soția lui, înainte sau după consumarea căsătoriei, trebuie să se despartă frumos, astfel încât fiecare dintre cei doi să-l vorbească de bine pe celălalt. Despartirea nu trebuie să fie urată, fiindcă din aceasta rezultă mult rău, fiecare defăimându-l pe celălalt.

Perioada de așteptare este un drept al sotului, potrivit cuvintelor „nu aveți asupra lor o perioadă de așteptare”. Sensul lor arată că, dacă divorțează de ea după atingere, el are asupra ei dreptul unei perioade de așteptare. Femeia a cărei căsătorie s-a încheiat prin moartea sotului păstrează însă perioada de așteptare în toate cazurile, potrivit cuvintelor „apoi divorțați de ele”. Totodată, în afara femeii a cărei căsătorie nu a fost consumată, celelalte soții de care are loc despartirea, prin moarte sau în timpul vieții, au o perioadă de așteptare.

⁹ Nota ediției engleze: Zihar este fapta interzisă prin care un sot îi spune soției sale că ea îi este oprită pentru apropierea intimă asemenea mamei sale, ori rosteste vorbe asemanatoare.

¹⁰ Nota ediției engleze: ıla este jurământul de abținere de la relațiile conjugale, amintit în versetul: „Pentru cei care jura să se abțină de la soțiile lor este un război de patru luni; iar dacă se întorc, Allah este Atoateîntorător, Indurător” (al-Baqarah 2:226).

Versetul 50

يَأَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَ الَّتِي آتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ
 مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ
 الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ
 يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي
 أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
 رَحِيمًا ﴿٥٠﴾

50. O, Profetule, Noi ti-am ingaduit sotiile carora le-ai dat darurile de casatorie, pe cele pe care le stapaneste dreapta ta dintre cele pe care Allah ti le-a daruit ca prada, pe ficele unchiului tau din partea tatalui, pe ficele matusilor tale din partea tatalui, pe ficele unchiului tau din partea mamei si pe ficele matusilor tale din partea mamei, care au emigrat impreuna cu tine, precum si o femeie credincioasa, daca ea se daruieste Profetului si Profetul voieste sa se casatoreasca cu ea. Aceasta iti este ingaduina numai tie, dintre credinciosi. Noi stim ceea ce le-am impus lor cu privire la sotiile lor si la cele pe care le stapanesc dreptele lor, astfel incat sa nu fie asupra ta vreo ingradire. Allah este Atoateiertator, Indurator.

Allah Preainaltul ii aminteste Trimisului Sau binefacerea de a-i fi ingaduit anumite lucruri, unele pe care le are in comun cu ceilalti credinciosi si altele care ii sunt proprii: „O, Profetule, Noi ti-am ingaduit sotiile carora le-ai dat darurile de casatorie”, adica le-ai dat sotiilor mahr-ul lor. Acesta este unul dintre lucrurile comune lui si credinciosilor, fiindca si credinciosilor le sunt ingaduite sotiile carora le-au dat darurile de casatorie.

De asemenea, ti-am ingaduit „pe cele pe care le stapaneste dreapta ta”, adica roabele pe care le stapanesti, „dintre cele pe care Allah ti le-a daruit ca prada”, dintre roabele necredinciosilor luate ca prada si dintre femeile lor libere luate captive, atat dintre cele care au sot, cat si dintre cele care nu au sot. Si aceasta este o ingaduina comuna.

Tot dintre ingaduintele comune fac parte cuvintele „pe ficele unchiului tau din partea tatalui, pe ficele matusilor tale din partea tatalui, pe ficele unchiului tau din partea mamei si pe ficele matusilor tale din partea mamei”. Acestea cuprind unchiul si matusa din partea tatalui, precum si unchiul si matusa din partea mamei, atat apropiati, cat si indepartati. Aceasta enumerare limiteaza

ruđele cu care casatoria este ingaduita. Din sensul ei se intelege ca celelalte rude nu sunt ingaduite, asa cum s-a aratat in Sura an-Nisa. Dintre femeile inrudite, nu sunt ingaduite decat aceste patru categorii. Celelalte descendente, in toate cazurile, ascendentele, in toate cazurile, descendentele tatalui si ale mamei, oricat ar cobori, precum si descendentele directe ale celor aflati deasupra lor nu sunt ingaduite.

Cuvintele „care au emigrat impreuna cu tine” reprezinta o conditie pentru ca aceste femei sa-i fie ingaduite Trimisului, potrivit opiniei corecte dintre cele doua opinii privitoare la explicatia acestui verset. Cat despre altcineva in afara lui, pacea si binecuvantarile fie asupra lui, se stie ca aceasta nu este o conditie pentru validitatea casatoriei.

„Precum si o femeie credincioasa, daca ea se daruieste Profetului”: ti-am ingaduit-o numai prin faptul ca se daruieste pe sine, „si Profetul voieste sa se casatoreasca cu ea”. Aceasta se afla, asadar, sub vointa si dorinta lui. „Numai tie, dintre credinciosi” se refera la ingaduinta casatoriei cu femeia care se daruieste. Celorlalti credinciosi nu le este ingaduit sa se casatoreasca cu o femeie numai prin faptul ca ea li se daruieste.

„Noi stim ceea ce le-am impus lor cu privire la sotiile lor si la cele pe care le stapanesc dreptele lor”: Noi stim ceea ce le revine credinciosilor, ce le este ingaduit si ce nu le este ingaduit dintre sotii si cele aflate in stapanirea dreptei lor. I-am invatat acestea si le-am lamurit obligatiile. Ceea ce in acest verset se deosebeste de acele randuieli iti este propriu tie, fiindca Allah a adresat aceste cuvinte numai Trimisului Sau: „O, Profetule, Noi ti-am ingaduit...” pana la sfarsitul versetului.

Cuvintele „numai tie, dintre credinciosi” inseamna: O, Profetule, ti-am ingaduit ceea ce lor nu le-am ingaduit si ti-am ingaduit o libertate pe care altora nu le-am acordat-o, „astfel incat sa nu fie asupra ta vreo ingradire”. Aceasta face parte din grija deosebita a lui Allah Preainaltul pentru Trimisul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. „Allah este Atoateiertator, Indurator”: El a fost dintotdeauna caracterizat prin iertare si mila si revarsa asupra robilor Sai din Iertarea, Mila, Darnicia si Binefacerea Sa, potrivit celor cerute de Intelepciunea Sa si atunci cand se implinesc cauzele lor.

Versetul 51

* تَرْجَىٰ مِنْ شَيْءٍ مِنْهُمْ وَتَوَىٰ إِلَيْكَ مِنْ تَشَاءُ ^ص وَمِنْ أَبْغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ
 فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُمْ وَلَا يَحْزَنَ وَرَضِينَ بِمَا آتَيْنَهُنَّ
 كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾

51. Poti amana randul oricareia dintre ele voiesti si poti aduce langa tine pe oricare voiesti. Nu este nicio vina asupra ta daca o doresti pe una dintre cele pe care le-ai lasat deoparte. Aceasta este mai potrivit pentru ca ochii lor sa se bucure, sa nu se intristeze si sa fie toate multumite cu ceea ce le dai. Allah cunoaste ceea ce se afla in inimile voastre. Allah este Atotstiutor, Indelung Rabdator.

Si aceasta face parte din usurarea pe care Allah i-a dat-o Trimisului Sau si din Mila Sa fata de el: i-a ingaduit sa nu mai imparta timpul intre sotiile sale ca pe o obligatie. Daca face aceasta, este un dar de bunavoie din partea lui. Cu toate acestea, el, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, se straduia sa le trateze in mod egal in toate privintele si spunea: „O, Allah, aceasta este impartirea mea in ceea ce stapanesc; nu ma invinui pentru ceea ce nu stapanesc.”¹¹

De aceea a spus aici: „Poti amana randul oricareia dintre ele voiesti”, adica poti amana randul oricareia dintre sotiile tale doresti, fara sa o aduci langa tine si fara sa innoptezi la ea, „si poti aduce langa tine pe oricare voiesti”, adica o poti apropia si poti innopta la ea. Totusi, aceasta alegere nu devine definitiva: „daca o doresti” pe una dintre cele lasate deoparte, adica doresti sa o aduci langa tine, „nu este nicio vina asupra ta”. Sensul este ca alegerea ramane in mana ta in toate acestea.

Multi dintre exegeti au spus ca aceasta priveste numai femeile care se daruiesc: el poate amana pe oricare voieste si poate aduce langa sine pe oricare voieste. Adica, daca voieste, o primeste pe cea care i s-a daruit, iar daca voieste, nu o primeste. Allah stie cel mai bine.

Apoi El a aratat intelegiunea acestei randuieli: „Aceasta”, adica libertatea care ti-a fost acordata, faptul ca alegerea iti apartine si se afla in mana ta si ca

¹¹ Nota editiei arabe: Relatat de Ahmad (6/144), Abu Dawud (2134), Ibn Majah (1971), an-Nasa'i (7/64), at-Tirmidhi (1140), Ibn Hibban (10/5) si al-Hakim (2/182). Al-Hakim l-a declarat autentic, iar adh-Dhahabi a fost de acord cu el. Exista o divergenta privind transmiterea sa cu lant legat sau ca relatare mursal. A se vedea al-Irwa (2018). Editia engleza il descrie drept hadith acceptabil, consemnat de Abu Dawud.

ceea ce le oferi este un dar de bunavoie din partea ta, „este mai potrivit pentru ca ochii lor sa se bucure, sa nu se intristeze si sa fie toate multumite cu ceea ce le dai”. Ele vor sti ca nu ai parasit o obligatie si nu ai neglijat un drept datorat.

„Allah cunoaste ceea ce se afla in inimile voastre”, adica simtamintele care se nasc in inimi cand sunt implinite drepturile obligatorii ori recomandate si cand se cer implinite mai multe drepturi in acelasi timp. De aceea, o, Trimis al lui Allah, ti-a randuit aceasta usurare, ca sa linistesti inimile sotiilor tale. „Allah este Atotstiutor, Indelung Rabdator”: Stiinta Sa este cuprinzatoare si Rabdarea Sa este mare. Din Stiinta Sa, El v-a randuit ceea ce este mai potrivit pentru treburile voastre si aduce o rasplata mai mare. Din Rabdarea Sa, El nu v-a pedepsit pentru faptele pe care le-ati savarsit si pentru raul asupra caruia au staruit inimile voastre.

Versetul 52

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدِ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿٥٢﴾

52. Nu iti mai sunt ingaduite femeii dupa acestea si nici sa le schimbi cu alte sotii, chiar daca frumusetea lor iti place, in afara celor pe care le stapaneste dreapta ta. Allah vegheaza asupra tuturor lucrurilor.¹²

Aceasta tine de recunostinta lui Allah, Cel care rasplateste mereu binele, fata de sotiile Trimisului Sau, Allah sa fie multumit de ele. Cand ele L-au ales pe Allah, pe Trimisul Sau si Viata de Apoi, El a avut mila de ele si a hotarat ca Trimisul Sau sa se limiteze la casatoria cu ele, spunand: „Nu iti mai sunt ingaduite femeii dupa acestea”, adica dupa sotiile pe care le ai, „si nici sa le schimbi cu alte sotii”, adica sa divortezi de unele dintre ele si sa le inlocuiesti cu altele. Astfel, ele au fost ferite de alte sotii alaturi de ele si de divort, fiindca Allah a hotarat ca ele sa fie sotiile lui in aceasta lume si in Viata de Apoi si sa nu existe despartire intre el si ele.

„Chiar daca frumusetea lor iti place”, adica frumusetea altor femei, ele tot nu iti sunt ingaduite, „in afara celor pe care le stapaneste dreapta ta”, adica a concubinelor. Acestea iti sunt ingaduite, fiindca roabele aflate in stapanire nu sunt asemenea sotiilor in privinta neplacerii pe care sotiile o simt fata de ele si a vatamarii pricinuite sotiilor. „Allah vegheaza asupra tuturor lucrurilor”: El

¹² Nota editiei engleze: Aceasta este o cinstire a sotiilor Profetului, carora li se daduse alegerea intre viata lumeasca si Allah, Trimisul Sau si Viata de Apoi (al-Ahzab 33:28–29), iar ele L-au ales pe Allah si pe Trimisul Sau.

vegheaza asupra treburilor, cunoaste unde vor ajunge si le carmuieste dupa cea mai desavarsita randuiala si cu cea mai buna intocmire.

Versetele 53 la 54

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرِ
نَظَرٍ فِيهِ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ
لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مَنْ
الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ
وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَكُونُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ
بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾ إِنْ تَبَدُّوا شَيْئًا أَوْ تَخَفُوهُ
فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

53. O, voi cei care credeti, nu intrati in casele Profetului decat daca vi se da voie pentru o masa, fara sa asteptati pregatirea ei. Dar, cand sunteti chemati, intrati, iar dupa ce ati mancat, plecati, fara sa zăboviti la vorba. Aceasta il necajeste pe Profet, iar el se rusineaza de voi; insa Allah nu Se rusineaza de adevar. Cand le cereti lor vreun lucru, cereti-l din spatele unui paravan. Aceasta este mai potrivit pentru curatia inimilor voastre si a inimilor lor. Nu va este ingaduit sa-l necajiti pe Trimisul lui Allah si nici sa va casatoriti vreodata cu sotiile lui dupa el. Aceasta ar fi inaintea lui Allah un lucru foarte grav. **54.** Fie ca aratati un lucru, fie ca il ascundeti, Allah cunoaste toate lucrurile.

Allah Preainaltul le porunceste robilor Sai credinciosi sa se poarte cu buna-cuviinta fata de Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, atunci cand intra in casele sale: „O, voi cei care credeti, nu intrati in casele Profetului decat daca vi se da voie pentru o masa.” Adica sa nu intrati in ele fara ingaduinta de a intra pentru masa. De asemenea, sa nu „asteptati pregatirea ei¹³”, adica sa nu panditi momentul si sa nu ramaneti asteptand ca mancarea sa fie gata ori ca el sa aiba ragaz dupa incheierea mesei. Sensul este sa nu intrati in casele Profetului decat cu doua conditii: sa vi se dea voie sa intrati si sa ramaneti numai atat cat este nevoie. De aceea a spus: „Dar, cand sunteti

¹³ Nota editiei engleze: Unii oameni intrau in casele Profetului la vremea mesei, nadajduind sa primeasca mancare fara sa fi fost invitati.

chemati, intrati, iar dupa ce ati mancat, plecati, fara sa zaboviti la vorba”, adica inainte si dupa masa.

Apoi El a aratat intelepciunea si folosul acestei interdictii: „Aceasta”, adica asteptarea voastra mai mult decat este nevoie, „il necajeste pe Profet”. Aceasta il impovareaza si ii este greu sa fie retinut de voi de la treburile casei sale si de la cele asemenea. „El se rusineaza de voi”, sa va spuna sa iesiti, asa cum se intampla de obicei: oamenii, mai ales cei generosi, se rusineaza sa le ceara celorlalti sa iasa din locuintele lor. „Insa Allah nu Se rusineaza de adevar.” Chiar daca omului i s-ar parea ca buna-cuviinta si sfiala cer sa lase o porunca a Legii, hotararea cu adevarat inteleapta consta in urmare poruncii Legii si in certitudinea ca ceea ce i se impotriveste nu tine nicidecum de buna-cuviinta. Allah Preainaltul nu Se rusineaza sa va porunceasca ceea ce este bine pentru voi si usurare pentru Trimisul Sau, oricare ar fi acel lucru.

Aceasta este buna lor purtare atunci cand intra in casele sale. Cat despre vorbirea cu sotiile sale, trebuie deosebite situatiile in care exista o nevoie de cele in care nu exista. Daca nu exista nevoie, atunci nu este de folos, iar buna-cuviinta cere sa fie lasata. Daca exista nevoie, de pilda sa li se ceara un lucru sau alt obiect dintre vasele casei ori altele asemenea, sa li se ceara „din spatele unui paravan”, adica intre voi si ele sa fie o acoperire care le ascunde privirii, fiindca nu este nevoie sa fie privite. Asadar, privirea catre ele a fost oprita in toate cazurile, iar vorbirii cu ele i se aplica distinctiile aratate de Allah.

Apoi El a amintit intelepciunea acestei randuieli: „Aceasta este mai potrivit pentru curatia inimilor voastre si a inimilor lor”, fiindca este mai departe de banuiala. Cu cat omul se indeparteaza mai mult de cauzele care cheama la rau, cu atat este mai in siguranta si mai curat la inima. Acesta este unul dintre principiile Legii ale carui amanunte Allah le-a lamurit in multe locuri: toate mijloacele raului, cauzele si caile lui de acces sunt oprite, iar indepartarea de ele pe orice cale este randuita de Lege.

Apoi El a rostit o formulare cuprinzatoare si o regula generala: „Nu va este ingaduit”, o, comunitate a credinciosilor, adica nu vi se potriveste, nu este frumos din partea voastra, ci este un lucru foarte urat, „sa-l necajiti pe Trimisul lui Allah”, prin vatamare in vorbe ori fapte, in orice lucru legat de el, „si nici sa va casatoriti vreodata cu sotiile lui dupa el”. Si aceasta face parte dintre lucrurile care l-ar necaji, fiindca lui, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, i se cuvine deplina cinstire, inaltare si pretuire. Casatoria cu sotiile lui dupa el ar stirbi aceasta pozitie. In plus, ele sunt sotiile sale in aceasta lume si in Viata de Apoi, iar legatura casatoriei ramane dupa moartea lui. De aceea, nimanui din comunitatea sa nu ii este ingaduit sa se casatoreasca cu sotiile lui dupa el. „Aceasta ar fi inaintea lui Allah un lucru foarte grav.” Aceasta

comunitate a urmat porunca si s-a ferit de ceea ce Allah i-a interzis. Lui Allah I se cuvin lauda si multumirea.

Apoi Allah Preainaltul a spus: „Fie ca aratati un lucru”, adica il faceti cunoscut, „fie ca il ascundeti, Allah cunoaste toate lucrurile”. El cunoaste ceea ce se afla in inimile voastre si ceea ce ati aratat si va va rasplati potrivit acestora.

Versetul 55

لَا جُنَاحَ عَلَيْنَ فِيْ ءَابَائِهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِمْ وَلَا إِخْوَانِهِمْ وَلَا أُنْجَابِ إِخْوَانِهِمْ وَلَا
أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِمْ وَلَا نِسَاءِ لَهُمْ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾

55. Nu este nicio vina asupra lor daca nu se acopera inaintea tatilor lor, a fiilor lor, a fratilor lor, a fiilor fratilor lor, a fiilor surorilor lor, a femeilor lor si a celor pe care le stapanesc dreptele lor. Temeti-va de Allah! Allah este Martor asupra tuturor lucrurilor.

Dupa ce a aratat ca sotiilor Profetului nu trebuie sa li se ceara vreun lucru decat din spatele unui paravan, iar formularea era generala, cuprinzandu-i pe toti, era nevoie sa fie exceptate aceste rude mahram amintite aici si sa fie aratat ca „nu este nicio vina asupra lor” daca nu se acopera fata de ele.

Unchii din partea tatalui si din partea mamei nu au fost mentionati aici. Daca ele nu se acopera fata de cei carora le sunt matusi, adica fata de fiii fratilor si ai surorilor, desi ele au intaietate asupra lor, cu atat mai mult nu se acopera fata de unchii lor din partea tatalui si din partea mamei. Totodata, formularea explicita a celui alt verset, care ii aminteste pe unchiul din partea tatalui si pe cel din partea mamei, are intaietate fata de ceea ce se deduce din acest verset.

Cuvintele „a femeilor lor” inseamna ca nu este nicio vina asupra lor daca nu se acopera fata de femeile lor, adica fata de cele de aceeaasi religie cu ele. In acest caz sunt exceptate femeile necredincioase. Este posibil si sa fie vorba despre femei in general, caci o femeie nu se acopera fata de alta femeie. „A celor pe care le stapanesc dreptele lor”, atata vreme cat robul se afla in intregime in stapanirea ei.

Dupa ce a ridicat vina in privinta acestora, El a pus drept conditie, atat aici, cat si in alte situatii, teama de Allah si absenta oricarui lucru oprit de Lege. A spus: „Temeti-va de Allah!”, adica impliniti teama de El in toate starile. „Allah este Martor asupra tuturor lucrurilor”: El este Martor la faptele robilor, la cele

aratate si la cele ascunse; le aude vorbele si le vede miscarile, apoi le va da pentru acestea rasplata cea mai deplina.

Versetul 56

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

56. Allah si ingerii Sai trimit binecuvantari asupra Profetului. O, voi cei care credeti, trimiteti binecuvantari asupra lui si salutati-l cu salutul pacii!

Acest verset atrage atentia asupra desavarsirii Trimisului lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, a rangului sau inalt, a pozitiei sale inalte inaintea lui Allah si inaintea fapturilor Sale si a inaltarii pomenirii sale. „Allah si ingerii Sai trimit binecuvantari” asupra lui: Allah il lauda printre ingeri si in adunarea cea prea inalta, datorita Iubirii Sale fata de el. Ingerii apropiati il lauda, se roaga pentru el si Il implora pe Allah.

„O, voi cei care credeti, trimiteti binecuvantari asupra lui si salutati-l cu salutul pacii!”, urmand pilda lui Allah si a ingerilor Sai, rasplatindu-l pentru o parte dintre drepturile pe care le are asupra voastra, desavarsindu-va credinta, cinstindu-l, iubindu-l si pretuindu-l pe el, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, sporindu-va faptele bune si ispasindu-va o parte dintre faptele rele.

Cea mai buna forma a rugii de binecuvantare asupra lui, pacea si binecuvantarile fie asupra lui, este aceea pe care i-a invatat-o pe companionii sai: „O, Allah, trimite binecuvantari asupra lui Muhammad si asupra familiei lui Muhammad, asa cum ai trimis binecuvantari asupra familiei lui Ibrahim. Tu esti Cel Vrednic de Lauda, Cel Plin de Slava. Si binecuvanteaza-l pe Muhammad si binecuvanteaza familia lui Muhammad, asa cum ai binecuvantat familia lui Ibrahim. Tu esti Cel Vrednic de Lauda, Cel Plin de Slava.”¹⁴ Aceasta porunca de a cere binecuvantarea si pacea asupra lui este randuita in toate timpurile, iar multi dintre invatati au considerat-o obligatorie in Rugaciune.

¹⁴ Nota editiei arabe: Relatat de al-Bukhari (6357) si Muslim (406), din hadithul lui Ka'b ibn Ujrah. A se vedea Jala al-Afham de Ibn al-Qayyim.

Versetele 57 la 58

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدْ أَحْتَمَلُوا بُهْتَنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾

57. Pe cei care îi aduc ofensa lui Allah și Trimisului Sau, Allah i-a blestemat în această lume și în Viata de Apoi și le-a pregătit o pedeapsa umilitoare. 58. Iar cei care îi vatamă pe credincioși și pe credincioase fără ca aceștia să fi savarsit ceva rău poarta asupra lor o calomnie și un păcat vadit.

După ce Allah Preainaltul a poruncit cinstirea Trimisului Sau, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, și cererea binecuvântării și a păcii asupra lui, El a interzis vatamarea lui și i-a amenințat pe cei care îl vatamă: „Pe cei care îi aduc ofensa lui Allah și Trimisului Sau”. Această cuprinde orice vatamare prin vorbe ori fapte, precum insulta, ocara, defaimarea lui ori a religiei sale și orice lucru care ajunge să-l vatame. „Allah i-a blestemat în această lume”, adică i-a îndepărtat și i-a alungat. Din blestemul lor în această lume face parte faptul că se impune uciderea celui care îl insulta și îl vatamă pe Trimis. „Și în Viata de Apoi și le-a pregătit o pedeapsa umilitoare¹⁵”, ca răsplata pentru vatamarea adusă lui, fiind ei insisi chinuți prin pedeapsa dureroasă.

Vatamarea Trimisului nu este asemenea vatamării altuia, fiindcă robul nu crede în Allah până nu crede în Trimisul Sau. Lui i se cuvine o cinstire care este o cerință a credinței și care face ca el să nu fie asemenea altora în această privință. Cu toate acestea, vatamarea credincioșilor este ea însăși gravă, iar păcatul ei este mare. De aceea a spus: „Iar cei care îi vatamă pe credincioși și pe credincioase fără ca aceștia să fi savarsit ceva rău”, adică fără ca ei să fi făcut vreă faptă care să îndreptătească acea vatamare, „poarta asupra lor”, pe spinarea lor, „o calomnie”, fiindcă i-au vatamat fără motiv, „și un păcat vadit”, fiindcă au trecut măsura fătă de ei și au încălcat demnitatea pe care Allah a poruncit să o respecte.

De aceea, insultarea unui credincios atrage o pedeapsă disciplinară, potrivit stării și rangului său. Pedeapsa disciplinară pentru cel care îi insulta pe companioni este mai aspră, iar pedeapsa pentru insultarea invatatiilor și a oamenilor religiei este mai mare decât pentru insultarea altora.

¹⁵ Nota ediției arabe: La acest citat, ambele manuscrise au „o pedeapsă dureroasă”, în timp ce textul coranic are „o pedeapsă umilitoare”. Expresia „prin pedeapsă dureroasă” de la sfârșitul explicației apare, de asemenea, în ambele manuscrise.

Versetele 59 la 62

ج

يَأْيَاهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوجَكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَبِيبِهِنَّ
 ذَلِكَ أَذْنَىٰ أَنْ يَعْرِفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾ * لَئِنْ لَمْ
 يَنْتَهِ الْمُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ
 ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾ مَلْعُونِينَ إِيْمًا يُقْفَوْنَ أَخَذُوا وَقَتَلُوا
 تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ
 تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

59. O, Profetule, spune-le sotiilor tale, fiicelor tale si femeilor credinciosilor sa-si coboare asupra lor vesmintele de deasupra. Aceasta este mai potrivit ca ele sa fie recunoscute si sa nu fie vatamate. Allah este Atoateiertator, Indurator. 60. Daca ipocritii, cei in ale caror inimi este o boala si cei care raspandesc zvonuri in Medina nu inceteaza, te vom ridica impotriva lor; apoi nu vor mai ramane vecinii tai in ea decat putin. 61. Blestemati, oriunde vor fi gasiti, vor fi prinsi si ucisi fara crutare. 62. Aceasta este Legea lui Allah pentru cei care au trecut mai inainte. Nu vei gasi nicio schimbare in Legea lui Allah.

Acesta este versetul numit versetul hijabului. Allah i-a poruncit Profetului Sau sa le porunceasca femeilor in general sa se acopere si sa inceapa cu sotiile si fiicele sale, fiindca porunca le priveste pe ele cu mai multa tarie decat pe altele si fiindca cel care porunceste altuia trebuie sa inceapa cu familia sa, inaintea celorlalti. Allah Preainaltul a spus: „O, voi cei care credeti, paziti-va pe voi si familiile voastre de un Foc.”

„Sa-si coboare asupra lor vesmintele de deasupra¹⁶”: acestea sunt cele purtate peste haine, precum invelitoarea, acoperamantul si mantia ori altele asemenea. Cu ele isi acopera fetele si piepturile. Apoi a amintit intelegciunea acestei randuieli: „Aceasta este mai potrivit ca ele sa fie recunoscute si sa nu fie vatamate.” Aceasta arata ca vatamarea poate aparea daca nu se acopera. Daca nu se acopera, s-ar putea crede despre ele ca nu sunt caste, iar cel in a carui inima este o boala le-ar putea aborda si vatama. De asemenea, ar putea fi dispretuite si socotite roabe, iar cel care voieste raul le-ar putea trata fara respect. Acoperirea taie, asadar, nadejdile celor care ravnesc la ele.

¹⁶ Nota editiei engleze: Jalabib este pluralul lui jilbab, vesmantul de deasupra care acopera intregul trup, incepand din crestet. Potrivit comentatorilor mentionati de editia engleza, acesta cuprinde si acoperirea fetei, lasand ochii sau un ochi descoperit pentru ca femeia sa vada pe unde merge.

„Allah este Atoateiertator, Indurător”: El v-a iertat ceea ce a trecut și a avut mila de voi lamurindu-va randuielile și aratându-va ce este îngăduit și ce este oprit. Astfel este închisă calea spre rău în ceea ce le privește pe femei.

Cât despre oamenii raului, El i-a amenințat: „Dacă ipocritii, cei în ale caror inimi este o boală”, adică boala îndoielii sau a poftei, „și cei care raspândesc zvonuri în Medina”, adică aceia care înspăimântă și raspândesc spaima, vorbind despre vrăjmasi, despre numărul și puterea lor și despre slăbiciunea musulmanilor, „nu încetează”. Nu a precizat lucrul de la care trebuie să înceteze, pentru că aceasta să cuprindă tot ceea ce le șoptesc sufletele și la care îi cheamă dintre rele: defaimarea Islamului și a adepților săi, raspândirea spaimii printre musulmani, slăbirea puterii lor, vatămarea femeilor credincioase prin rău și nelegiuire și celelalte păcate savarsite de oameni asemenea acestora.

„Te vom ridica împotriva lor”, adică îți vom porunci să-i pedepsești și să lupți împotriva lor și îți vom da putere asupra lor. Atunci când vom face aceasta, ei nu vor putea să-ți tina piept, nu vor avea putere și nici apărare. De aceea a spus: „apoi nu vor mai rămâne vecinii tăi în ea decât puțin”, adică nu vor mai rămâne lângă tine în Medina decât puțin, fiindcă îi vei ucide ori îi vei alunga. Aceasta este o dovadă pentru alungarea oamenilor raului a caror sedere printre musulmani aduce vatămare, căci astfel raul este curmat mai bine și este ținut mai departe de ei.

Ei vor fi „blestemați, oriunde vor fi găsiți, vor fi prinși și uciși fără crutare¹⁷”, adică alungați oriunde s-ar afla. Nu vor avea siguranță și nici sală statornică, temându-se că vor fi uciși, întemnițați sau pedepsiți.

„Aceasta este Legea lui Allah pentru cei care au trecut mai înainte”: cel care staruie în neascultare, îndrăznește să aducă vatămare și nu încetează este pedepsit aspru. „Nu vei găsi nicio schimbare în Legea lui Allah”, adică nicio înlocuire. Dimpotrivă, Legea și randuiala lui Allah Preainaltul se împlinesc odată cu apariția cauzelor care le cer.

¹⁷ Nota ediției engleze: Afirmatia se referă la ipocritii pomeniți în versetul precedent și se aplică atata vreme cât ei staruie în ipocrizie și în raspândirea zvonurilor pentru a provoca tulburare și vatămare musulmanilor.

Versetele 63 la 68

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ^ط قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ
تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وِلْيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ
يَقُولُونَ يَلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا
وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلًا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمُ
لَعْنَا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾

63. Oamenii te intreaba despre Ceas. Spune: „Cunoasterea lui este numai la Allah.” De unde ai putea tu sa stii? Poate ca Ceasul este aproape. 64. Allah i-a blestemat pe necredinciosi si le-a pregatit un Foc aprins. 65. Vor ramane in el vesnic si nu vor gasi nici ocrotitor, nici ajutor. 66. In Ziua cand fetele lor vor fi intoarse in Foc, vor spune: „O, de L-am fi ascultat pe Allah si l-am fi ascultat pe Trimis!” 67. Vor spune: „Domnul nostru, noi i-am ascultat pe stapanii si pe mai-marii nostri, iar ei ne-au ratacit de la Cale. 68. Domnul nostru, da-le o pedeapsa indoita si blesteama-i cu un blestem mare!”

Oamenii iti cer stiri despre Ceas, grabindu-i venirea. Unii dintre ei o fac pentru ca tagaduiesc ca el va avea loc si pentru a-l pune in incurcatura pe cel care ii vesteste despre el. „Spune”-le: „Cunoasterea lui este numai la Allah.” Nimeni in afara de Allah nu il cunoaste. Nici eu, nici altcineva nu avem stiinta despre el. Cu toate acestea, sa nu-l socotiti ca venind prea tarziu¹⁸. „De unde ai putea tu sa stii? Poate ca Ceasul este aproape.”

Simpla cunoastere a faptului ca Ceasul va veni curand ori mai tarziu nu aduce, in sine, vreun folos. Ceea ce conteaza este pierderea ori castigul, nefericirea ori fericirea: merita robul pedeapsa sau merita rasplata? Despre acestea va voi vesti si vi-i voi descrie pe cei care le merita. El l-a descris pe cel care merita pedeapsa si a descris pedeapsa, fiindca insusirile amintite se potrivesc acestor oameni care tagaduiesc Ceasul.

„Allah i-a blestemat pe necredinciosi”, adica pe cei pentru care necredinta a devenit felul de a fi si a caror cale este necredinta in Allah, in Trimisii Sai si in cele cu care au venit ei de la Allah. El i-a indepartat de Mila Sa in aceasta lume

¹⁸ Nota editiei arabe: In manuscrisul B apare „s-ar putea sa socotiti ca intarzie”, in loc de „sa nu-l socotiti ca venind prea tarziu”.

si in Viata de Apoi, iar aceasta este de ajuns ca pedeapsa. „Si le-a pregatit un Foc aprins”, adica un foc aprins care arde in trupurile lor, iar chinul ajunge pana in launtrul lor. Ei vor ramane vesnic in acea pedeapsa aspra, nu vor iesi din ea si nu li se va usura nici macar pentru o clipa.

„Nu vor gasi nici ocrotitor” care sa le dea ceea ce cer, „nici ajutor” care sa indeparteze de la ei pedeapsa. Dimpotriva, Cel Preainalt, Ajutatorul, i-a parasit, iar pedeapsa Focului aprins i-a inconjurat si i-a lovit cu putere. De aceea a spus: „In Ziua cand fetele lor vor fi intoarse in Foc”. Ei ii vor gusta arsura, chinul lui li se va inaspri si vor regreta ceea ce au facut mai inainte. „Vor spune: O, de L-am fi ascultat pe Allah si l-am fi ascultat pe Trimis!” caci am fi scapat de aceasta pedeapsa si, asemenea celor ascultatori, am fi meritat o rasplata imbelsugata. Dar este o dorinta al carei timp a trecut. Nu le va aduce decat pierdere, cainta, intristare, ingrijorare si durere.

„Vor spune: Domnul nostru, noi i-am ascultat pe stapanii si pe mai-marii nostri” si i-am urmat orbeste in ratacirea lor, „iar ei ne-au ratacit de la Cale”. Este asemenea cuvintelor lui Allah Preainaltul: „In Ziua cand nedreptul isi va musca mainile si va spune: O, de-as fi urmat o cale impreuna cu Trimisul! Vai mie! De nu l-as fi luat pe cutare drept prieten apropiat! El m-a ratacit de la Pomenire dupa ce ea venise la mine...”

Cand vor afla ca atat ei, cat si mai-marii lor merita pedeapsa, vor dori sa se razbune pe cei care i-au ratacit si vor spune: „Domnul nostru, da-le o pedeapsa indoita si blesteama-i cu un blestem mare!” Allah va spune: „Fiecare are o parte indoita.” Ati fost partasi la necredinta si pacate si veti fi partasi la pedeapsa, chiar daca pedeapsa unora va fi mai mare decat a altora, potrivit deosebirii dintre faradelegile lor.

Versetul 69

ج
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَاذَوْا مُوسَى فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ
عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهاً ﴿٦٩﴾

69. O, voi cei care credeti, nu fiti asemenea celor care l-au vatamat pe Musa! Allah l-a dezvinovatit de ceea ce spuneau, iar el era de mare cinste inaintea lui Allah.

Allah Preainaltul ii avertizeaza pe robii Sai credinciosi sa nu-l vatame pe Trimisul lor Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, Profetul nobil, bland si milostiv, intampinandu-l cu opusul cinstirii si respectului care i se cuvin. Sa nu fie asemenea celor care l-au vatamat pe Musa

ibn Imran, cel caruia i-a vorbit Cel Milostiv si pe care Allah l-a dezvinovatit de vorbele lor vatamatoare. Adica Allah le-a aratat nevinovatia lui, desi, in privinta lui, pacea si binecuvantarile fie asupra lui, nu exista niciun temei pentru banuiala ori vatamare. El avea mare cinste inaintea lui Allah, era apropiat de El, unul dintre Trimisii alesi si dintre robii Sai sinceri. Dar virtutile lui nu i-au oprit sa-l vatame si sa-l atinga prin ceea ce ii displacea. Asadar, o, credinciosi, feriti-va sa fiti asemenea lor in aceasta privinta!

Vatamarea la care se face referire este ceea ce au spus fiii lui Israel despre Musa cand i-au vazut sfiala deosebita si grija de a se acoperi fata de ei: pretindeau ca singurul motiv pentru care nu se descoperea era ca ar avea testiculele umflate. Aceasta vorba s-a raspandit printre ei, iar Allah a voit sa-l dezvinovateasca de ea. Intr-o zi, el s-a imbaiat si si-a pus haina pe o piatra, iar piatra a fugit cu haina lui. Musa, pacea fie asupra lui, a alergat dupa ea. Urmarind piatra, a trecut pe langa adunarile fiilor lui Israel, iar ei l-au vazut avand cea mai frumoasa alcatuire data de Allah. Astfel a fost inlaturata invinuirea pe care i-o adusesera.¹⁹

Versetele 70 la 71

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿٧١﴾

70. O, voi cei care credeti, temeti-va de Allah si spuneti vorbe drepte! 71. El va va indrepta faptele si va va ierta pacatele. Cel care asculta de Allah si de Trimisul Sau a dobandit o izbanda mare.

Allah Preainaltul le porunceste credinciosilor sa se teama de El in toate starile lor, in ascuns si in vazul oamenilor. Dintre formele temerii de El, aminteste in mod deosebit vorbirea dreapta si indeamna la ea. Aceasta este vorbirea care se potriveste adevarului sau se apropie de el atunci cand certitudinea nu poate fi atinsa. Ea cuprinde recitarea, pomenirea lui Allah, poruncirea binelui si oprirea raului, invatarea stiintei si predarea ei, grija de a ajunge la ceea ce este corect in chestiunile de stiinta, urmarearea oricarei cai care duce la aceasta si folosirea oricarui mijloc care ajuta.

¹⁹ Nota editiei arabe: Relatat de al-Bukhari (3404) si Muslim (339), din hadithul lui Abu Hurayrah, Allah sa fie multumit de el.

Din vorbirea dreapta fac parte blandetea si delicatetea in adresarea catre oameni, vorbele care cuprind un sfat sincer si indrumarea catre ceea ce este mai potrivit.

Apoi El a amintit urmareea fricii de El si a vorbirii drepte, spunand: „El va va indrepta faptele.” Acestea vor fi o cauza a indreptarii faptelor si o cale spre primirea lor, fiindca prin teama de Allah faptele sunt primite, asa cum a spus Allah Preainaltul: „Allah primește numai de la cei tematori.” Omul este astfel calauzit spre fapta dreapta. Allah indreapta faptele si pazindu-le de ceea ce le strica, pastrandu-le rasplata si inmultind-o. Tot astfel, lipsa fricii de Allah si a vorbirii drepte duce la stricarea faptelor, la neprimirea lor si la pierderea roadelor lor.

„Si va va ierta pacatele”, care sunt cauza pieirii voastre. Prin teama de Allah se indreapta treburile si se indeparteaza orice lucru de care omul se teme. De aceea a spus: „Cel care asculta de Allah si de Trimisul Sau a dobandit o izbanda mare.”

Versetele 72 la 73

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

72. Noi am infatisat amanah cerurilor, pamantului si muntilor, dar ele au refuzat sa o poarte si s-au temut de ea. Omul a purtat-o; el este nedrept si nestiutor. **73.** Astfel Allah ii va pedepsi pe ipocriti si pe ipocrite, pe politeisti si pe politeiste si va primi cainta credinciosilor si a credincioaselor. Allah este Atoateiertator, Indurator.

Allah Preainaltul arata insemnatatea raspunderii incredintate, amanah, pe care le-a dat-o celor responsabili de faptele lor: implinirea poruncilor si ferirea de cele oprite, atat in ascuns, cat si in vazul oamenilor. El a infatisat-o fapturilor marete - cerurilor, pamantului si muntilor -, oferindu-le alegerea, fara sa le-o impuna: daca o indeplinești așa cum se cuvine, vei avea rasplata; daca nu o indeplinești si nu o duci la capat, vei avea pedeapsa.

„Dar ele au refuzat sa o poarte si s-au temut de ea”, adica s-au temut ca nu vor indeplini ceea ce urmau sa poarte. Nu au facut aceasta din neascultare fata

de Domnul lor si nici din lipsa dorintei pentru Rasplata Sa. Allah i-a infatisat-o omului in conditiile amintite, iar el a primit-o si a purtat-o, cu nedreptatea si nestiinta sa. El a purtat aceasta povara grea.

Potrivit felului in care indeplinesc aceasta raspundere incredintata ori o neglijeaza, oamenii se impart in trei categorii: ipocriti, care pretind ca o indeplinesc si o respecta in aparenta, dar nu si in launtrul lor; politeisti, care o nesocotesc atat in faptele vazute, cat si in launtrul lor; si credinciosi, care o indeplinesc atat prin faptele vazute, cat si in launtrul lor. Allah Preainaltul a amintit faptele acestor trei categorii si ceea ce le revine din rasplata si pedeapsa, spunand: „Astfel Allah ii va pedepsi pe ipocriti si pe ipocrite, pe politeisti si pe politeiste si va primi cainta credinciosilor si a credincioaselor. Allah este Atoateiertator, Indurator.”

Lui Allah Preainaltul I se cuvine lauda pentru ca a incheiat versetul cu aceste doua Nume nobile, care arata desavarsirea Iertarii lui Allah, intinderea Milei Sale si generozitatea Sa cuprinzatoare, desi multi dintre cei asupra carora se rosteste aceasta judecata nu merita iertare si mila din pricina ipocriziei si politeismului lor.

Tafsirul Surei al-Ahzab s-a incheiat, cu lauda adusa lui Allah si cu Ajutorul Sau.

Sura Saba

VERSETELE 1 LA 54

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 2

ج

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ
وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١﴾ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ
مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾

1. Lauda lui Allah, Caruia Ii apartin cele din ceruri si cele de pe pamant! Lui I se cuvine lauda si in Viata de Apoi. El este Preainteleptul, Cunosculatorul tuturor lucrurilor. 2. El stie ce intra in pamant si ce iese din el, ce coboara din cer si ce se inalta la el. El este Induratorul, Atoateiertatorul.

Lauda inseamna preamarirea prin insusirile vrednice de lauda si prin faptele bune. Lui Allah Preainaltul I se cuvine lauda, fiindca toate Atributele Sale sunt laudate, ele fiind Atribute ale desavarsirii. Faptele Sale sunt vrednice de lauda, fiindca se intemeiaza fie pe Har, pentru care este laudat si I se multumeste, fie pe Dreptate, pentru care este laudat si a carei intelepciune este recunoscuta.

El S-a laudat aici pentru faptul ca Lui Ii apartin „cele din ceruri si cele de pe pamant”, toate fiind in stapanirea Lui si supuse Lui, iar El le carmuieste intr-un chip vrednic de lauda. „Lui I se cuvine lauda si in Viata de Apoi”, fiindca in Viata de Apoi lauda si preamarirea Lui se vor arata intr-un chip care nu exista in aceasta lume. Cand Allah Preainaltul va judeca intre toate fapturile, iar oamenii si toate fapturile vor vedea judecata Lui, desavarsirea Dreptatii, Echitatii si Intelepciunii Sale, Il vor lauda cu totii pentru aceasta. Chiar si cei supusi pedepsei nu vor intra in Foc decat cu inimile pline de lauda fata de El, recunoscand ca aceasta este rasplata faptelor lor si ca El este drept in hotararea de a-i pedepsi.

Cat despre aratarea laudei Lui in Lacasul Fericirii si al Rasplatii, relatarile despre aceasta sunt numeroase, iar dovezile transmise prin revelatie si cele rationale sunt in acord. In Paradis, ei vor vedea Binefacerile lui Allah venind una dupa alta, bunatatea Lui necurmata, multimea Binecuvantarilor Sale si intinderea Darurilor Sale. In inimile oamenilor Paradisului nu va ramane nicio dorinta si nicio nazuinta fara ca ei sa primeasca mai mult decat si-au dorit si au voit. Dimpotriva, li se vor da bunuri pe care dorintele lor nu le-au cuprins si care nu le-au trecut prin minte.

Ce crezi, asadar, despre lauda pe care o vor aduce Domnului lor in aceasta stare? In Paradis vor disparea toate piedicile si imprejurarile care ii indeparteza de cunoasterea lui Allah, de iubirea Lui si de preamarirea Sa. Aceasta le va fi mai draga oamenilor Paradisului decat orice fericire si mai dulce decat orice desfatara. De aceea, cand Il vor vedea pe Allah Preainaltul si li vor auzi Cuvantul atunci cand li Se va adresa, aceasta ii va face sa uite toate celelalte binefaceri. Pomenirea va fi pentru ei in Paradis asemenea respiratiei, neincetata in toate timpurile.

La aceasta se adauga faptul ca oamenilor Paradisului li se vor arata neincetat, in Paradis, noi manifestari ale Maretiei, Slavei, Frumusetii si Desavarsirii nemarginite a Domnului lor, care cer sa-L laude si sa-L preamareasca pe deplin. „El este Preainteptul” in Stapanirea si Carmuirea Sa, Intept in Porunca si Interdictia Sa, „Cunoscatorul tuturor lucrurilor”, Cel care cunoaste toate treburile si cele ascunse ale lor.

De aceea, El a infatisat amanuntit Stiinta Sa: „El stie ce intra in pamant”, din ploaie, seminte si vietati, „si ce iese din el”, din felurile de plante si categoriile de vietati, „ce coboara din cer”, dintre ingeri, mijloace de trai si hotarari, „si ce se inalta la el”, dintre ingeri, suflete si altele asemenea. Dupa ce a amintit fapturile Sale, Inteptciunea Sa in privinta lor si Cunoasterea starilor lor, El a amintit Iertarea si Mila Sa fata de ele: „El este Induratorul, Atoateiertatorul.” Mila si iertarea sunt Insusirile Sale, iar urmarile lor coboara mereu asupra robilor, potrivit faptelor prin care ei implinesc conditiile pentru a le dobandi.

Versetele 3 la 5

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ^ط قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ لَا
يَعُزُّبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ
وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٣﴾ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٍ ﴿٥﴾

3. Cei care nu cred spun: „Ceasul nu va veni asupra noastră.” Spune: „Ba da! Pe Domnul meu, el va veni negresit asupra voastră!” El este Cunosculatorul celor nevazute. Nu li scapa nici greutatea unui fir de colb, in ceruri ori pe pamant, iar nimic mai mic sau mai mare decat acesta nu lipseste dintr-o Carte limpede, 4. ca sa-i rasplateasca pe cei care cred si savarsesc fapte drepte. Ei vor avea iertare si inzestrare nobila. 5. Iar cei care se straduiesc impotriva Versetelor Noastre, cautand sa le zadarniceasca, vor avea o pedeapsa chinuitoare.

Dupa ce Allah Preainaltul Si-a aratat Maretia prin cele cu care S-a descris, iar aceasta cerea preamarirea, sfintirea si credinta in El, a amintit ca o categorie de oameni nu L-a pretuit pe Domnul ei asa cum se cuvine si nu L-a preamarit cum I se cuvine. Dimpotriva, ei au fost necredinciosi fata de El, I-au tagaduit Puterea de a-i readuce pe cei morti si de a face sa vina Ceasul si i-au contrazis in aceasta pe Trimisii Sai. A spus: „Cei care nu cred”, in Allah, in Trimisii Sai si in cele cu care au venit ei, „spun”, din pricina necredintei lor: „Ceasul nu va veni asupra noastră”, adica nu exista decat aceasta viata lumeasca: murim si traim! Allah i-a poruncit Trimisului Sau sa le respinga vorbele, sa le arate netemeinicia si sa jure ca invierea va veni negresit asupra lor. A adus drept dovada un lucru pe care, daca cineva il recunoaste, trebuie neaparat sa recunoasca si invierea: Stiinta Sa Preainalta, cuprinzatoare si vasta. A spus: „Cunosculatorul celor nevazute”, adica al lucrurilor ascunse ochilor si stiintei noastre. Atunci, cum ar putea sa-I fie ascunse cele vazute? Apoi Si-a intarit afirmatia despre Stiinta Sa, spunand: „Nu li scapa”, adica nu este ascunsa Stiintei Sale, „nici greutatea unui fir de colb, in ceruri ori pe pamant”. Adica toate lucrurile, atat ele insele, cat si partile lor, pana la cele mai mici parti, de greutatea firelor de colb. „Si nici ceva mai mic sau mai mare decat acesta fara sa fie intr-o Carte limpede”: Stiinta Sa le cuprinde, condeii Sau le-a scris si sunt cuprinse in Cartea limpede, care este Tabla Pastrata.

Celui a Carui Stiinta nu-i este ascunsa, in niciun timp, greutatea unui fir de colb sau ceea ce este mai mic decat acesta, Care stie ce mistuie pamantul din cei morti si ce ramane din trupurile lor, Ii este cu atat mai mult cu putinta sa-i invie. Invierea lor nu este mai uimitoare decat aceasta Stiinta cuprinzatoare.

Apoi a amintit rostul invierii, spunand: „Ca sa-i rasplateasca pe cei care cred” cu inimile lor, care L-au crezut pe Allah si i-au crezut pe Trimisii Sai cu o credinta neclintita, „si savarsesc fapte drepte”, adeverindu-si astfel credinta. „Ei vor avea iertare” pentru pacatele lor, datorita credintei si faptelor lor, prin care este indepartat de la ei orice rau si orice pedeapsa, „si inzestrare nobila”, datorita binelui pe care l-au facut, prin care vor dobandi tot ceea ce cauta, doresc si nadajduiesc.

„Iar cei care se straduiesc impotriva Versetelor Noastre, cautand sa le zadarniceasca”: se straduiesc impotriva lor, tagaduindu-le si cautand sa-i dovedeasca neputinta celui care le-a adus si Celui care le-a pogorat, asa cum I-au tagaduit puterea de a-i readuce la viata dupa moarte. „Vor avea o pedeapsa chinuitoare”, adica dureroasa pentru trupurile si inimile lor.

Versetul 6

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقَّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٦﴾

6. Cei carora li s-a dat stiinta vad ca ceea ce ti-a fost pogorat de la Domnul tau este Adevarul si calauzeste spre calea Celui Atotputernic, Vrednic de Lauda.

Dupa ce Allah Preainaltul a amintit tagaduirea celor care au respins invierea si au sustinut ca ceea ce i-a fost pogorat Trimisului Sau nu este adevarat, a aratat starea robilor pe care i-a calauzit, oamenii stiintei. Ei vad ca ceea ce Allah i-a pogorat Trimisului Sau din Carte si vestile pe care aceasta le cuprinde sunt „Adevarul”: adevarul se afla numai in ea, iar ceea ce i se impotriveste si o contrazice este fals. Aceasta, fiindca ei au ajuns la treapta stiintei care da certitudine. Ei vad, de asemenea, ca poruncile si interdictiile ei „calauzesc spre calea Celui Atotputernic, Vrednic de Lauda”.

Ei sunt pe deplin incredintati de adevarul celor vestite de ea din multe pricini: cunosc sinceritatea celui care le-a vestit; vad potrivirea lor cu faptele petrecute si cu Scripturile anterioare; vad cu ochii lor cum se implinesc vestile ei; vad semnele marete care o adeveresc, in zare si in ei insisi; si vad potrivirea ei cu ceea ce arata Numele si Atributele lui Allah Preainaltul. In poruncile si interdictiile ei vad calauzirea spre Calea Dreapta, care cuprinde porunca

oricarei insusiri ce curata sufletul, sporeste rasplata si aduce folos celui care o implineste si altora: sinceritatea in vorbire, devotamentul curat, buna purtare fata de parinti, pastrarea legaturilor de rudenie, bunatatea fata de toate fapturile si altele asemenea. Ea opreste orice insusire urata care murdareste sufletul, zadarniceste rasplata si atrage pacatul si povara lui, precum asocierea de parteneri lui Allah, desfranarea, camata si nedreptatea in privinta vietii, averilor si onoarei oamenilor.

Aceasta arata meritele si virtutea oamenilor stiintei si este un semn prin care ei pot fi recunoscuti. Cu cat robul are mai multa stiinta, crede mai mult vestile aduse de Trimis si cunoaste mai bine intelepciunea poruncilor si interdictiilor sale, cu atat se numara mai mult printre oamenii stiintei pe care Allah i-a facut dovada pentru adevarul celor aduse de Trimisi si prin care a adus dovada impotriva celor care tagaduiesc si se impotrivesc, asa cum se arata in acest verset si in altele.

Versetele 7 la 9

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ يُنْبِئُكُمْ إِذَا مُرِّقَتُمْ كُلَّ مُمَرِّقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٧﴾ أَفَتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ﴿٨﴾ أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ نَاشِئًا نَّخْسِفُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نَسْقُطُ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٩﴾

7. Cei care nu cred spun: „Sa va aratam un om care va vesteste ca, dupa ce veti fi sfaramati cu totul, veti fi creati din nou? 8. A nascocit el o minciuna impotriva lui Allah sau este nebun?” Dimpotriva, cei care nu cred in Viata de Apoi se afla in chin si intr-o ratacire adanca. 9. Oare nu vad ei ceea ce se afla inaintea si in urma lor din cer si din pamant? Daca am voi, am face pamantul sa-i inghita ori am lasa sa cada peste ei bucati din cer. In aceasta este un semn pentru orice rob care se intoarce la Allah.

„Cei care nu cred spun” aceasta tagaduind, batjocorind si socotind invierea cu neputinta, apoi arata de ce o socotesc astfel. Ei isi spun unii altora: „Sa va aratam un om care va vesteste ca, dupa ce veti fi sfaramati cu totul, veti fi creati din nou?” Prin acel om il au in vedere pe Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa: un om care a venit, dupa parerea lor, cu un lucru atat de ciudat, incat a ajuns o priveliste la care se uita si o ciudatenie

de care rad. Cum poate el sa spuna ca veti fi inviati dupa ce trupurile voastre s-au descompus, madularele vi s-au risipit si partile trupului au disparut?²⁰

Oare acest om care spune astfel de lucruri „a nascocit o minciuna impotriva lui Allah”, indraznind sa faca aceasta si sa rosteasca asemenea vorbe, „sau este nebun”? Daca este astfel, nu ar fi nimic de mirare, caci nebunia are multe feluri. Toate acestea veneau din incapatanarea si nedreptatea lor. Ei stiau ca el este cel mai sincer si mai intelept dintre fapturile lui Allah. Tocmai pentru ca stiau aceasta, depuneau toate straduintele ca sa i se impotriveasca, cheltuindu-si averile si punandu-se pe ei insisi in slujba indepartarii oamenilor de el. Daca ar fi fost mincinos si nebun, nu s-ar fi cuvenit, o, oameni a caror judecata este lipsita de curatie, sa ascultati ceea ce spune sau sa dati atentie chemarii lui. Omului cu judecata nu i se cuvine sa-si indrepte privirea spre un nebun ori sa socoteasca insemnate vorbele lui.

Daca nu ar fi fost incapatanarea si nedreptatea voastra, v-ati fi grabit sa-i raspundeti si sa-i primiti chemarea. Dar semnele si avertizarile nu le folosesc oamenilor care nu cred. De aceea Allah Preainaltul a spus: „Dimpotriva, cei care nu cred in Viata de Apoi”, printre care se afla si cei care au spus aceste vorbe, „se afla in chin si intr-o ratacire adanca”, adica intr-o mare nefericire si intr-o ratacire indepartata de ceea ce este drept. Ce nefericire si ce ratacire ar putea fi mai mari decat tagaduirea Puterii lui Allah de a invia mortii, respingerea Trimisului Sau care a vestit aceasta, batjocorirea lui si convingerea lor ca adevarul se afla in ceea ce urmeaza ei? Astfel au socotit adevarul drept falsitate, iar falsitatea si ratacirea, drept adevar si calauzire!

Apoi El le-a atras atentia asupra dovezii rationale care arata ca invierea, pe care o socotesc cu neputinta, nu trebuie socotita astfel. Daca ar privi ceea ce se afla inaintea si in urma lor din cer si din pamant, ar vedea in ele din Puterea lui Allah ceea ce uimeste mintile si din Maretia Sa ceea ce ii uluieste pe invatatii de seama. Crearea lor, maretia lor si fapturile pe care le cuprind sunt mai mari decat readucerea oamenilor din morminte dupa moarte. Ce i-a impins, asadar, sa tagaduiasca aceasta, desi recunosc un lucru mai mare? Insa invierea tine, deocamdata, de cele nevazute; ei nu au vazut-o si de aceea au tagaduit-o.²¹

²⁰ Nota editiei engleze: Cand cei veniti la Mecca intrebau despre Profet, Quraysh facea asemenea afirmatii pentru a-l lua in ras si a-i indeparta pe oameni de apropierea de el si de ascultarea Mesajului sau.

²¹ Nota editiei engleze: Oriunde s-ar duce, acesti necredinciosi sunt inconjurati, in toate directiile, de pamantul si cerul lui Allah. Aceasta ar trebui sa-i opreasca de la tagaduirea semnelor Sale, ca sa nu porunceasca pamantului sa-i inghita ori cerului sa cada in bucati asupra lor. Explicatie atribuita lui at-Tabari.

Allah a spus: „Daca am voi, am face pamantul sa-i inghita ori am lasa sa cada peste ei bucati din cer²²”, ca pedeapsa. Pamantul si cerul sunt sub Carmuirea Noastra; daca le-am porunci, nu s-ar impotrivi. Feriti-va, asadar, sa staruiti in tagaduire, ca sa nu va pedepsim cu cea mai aspra pedeapsa! „In aceasta”, adica in crearea cerurilor si a pamantului si in fapturile pe care le cuprind, „este un semn pentru orice rob care se intoarce la Allah”. Cu cat robul se intoarce mai mult la Allah, cu atat folosul lui din semne este mai mare, fiindca cel care se intoarce la Domnul sau isi indreapta vointa si nazuinta spre El si se intoarce la El in toate treburile sale. Ajunge astfel aproape de Domnul sau si nu mai are alta preocupare decat sa caute Multumirea Lui. Privirea lui asupra fapturilor devine una de cugetare si luare-aminte, nu o privire nepasatoare, lipsita de folos.

Versetele 10 la 11

* وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا ۖ يٰجِبَالُ اَوْبِيْ مَعَهُ وَالطَّيْرُ ۚ وَالنَّيْلُ لَهُ
الْحَدِيْدَ ﴿١٠﴾ اَنْ اَعْمَلَ سَبِيْعَتٍ وَقَدَّرَ فِى السَّرْدِ ۚ وَاَعْمَلُوْا صٰلِحًا ۚ اِنِّىْ بِمَا
تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿١١﴾

10. Noi i-am daruit lui Dawud un Har de la Noi: „O, munti, repetati impreuna cu el lauda, si voi, pasari!” Si am inmuiat pentru el fierul: 11. „Fa camasi de zale largi si potriveste bine verigile! Savarsiti fapte drepte! Eu vad tot ceea ce faceti.”

Noi l-am binecuvantat pe robul si Trimisul Nostru Dawud, pacea si binecuvantarile fie asupra lui, si i-am daruit din belsug stiinta folositoare, fapte drepte si binefaceri religioase si lumesti. Dintre binefacerile revarsate asupra lui face parte ceea ce i-a fost daruit numai lui: Allah Preainaltul le-a poruncit lucrurilor neinsufletite, precum muntii, si vietuitoarelor dintre pasari sa repete impreuna cu el preamarirea si lauda Domnului lor, raspunzandu-i. Era o binefacere faptul ca aceasta era una dintre insusirile daruite numai lui, pe care nimeni nu a avut-o inaintea sau dupa el. Totodata, aceasta il indemna pe el si pe altii la preamarire: cand vedeau aceste lucruri neinsufletite si aceste vietuitoare raspunzandu-i prin preamarirea Domnului lor, slavindu-L, marindu-L si laudandu-L, erau insufletiti sa-L pomeneasca pe Allah Preainaltul.

²² Nota editiei engleze: Este vorba despre o pedeapsa venita de sus, asemenea celei trimise asupra oamenilor Padurii, la care a fost trimis Shuayb. Dupa ce i-au respins Mesajul, ei au cerut sa cada asupra lor bucati din cer (ash-Shuara 26:187), iar pedeapsa Zilei Norului i-a cuprins (26:189).

O alta binefacere, dupa cum au spus multi dintre invatati, este ca toate acestea se bucurau de glasul lui Dawud. Allah Preainaltul ii daruise o frumusetate a glasului prin care ii intrecea pe ceilalti. Cand repeta cu acel glas duios, placut si melodios cuvintele de preamarire, de marturisire a Unicitatii lui Allah si de slavire²³, se bucura oricine il auzea, dintre oameni si djinni, pana si pasarile si muntii, si Il preamureau pe Domnul lor, aducandu-I lauda.

Poate ca, prin aceasta, el dobandea si rasplata preamaririi lor, fiindca era pricina ei, iar ele Il preamureau urmandu-l.

Din Harul Sau fata de el face parte si faptul ca i-a inmuiat fierul ca sa faca din el camasi de zale largi. L-a invatat cum sa le faureasca, potrivit bine „verigile²⁴”: le masura si le facea in felul acela, apoi le introducea unele intr-altele. Allah Preainaltul a spus: „L-am invatat sa faureasca vesminte de lupta pentru voi, ca sa va apere de loviturile voastre. Oare veti fi voi recunoscatori?” Dupa ce a amintit binefacerile Sale fata de el si de familia lui, le-a poruncit sa-I multumeasca, sa savarseasca fapte drepte si sa fie constienti ca Allah ii vegheaza, implinindu-le cum se cuvine si pazindu-le de ceea ce le strica. El vede faptele lor si le cunoaste; nimic din ele nu Ii este ascuns.

Versetele 12 la 14

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غَدُوَهَا شَهْرًا وَرَوَّاحَهَا شَهْرًا وَأَسْلَنَّا لَهُ عَيْنَ الْقَطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ
 مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۚ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ
 السَّعِيرِ ﴿١٢﴾ يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحْرِبٍ وَتَمَثِيلٍ وَجِفَانٍ كَأَجْوَابِ
 وَقُدُورٍ رَاسِيَتٍ أَعْمَلُوا ءَالَ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ
 الشَّكُورُ ﴿١٣﴾ فَلْيَا قُضِينَا عَلَيْهِ الْمَوْتُ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ ۖ إِلَّا دَابَّةُ
 الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَاتَهُ ۖ فَلَمَّا خَرَ تَبَيَّنَتِ الْجِنَّ أَن لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا
 لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٤﴾

12. Iar lui Sulayman i-am supus vantul: dimineata strabatea distanta unei luni de calatorie, iar dupa-amiaza strabatea distanta unei luni de calatorie. Am facut sa curga pentru el izvorul de arama topita. Unii dintre djinni lucrau

²³ Nota editiei arabe: In manuscrisul B apare „de lauda”, in loc de „de slavire”.

²⁴ Nota editiei engleze: Verigile camasii de zale trebuiau potrivite astfel incat sa ofere aparare suficienta si sa fie destul de usoare pentru a nu impiedica miscarea pe campul de lupta.

inaintea lui, cu Ingaduinta Domnului sau. Pe acela dintre ei care se abatea de la Porunca Noastra il faceam sa guste din pedeapsa Focului aprins. 13. Ei ii faceau tot ce voia: cladiri inalte, chipuri, vase cat bazinele si cazane fixate in locurile lor. Lucrati, o, familie a lui Dawud, cu recunostinta! Dar putini dintre robii Mei sunt recunoscatori. 14. Cand am hotarat moartea lui, nimic nu le-a aratat ca murise decat vietatea pamantului care ii rodea toiagul. Cand el a cazut, djinnii si-au dat seama ca, daca ar fi cunoscut cele nevazute, nu ar fi ramas in chinul umilitor.

Dupa ce a amintit Harul Sau fata de Dawud, pacea fie asupra lui, Allah a amintit Harul Sau fata de fiul acestuia, Sulayman, pacea si binecuvantarile fie asupra lui. Allah i-a supus vantul, care mergea la porunca lui, il purta pe el si toate cele care erau cu el si strabatea o distanta foarte mare intr-un timp scurt. Intr-o singura zi strabatea drumul a doua luni: „dimineata strabatea distanta unei luni de calatorie”, adica de la inceputul zilei pana la amiaza, „iar dupa-amiaza strabatea distanta unei luni de calatorie”, adica de la amiaza pana la sfarsitul zilei. „Am facut sa curga pentru el izvorul de arama topita”: i-am supus izvorul de arama topita si i-am inlesnit mijloacele de a fauri din ea vase si alte obiecte. Allah i-a supus si diavolii si djinnii, care nu puteau sa se impotriveasca poruncii lui. „Pe acela dintre ei care se abatea de la Porunca Noastra il faceam sa guste din pedeapsa Focului aprins.”

Ei faceau tot ceea ce voia Sulayman: „cladiri inalte”, adica constructii cu bolti si structuri care dau trainicie cladirilor; aici sunt amintite constructiile marete. „Chipuri”, adica reprezentari ale vietuitoarelor si ale lucrurilor neinsufletite. Ei le faceau pentru Sulayman, fiindca stiau sa le lucreze cu maiestrie si aveau puterea de a le face. „Vase cat bazinele”, adica asemenea unor bazine mari, pe care i le faceau lui Sulayman pentru mancare, fiindca avea nevoie de lucruri de care ceilalti nu aveau nevoie. Ii faceau si „cazane fixate in locurile lor”, care, din pricina marimii lor, nu erau mutate din locurile lor.

Dupa ce a amintit binefacerea Sa fata de ei, le-a poruncit sa-I multumeasca: „Lucrati, o, familie a lui Dawud”, adica Dawud, copiii si familia lui, fiindca binefacerea era pentru toti si multe dintre aceste foloase le reveneau tuturor, „cu recunostinta” fata de Allah pentru ceea ce le daduse, raspunzand astfel binefacerilor Sale. „Dar putini dintre robii Mei sunt recunoscatori”: cei mai multi nu Ii multumesc lui Allah Preainaltul pentru binefacerile pe care li le-a dat si pentru nenorocirile pe care le-a indepartat de la ei. Recunostinta inseamna ca inima sa recunoasca binefacerea lui Allah Preainaltul, sa o primeasca recunoscandu-si nevoia de ea, sa o foloseasca in ascultarea de El si sa o pazeasca de folosirea in neascultare.

Diavolii au continuat sa lucreze pentru Sulayman, pacea si binecuvantarile fie asupra lui, facand tot felul de constructii. Ei ii amagisera pe oameni si le spusera ca stiu cele nevazute si cunosc lucrurile ascunse. Allah Preainaltul a vrut sa le arate robilor ca ei mint cand sustin aceasta. Au ramas, asadar, la lucrul lor, iar Allah a hotarat moartea lui Sulayman, pacea fie asupra lui, pe cand acesta se sprijinea pe toiagul sau. Cand treceau pe langa el si il vedeau sprijinit astfel, credeau ca este viu, se temeau de el si isi continuau lucrul. Au ramas asa un an intreg, dupa cum s-a spus, pana cand Allah a trimis vietatea pamantului asupra toiagului. Ea nu a incetat sa-l roada pana cand acesta s-a macinat si a cazut. Atunci a cazut si Sulayman, iar diavolii s-au imprastiat. Oamenilor li s-a aratat ca djinnii, „daca ar fi cunoscut cele nevazute, nu ar fi ramas in chinul umilitor”, adica in acea munca apasatoare. Daca ar fi stiut cele nevazute, ar fi stiut ca Sulayman murise, lucru pe care il doreau foarte mult, ca sa scape din starea in care se aflau.

Versetele 15 la 21

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ ۖ جَنَّاتٍ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُّوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُمْ ۚ بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبُّ غَفُورٌ ﴿١٥﴾ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِي أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثَلٍ وَشَيْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا ۖ وَهَلْ نُجْزِي إِلَّا الْكَافِرَ ﴿١٧﴾ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالٍ وَأَيَّامًا ءَامِنِينَ ﴿١٨﴾ فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَرَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَرِّقٍ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُّؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ ۚ مَن هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ ۚ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيفٌ ﴿٢١﴾

15. Pentru neamul Saba era un semn in tinutul in care locuia: doua gradini, una la dreapta si una la stanga. „Mancati din inzestrarea Domnului vostru si multumiti-I! Un tinut bun si un Domn Atoateiertator!” 16. Dar ei s-au abatut, iar Noi am trimis asupra lor potopul barajului si le-am schimbat cele doua

gradini cu alte doua gradini cu roade amare, tamarisc si cativa arbori sidr. 17. Astfel i-am rasplatit pentru nerecunostinta lor. Oare pedepsim Noi astfel pe altcineva decat pe cel nerecunoscator? 18. Intre ei si cetatile pe care le-am binecuvantat am asezat cetati aflate la vedere unele fata de altele si am randuit distantele calatoriei intre ele: „Calatoriti prin ele, noaptea si ziua, in siguranta!” 19. Dar ei au spus: „Domnul nostru, mareste distantele calatoriilor noastre!” Si s-au nedreptatit pe ei insisi. I-am facut subiect de istorisiri si i-am imprastiat cu totul. In aceasta sunt semne pentru oricine este foarte rabdator si recunoscator. 20. Iblis si-a adeverit banuiala asupra lor: ei l-au urmat, in afara unui grup dintre credinciosi. 21. El nu avea nicio putere asupra lor, decat ca Noi sa stim cine crede in Viata de Apoi si cine se indoieste de ea. Domnul tau vegheaza asupra tuturor lucrurilor.

Saba era un trib cunoscut de la marginea Yemenului, iar locuinta lor era intr-un tinut numit Ma'rib. Dintre binefacerile si Blandetea lui Allah fata de oameni in general si fata de arabi in mod deosebit face parte faptul ca a istorisit in Coran vestile celor nimicit si pedepsiti care locuiau in vecinatatea arabilor. Acestia le puteau vedea urmele si isi transmiteau unii altora vestile despre ei. Astfel, ele erau mai potrivite pentru a fi crezute si mai aproape de inimile celor care primesc povata. De aceea El a spus: „Pentru neamul Saba era un semn in tinutul in care locuia”, adica in locul in care locuiau. Semnul de aici este ceea ce Allah revarsase asupra lor din binefaceri si ceea ce indepartase de la ei din nenorociri; aceasta le cerea sa-L adore pe Allah si sa-I multumeasca.

Apoi a lamurit semnul, spunand: „doua gradini, una la dreapta si una la stanga”. Ei aveau o vale mare, in care veneau multe torente, si construisera un baraj trainic, care aduna apa. Torente veneau la el si se strangea acolo multa apa, pe care o imparteau gradinilor lor, aflate la dreapta si la stanga acelei vai. Cele doua gradini mari le dadeau destule roade si le aduceau bucurie si multumire. Allah le-a poruncit, asadar, sa-I multumeasca pentru binefacerile pe care le revarsase asupra lor in multe feluri.

Printre ele se aflau cele doua gradini din care venea cea mai mare parte a hranei lor. O alta binefacere era ca Allah facuse din tinutul lor un tinut bun, cu aer placut, cu putine lucruri vatamatoare si cu inzestrare imbelsugata. O alta era ca Allah Preainaltul le fagaduise, daca Ii vor multumi, sa-i ierte si sa aiba mila de ei. De aceea a spus: „Un tinut bun si un Domn Atoateiertator!”

De asemenea, Allah stia ca, pentru negustoria si castigurile lor, aveau nevoie sa ajunga in tinutul binecuvantat. Se pare ca este vorba despre cetatile din jurul Sana'a, dupa cum au spus mai multi dintre cei dintai invatati; s-a spus si ca ar fi ash-Sham. El le-a pregatit mijloacele prin care puteau ajunge acolo cu cea mai mare usurinta, in siguranta si fara teama. Cetatile se insirau intre ei si acel tinut, astfel incat nu trebuiau sa poarte povara proviziilor si a apei de drum. De aceea

a spus: „Între ei și cetățile pe care le-am binecuvântat am așezat cetăți aflate la vedere unele față de altele și am rânduit distanțele călătoriei între ele”: o călătorie măsurată, pe care o cunosteau și după care își rânduiau mersul, fără să se rataască, noaptea ori ziua. „În siguranță”, adică liniștiți în călătoriile din acele nopți și zile, fără teamă. Aceasta făcea parte din deplinătatea binefacerii lui Allah față de ei: îi ferise de frică.

Dar ei s-au abatut de la Datatorul binefacerilor și de la adorarea Lui. Au ajuns nerecunoscători și s-au plictisit de binefacere, până când au cerut și au dorit să se mărească distanțele călătoriilor dintre acele cetăți prin care era atât de ușor să meargă. „Și s-au nedreptățit pe ei însșiși”, prin necredința lor în Allah și în binefacerea Sa. Atunci Allah Preainaltul i-a pedepsit luându-le binefacerea care îi făcuse să treacă măsura și nimicind-o. A trimis asupra lor „potopul barajului”, adică torentul puternic care le-a distrus barajul, le-a nimicit grădinile și le-a pus în liveze. Acele grădini cu livezi minunate și pomi roditori au fost înlocuite cu arbori fără folos pentru ei.²⁵

De aceea a spus: „Le-am schimbat cele două grădini cu alte două grădini cu roade amare”: puțină hrană, care nu le ajungea, „tamarisc și câțiva arbori sidr”. Aceștia sunt arbori cunoscuți. Pedepșa a fost de același fel cu faptele lor: așa cum ei schimbaseră mulțumirea în nerecunoștința urată, le-a fost schimbată și binefacerea în cele amintite. De aceea a spus: „Astfel i-am rasplatit pentru nerecunoștința lor. Oare pedepsim Noi astfel pe altcineva decât pe cel nerecunoscător?” Adică dam Noi această rasplată a pedepsei - după cum arată contextul - altcuiva decât celui care nu crede în Allah și este nerecunoscător pentru binefacere?

După ce i-a lovit ceea ce i-a lovit, s-au risipit și s-au împrăștiat, deși înainte erau adunați laolaltă. Allah a făcut din soarta lor un subiect despre care oamenii vorbeau și pe care îl istoriseau seara. Au ajuns un exemplu dat prin zicală: „S-au împrăștiat precum Saba.” Toti vorbeau despre cele petrecute cu ei. Dar nimeni nu trage învățătura din ei decât cel despre care Allah a spus: „În aceasta sunt semne pentru oricine este foarte răbdător și recunoscător.” Răbdător în fața necazurilor și greutăților: le poartă cautând Fața lui Allah și nu le împinge cu nemulțumire, ci răbdă. Recunoscător pentru binefacerea lui Allah Preainaltul: o recunoaște, îi mulțumeste Celui care i-a daruit-o și o folosește în ascultarea de El.

Când un astfel de om aude povestea lor, ce au făcut și ce li s-a întâmplat, înțelege că pedepșa aceea a fost rasplată nerecunoștinței lor față de binefacerea

²⁵ Nota ediției engleze: Ei se plictisiseră de viața ușoară și doreau aventură. Atitudinea lor este asemănătoare cu a fiilor lui Israel care, după ce au primit mănă și prepelite, s-au plictisit de acea hrană și au cerut usturoi, ceapă, castraveți și altele asemenea.

lui Allah si ca aceleia care face la fel i se va intampla ceea ce li s-a intamplat lor. Intelege ca multumirea fata de Allah Preainaltul pastreaza binefacerea si indeparteaza nenorocirea, ca Trimisii lui Allah au spus adevarul in ceea ce au vestit si ca rasplata este adevarata, asa cum a vazut dintr-o pilda a ei in aceasta lume.

Comentariul versetelor 20 la 21

Apoi El a aratat ca neamul Saba se numara printre cei asupra carora Iblis si-a adeverit banuiala. El li spusese Domnului sau: „Pe Puterea Ta, ii voi rataci pe toti, in afara robilor Tai alesi dintre ei.” Aceasta era o banuiala a lui Iblis, nu o certitudine, fiindca nu cunoaste cele nevazute si nu-i venise de la Allah vreo veste ca ii va rataci pe toti, in afara celor exceptati. Acestia si cei asemenea lor sunt dintre cei asupra carora Iblis si-a adeverit banuiala: i-a chemat si i-a amagit, iar „ei l-au urmat, in afara unui grup dintre credinciosi”, dintre cei care nu sunt nerecunoscatori pentru binefacerea lui Allah. Banuiala lui Iblis nu s-a adeverit in privinta acestora.

Este posibil si ca povestea lui Saba sa se fi incheiat la cuvintele „In aceasta sunt semne pentru oricine este foarte rabdator si recunoscator”, iar apoi sa inceapa o noua afirmatie: „Iblis si-a adeverit banuiala asupra lor”, adica asupra neamului omenesc. In acest caz, versetul este general si il priveste pe oricine l-a urmat.

Apoi Allah Preainaltul a spus: „El nu avea nicio putere asupra lor²⁶”, adica Iblis nu avea stapanire, forta sau putere de constrangere prin care sa-i sileasca sa faca ceea ce voia el. Dar Intelegciunea lui Allah Preainaltul a cerut sa-i ingaduie sa aiba o anumita putere asupra fiilor lui Adam si sa-i ademeneasca: „decat ca Noi sa stim cine crede in Viata de Apoi si cine se indoieste de ea”. Adica sa aiba loc incercarea si sa se deosebeasca cel sincer de cel mincinos, iar cel a carui credinta este dreapta si ramane statornica in fata incercarii si a ispitirii, cand sunt raspandite indoielile insuflate de diavol, sa fie deosebit de cel a carui credinta nu este statornica, ci se clatina la cea mai mica indoiala si cedeaza la cea mai slaba chemare spre opusul ei. Allah Preainaltul a facut din el o incercare prin care Isi incearca robii si il arata pe cel rau, deosebindu-l de cel bun. „Domnul tau vegheaza asupra tuturor lucrurilor”: El ii pazeste pe robi, le tine socoteala faptelor si le pastreaza rasplata, ca sa le-o dea intreaiga si deplina.

²⁶ Nota editiei engleze: Iblis nu are puterea de a-i sili pe oameni sa-l urmeze si nici vreun argument temeinic prin care sa-i convinga. El poate doar sa le soptasca si sa le infrumuseteze falsul.

Versetele 22 la 23

قُلْ اَدْعُوا الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُوْنَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِى السَّمٰوٰتِ
وَلَا فِى الْاَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِیْهِمَا مِنْ شَرِّکٍ وَمَا لَهُ مِنْ ظٰهِرٍ ﴿٢٢﴾ وَلَا
تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهٗ اِلَّا لِمَنْ اُذِنَ لَهُ حَتّٰی اِذَا فُزِعَ عَنْ قُلُوْبِهِمْ قَالُوْا مَاذَا
قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوْا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِیُّ الْکَبِیْرُ ﴿٢٣﴾

22. Spune: „Chemati-i pe cei pe care ii socotiti alaturi de Allah! Ei nu stapanesc nici greutatea unui fir de colb in ceruri sau pe pamant, nu au nicio parte in acestea, iar El nu are printre ei niciun ajutor.” 23. Mijlocirea nu foloseste inaintea Lui decat pentru cel caruia El ii ingaduie. Cand spaima este inlaturata din inimile lor, ei intreaba: „Ce a spus Domnul vostru?” Ei raspund: „Adevarul!” El este Cel Preainalt, Cel Mare.

„Spune”, o, Trimisule, celor care Ii asociaza lui Allah alte fapturi, care nu aduc nici folos, nici vatamare, silindu-i sa recunoasca neputinta acestora si aratandu-le netemeinicia adorarii lor: „Chemati-i pe cei pe care ii socotiti alaturi de Allah”, adica pe cei pe care ii socotiti parteneri ai lui Allah, daca chemarea voastra va poate folosi! Toate pricinile neputintei si ale incapacitatii de a raspunde chemarii se afla in ei, in orice privinta. Ei nu au nici cea mai mica stapanire: „nu stapanesc nici greutatea unui fir de colb in ceruri sau pe pamant”, nici in mod independent, nici ca parteneri. De aceea a spus: „nu au”, adica acele divinitati pe care le-ati socotit astfel, „nicio parte in acestea”, adica in ceruri si pe pamant. Nu au nicio parte, mica sau mare; nu au nici stapanire proprie, nici parte la stapanire.

Mai ramane sa se spuna: chiar si asa, ar putea fi ajutoare si sfetnici ai Stapanului, iar chemarea lor ar fi folositoare, fiindca, datorita nevoii pe care Stapanul ar avea-o de ei, acestia ar putea implini nevoile celor care li se adreseaza. Allah Preainaltul a respins si aceasta treapta: „iar El nu are”, adica Allah Preainaltul, Unicul, Cel care le supune pe toate, „printre ei”, dintre aceste fiinte adorate, „niciun ajutor”, adica niciun sprijin sau sfetnic care sa-L ajute in Stapanire si Carmuire.

Nu a mai ramas decat mijlocirea, iar El a respins-o prin cuvintele: „Mijlocirea nu foloseste inaintea Lui decat pentru cel caruia El ii ingaduie.” Acestea sunt temeiurile pe care politeistii isi sprijina atasamentul fata de cei pe care ii pun alaturi de Allah si fata de idolii lor, fie ca sunt oameni, arbori, pietre

ori altceva. Allah le-a taiat si a aratat limpede ca sunt netemeinice, punand capat temeiurilor politeismului si smulgandu-i radacinile.

Politeistul cheama si adora altceva decat pe Allah numai pentru folosul pe care il nadajduieste de la acel lucru. Acea nadejde l-a impins la asociere. Daca cel pe care il cheama in afara lui Allah nu stapaneste nici folosul, nici vatamarea, nu are parte la Stapanire, nu este nici sprijin, nici ajutor al Stapanului si nu poate mijloci decat cu Ingaduinta Stapanului, atunci aceasta chemare si aceasta adorare sunt o ratacire pentru mintea sanatoasa si sunt neintemeiate potrivit Legii. Mai mult, politeistului i se intoarce impotriva chiar lucrul pe care il cauta: el nadajduieste un folos, iar Allah arata ca aceasta nadejde este neintemeiata si ca folosul nu exista. In alte versete, El arata vatamarea pe care acestea o aduc celor care le adora: in Ziua Invierii, unii ii vor tagadui pe altii, se vor blestema unii pe altii, iar salasul lor va fi Focul. Cand oamenii vor fi adunati, acestea le vor fi vrajmase si le vor tagadui adorarea.

Uimitor este ca politeistul se socoteste prea mandru ca sa-i urmeze pe Trimisi, pe motiv ca sunt oameni, dar accepta sa adore si sa cheme arbori si pietre. Se socoteste prea mandru pentru devotamentul curat fata de Stapanul Cel Milostiv, Judecatorul, dar accepta sa adore ceea ce ii aduce mai degraba vatamare decat folos, ascultand astfel de cel mai mare vrajmas al sau, care este Satan!

In cuvintele „Cand spaima este inlaturata din inimile lor, ei intreaba: Ce a spus Domnul vostru? Ei raspund: Adevarul! El este Cel Preainalt, Cel Mare”, este posibil ca pronumele sa se refere la politeisti. Ei sunt amintiti in text, iar regula pronunelor este ca ele se refera la referentul mentionat cel mai recent. Atunci sensul ar fi ca, in Ziua Invierii, dupa ce spaima este inlaturata din inimile politeistilor, adica frica le este ridicata si le revin mintile, sunt intrebati despre starea lor din aceasta lume si despre tagaduirea adevarului adus de Trimisi. Ei vor recunoaste ca necredinta si politeismul pe care le urmau erau false si ca ceea ce a spus Allah si ceea ce au vestit despre El Trimisii Sai este adevarul. Atunci li se va arata ceea ce ascundeau inainte, vor sti ca adevarul li apartine lui Allah si isi vor recunoaste pacatele.

„El este Cel Preainalt”: prin Fiinta Sa, deasupra tuturor fapturilor, prin Puterea cu care le supune si prin Inaltimea Rangului Sau, datorita Atributelor marete si de o deplina vrednicie pe care le are. „Cel Mare” in Fiinta si Atributele Sale. Din Inaltimea Sa face parte si faptul ca Judecata Sa Preainalta se impune, iar sufletele I se supun, pana si sufletele celor trufasi si ale politeistilor. Acest sens este mai evident si este cel aratat de context.

Este posibil ca pronumele sa se refere la ingeri. Cand Allah Preainaltul rosteste revelatia, ingerii o aud, isi pierd cunostinta si cad prosternati inaintea

lui Allah. Primul care isi ridica apoi capul este Jibril. Allah ii vorbeste, dandu-i revelatia pe care o vointe. Cand ingerii isi revin, iar spaima din inimile lor dispare, ei se intreaba unii pe altii despre Cuvantul la auzul caruia si-au pierdut cunostinta: „Ce a spus Domnul vostru?” Unii le raspund celorlalti: „A spus adevarul.” Fie spun aceasta in general, fiindca stiu ca El nu spune decat adevarul, fie spun: a spus cutare si cutare lucru, adica vorbele pe care le-au auzit de la El, care sunt adevarul.²⁷

Potrivit acestei intelegeri, sensul este: cum au putut politeistii care au adorat acele divinitati a caror neputinta si nedesavarsire vi le-am descris, care nu aduc niciun fel de folos, sa se abata si sa fie indepartati de la devotamentul curat in adorarea Domnului Maret, Preainalt si Mare? Din pricina Maretiei si Slavei Sale, ingerii cei nobili si fapurile apropiate Lui ajung sa se supuna intr-atat si sa-si piarda cunostinta cand li aud Cuvantul. Toti recunosc ca El nu spune decat adevarul. Ce este, asadar, cu acesti politeisti, de se socotesc prea mandri sa-L adore pe Cel care are o asemenea Maretie, o asemenea Stapanire si Putere? Preainalt este Cel Preainalt, Cel Mare, mai presus de asocierea politeistilor, de minciunile si de nascocirile lor!

Versetele 24 la 27

* قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَى هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٤﴾ قُلْ لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾ قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَهَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

24. Spune: „Cine va da inzestrare din ceruri si de pe pamant?” Spune: „Allah! Iar unul dintre cele doua grupuri, noi sau voi, este pe calea cea dreapta, iar celalalt intr-o ratacire vadita.” 25. Spune: „Nu veti fi intrebati despre faradelegile noastre si nici noi nu vom fi intrebati despre ceea ce faceti voi.” 26. Spune: „Domnul nostru ne va aduna pe toti, apoi va judeca intre noi potrivit adevarului. El este Judecatorul Atotstiutor.” 27. Spune: „Aratati-mi pe cei pe care I i-ati alaturat ca parteneri! Nicidecum! El este Allah, Cel Atotputernic, Preainteptul.”

²⁷ Nota editiei arabe: A se vedea Sahih al-Bukhari (4800) si as-Sunnah (515).

Allah Preainaltul îi poruncește Profetului Sau Muhammad, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa, să le spună celor care îi asociază parteneri lui Allah, întrebându-i despre temeinicia asocierii lor²⁸: „Cine va da înzestrare din ceruri și de pe pământ?” Ei trebuie să recunoască faptul că Allah este Cel care le-o dă. Dacă nu recunosc, atunci „spune: Allah!”, fiindcă nu vei găsi pe nimeni care să poată respinge această afirmație. Dacă s-a aratat că numai Allah va da înzestrare din ceruri și de pe pământ, pogoara ploaia pentru voi, face să crească plantele pentru voi, face să curgă râurile, scoate pentru voi roadele pomilor și v-a pus toate vietuitoarele spre folos și înzestrare, de ce adorați alături de El pe cineva care nu va da nimic și nu va aduce niciun folos?

Cuvintele „Iar unul dintre cele două grupuri, noi sau voi, este pe calea cea dreaptă, iar celalalt într-o rătăcire vadită” înseamnă că unul dintre cele două grupuri, noi sau voi, se afla pe calea calauzirii, statornic pe ea, ori într-o rătăcire vadită, cufundat în ea. Aceste vorbe le spune cel caruia adevărul i s-a aratat limpede, caruia i s-a lămurit ceea ce este drept și care este sigur de adevărul pe care îl urmează și de falsitatea celor urmate de potrivnicul său. Adică v-am aratat, din dovezile limpezi aflate la noi și la voi, ceea ce face să se știe cu certitudine, fără nicio îndoială, cine are dreptate și cine urmează falsitatea, cine este calauzit și cine este rătăcit. După aceasta, precizarea celui aflat într-o stare sau alta nu mai aduce vreun folos.

Compara-l pe cel care cheamă la adorarea Creatorului tuturor fapturilor cu cel care caută apropierea de idoli, chipuri și morminte. Creatorul le carmuiește pe toate în orice privință: El este Datatorul tuturor binefacerilor, le daruiește înzestrare, le aduce orice bine și îndepartează de la ele orice nenorocire. Lui îi aparțin toată lauda și toată Stăpanirea. Înaintea Lui, fiecare inger și toate fapturile de sub rangul ingerilor sunt supuse Mareției Sale și smerite în fața Slavei Sale. Toti mijlocitorii se tem de El și niciunul nu mijlocește înaintea Lui decât cu Ingaduinta Sa. El este Preainalt și Mare în Ființa, Atributele și Faptele Sale; Lui îi aparțin toată desăvârșirea, slava, frumusețea, lauda și mărirea. Unul cheamă, asadar, la apropierea de Cel cu asemenea Insusiri și la savărsirea faptelor cu devotament curat pentru El, oprind adorarea altcuiva. Celalalt caută apropierea de idoli, chipuri și morminte care nu creează, nu dau înzestrare și nu stăpânesc, nici pentru sine, nici pentru cei care le adora, vreun folos sau vreo vătămare, moartea, viața ori învierea. Acestea sunt lucruri neînsufletite, care nu înțeleg și nu aud chemarea celor care le adora; chiar dacă ar auzi-o, nu le-ar răspunde. În Ziua Învierii vor tagadui asocierea lor ca parteneri ai lui Allah, se vor dezice de cei care le-au adorat și se vor blestema unii pe alții. Nu au nicio

²⁸ Nota ediției arabe: În manuscrisul B apare „dovada asocierii lor”, în loc de „temeinicia asocierii lor”.

parte din Stapanire, nu sunt parteneri in ea, nu contribuie la ea si nu pot mijloci independent de Allah. Cu toate acestea, omul le invoca pe cele descrise astfel, cauta apropierea de ele cat poate, ii dusmaneste si ii combate pe cei care Li inchina lui Allah religia cu devotament curat si ii tagaduieste pe Trimisii lui Allah, care au venit cu aceasta chemare la devotamentul curat numai fata de El. Din aceasta comparatie ti se va arata care dintre cele doua grupuri este calauzit si care este ratacit, care este nefericit si care este fericit. Nu va mai fi nevoie de o precizare, fiindca descrierea starii lor este mai limpede decat simpla afirmatie.

„Spune”-le: „Nu veti fi intrebati despre faradelegile noastre si nici noi nu vom fi intrebati despre ceea ce faceti voi.” Fiecare, noi si voi, isi are faptele sale. Voi nu veti fi intrebati despre faradelegile si pacatele noastre, daca am pacatui, iar noi nu vom fi intrebati despre faptele voastre. Asadar, scopul nostru si al vostru sa fie cautarea adevarului si judecarea cu impartialitate. Lasati deoparte faptele noastre, ca aceasta sa nu va impiedice sa urmati adevarul. Judecatile din aceasta lume se intemeiaza pe ceea ce este vazut; in ele se urmeaza adevarul si se ocoleste falsitatea. Cat despre fapte, ele au o alta lume, in care va judeca Cel mai drept dintre judecatori si va hotari intre cei aflati in neintelegere Cel mai drept dintre cei drepti.

De aceea a spus: „Spune: Domnul nostru ne va aduna pe toti, apoi va judeca intre noi”, adica va da intre noi o judecata prin care se va deosebi cel sincer de cel mincinos si cel care merita rasplata de cel care merita pedeapsa. El este Cel mai bun dintre judecatori.

„Spune”-le, o, Trimisule, si tu, cel care ii urmezi in aceasta: „Aratati-mi-i pe cei pe care I i-ati alaturat ca parteneri!” Unde sunt ei? Cum pot fi cunoscuti? Sunt pe pamant ori in cer? Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute ne-a vestit ca nu exista niciun partener al Sau: „Ei adora in afara lui Allah ceea ce nu le aduce nici vatamare, nici folos si spun: Acestia sunt mijlocitorii nostri inaintea lui Allah. Spune: Oare Li vestiti lui Allah ceea ce El nu stie...” pana la sfarsitul versetului. „Cei care cheama pe altii in afara lui Allah nu urmeaza nicidecum parteneri ai Lui. Ei nu urmeaza decat banuiala si nu fac decat sa minta.” Tot astfel, alesii fapturilor Sale, Profetii si Trimisii, nu cunosc vreun partener al Sau. Asadar, o, politeistilor, aratati-mi-i pe cei pe care, prin inchipuirea voastra falsa, I i-ati alaturat lui Allah ca parteneri! Ei nu pot raspunde la aceasta intrebare. De aceea a spus: „Nicidecum!”, adica El nu are nici partener, nici egal, nici fiinta asemenea Lui, nici potrivit.

„El este Allah”, Cel caruia I se cuvin dumnezeirea si adorarea, fara ca altcineva sa le merite. „Cel Atotputernic”, Care supune toate lucrurile; tot ceea ce este in afara Lui este supus, pus in slujba si carmuit. „Preainteleptul”, Care a desavarsit ceea ce a creat si a randuit in chip bun ceea ce a legiuit. Chiar daca

intelepciunea Legii Sale s-ar fi aratat numai prin faptul ca a poruncit sa-I fie recunoscuta Unicitatea si sa-I fie inchinata religia cu devotament curat, a iubit aceasta si a facut din ea o cale spre mantuire, iar apoi a oprit asocierea de parteneri si luarea altora alaturi de El si a facut din aceasta o cale spre nefericire si pierzare, tot ar fi fost de ajuns ca dovada a desavarsitei Sale Intelepciuni. Cu atat mai mult se arata aceasta intelegiune, cand toate poruncile si interdictiile Sale sunt pline de intelegiune!

Versetele 28 la 30

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لَّكُمْ مَّيْعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَحْزُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾

28. Noi nu te-am trimis decat pentru toti oamenii, ca aducator de veste buna si avertizator, dar cei mai multi oameni nu stiu. 29. Ei spun: „Cand se va implini aceasta fagaduinta, daca spuneti adevarul?” 30. Spune: „Aveti sorocul unei Zile pe care nu o veti putea intarzia nici macar un ceas si nici nu o veti putea grabi.”

Allah Preainaltul spune ca l-a trimis pe Trimisul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, numai ca sa le vesteasca tuturor oamenilor Rasplata lui Allah si faptele prin care se dobandeste ea, sa-i avertizeze despre Pedeapsa lui Allah si sa le arate faptele care o atrag. Tu nu ai nicio putere asupra acestui lucru. Orice semn ti-ar cere oamenii tagaduirii si ai incapatanarii, aducerea lui nu tine de indatorirea ta; aceasta se afla numai in Mana lui Allah Preainaltul. „Dar cei mai multi oameni nu stiu”: ei nu au stiinta dreapta, ci sunt fie nestiutori, fie potrivnici care nu isi pun stiinta in fapta. Sunt astfel ca si cum nu ar avea stiinta. Din lipsa lor de stiinta, au socotit faptul ca Trimisul nu raspunde cererilor lor de semne un motiv pentru a-i respinge chemarea.

Printre cele pe care le-au cerut se afla si grabirea pedepsei despre care ii avertizase. De aceea a spus: „Ei spun: Cand se va implini aceasta fagaduinta, daca spuneti adevarul?” Aceasta este o nedreptate din partea lor. Ce legatura necesara exista intre sinceritatea lui si vestirea timpului in care se va implini? Nu este aceasta doar respingere a adevarului si lipsa de judecata?

Daca, intr-o chestiune a acestei lumi, un avertizator ar veni la niste oameni care ii cunosc sinceritatea si bunavointa, iar ei ar avea un vrajmas care asteapta

prilejul de a-i lovi si se pregateste pentru aceasta, si le-ar spune: „L-am vazut pe vrajmasul vostru pornind spre voi, ca sa va atace si sa va nimiceasca”, iar unul dintre ei ar raspunde: „Daca spui adevarul, spune-ne la ce ceas va ajunge la noi si unde se afla acum!”, ar mai fi socotit cu judecata cel care a spus astfel? Sau ar fi socotit nehibzuit si nebun? Si aceasta, desi o asemenea veste ar putea fi adevarata ori mincinoasa: poate ca vrajmasul se va razgandi si va alege o alta tinta, poate ca hotararea acestuia slabeste ori poate ca oamenii au puterea sa se apere. Atunci, cum este cu cel care il tagaduieste pe cel mai sincer dintre fapturi, ferit de greseala in vestirea sa, care nu vorbeste din pofta, atunci cand ii vesteste pedeapsa sigura, pe care nu o poate indeparta nimeni si impotriva careia nu exista ajutor? Nu este respingerea vestirii lui, pe motiv ca nu a precizat timpul implinirii ei, una dintre cele mai mari nehibzuinte?

„Spune”-le, vestindu-le timpul implinirii ei, de care nu este nicio indoiala: „Aveti sorocul unei Zile pe care nu o veti putea intarzia nici macar un ceas si nici nu o veti putea grabi.” Feriti-va, asadar, de Ziua aceea si pregatiti-va pentru ea!

Versetele 31 la 33

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ
الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلُ يَقُولُ الَّذِينَ
أَسْتَضَعُّوهُمُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوهُمُ أَنْحُنُ صَدَقْنَكُمْ عَنْ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ
مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعُّوهُمُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا
الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَلَ فِي آعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

31. Cei care nu cred spun: „Nu vom crede in acest Coran si nici in cele de dinaintea lui.” Daca i-ai vedea pe cei nedrepti cand vor fi opriti inaintea Domnului lor, aruncandu-si unii altora reprosuri! Cei socotiti slabi le vor spune celor trufasi: „Daca nu ati fi fost voi, am fi fost credinciosi.” 32. Cei trufasi le vor spune celor socotiti slabi: „Oare noi v-am indepartat de calauzire dupa ce a venit la voi? Dimpotriva, voi ati fost nelegiuiti.” 33. Cei

socotiti slabi le vor spune celor trufasi: „Ba uneltirile voastre de noapte si de zi, cand ne porunceati sa nu credem in Allah si sa-I facem egali!” Isi vor ascunde regretul cand vor vedea pedeapsa. Vom pune lanturi la gatul celor care nu au crezut. Oare vor fi rasplatiti pentru altceva decat pentru ceea ce faceau?

Dupa ce Allah Preainaltul a aratat ca pedeapsa ceruta in graba are un soroc si ca ea se va implini negresit la vremea ei, a amintit aici starea lor din Ziua aceea. Daca le-ai vedea starea cand vor sta inaintea Domnului lor, iar capeteniiile si cei care le-au urmat in necredinta si ratacire vor fi adunati laolalta, ai vedea un lucru mare si o spaima cumplita. Ai vedea cum isi raspund si cum „isi arunca unii altora reprosurile”. „Cei socotiti slabi”, adica adeptii, „le vor spune celor trufasi”, adica celor care i-au condus: „Daca nu ati fi fost voi, am fi fost credinciosi.” Dar voi v-ati asezat intre noi si credinta, ne-ati infrumusetat necredinta, iar noi v-am urmat in aceasta. Prin aceste vorbe vor urmari ca pedeapsa sa cada numai asupra capeteniiilor, nu si asupra lor.

„Cei trufasi le vor spune celor socotiti slabi”, intrebându-i si aratându-le ca toti sunt partasi la nelegiuire: „Oare noi v-am indepartat de calauzire dupa ce a venit la voi?”, adica prin forta noastra si prin constrangere? „Dimpotriva, voi ati fost nelegiuiti”: ati ales nelegiuirea, nu ati fost siliti la ea. Chiar daca v-am infrumusetat-o, nu aveam nicio putere de constrangere asupra voastra.

„Cei socotiti slabi le vor spune celor trufasi: Ba uneltirile voastre de noapte si de zi, cand ne porunceati sa nu credem in Allah si sa-I facem egali!” Adica nenorocirea care ne-a lovit din pricina voastra si ratacirea la care ne-ati adus au fost urmarele uneltirilor voastre de noapte si de zi. Ne infrumusetati necredinta, ne chemati la ea si spuneati ca ea este adevarul. Defaimati adevarul, il infatisati ca pe un lucru urat si pretindeati ca este fals. Nu ati incetat sa uneltiti si sa ne inselati pana cand ne-ati ratacit si ne-ati amagit.

Acest schimb de vorbe nu le va aduce niciun folos, ci numai dezicerea unora de altii si un regret urias. De aceea a spus: „Isi vor ascunde regretul cand vor vedea pedeapsa.” Adica vor intelege ca argumentele pe care le aduceau unii impotriva altora ca sa scape de pedeapsa s-au dovedit zadarnice si ca fiecare dintre ei este nedrept si o merita. Fiecare va simti cel mai adanc regret si isi va dori sa fi urmat adevarul si sa fi parasit falsitatea care l-a adus la aceasta pedeapsa. Vor pastra aceasta in taina, in sufletele lor, de teama rusinii de a-si recunoaste vina.

In unele dintre momentele Zilei Invierii si atunci cand vor intra in Foc, isi vor arata insa regretul in vazul tuturor: „In Ziua cand nedreptul isi va musca mainile, spunand: O, de-as fi urmat o cale impreuna cu Trimisul! Vai mie! De nu l-as fi luat pe cutare drept prieten apropiat...” si celelalte versete. „Ei vor

spune: Daca am fi ascultat ori am fi avut judecata, nu am fi fost printre oamenii Focului aprins. Isi vor recunoaste pacatul. Departe, asadar, cu oamenii Focului aprins!”

„Vom pune lanturi la gatul celor care nu au crezut”: vor fi inlantuiti asa cum este inlantuit un intemnitat umilit in inchisoarea sa. Este precum cuvintele lui Allah Preainaltul: „Cand vor avea lanturile la gat si vor fi tarati in legaturi prin apa clocotita, apoi vor fi arsi in Foc...” si celelalte versete. „Oare vor fi rasplatiti”, prin aceasta pedeapsa si prin aceste lanturi grele, „pentru altceva decat pentru ceea ce faceau”, din necredinta, nelegiuire si neascultare?

Versetele 34 la 39

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ
كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾ وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَدًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾
قُلْ إِن رَّبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَن
ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الْوَعْدِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ
ءَامِنُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُخْضَرُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ إِن رَّبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ
وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

34. Nu am trimis niciun avertizator intr-o cetate fara ca cei indestulati din ea sa spuna: „Noi nu credem in ceea ce ati fost trimisi sa aduceti.” 35. Ei spun: „Noi avem mai multe averi si mai multi copii si nu vom fi pedepsiti.” 36. Spune: „Domnul meu largeste inzestrarea cui voieste si o restrange, dar cei mai multi oameni nu stiu.” 37. Nici averile voastre si nici copiii vostri nu va apropie de Noi. Insa cei care cred si savarsesc fapte drepte vor avea rasplata inmultita pentru ceea ce au facut si vor fi in siguranta in incaperile inalte. 38. Iar cei care se straduiesc impotriva Versetelor Noastre, cautand sa le zadarniceasca, aceia vor fi adusi la pedeapsa. 39. Spune: „Domnul meu largeste inzestrarea cui voieste dintre robii Sai si i-o restrange. Orice lucru cheltuiti, El il va inlocui. El este Cel mai bun dintre datatorii de inzestrare.”

Allah Preainaltul vesteste despre starea neamurilor trecute care i-au tagaduit pe Trimisi: ea este asemenea starii acestor oameni de fata, care il tagaduiesc pe Trimisul lor Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Cand Allah trimitea un Trimis intr-o cetate, cei indestulati din ea nu credeau in el, binefacerile ii faceau sa treaca masura si deveneau trufasi din pricina lor.

„Ei spun: Noi avem mai multe averi si mai multi copii”, decat cei care urmeaza adevarul, „si nu vom fi pedepsiti”. Adica, mai intai, noi nu vom fi inviati; iar daca vom fi inviati, Cel care ne-a daruit averi si copii in aceasta lume ne va darui mai mult in Viata de Apoi si nu ne va pedepsi.

Allah Preainaltul le-a raspuns ca largirea ori restrangerea inzestrarii nu dovedeste ceea ce sustin ei. Inzestrarea se afla sub Vointa lui Allah: daca voieste, o largeste pentru robul Sau, iar daca voieste, i-o restrange.

Averile si copiii nu sunt cele care va apropie de Allah si va aduc mai aproape de El. Ceea ce apropie este credinta in cele aduse de Trimisi si fapta dreapta, care este o urmare necesara a credintei. Acestia vor avea la Allah Preainaltul rasplata inmultita, fapta buna fiind rasplatita de zece ori, pana la sapte sute de ori si pana la inmultiri numeroase, pe care numai Allah le cunoaste. „Si ei se vor afla in siguranta in incaperile inalte”, adica in locuintele foarte inalte, asezati acolo in liniste, feriti de orice tulburare si neplacere care le-ar putea umbri desfatarile si felurile lucruri dorite. Vor fi in siguranta, fara teama de a iesi din ele si fara a fi cuprinsi de tristete.

Cat despre cei care se straduiesc impotriva Versetelor Noastre, cautand sa Ne atribuie neputinta Noua si Trimisilor Nostri si tagaduindu-le, „acea vor fi adusi la pedeapsa”.

Apoi Allah Preainaltul a repetat ca El „largeste inzestrarea cui voieste dintre robii Sai si i-o restrange”, pentru a lega de aceasta Cuvintele Sale: „Si orice cheltuiti”, fie ca este o cheltuiala obligatorie, fie una recomandata, pentru o ruda, un vecin, un nevoias, un orfan sau altcineva, „El va pune altceva in locul ei”. Sa nu va inchipuiti, asadar, ca aceasta cheltuiala micsoreaza inzestrarea. Dimpotriva, Cel care largeste inzestrarea cui voieste si o restrange i-a fagaduit celui care cheltuie ca ii va da in schimb. „Si El este Cel mai bun dintre cei care daruiesc inzestrare”: cereti, asadar, inzestrarea de la El si straduiti-va sa folositi mijloacele pe care vi le-a poruncit.

Versetele 40 la 42

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهْتُولَاءُ يَا كُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾
 قَالُوا سُبْحَنَكَ أَنْتَ وَلَيْنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ
 مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفَعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ
 ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تَكْذِبُونَ ﴿٤٢﴾

40. In Ziua in care ii va aduna pe toti, le va spune ingerilor: „Acestia vi se inchinau voua?” 41. Ei vor spune: „Slava Tie! Tu esti Ocrotitorul nostru, nu ei. Dimpotriva, ei se inchinau djinnilor; cei mai multi dintre ei credeau in acestia.” 42. Astazi niciunul dintre voi nu le poate aduce celorlalti nici folos, nici paguba. Si le vom spune celor care au fost nedrepti: „Gustati pedeapsa Focului pe care o tagaduiati!”

„In Ziua in care ii va aduna pe toti”, adica pe cei care se inchinau altcuiva decat lui Allah si pe ingerii carora li se inchinau in locul Lui, „le va spune”, Allah, „ingerilor”, mustrandu-i astfel pe cei care li se inchinau: „Acestia vi se inchinau voua?” Ingerii se vor dezice de inchinarea lor si „vor spune: Slava Tie!”, adica Te declaram Preasfant si mai presus de a avea vreun partener sau vreun egal. „Tu esti Ocrotitorul nostru, nu ei”: noi avem nevoie de Ocrotirea Ta si suntem cu totul dependenti de ea. Cum am putea sa chemam pe altcineva sa ni se inchine noua? Cum am putea fi potriviti sa fim luati drept ocrotitori si parteneri in locul Tau?

Dar acesti politeisti „se inchinau djinnilor”, adica diavolilor. Acestia le porunceau sa ni se inchine noua sau altora, iar ei le dadeau ascultare. Ascultarea lor era inchinarea pe care le-o aduceau, fiindca inchinarea inseamna ascultare. Asa cum a spus Allah Preainaltul, adresandu-Se tuturor celor care au luat alaturi de El alte zeitati: „Oare nu v-am poruncit, o, fii ai lui Adam, sa nu va inchinati lui Satana, caci el va este un dusman vadit, si sa va inchinati Mie? Aceasta este o cale dreapta.” „Cei mai multi dintre ei credeau in acestia”: ii credeau pe djinni si li se supuneau, caci credinta este adeverirea care atrage supunerea.

Dupa ce ingerii se vor dezice de ei, Allah Preainaltul li Se va adresa: „Astazi niciunul dintre voi nu le poate aduce celorlalti nici folos, nici paguba”. Legaturile dintre voi s-au rupt si v-ati despartit unii de altii. „Si le vom spune celor care au fost nedrepti”, prin necredinta si pacate, dupa ce vor intra in Foc: „Gustati pedeapsa Focului pe care o tagaduiati!” Astazi ati vazut-o cu ochii

vostri si ati intrat in ea, ca rasplata pentru tagaduirea voastra si ca pedeapsa pentru urmarile acelei tagaduii: faptul ca nu v-ati ferit de cauzele care duc la aceasta pedeapsa.

Versetele 43 la 45

وَإِذَا نُنَادِي عَلَيْهِمْ ءَايَتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصَدَّكُمْ عَمَّا
كَانَ يَعْبُدُ ءَابَاؤَكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْتَرًى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٤٣﴾ وَمَا ءَاتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ
يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَمَا بَلَّغُوا مَعْشَارَ مَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾

43. Cand li se recita Versetele Noastre limpezi, ei spun: „Acesta nu este decat un om care vrea sa va indeparteze de cele carora li se inchinau parintii vostri.” Si spun: „Aceasta nu este decat o minciuna nascocita.” Iar cei care nu cred spun despre Adevar, atunci cand vine la ei: „Aceasta nu este decat vrajitorie vadita!” **44.** Noi nu le-am dat carti pe care sa le studieze si nu le-am trimis inaintea ta niciun prevenitor. **45.** Au tagaduit si cei de dinaintea lor, iar acestia nu au ajuns nici macar la a zecea parte din ceea ce le-am dat acelor. Ei i-au socotit mincinosi pe Trimisii Mei. Si cum a fost pedeapsa Mea!

Allah Preainaltul vesteste starea politeistilor atunci cand li se recita Versetele Sale limpezi, dovezile Sale vadite si argumentele Sale hotaratoare, care arata orice bine si opresc orice rau. Acestea sunt cea mai mare binefacere care a venit la ei si cel mai mare dar care le-a fost facut, cerand din partea lor credinta, adevverire, ascultare si supunere. Ei insa le intampina tocmai cu ceea ce se impotriveste purtarii cuvenite si il socotesc mincinos pe cel care le-a adus. Spun: „Acesta nu este decat un om care vrea sa va indeparteze de cele carora li se inchinau parintii vostri”. Adica acesta ar fi scopul lui atunci cand va porunceste sa va inchinati cu devotament curat numai lui Allah: sa parasiti obiceiurile parintilor vostri, pe care ii cinstiti si in urma carora mergeti.

Astfel au respins adevarul prin vorbele unor oameni rataciti, fara sa aduca vreo dovada si nici macar un argument aparent. Ce argument ar putea fi acela ca, atunci cand Trimisii le poruncesc unor oameni rataciti sa urmeze adevarul, acestia sustin ca cei de aceeasi credinta cu ei au urmat neincetat acea cale?! Aceasta este o nesabuinta si o respingere a adevarului prin vorbele celor rataciti. Daca cercetezi orice adevar care a fost respins, vei vedea ca pana la

urma a fost respins tocmai in acest fel: prin vorbele celor rataciti dintre politeisti, dintre cei care pun totul pe seama timpului, dintre filosofi, sabeeni si ereticii iesiti din religia lui Allah. Ei sunt pilda tuturor celor care resping adevarul pana in Ziua Invierii.

Dupa ce au adus drept argument faptele parintilor lor si le-au pus impotriva celor aduse de Trimisi, au atacat apoi adevarul: „Si spun: Aceasta nu este decat o minciuna nascocita”, adica o minciuna inventata de omul care a adus-o. „Iar cei care nu cred spun despre Adevar, atunci cand vine la ei: Aceasta nu este decat vrajitorie vadita!” Ei pretind ca ar fi o vrajitorie limpede, vadita oricui, tagaduind astfel adevarul si cautand sa-si faca spusele primite de cei fara judecata.

Dupa ce a aratat cu ce au respins adevarul si ca acestea sunt vorbe care nu ajung nici macar la treapta unui argument aparent, cu atat mai putin la cea a unei dovezi, Allah a amintit ca, daca cineva ar voi sa aduca o dovada in favoarea lor, ei nu au niciun temei si nimic pe care sa se sprijine. A spus: „Noi nu le-am dat carti pe care sa le studieze”, astfel incat sa le slujeasca drept sprijin, „si nu le-am trimis inaintea ta niciun prevenitor”, astfel incat sa aiba din vorbele si din starile lui ceva cu care sa respinga ceea ce le-ai adus. Ei nu au nici stiinta, nici vreo urma de stiinta.

Apoi i-a infricosat cu ceea ce le-a facut comunitatilor de dinaintea lor care tagaduisera, spunand: „Au tagaduit si cei de dinaintea lor, iar acestia nu au ajuns”, adica oamenii carora li se adreseaza acum, „nici macar la a zecea parte din ceea ce le-am dat acelora. Ei i-au socotit mincinosi”, adica acele comunitati dinaintea lor, „pe Trimisii Mei. Si cum a fost pedeapsa Mea²⁹!” Adica mustrarea si pedeapsa Mea impotriva lor. Sunt cunoscute pedepsele pe care Allah le-a abatut asupra lor: pe unii i-a inecat, iar pe altii i-a nimicit prin vantul sterp, prin strigatul nimicitor, prin cutremur, prin scufundarea in pamant sau prin trimiterea unor pietre din cer. Feriti-va, asadar, o, voi care tagaduiti, sa staruiti in tagaduire, ca nu cumva sa va pedepseasca asa cum i-a pedepsit pe cei de dinaintea voastra si sa va loveasca ceea ce i-a lovit pe ei!

²⁹ Nota editiei engleze: At-Tabari explica pedeapsa prin schimbarea felului in care Allah ii trata: de la belsug la lipsuri si de la bunastare la nimicire.

Versetele 46 la 50

ج
 * قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَحْدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِزْفٍ ثُمَّ تَنْفَكُوا مَا
 بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جَنَّةٍ إِنَّ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾ قُلْ
 مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنَّ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَمَ الْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾ قُلْ جَاءَ
 الْحَقُّ وَمَا يُدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى
 نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾

46. Spune: „Va indemn la un singur lucru: sa va ridicati pentru Allah, cate doi si cate unul, apoi sa cugetati. Tovarusul vostru nu este stapanit de nebunie. El nu este decat un prevenitor pentru voi, inaintea unei pedepse aspre.”
 47. Spune: „Orice rasplata v-as fi cerut, ea este a voastra. Rasplata mea nu este decat la Allah, iar El este Martor peste toate.” 48. Spune: „Domnul meu arunca Adevarul. El este Cunoscatorul celor nevazute.” 49. Spune: „A venit Adevarul, iar falsul nu mai poate nici sa inceapa, nici sa repete.” 50. Spune: „Daca ratacesc, ratacesc numai impotriva mea insumi; iar daca sunt calauzit, aceasta este prin ceea ce imi reveleaza Domnul meu. El este Cel care Aude, Cel Apropiat.”

„Spune”, o, Trimisule, acestor oameni care tagaduiesc, se impotrivesc si s-au hotarat sa respinga adevarul, sa-l socoteasca minciuna si sa-l defaimeze pe cel care l-a adus: „Va indemn la un singur lucru”. Va sfatuiesc cu privire la o singura trasatura si va dau un sfat limpede ca sa urmati aceasta cale, care este o cale dreapta si cinstita in judecata. Prin ea nu va chem sa-mi urmati vorbele si nici sa va parasiti spusele fara sa aveti un motiv pentru aceasta. Ea este: „Sa va ridicati pentru Allah, cate doi si cate unul”. Sa va ridicati cu hotarare si ravna, urmarind ceea ce este drept si avand devotament curat fata de Allah: impreuna, discutand si cercetand unii cu altii, si cate unul, fiecare cercetand lucrul in sine sa.

Cand va ridicati pentru Allah cate doi si cate unul, puneti-va mintea la lucru, folositi-o si cugetati la starile Trimisului vostru. Se afla in el vreo nebunie? Are vorbirea, infatisarea si purtarea nebunilor? Sau este un Profet sincer, care va previne de ceea ce va vatama si de pedeapsa aspra aflata inaintea voastra? Daca ar primi acest indemn si l-ar pune in practica, li s-ar lamuri, mai mult decat altora, ca Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, nu

este nicidecum nebun. Infatisarea sa nu seamana cu starile nebunilor, cu sufocarea, convulsiile si privirile lor. Dimpotriva, infatisarea sa este cea mai frumoasa, miscarile sale sunt cele mai nobile, iar el este cel mai desavarsit dintre fapturi in buna purtare, liniste, smerenie si demnitate. Toate acestea nu se pot gasi decat la oamenii cu cea mai cumpanita judecata.

Apoi, daca ar cugeta la vorbirea sa limpede, la exprimarea sa frumoasa si la cuvintele sale care umplu inimile de siguranta si credinta, curata sufletele, purifica inimile, indeamna la purtarile nobile si la insusirile frumoase si ii tin pe oameni departe de purtarile rele si josnice; daca ar vedea cum, atunci cand vorbeste, ochii se indreapta spre el cu respect, cinstire si pretuire, oare ar putea aceasta sa semene cu vorbaria fara noima a nebunilor, cu strigatele si cu vorbele lor, asemenea starilor in care se afla?! Oricine cerceteaza starea sa cu scopul de a afla daca este sau nu Trimisul lui Allah, fie ca se gandeste singur, fie ca se gandeste impreuna cu altcineva, ajunge sa fie incredintat ca el este cu adevarat Trimisul lui Allah si un Profet sincer. Aceasta este cu atat mai limpede pentru cei carora li se adreseaza, al caror tovaras este si care ii cunosc viata de la inceput pana la sfarsit.

Mai exista un lucru care impiedica sufletele sa-l urmeze pe cel care cheama la adevar: ca acesta sa ia averile celor care ii raspund si sa ceara o plata pentru chemarea sa. Allah Preainaltul a aratat ca Trimisul Sau este cu totul curat de aceasta, spunand: „Spune: Orice rasplata v-as fi cerut”, pentru urmare a adevarului, „ea este a voastra”. Adica va iau drept martori ca, presupunand ca ar exista o asemenea rasplata, ea va apartine. „Rasplata mea nu este decat la Allah, iar El este Martor peste toate”: Stiinta Sa cuprinde ceea ce va chem sa urmati. Daca as minti, m-ar pedepsi. El este de asemenea Martor asupra faptelor voastre, vi le va pastra si apoi va va rasplati pentru ele.

Dupa ce a lamurit dovezile care arata temeinicia adevarului si netemeinicia falsului, Allah Preainaltul a vestit ca aceasta este randuiala si obiceiul Sau: arunca adevarul impotriva falsului, il zdrobeste, iar falsul piere. Aici a lamurit adevarul si a respins prin el spusele tagaduintorilor, aducand o invatatura pentru cei care iau aminte si un semn pentru cei care cugeta. Vezi astfel cum au pierit spusele tagaduintorilor, cum au iesit la iveala minciuna si incapatanarea lor, cum adevarul s-a aratat si a stralucit, iar falsul s-a dovedit desart si a fost inabusit. Aceasta se datoreaza lamuririi aduse de „Cunoscatorul celor nevazute”, Cel care stie ce ascund inimile din soapte si indoieli si cunoaste dovezile care li se opun si le inlatura. El ii invata aceste dovezi pe robii Sai si li le lamureste.

De aceea a spus: „Spune: A venit Adevarul”, adica s-a aratat, a devenit limpede ca soarele si i s-a ivit puterea. „Iar falsul nu mai poate nici sa inceapa,

nici sa repete”: a pierit, lucrarea lui s-a desfiintat si puterea i-a disparut, astfel incat nu mai poate nici sa inceapa, nici sa repete.

Dupa ce s-a lamurit adevarul la care cheama Trimisul, iar tagaduatorii il invinuiiau de ratacire, Allah le-a vestit adevarul, li l-a lamurit si le-a aratat neputinta lor de a i se impotrivi. Le-a spus ca invinuirea lor de ratacire nu vatama cu nimic adevarul si nu respinge ceea ce a adus Trimisul. Daca el ar rataci — departe de el asa ceva, insa aceasta este o concesie facuta numai de dragul discutiei —, atunci „ratacesc numai impotriva mea insumi”: ratacirea sa s-ar margini la el si nu s-ar intinde asupra altcuiva. „Iar daca sunt calauzit”, aceasta nu vine de la mine insumi, nici din puterea sau taria mea, ci calauzirea mea vine prin ceea ce „imi reveleaza Domnul meu”. Aceasta este temelia calauzirii mele, asa cum este si temelia calauzirii altora. Domnul meu aude toate vorbele si toate sunetele si este Apropiat de cel care Il cheama, li cere si I se inchina.

Versetele 51 la 54

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَرَغُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾ وَقَالُوا ءَامِنًا بِهِ ءَوَأْنَىٰ لَهُمُ التَّنَاوُسُ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ ﴿٥٤﴾

51. Daca ai vedea cand vor fi cuprinsi de spaima! Nu va mai fi scapare si vor fi luati dintr-un loc apropiat. **52.** Ei vor spune: „Credem in el!” Dar cum ar putea sa ajunga la credinta dintr-un loc atat de indepartat, **53.** dupa ce mai inainte au tagaduit-o si aruncau vorbe despre cele nevazute dintr-un loc indepartat? **54.** Intre ei si ceea ce doresc va fi pusa o piedica, asa cum s-a facut mai inainte cu cei asemenea lor. Ei se aflau intr-o indoiala tulburatoare.

Allah Preainaltul spune: „Daca ai vedea”, o, Trimisule, si oricine se afla in locul tau, starea acestor tagaduatori „cand vor fi cuprinsi de spaima”, atunci cand vor vedea pedeapsa si ceea ce le-au vestit Trimisii, iar ei au tagaduit, ai vedea un lucru inspaimantator, o priveliste ingrozitoare, o stare cumplita si o mare stramtorare. Aceasta se va petrece cand pedeapsa se va adeveri asupra lor si nu vor mai avea nici refugiu, nici scapare. „Si vor fi luati dintr-un loc apropiat”: nu vor fi departe de locul pedepsei, ci vor fi apucati si apoi aruncati in Foc.

„Ei vor spune”, in acea stare: „Credem in el”. Credem in Allah si adeverim ceea ce am tagaduit. Dar „cum ar putea sa ajunga la credinta”, adica sa o dobandeasca, „dintr-un loc atat de indepartat³⁰”? Intre ei si ea a fost pusa o piedica, iar credinta a ajuns sa fie, in aceasta stare, un lucru cu neputinta.

Daca ar fi crezut atunci cand era cu putinta, credinta le-ar fi fost primita. Dar ei „mai inainte au tagaduit-o” si „aruncau vorbe despre cele nevazute dintr-un loc indepartat”: aruncau falsul lor pentru a nimici prin el adevarul, insa nu aveau cum sa faca aceasta. Asa cum cel care trage de la mare departare nu are cum sa nimereasca tinta, tot astfel falsul nu poate sa biruie adevarul ori sa-l inlature. El are doar o izbucnire de putere atunci cand adevarul este neglijat; cand insa adevarul se arata si i se impotrивeste falsului, il inabusa.

„Intre ei si ceea ce doresc va fi pusa o piedica”: intre ei si dorintele, desfatarile, copiii, averile, slujitorii si ostasii lor. Au ramas singuri cu faptele lor, au venit unul cate unul, asa cum au fost creati, si au lasat in urma lor ceea ce le fusese daruit. „Asa cum s-a facut mai inainte cu cei asemenea lor”, dintre comunitatile de mai inainte, cand a venit nimicirea asupra lor si au fost despartiti de ceea ce doreau. „Ei se aflau intr-o indoiala tulburatoare”, care nastea banuiala si neliniste in inima. De aceea nu au crezut, iar atunci cand au cerut sa li se ingaduie sa indrepte lucrurile, nu li s-a ingaduit.

S-a incheiat tafsirul Surei Saba. Lui Allah Ii apartin lauda, binefacerea si harul. De la El vine ajutorul, pe El ne bazuim si in El ne punem increderea.

³⁰ Nota editiei engleze: Acestea sunt cuvintele necredinciosilor in Viata de Apoi. Timpul si locul primirii credintei erau in viata lumeasca, ajunsa atunci departe de ei; de aceea este prea tarziu sa spuna: „Credem”.

Sura Fatir

VERSETELE 1 LA 45

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 2

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكِةِ رُسُلًا أُولَى أَجْنَحَةٍ مَّتَنِي
وَتَلَّتْ وَرَبَّعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ مَا
يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ
بَعْدِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

1. Lauda lui Allah, Creatorul cerurilor si al pamantului, Cel care a facut din ingeri trimisi, avand aripi cate doua, cate trei si cate patru! El adauga creatiei ceea ce voieste. Allah este Atotputernic peste toate. 2. Orice indurare deschide Allah pentru oameni, nimeni nu o poate opri, iar ceea ce El opreste, nimeni nu poate slobozi dupa El. El este Cel Atotputernic, Cel Intelept.

[Allah] Preainaltul Isi aduce lauda Siesi, Fiintei Sale nobile si sfinte, pentru crearea cerurilor si a pamantului si a fapturilor pe care le cuprind, caci aceasta arata desavarsirea Puterii Sale, vastitatea Stapanirii Sale, cuprinderea Indurarii Sale, minunatia Intelepciunii Sale si faptul ca Stiinta Sa cuprinde totul. Dupa ce a amintit creatia, a amintit porunca: El „a facut din ingeri trimisi” care randuiesc lucrurile potrivit Poruncilor Sale legate de hotararea sortii si care sunt mijlocitori intre El si fapturile Sale in transmiterea Poruncilor Sale religioase. Faptul ca a spus ca a facut din ingeri trimisi, fara sa faca exceptie pentru vreunul dintre ei, arata ascultarea lor desavarsita fata de Domnul lor si supunerea lor fata de Porunca Sa. Asa cum a spus Allah Preainaltul: „Nu se impotrivesc lui Allah in ceea ce le porunceste si fac ceea ce li se porunceste.”

Intrucat ingerii randuiesc, cu Ingaduinta lui Allah, lucrurile cu care El i-a insarcinat, a amintit puterea lor si rapiditatea cu care se deplaseaza, spunand ca

i-a facut „avand aripi”, cu care zboara si se grabesc sa implineasca ceea ce li s-a poruncit. „Cate doua, cate trei si cate patru”: unii au doua aripi, altii trei, iar altii patru, potrivit cerintelor Intelepciunii Sale. „El adauga creatiei ceea ce vointe”: face ca unele dintre fapturile Sale sa le intreaca pe altele prin alcatuire, putere si frumuseti, prin adaugarea unor madulare la cele obisnuite, prin frumusetea glasurilor si prin dulceata sunetelor. „Allah este Atotputernic peste toate”: prin Puterea Sa Preainalta face ceea ce vointe si nimic nu I se impotriveste. Din aceasta face parte si faptul ca unele dintre fapturile Sale le intrec pe altele.

Apoi a amintit ca numai El carmuieste, daruieste si opreste, spunand: „Orice indurare deschide Allah pentru oameni, nimeni nu o poate opri, iar ceea ce El opreste” din Indurarea Sa fata de ei, „nimeni nu poate slobozi dupa El”. Aceasta cere ca oamenii sa se lege cu totul de Allah Preainaltul si sa-si recunoasca nevoia fata de El in toate privintele: sa nu invoce decat pe El, sa nu se teama decat de El si sa nu nadajduiasca decat in El. „El este Cel Atotputernic”, Cel care a supus toate lucrurile, „Cel Intept”, Cel care asaza lucrurile la locul lor si le da rangul cuvenit.

Versetele 3 la 4

ج
يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا إِلَهُ إِلَّا هُوَ فَأَنْتَى تُؤْفَكُونَ ﴿٣﴾ وَإِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ
كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤﴾

3. O, oameni, amintiti-va de binefacerea lui Allah asupra voastra! Este oare vreun creator, in afara de Allah, care sa va dea inzestrare din cer si de pe pamant? Nu exista alta divinitate demna de adorare in afara de El. Cum de sunteti abatuti? 4. Iar daca te socotesc mincinos, si Trimisi de dinaintea ta au fost socotiti mincinosi. Si la Allah se intorc toate lucrurile.

Allah Preainaltul le porunceste tuturor oamenilor sa-si aminteasca de binefacerea Sa asupra lor. Aceasta cuprinde recunoasterea ei cu inima, lauda cu limba si ascultarea prin madulare, caci pomenirea Binefacerilor Sale Preainalte indeamna la recunostinta fata de El. Apoi le-a atras atentia asupra temeliilor binefacerilor: crearea si inzestrarea. A spus: „Este oare vreun creator, in afara de Allah, care sa va dea inzestrare din cer si de pe pamant?” Fiind cunoscut ca nimeni in afara de Allah nu creeaza si nu da inzestrare, aceasta este o dovada ca Lui I apartine dumnezeirea si ca Lui trebuie sa I se aduca inchinarea. De aceea a spus: „Nu exista alta divinitate demna de adorare in afara de El. Cum de

sunteti abatuti?” Adica sunteti indepartati de inchinarea fata de Creatorul care daruieste inzestrarea, pentru a va inchina unei fapturi create, care primeste ea insasi inzestrare.

„Iar daca te socotesc mincinos”, o, Trimisule, ii ai drept pilda pe Trimisii de dinaintea ta: „si Trimisi de dinaintea ta au fost socotiti mincinosi”. Cei care i-au tagaduit au fost nimicit, iar Allah i-a salvat pe Trimisi si pe cei care i-au urmat. „Si la Allah se intorc toate lucrurile.”

Versetele 5 la 7

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمُ بِاللَّهِ
الْغُرُورُ ﴿٥﴾ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ
لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٦﴾ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾

5. O, oameni, fagaduinta lui Allah este adevarata! Sa nu va amageasca viata lumeasca si sa nu va amageasca amagitorul cu privire la Allah! 6. Satana va este dusman, asadar luati-l drept dusman! El isi cheama partizanii numai pentru ca ei sa fie dintre oamenii Focului aprins. 7. Cei care nu cred vor avea o pedeapsa aspra, iar cei care cred si savarsesc fapte drepte vor avea iertare si rasplata mare.

Allah Preainaltul spune: „O, oameni, fagaduinta lui Allah” privind invierea si rasplatirea faptelor „este adevarata”: nu este in ea nici indoiala, nici nesiguranta. Dovezile revelate si argumentele rationale o arata. Intrucat Fagaduinta Sa este adevarata, pregatiti-va pentru ea si grabiti-va sa va umpleti timpul pretios cu fapte drepte, fara sa lasati vreun lucru sa va impiedice de la aceasta. „Sa nu va amageasca viata lumeasca”, prin desfatarile ei, prin poftele si dorintele sufletului, astfel incat sa va distraga de la lucrul pentru care ati fost creati. „Si sa nu va amageasca amagitorul cu privire la Allah!” Acesta este Satana, care va este cu adevarat dusman.

„Asadar luati-l drept dusman!” Pastrati mereu in minte dusmania lui si nu neglijați niciodata lupta impotriva lui, caci el va vede, in vreme ce voi nu-l vedeti, si va pandeste neincetat. „El isi cheama partizanii numai pentru ca ei sa fie dintre oamenii Focului aprins”: aceasta este tinta si intentia lui cu privire la cei care il urmeaza, sa ajunga la cea mai mare umilire prin pedeapsa aspra.

Apoi a amintit ca oamenii se impart in doua categorii, dupa cum ii dau ascultare lui Satana sau nu, si a aratat rasplata fiecareia. A spus: „Cei care nu cred”, adica tagaduiesc ceea ce au adus Trimisii si ceea ce arata Scripturile, „vor avea o pedeapsa aspra” in Focul Gheenei, aspra atat prin ea insasi, cat si prin felul ei, iar ei vor ramane acolo vesnic. „Iar cei care cred” cu inimile lor in ceea ce Allah i-a chemat sa creada „si savarsesc”, potrivit acelei credinte, cu madularele lor „fapte drepte, vor avea iertare” pentru pacatele lor, prin care raul si neplacerea vor fi indepartate de la ei, „si rasplata mare”, prin care vor dobandi ceea ce cauta.

Versetul 8

أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنْ أَلَّهُ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾

8. Oare cel caruia i s-a impodobit fapta sa rea, incat o socoteste buna, [este asemenea celui calauzit]? Allah lasa sa rataceasca pe cine vointe si calauzeste pe cine vointe. Asadar, nu lasa sufletul tau sa se istoveasca de mahnire pentru ei. Allah stie bine ceea ce fac.

Allah Preainaltul spune: „Oare cel caruia i s-a impodobit fapta sa rea”, fapta sa urata si rusinoasa, pe care Satana i-a impodobit-o si i-a infrumusetat-o in ochi, „incat o socoteste buna”, este asemenea celui pe care Allah l-a calauzit spre Calea Dreapta si religia dreapta? Oare cei doi sunt egali? Cel dintai savarseste fapta rea si vede adevarul drept fals, iar falsul drept adevar. Cel de-al doilea savarseste fapta buna si vede adevarul ca adevar, iar falsul ca fals. Insa calauzirea si ratacirea sunt in Mana lui Allah Preainaltul. „Allah lasa sa rataceasca pe cine vointe si calauzeste pe cine vointe. Asadar, nu lasa sufletul tau sa se istoveasca de mahnire pentru ei”: pentru cei rataciti, carora le-au fost impodobite faptele rele si pe care Satana i-a indepartat de adevar. Tie nu-ti revine decat transmiterea mesajului, iar calauzirea lor nu sta in puterea ta. Allah este Cel care ii va rasplati pentru faptele lor. „Allah stie bine ceea ce fac.”

Versetul 9

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَثِيرُ سَحَابًا فُسْقَنَهُ إِلَىٰ بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿٩﴾

9. Allah este Cel care trimite vanturile, iar ele ridica nori. Noi ii manam spre un tinut mort si dam astfel viata pamantului dupa moartea lui. Asa va fi si invierea.

Allah Preainaltul vesteste desavarsirea Puterii Sale si vastitatea Darnicieii Sale, spunand ca El „trimite vanturile, iar ele ridica nori. Noi ii manam spre un tinut mort”. Allah coboara apoi ploaia asupra lui, „si dam astfel viata pamantului dupa moartea lui”. Tinuturile si robii prind viata, animalele isi primesc inzestrarea si pasc din acele bunatati. „Asa”, Cel care a dat viata pamantului dupa moartea lui ii va ridica pe morti din mormintele lor, dupa ce putrezirea i-a sfaramat. El va mana spre ei o ploaie, asa cum a manat-o spre pamantul mort, si o va cobori asupra lor. Trupurile si sufletele vor prinde viata si vor iesi din morminte, venind sa stea inaintea lui Allah, pentru ca El sa judece intre ei si sa hotarasca prin Judecata Sa dreapta.

Versetul 10

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا ۖ إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ
الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ ۚ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ وَمَكْرُ أُولَٰئِكَ هُوَ
يُورِ ۖ ﴿١٠﴾

10. Cine doreste onoare sa stie ca lui Allah Ii apartine toata onoarea. La El se inalta cuvantul bun, iar fapta dreapta El o ridica. Cei care urzesc fapte rele vor avea o pedeapsa aspra, iar uneltirea lor va pieri.

O, tu, cel care doresti onoarea, caut-o la Cel in a Carui Mana se afla! Onoarea este in Mana lui Allah si nu se dobandeste decat prin ascultare fata de El. El a amintit aceasta ascultare prin Cuvintele Sale: „La El se inalta cuvantul bun”, precum recitarea, preamarirea, lauda, marturisirea Unicitatii Sale si orice vorba buna si frumoasa. Acestea sunt ridicate la Allah si infatisate Lui, iar Allah il lauda pe cel care le rosteste inaintea adunarii prea inalte. „Iar fapta dreapta”, dintre faptele inimilor si faptele madularelor, „El o ridica”: Allah Preainaltul o ridica de asemenea la El, asemenea cuvantului bun.

S-a spus si ca fapta dreapta ridica cuvantul bun. In acest caz, ridicarea cuvantului bun este potrivita cu faptele drepte ale robului, caci acestea sunt cele care ii ridica vorba buna. Daca nu are fapte drepte, nicio vorba a lui nu este ridicata la Allah Preainaltul. Acestea sunt faptele care sunt inaltate la Allah Preainaltul, iar Allah il inalta pe cel care le face si il cinsteste.

Cat despre faptele rele, lucrurile stau tocmai invers: cel care le savarseste urmareste prin ele inaltarea, unelteste si intinde capcane, insa acestea se intorc impotriva lui si nu-i sporesc decat umilinta si decaderea. De aceea a spus: „Iar fapta dreapta El o ridica. Cei care urzesc fapte rele vor avea o pedeapsa aspra”, in care vor fi umiliti pana la capat. „Iar uneltirea lor va pieri”: se va nimici, se va risipi si nu le va folosi cu nimic, fiindca este o uneltire facuta prin fals si de dragul falsului.

Versetul 11

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمِّرُ مِنْ مَعْمَرٍ وَلَا يَنْقُصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

11. Allah v-a creat din tarana, apoi dintr-o picatura, apoi v-a facut perechi. Nicio femeie nu poarta o sarcina si nu naste decat cu Stiinta Sa. Niciunui om nu i se lungeste viata si nu i se scurteaza din viata fara ca aceasta sa fie intr-o Carte. Acest lucru li este usor lui Allah.

Allah Preainaltul aminteste crearea omului si trecerea lui prin aceste etape, de la tarana la picatura si la ceea ce urmeaza dupa ea. „Apoi v-a facut perechi”: nu a incetat sa va treaca dintr-o etapa in alta, pana cand v-a adus la starea de perechi, un barbat casatorindu-se cu o femeie. Prin casatorie se urmareste dobandirea urmasilor si a copiilor. Desi casatoria este unul dintre mijloacele prin care se dobandesc, ea ramane legata de Hotararea lui Allah, de Predestinarea si de Stiinta Sa. „Nicio femeie nu poarta o sarcina si nu naste decat cu Stiinta Sa.” Tot astfel, toate etapele vietii omului se petrec prin Stiinta si Hotararea Sa.

„Niciunui om nu i se lungeste viata si nu i se scurteaza din viata”: cel caruia i se daruieste o viata lunga nu traieste astfel decat cu Stiinta lui Allah Preainaltul. Un alt inteles este ca nu se scurteaza, fara Stiinta Sa, viata pe care omul ar fi urmat sa o atinga daca nu ar fi urmat unele dintre cauzele scurtarii vietii, precum desfranarea, neascultarea fata de parinti, ruperea legaturilor de

rudenie si altele asemenea, despre care s-a amintit ca sunt cauze ale scurtarii vietii. Intelesul este ca lungimea si scurtimea vietii, cu o cauza sau fara o cauza, sunt toate cuprinse in Stiinta lui Allah Preainaltul. El a statornicit acestea „intr-o Carte”, care cuprinde ceea ce i se intampla robului in toate clipele si zilele vietii sale. „Acest lucru Ii este usor lui Allah”: Stiinta Sa cuprinde toate aceste lucruri numeroase, iar Cartea Sa le cuprinde.

Acestea sunt trei dovezi dintre dovezile invierii si ridicarii din morminte, toate rationale, asupra carora Allah a atras atentia in aceste versete: readucerea la viata a pamantului dupa moartea lui si faptul ca Acela care l-a adus la viata ii va invia pe morti; trecerea omului prin acele etape, caci Acela care l-a adus la existenta si l-a trecut dintr-o treapta in alta si dintr-o stare in alta, pana cand ajunge la ceea ce i s-a hotarat, este cu atat mai in stare sa-l readuca la viata si sa-l creeze pentru viata de apoi, iar aceasta Ii este mai usoara; si faptul ca Stiinta Sa cuprinde toate partile lumii de sus si ale lumii de jos, pe cele marunte si pe cele mari, ceea ce se afla in inimi, pruncii aflati in pantece, lungirea si scurtarea vietilor, toate acestea fiind statornicite intr-o Carte. Celui Caruia acestea Ii sunt usoare Ii este cu atat mai usor sa readuca mortii la viata. Binecuvantat fie Cel al Carui bine este mult si care i-a indrumat pe robii Sai spre ceea ce le aduce indreptare in viata lor lumeasca si in intoarcerea lor de apoi!

Versetele 12 la 14

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفَلَكَ فِيهِ مَوَازِرَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُوجِلُّ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوجِلُّ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَيَخْرَجُ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دَعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بِشْرِكِكُمْ وَلَا يَنْبِيئُكَ مِثْلُ خَيْرٍ ﴿١٤﴾

12. Cele doua intinderi de apa nu sunt deopotriva: aceasta este dulce, placuta si usor de baut, iar cealalta este sarata si amara. Din amandoua mancati carne proaspata si scoateti podoabe pe care le purtati. Vezi corabiile brazdand apa,

ca sa cautati din Harul Sau si poate veti fi recunoscatori. 13. El face sa intre noaptea in zi si ziua in noapte si a supus soarele si luna, fiecare urmandu-si cursul pana la un termen hotarat. Acesta este Allah, Domnul vostru; a Lui este Stapanirea. Iar cei pe care ii invocati in afara de El nu stapanesc nici macar pielita unui sambure de curmala. 14. Daca ii chemati, ei nu aud chemarea voastra, si chiar daca ar auzi-o, nu v-ar raspunde. Iar in Ziua Invierii se vor deza de asocierea voastra. Nimeni nu te poate instiinta asemenea Celui Bine Stiutor.

Aceasta este o vestire a Puterii, Intelepciunii si Indurarii Sale. El a facut cele doua intinderi de apa pentru folosul tuturor locuitorilor pamantului si nu le-a facut deopotriva. Folosul oamenilor cere ca raurile sa fie dulci, placute si usor de baut, pentru ca de ele sa se foloseasca cei care beau, cei care sadesc si cei care cultiva pamantul. Iar marea sa fie sarata si amara, pentru ca aerul din jurul pamantului sa nu fie stricat de mirosurile vietuitoarelor care mor in mare. De asemenea, ea este statatoare si nu curge, iar saratura ei o impiedica sa se altereze. Vietuitoarele sale sunt astfel mai bune si mai gustoase.

De aceea a spus: „Din amandoua”, din apa sarata si din cea dulce, „mancati carne proaspata”: pestele care poate fi prins cu usurinta in apa. „Si scoateti podoabe pe care le purtati”: perle, margean si alte lucruri care se gasesc in mare. Acestea sunt mari foloase pentru robi.

Printre foloasele si binefacerile marii se afla si faptul ca Allah Preainaltul a supus-o ca sa poarte corabiile si ambarcatiunile. Le vezi brazdand marea si despicand-o, trecand dintr-un tinut in altul si dintr-un loc in altul, purtandu-i pe calatori, poverile si marfurile lor. Prin aceasta se dobandeste mult din Harul si Bunatatea lui Allah. De aceea a spus: „Ca sa cautati din Harul Sau si poate veti fi recunoscatori”.

Dintre aceste binefaceri face parte si faptul ca Allah Preainaltul face sa intre noaptea in zi si ziua in noapte: o face pe una sa intre peste cealalta si pe cealalta peste aceasta. Cand vine una, cealalta pleaca; una sporeste, iar cealalta scade, apoi ajung deopotriva. Prin aceasta sunt implinite nevoile robilor in privinta trupurilor, animalelor, pomilor si culturilor lor. Tot astfel sunt binefacerile pe care Allah le-a pus in supunerea soarelui si a lunii: stralucirea, lumina, miscarea, odihna si raspandirea robilor pentru a cauta din Harul Sau. Prin ele se coc roadele, se usuca ceea ce trebuie uscat si se implinesc alte lucruri trebuincioase, a caror lipsa le-ar aduce oamenilor vatamare.

Cuvintele Sale: „Fiecare urmandu-si cursul pana la un termen hotarat” inseamna ca soarele si luna merg fiecare pe orbita sa atat timp cat vointa Allah sa mearga. Cand va veni termenul si se va apropia sfarsitul lumii, mersul lor se

va opri si puterea lor va inceta; luna se va intuneca, soarele va fi infasurat, iar stelele se vor imprastia.

Dupa ce a lamurit aceste fapturi marete si invataturile din ele care arata Desavarsirea si Bunatatea Sa, Allah Preainaltul a spus: „Acesta este Allah, Domnul vostru; a Lui este Stapanirea”. Cel care a creat singur toate cele amintite si le-a supus este Domnul, Cel caruia I se cuvine adorarea si inchinarea si Caruia Ii apartine intreaga Stapanire. „Iar cei pe care ii invocati in afara de El”, dintre idoli si chipuri, nu stapanesc „nici macar pielita unui sambure de curmala”: nu stapanesc nimic, nici putin, nici mult, nici macar acea pielita, care este dintre cele mai neinsemnate lucruri. Aceasta este o negare explicita si cuprinzatoare. Cum sa fie atunci invocati, cand nu stapanesc nimic din ceruri si de pe pamant?!

Pe langa aceasta, „daca ii chemati”, ei nu va aud, caci sunt fie lucruri neinsufletite, fie morti, fie ingeri preocupati de ascultarea fata de Domnul lor. „Si chiar daca ar auzi-o”, presupunand aceasta, „nu v-ar raspunde”, fiindca nu stapanesc nimic, iar cei mai multi dintre ei nu sunt multumiti de inchinarea celor care li se inchina. De aceea a spus: „Iar in Ziua Invierii se vor dezice de asocierea voastra”, adica se vor dezice de voi si vor spune: „Slava Tie! Tu esti Ocrotitorul nostru, nu ei.” „Nimeni nu te poate instiinta asemenea Celui Bine Stiutor”: nimeni nu te instiinteaza mai adevarat decat Allah, Cel Atotstiutor, Cel Bine Stiutor. Fii, asadar, pe deplin incredintat de lucrul pe care l-a vestit, ca si cum l-ai vedea cu ochii tai. Nu te indoi de el si nu sovai.

Aceste versete cuprind dovezile si argumentele stralucitoare care arata ca Allah Preainaltul este Cel caruia I se cuvine adorarea si inchinarea si ca nimeni in afara de El nu merita nimic din inchinare. Inchinarea fata de altcineva in afara Lui este falsa, legata de un lucru fals, si nu-i aduce celui care o practica niciun folos.

Versetele 15 la 18

* يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾ إِنْ يَشَأْ
 يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾ وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ وَلَا
 تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ
 ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّىٰ
 فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

15. O, oameni, voi sunteți cei care aveți nevoie de Allah, iar Allah este Cel
 Lipsit de Nevoie, Vrednic de Lauda. 16. Dacă voieste, va face să pieriți și
 aduce o creație nouă. 17. Acest lucru nu este greu pentru Allah. 18. Niciun
 suflet împovărat nu va purta povara altuia. Dacă un suflet încărcat cheama pe
 cineva să-i poarte povara, nimic din ea nu va fi purtat, chiar dacă acela ar fi o
 ruda apropiată. Tu îi previi numai pe cei care se tem de Domnul lor fără să-L
 vada și implinesc rugăciunea. Cel care se curată, pentru sine se curată. Și la
 Allah este întoarcerea.

Allah Preainaltul li Se adresează tuturor oamenilor, le vesteste starea și
 însușirea lor și le arată că au nevoie de Allah în toate privințele. Au nevoie de
 El pentru a-i aduce la existență: dacă nu i-ar fi adus la existență, nu ar fi existat.
 Au nevoie ca El să-i înzestreze cu puteri, organe și madulare: dacă nu i-ar fi
 înzestrat cu ele, nu ar fi fost pregătiți pentru nicio faptă. Au nevoie să le
 daruiască hrană, înzestrări și binefaceri văzute și ascunse: fără Harul Sau,
 Bunătatea Sa și înlesnirea lucrurilor de către El, nu ar fi dobândit nimic din
 înzestrări și binefaceri. Au nevoie să abată de la ei pedepsele, să îndeparteze
 neplăcerile și să înlăture stramtorările și greutatea: dacă nu le-ar fi îndepărtat,
 nu le-ar fi risipit stramtorarea și nu le-ar fi înlăturat greutatea, neplăcerile și
 greutatea ar fi staruit asupra lor.

Au nevoie de El pentru a-i crește și a-i îngriji prin toate felurile de grijă și
 cârmuire. Au nevoie de El pentru a-L adora, a-L iubi, a I se închina și a-I
 închina numai Lui adorarea: dacă nu le-ar da izbândă în aceasta, ar pieri, iar
 sufletele, inimile și toate starile lor s-ar strica. Au nevoie de El pentru a-i învăța
 ceea ce nu știu și pentru a-i îndruma spre ceea ce îi îndreaptă: dacă nu i-ar
 învăța, nu ar ști, iar dacă nu le-ar da izbândă, nu s-ar îndrepta. Ei au nevoie de
 El prin însuși ființa lor, în orice sens și din orice punct de vedere, fie ca își dau
 seama de unele feluri ale acestei nevoi, fie ca nu-si dau seama.

Insa acela dintre ei caruia i s-a dat izbanda este cel care nu inceteaza sa-si vada nevoia in orice imprejurare din treburile religiei si ale vietii sale lumesti, se roaga Lui cu smerenie si Ii cere sa nu-l lase in seama propriului suflet nici macar cat o clipire si sa-l ajute in toate treburile sale. El pastreaza neincetat acest inteles in minte. Un astfel de om este vrednic sa primeasca ajutorul deplin de la Domnul si Dumnezeuul sau, Cel care este mai milostiv cu el decat mama cu pruncul ei.

„Iar Allah este Cel Lipsit de Nevoie, Vrednic de Lauda”: Lui Ii apartine deplina lipsa de nevoie, in toate privintele. El nu are nevoie de lucrurile de care au nevoie fapturile Sale si nici de vreun lucru de care acestea depind. Aceasta se datoreaza desavarsirii Atributelor Sale, care sunt toate Attribute de desavarsire si insusiri ale Maretiei. Din lipsa Sa de nevoie face parte si faptul ca El implineste nevoile fapturilor in aceasta lume si in Viata de Apoi. El este Vrednic de Lauda in Fiinta Sa si in Numele Sale, fiindca acestea sunt cele mai frumoase, in Atributele Sale, fiindca sunt cele mai inalte, si in Faptele Sale, fiindca sunt har, bunatate, dreptate, intelepciune si indurare, precum si in Poruncile si Interdictiile Sale. El este asadar Vrednic de Lauda pentru ceea ce Ii apartine si pentru ceea ce vine de la El.³¹ Este Vrednic de Lauda in lipsa Sa de nevoie si Lipsit de Nevoie in lauda Sa.

„Daca voieste, va face sa pieriti si aduce o creatie noua.” Este cu putinta ca intelesul sa fie: daca voieste, va face sa pieriti, o, oameni, si aduce alti oameni, mai ascultatori fata de Allah decat voi. Aceasta este o amenintare pentru ei cu pieirea si nimicirea si arata ca Voia Sa nu este neputincioasa sa faca aceasta. Este cu putinta si ca intelesul sa fie afirmarea invierii si ridicarii din morminte si faptul ca Voia lui Allah Preainaltul se implineste in orice lucru, inclusiv in readucerea voastra la viata dupa moarte, ca o creatie noua. Dar pentru aceasta este un termen hotarat de El, care nu vine nici mai devreme, nici mai tarziu.

„Acest lucru nu este greu pentru Allah”: nu este cu neputinta pentru El si nici nu Ii depaseste Puterea.

Cel de-al doilea inteles este aratat de ceea ce a amintit apoi, prin Cuvintele Sale: „Niciun suflet impovarat nu va purta povara altuia”. In Ziua Invierii, fiecare va fi rasplatit pentru fapta sa si nimeni nu va purta pacatul altcuiva. „Daca un suflet incarcat cheama pe cineva sa-i poarte povara”: daca un suflet incarcat de greseli si pacate cere ajutor cuiva care sa-i poarte o parte din poveri, „nimic din ea nu va fi purtat, chiar daca acela ar fi o ruda apropiata”. Nimeni nu va purta povara unei rude. Starea din Viata de Apoi nu este precum cea din aceasta lume, unde ruda isi ajuta ruda apropiata, iar prietenul, prietenul.

³¹ Prin „ceea ce Ii apartine” se inteleg Atributele Sale, iar prin „ceea ce vine de la El”, harul si binefacerile Sale, precum si rasplatirea cu dreptate. Nota a autorului.

Dimpotriva, in Ziua Invierii robul va dori sa aiba un drept de cerut de la oricine, chiar de la parintii si rudele sale.

„Tu ii previi numai pe cei care se tem de Domnul lor fara sa-L vada si implinesc rugaciunea”: acestia sunt cei care primesc prevenirea si se folosesc de ea. Ei sunt oamenii temerii de Allah in nevazut, cei care se tem de El in ascuns si la vedere, cand se afla printre oameni si cand sunt singuri, si care implinesc rugaciunea cu randuielile, conditiile, stalpii, obligatiile si smerenia ei. Teama de Allah cere de la rob sa implineasca lucrurile pentru a caror neglijare se teme de pedeapsa si sa fuga de cele pentru a caror savarsire se teme de pedeapsa. Iar rugaciunea cheama la bine si opreste de la fapta rusinoasa si de la rau.

„Cel care se curata, pentru sine se curata”: cel care isi curata sufletul de cusururi, precum fatarnicia in fapte, trufia, minciuna, inselarea, viclenia, amagirea, ipocrizia si alte purtari josnice, si se impodobeste cu insusiri frumoase, precum sinceritatea in vorbire, devotamentul curat, smerenia, blandetea, buna povatuire a robilor si o inima curata de ranchiuna, invidie si alte purtari rele, isi aduce lui insusi folos prin curatirea sa, iar ceea ce urmareste prin ea ajunge la el. Nimic din fapta sa nu se pierde. „Si la Allah este intoarcerea”: El le va rasplati fapturilor ceea ce au facut mai inainte si le va cere socoteala pentru ceea ce au trimis inaintea lor si au savarsit. Nu va lasa nici lucru mic, nici lucru mare fara sa-l fi numarat.

Versetele 19 la 24

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾ وَلَا
الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ
مَنْ يَشَاءُ وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ أَنْتَ إِلَّا
نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا
نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾

19. Orbul si cel care vede nu sunt deopotriva, 20. nici intunecimile si lumina, 21. nici umbra si arsita. 22. Cei vii si cei morti nu sunt deopotriva. Allah il face sa auda pe cine vointe, dar tu nu-i poti face sa auda pe cei din morminte. 23. Tu nu esti decat un prevenitor. 24. Noi te-am trimis cu Adevarul, ca vestitor de bine si prevenitor. Nu a fost nicio comunitate fara sa fi trecut prin ea un prevenitor.

Allah Preainaltul vesteste ca lucrurile potrivnice nu sunt deopotriva, potrivit Intelepciunii Sale si celor pe care le-a pus in firea robilor Sai. „Orbul”, cel lipsit de vedere, „si cel care vede nu sunt deopotriva, nici intunecimile si lumina, nici umbra si arsita. Cei vii si cei morti nu sunt deopotriva”. Asa cum este statornicit la voi, fara putinta de indoiala, ca aceste lucruri amintite nu sunt deopotriva, sa stiti ca nici contrariile de ordin abstract nu sunt deopotriva, iar aceasta este cu atat mai adevarat. Credinciosul si necredinciosul nu sunt deopotriva, nici cel calauzit si cel ratacit, nici invatatul si nestiutorul, nici oamenii Paradisului si oamenii Focului, nici cei cu inimi vii si cei cu inimi moarte. Intre aceste lucruri sunt deosebiri si distante pe care numai Allah Preainaltul le cunoaste.

Cand cunoasteti treptele, deosebiti lucrurile si vi se lamureste ceea ce trebuie cautat cu ravna si ceea ce trebuie parasit, omul cu hotarare sa aleaga pentru sine lucrul care i se potriveste cel mai bine si care merita cel mai mult sa fie preferat. „Allah il face sa auda pe cine voieste”: o auzire de intelegere si primire, caci Allah Preainaltul este Cel care calauzeste si da izbanda. „Dar tu nu-i poti face sa auda pe cei din morminte”: cei ale caror inimi sunt moarte. Sau intelesul este: asa cum chemarea ta nu le foloseste cu nimic locuitorilor mormintelor, ea nu-i foloseste nici celui care se intoarce cu incapatanare. Indatorirea ta este insa prevenirea si transmiterea celor cu care ai fost trimis, fie ca acestea sunt primite de la tine, fie ca nu sunt primite. De aceea a spus: „Tu nu esti decat un prevenitor”.

„Noi te-am trimis cu Adevarul”: insasi trimiterea ta din partea Noastra este adevarata, caci Allah Preainaltul te-a trimis dupa o intrerupere a venirii Trimisilor, dupa disparitia reperelor calauzirii si a cunoasterii, cand era mare nevoie de trimiterea ta. Allah te-a trimis ca indurare pentru lumi. De asemenea, religia dreapta si Calea Dreapta cu care te-am trimis sunt adevar, nu falsitate. Tot astfel, acest Coran marec cu care te-am trimis si pomenirea inteleapta pe care o cuprinde sunt adevarate si vrednice de crezare.

„Ca vestitor de bine”, pentru cel care iti da ascultare, cu rasplata lui Allah in aceasta viata si in Viata de Apoi, „si prevenitor”, pentru cel care nu iti da ascultare, cu pedeapsa lui Allah in aceasta viata si in Viata de Apoi. Tu nu esti primul dintre Trimisi. „Nu a fost nicio comunitate”, dintre comunitatile trecute si generatiile de odinioara, „fara sa fi trecut prin ea un prevenitor”, care a adus impotriva ei Dovada lui Allah, „pentru ca acela care pierde sa piara pe baza unei dovezi limpezi, iar acela care traieste sa traiasca pe baza unei dovezi limpezi”.

Versetele 25 la 26

وَإِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالْزُكْرِ
وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ
نَكِيرِ ﴿٢٦﴾

25. Daca te socotesc mincinos, si cei de dinaintea lor au tagaduit. Trimisii lor au venit la ei cu dovezi limpezi, cu scripturi si cu Cartea luminatoare. 26. Apoi i-am pedepsit pe cei care nu au crezut. Si cum a fost pedeapsa Mea!

Daca acesti politeisti te socotesc mincinos, o, Trimisule, tu nu esti primul Trimis care a fost socotit mincinos. „Si cei de dinaintea lor au tagaduit. Trimisii lor au venit la ei cu dovezi limpezi”, care aratau adevarul si sinceritatea lor in ceea ce vesteau, „cu scripturi”, adica acele carti scrise in care erau adunate multe randuieli, „si cu Cartea luminatoare”, luminoasa prin vestile sale adevarate si randuielile sale drepte. Tagaduirea lor nu venea dintr-o nelamurire ori din vreun neajuns al celor aduse de Trimisi, ci din nedreptatea si incapatanarea lor.

„Apoi i-am pedepsit pe cei care nu au crezut”, prin felurite pedepse. „Si cum a fost pedeapsa Mea!”³² A fost impotriva lor cea mai aspra mustrare si cea mai mare pedeapsa pilduitoare. Feriti-va, asadar, sa-l socotiti mincinos pe acest Trimis nobil, ca sa nu va loveasca, asemenea lor, pedeapsa dureroasa si rusinea grea!

Versetele 27 la 28

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيَضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَنُهَا وَعِزْرَابٌ سَوْدٌ ﴿٢٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ أَلْوَنٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ
إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾

27. Oare nu vezi ca Allah a coborat din cer apa, iar Noi am scos prin ea roade de felurite culori? Si in munti sunt dungi albe si rosii, de felurite culori, si

³² Nota editiei engleze explica, cu trimitere la at-Tabari, schimbarea starii lor: belsugul a fost inlocuit cu lipsa, iar bunastarea cu nimicirea.

altele de un negru adanc. 28. Tot astfel, intre oameni, vietuitoare si vite sunt felurite culori. Dintre robii Sai, numai invatatii se tem de Allah. Allah este Atotputernic, Atoateiertator.

Allah Preainaltul aminteste crearea lucrurilor potrivnice, care au aceeasi origine si aceeasi materie, dar intre care sunt deosebiri si diferente vazute si cunoscute, pentru a le arata robilor desavarsirea Puterii Sale si minunatia Intelepciunii Sale.

Dintre acestea face parte faptul ca Allah Preainaltul a coborat din cer apa si a scos prin ea roade felurite si plante de tot felul, asa cum vad cei care privesc, desi apa este una si pamantul este unul. Tot astfel sunt muntii, pe care Allah i-a facut tarusi ai pamantului: gasesti munti legati unii de altii, ba chiar un singur munte, in care sunt multe culori. In ei sunt „dungi albe”, adica fasii albe, si fasii galbene si rosii, si „altele de un negru adanc”, adica munti foarte negri.

Tot astfel sunt oamenii, vietuitoarele si vitele: in ele sunt felurite culori, insusiri, glasuri si infatisari, vazute cu ochii si marturisite de cei care privesc. Toate provin dintr-o singura origine si dintr-o singura materie. Deosebirea dintre ele este o dovada rationala a Voii lui Allah Preainaltul, care a dat fiecaruia culoarea si insusirea sa, a Puterii Sale Preainalte, fiindca le-a adus la existenta astfel, precum si a Intelepciunii si Indurarii Sale. Din aceste deosebiri si diferente se nasc foloasele si binefacerile cunoscute, recunoasterea drumurilor si recunoasterea oamenilor unii de catre altii. Aceasta este si o dovada a vastitatii Stiintei lui Allah Preainaltul si a faptului ca El ii va invia pe cei din morminte. Insa cel nepasator priveste aceste lucruri si altele cu o privire nepasatoare, care nu-i trezeste luarea-aminte. Numai cel care se teme de Allah Preainaltul si care, prin cugetarea sa dreapta, cunoaste intelegiunea cuprinsa in ele trage folos din acestea. De aceea a spus: „Dintre robii Sai, numai invatatii se tem de Allah”. Cu cat omul Il cunoaste mai bine pe Allah, cu atat se teme mai mult de El, iar teama de Allah il face sa se abtina de la pacate si sa se pregateasca pentru intalnirea cu Cel de care se teme. Aceasta dovedeste virtutea stiintei, caci ea indeamna la teama de Allah. Cei care se tem de El sunt cei pe care El ii cinsteste, dupa cum a spus Allah Preainaltul: „Allah este multumit de ei, iar ei sunt multumiti de El. Aceasta este pentru cel care se teme de Domnul sau”. „Allah este Atotputernic”: Puterea Sa este desavarsita, iar din puterea Sa face parte crearea acestor fapturi cu insusiri opuse. El este „Atoateiertator” al pacatelor celor care se caiesc.

Versetele 29 la 30

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تَجَرَّةً لَّنْ تَبُورَ ﴿٢٩﴾ لِيُوفِيَهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

29. Cei care recita Cartea lui Allah, implinesc rugaciunea si cheltuiesc, in taina si pe fata, din ceea ce le-am daruit nadajduiesc intr-un negot care nu va pieri, 30. pentru ca El sa le dea rasplata pe deplin si sa le mai adauge din Harul Sau. El este Atoateiertator, Rasplatitor.

„Cei care recita Cartea lui Allah”, adica o urmeaza in poruncile ei, pe care le implinesc, in interdictiile ei, de care se feresc, si in vestirile ei, pe care le adeveresc si in care cred. Ei nu pun mai presus de ea nicio vorba care o contrazice. De asemenea, ii recita cuvintele, studiindu-le, si ii urmaresc si ii descopera intelesurile. Dupa ce a vorbit despre urmarea Cartii in general, a amintit in mod aparte rugaciunea, care este stalpul religiei, lumina musulmanilor, masura credintei si semnul sinceritatii in Islam, precum si cheltuirea pentru rude, saraci, orfani si altii, prin zakat, ispasiri, implinirea juramintelor de daruire si milostenii. „In taina si pe fata”, adica in toate imprejurarile.

Prin acestea, ei „nadajduiesc intr-un negot care nu va pieri”, adica nu va stagna si nu se va strica. Dimpotriva, este cel mai inalt, mai maret si mai bun negot: dobandirea Multumirii Domnului lor, castigarea rasplatii Sale imbelsugate si salvarea de Mania si pedeapsa Sa. Aceasta arata ca ei sunt sinceri in faptele lor si ca nu urmaresc prin ele niciun scop rau si nicio intentie stricata.

Allah a aratat ca ei vor dobandi ceea ce au nadajduit, spunand: „Pentru ca El sa le dea rasplata pe deplin”, adica rasplata faptelor lor, dupa cat de putine sau de multe sunt si dupa cat de bine sunt implinite, „si sa le mai adauge din Harul Sau”, adica sa le daruiasca in plus fata de rasplata lor. „El este Atoateiertator, Rasplatitor”: le iarta faptele rele si primeste de la ei chiar si putine fapte bune.

Versetele 31 la 35

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾ ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا

ج
 فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۖ وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ ۖ إِذْنُ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ
 الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّتٌ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ
 ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا
 الْحَزْنَ ۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ ۚ لَا
 يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾

31. Ceea ce ti-am revelat din Carte este Adevarul, intarind ceea ce a fost inaintea ei. Allah ii cunoaste bine pe robii Sai si ii vede. 32. Apoi am dat Cartea ca mostenire celor pe care i-am ales dintre robii Nostri. Printre ei sunt unii care isi fac nedreptate lor insisi, altii care urmeaza calea de mijloc si altii care, cu ingaduinta lui Allah, sunt in frunte in savarsirea faptelor bune. Acesta este harul cel mare. 33. Ei vor intra in gradinile sederii vesnice, unde vor fi impodobiti cu bratari de aur si cu perle, iar vesmintele lor vor fi din matase. 34. Ei vor spune: „Lauda lui Allah, care a indepartat de la noi tristetea! Domnul nostru este Atoateiertator, Rasplatitor. 35. El este Cel care, prin Harul Sau, ne-a asezat in salasul sederii vesnice, unde nu ne atinge nicio osteneala si nu ne atinge nicio oboseala.”

Allah Preainaltul aminteste ca aceasta Carte, pe care i-a revelat-o Trimisului Sau, „este Adevarul”, datorita multului adevar pe care il cuprinde, ca si cum adevarul ar fi cuprins numai in ea. Asadar, sa nu aveti nicio retinere in inimile voastre fata de ea, sa nu va simtiti impovarati de ea si sa nu o socotiti lipsita de insemnatate. Daca ea este Adevarul, atunci toate cele pe care le arata despre Allah, despre cele nevazute si despre alte lucruri sunt conforme cu realitatea. Nu este, asadar, ingaduit sa se inteleaga prin ea ceva care contrazice sensul sau aparent si ceea ce ea arata.

Ea „intareste ceea ce a fost inaintea ei”, dintre Carti si Trimisi, fiindca acestia au vestit-o. Cand ea a venit si s-a aratat, a adeverit cele vestite de ei. Ei au anuntat-o si au vorbit despre ea, iar ea i-a adeverit. De aceea, nimeni nu poate sa creada in Cartile anterioare si, in acelasi timp, sa nu creada in Coran: necredinta lui in acesta ii anuleaza credinta in ele, caci printre vestirile lor se afla si vestirea Coranului, iar vestirile lor sunt conforme cu vestirile Coranului.

„Allah ii cunoaste bine pe robii Sai si ii vede”: El da fiecarei comunitati si fiecarei persoane ceea ce se potriveste starii sale. De aici face parte si faptul ca legiurile anterioare nu erau potrivite decat timpului si vremii lor. De aceea Allah a continuat sa trimita Trimisi, unul dupa altul, pana cand a incheiat sirul

lor cu Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. El a adus aceasta Lege, care indreapta treburile fapturilor pana in Ziua Invierii si cuprinde binele in orice timp. Cum aceasta comunitate este cea mai desavarsita dintre comunitati in judecata, cea mai buna in gandire, cea mai sensibila in inima si cea mai curata sufleteste, Allah Preainaltul a ales-o, a ales pentru ea religia Islamului si i-a dat ca mostenire Cartea care vegheaza asupra tuturor celorlalte Carti.

De aceea a spus: „Apoi am dat Cartea ca mostenire celor pe care i-am ales dintre robii Nostri”, adica acestei comunitati. „Printre ei sunt unii care isi fac nedreptate lor insisi”, prin pacate care nu ajung la necredinta; „altii care urmeaza calea de mijloc”, limitandu-se la ceea ce le este obligatoriu si parasind ceea ce este oprit; „si altii care sunt in frunte in savarsirea faptelor bune”, adica se grabesc catre ele, se straduiesc si ii intrec pe ceilalti. Acestia implinesc indatoririle, sporesc faptele de adorare de bunavoie si parasesc atat cele oprite, cat si cele dezaprobrate.

Allah Preainaltul i-a ales pe toti acestia ca sa mosteneasca aceasta Carte, chiar daca treptele lor sunt diferite si starile lor se deosebesc. Fiecare are o parte din aceasta mostenire, chiar si cel care isi face nedreptate lui insusi. Ceea ce are el din temelia credintei, din stiintele credintei si din faptele credintei face parte din mostenirea Cartii. Prin mostenirea Cartii se intelege mostenirea stiintei ei si a fapturii potrivit ei, studierea cuvintelor ei si descoperirea intelesurilor ei.

Cuvintele „cu ingaduinta lui Allah” se refera la cel care este in frunte in savarsirea faptelor bune, pentru ca el sa nu se mandreasca cu propria fapta. Nu a ajuns in frunte decat prin reusita daruita de Allah Preainaltul si prin ajutorul Sau; de aceea trebuie sa se preocupe de multumirea fata de Allah pentru binefacerea pe care i-a daruit-o. „Acesta este harul cel mare”: mostenirea acestei Carti marete de catre cei pe care Allah i-a ales dintre robii Sai este harul cel mare, fata de care toate celelalte binefaceri sunt ca si inexistente. Cea mai inalta binefacere si cel mai mare har, fara exceptie, este mostenirea acestei Carti.

Apoi a amintit rasplata celor carora le-a dat Cartea ca mostenire: „Ei vor intra in gradinile sederii vesnice”. Acestea sunt gradini cu copaci, umbre si umbra deasa, gradini frumoase, rauri curgatoare, palate inalte si locuinte impodobite, intr-o vesnicie care nu se sfarseste si intr-o viata care nu se epuizeaza. Cuvantul „Adn” inseamna sedere statornica. Asadar, gradinile Adn sunt gradinile sederii statornice. Le-a legat de sedere fiindca ramanerea si dainuirea vesnica sunt insusirea lor si insusirea celor care se afla in ele.

„Vor fi impodobiti cu bratari de aur”: acestea sunt podoabe purtate la maini, dupa cum le place si dupa cum le socotesc mai frumoase. Barbatii si femeile

sunt deopotriva în privința podoabelor din Paradis. Vor fi împodobiți și cu „perle”, înșirate pe vesmintele și pe trupurile lor. „Iar vesmintele lor vor fi din matase”, din matase fină și din brocart verde.

Când binefacerile lor vor fi depline și desfătările lor desăvârșite, „vor spune: Lauda lui Allah, care a îndepărtat de la noi tristetea!” Această cuprinde orice tristete. Nu-i va atinge nicio tristete din pricina vreunei lipse în frumusețea lor, în mâncarea și bautura lor, în desfătările lor, în trupurile lor sau în dănuirea sederii lor. Ei se vor bucura de binefaceri carora nu-și vor putea închipui ce li s-ar mai putea adăuga, iar acestea vor spori mereu, în vecii vecilor. „Domnul nostru este Atoateiertător”, căci ne-a iertat greselile; „Rasplatitor”, căci a primit de la noi faptele bune, le-a înmulțit și ne-a daruit din Harul Sau ceea ce nici faptele noastre, nici dorintele noastre nu puteau atinge. Prin iertarea Sa au scăpat de orice lucru urât și înfricosător, iar prin rasplatirea și Harul Sau au dobândit orice lucru dorit și iubit.

„El este Cel care ne-a așezat”, adică ne-a dat un salaz în care rămânem și ne statornicim, nu un loc de trecere, „în salazul sederii vesnice”, adică locuința în care sederea durează și în care omul dorește să rămână, datorită multelor sale bunătăți, a bucuriilor care se succedă și a lipsei oricărei tulburări. Această așezare este „prin Harul Sau” și prin Generozitatea Sa față de noi, nu prin faptele noastre. Dacă nu ar fi fost Harul Sau, nu am fi ajuns unde am ajuns. „Unde nu ne atinge nicio osteneală și nu ne atinge nicio oboseală”: trupurile nu obolesc, nici inimile și puterile, și nici mulțimea desfătărilor nu aduce oboseală.

Aceasta arată că Allah Preainaltul le da trupurilor lor o alcătuire desăvârșită și le pregătește neîncetat mijloacele odihnei, astfel încât să fie mereu în această stare, fără să-i atingă osteneala, oboseala, grija sau tristetea. Arată și că nu dorm în Paradis, fiindcă folosul somnului este îndepărtarea oboselii și dobândirea odihnei, pe când oamenii Paradisului nu sunt în această situație. În plus, somnul este o moarte mai mică, iar oamenii Paradisului nu mor. Allah să ne facă dintre ei, prin Binefacerea și Generozitatea Sa!

Versetele 36 la 37

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافُورٍ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرِّخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرْ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾

36. Cat despre cei care nu cred, pentru ei este Focul Gheenei. Nu se va hotari asupra lor sa moara si nici nu li se va usura din pedeapsa ei. Astfel il rasplatim pe fiecare necredincios. **37.** Ei vor striga acolo: „Domnul nostru, scoate-ne! Vom savarsi fapte bune, altele decat cele pe care le faceam!” „Oare nu v-am dat o viata destul de lunga pentru ca acela care voia sa ia aminte sa poata lua aminte? Si a venit la voi prevenitorul. Gustati, asadar! Cei nedrepti nu vor avea niciun ajutor.”

Dupa ce Allah Preainaltul a amintit starea oamenilor Paradisului si binefacerile lor, a amintit starea oamenilor Focului si pedeapsa lor, spunand: „Cat despre cei care nu cred”, adica tagaduiesc semnele pe care li le-au adus Trimisii lor si neaga intalnirea cu Domnul lor, „pentru ei este Focul Gheenei”. In el vor avea parte de cea mai aspra osanda si de cea mai cumplita pedeapsa. „Nu se va hotari asupra lor” moartea, „sa moara” si astfel sa se odihneasca, „si nici nu li se va usura din pedeapsa ei”. Asprimea si grozavia pedepsei vor continua asupra lor in fiecare clipa si in fiecare moment. „Astfel il rasplatim pe fiecare necredincios.”

„Ei vor striga acolo”, adica vor tipa, vor striga unii catre altii si vor cere ajutor, spunand: „Domnul nostru, scoate-ne! Vom savarsi fapte bune, altele decat cele pe care le faceam!” Ei isi vor recunoaste pacatul si vor sti ca Allah i-a tratat cu dreptate, dar vor cere intoarcerea la un timp nepotrivit. Li se va spune: „Oare nu v-am dat o viata destul de lunga pentru ca acela care voia sa ia aminte sa poata lua aminte?” Adica un rastimp si o viata in care cel care dorea sa ia aminte avea putinta sa faptuiasca. V-am lasat sa va bucurati in viata lumeasca, am revarsat asupra voastra inzestrari, v-am pregatit mijloacele tihnei si v-am prelungit viata. Am facut sa vina la voi semne unul dupa altul, v-am trimis prevenitori si v-am incercat prin bunastare si necaz, ca sa va intoarcati catre Noi si sa reveniti la Noi.

Dar nicio prevenire nu a avut efect asupra voastra si niciun indemn nu v-a folosit. V-am amanat pedeapsa pana cand v-au sosit termenele si vi s-au sfarsit

vietile. Dupa ce ati parasit salasul in care mai era cu putinta sa faptuiti, in cea mai rea stare, si ati ajuns in acest salas, salasul rasplatirii faptelor, cereti sa va intoarceti?! Aceasta este cu neputinta, cu totul cu neputinta! Timpul in care mai era cu putinta a trecut. Induratorul, Cel Milostiv S-a maniat pe voi, pedeapsa Focului s-a intetit asupra voastra, iar oamenii Paradisului v-au uitat. Ramaneti, asadar, acolo pentru totdeauna, vesnic supusi unei pedepse umilitoare! De aceea a spus: „Gustati, asadar! Cei nedrepti nu vor avea niciun ajutor”, care sa-i ajute, scotandu-i de acolo ori usurandu-le pedeapsa.

Versetul 38

ج
 إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمُ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

38. Allah cunoaste cele nevazute ale cerurilor si ale pamantului. El cunoaste bine ceea ce se afla in piepturi.

Dupa ce a amintit rasplata locuitorilor celor doua salasuri si faptele celor doua grupuri, Allah Preainaltul a vestit intinderea Stiintei Sale si faptul ca El cunoaste cele nevazute ale cerurilor si ale pamantului, care sunt ascunse privirilor si stiintei fapturilor. El cunoaste tainele si ceea ce cuprind piepturile din bine si rau, curatie si altele. De aceea ii da fiecaruia ceea ce merita si il asaza pe fiecare la locul sau.

Versetul 39

ج
 هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾

39. El este Cel care v-a facut sa va urmati unii pe altii pe pamant. Cine nu crede, impotriva lui este necredinta sa. Necredinta celor necredinciosi nu le sporeste inaintea Domnului lor decat ura fata de ei, iar necredinta lor nu le sporeste decat pierderea.

Allah Preainaltul vesteste desavarsirea Intelepciunii Sale si a Indurarii Sale fata de robii Sai: El a randuit, prin hotararea Sa dinainte, ca unii sa le urmeze altora pe pamant si trimite fiecarei comunitati prevenitori, pentru a vedea cum faptuiesc. „Cine nu crede” in Allah si in ceea ce au adus Trimisii Sai, necredinta sa este impotriva lui; asupra lui cad pacatul si pedeapsa ei si nimeni

nu le poate purta in locul sau. Necredinta nu-i aduce necredinciosului decat sporirea urii Domnului sau fata de el si a dezaprobarii Sale. Ce pedeapsa poate fi mai mare decat ura Domnului cel Generos?! „Iar necredinta lor nu le sporeste decat pierderea”: isi pierd propriile suflete, familiile, faptele si locuintele din Paradis. Necredinciosul sporeste neincetat in nenorocire, pierdere, umilire inaintea lui Allah si a fapturilor Sale si lipsire de bine.

Versetul 40

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ كُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أُرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنْ
الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْهُ
بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾

40. Spune: „Spuneti-mi despre asociatii vostri, pe care ii chemati in afara lui Allah! Aratati-mi ce au creat ei din pamant! Sau au ei vreo parte la ceruri? Ori le-am dat Noi o Carte, astfel incat ei sa aiba o dovada limpede din ea?” Dimpotriva, cei nedrepti nu-si fagaduiesc unii altora decat amagire.

Allah Preainaltul arata neputinta zeitatilor politeistilor, lipsurile lor si falsitatea asocierii lor, in toate privintele: „Spune”, o, Trimisule, acestora: „Spuneti-mi despre asociatii vostri, pe care ii chemati in afara lui Allah!” Spuneti-mi despre ei: merita ei sa fie chemati si adorati? „Aratati-mi ce au creat ei din pamant!” Au creat o mare? Au creat un munte? Au creat un animal sau un lucru neinsufletit? Ce anume au creat? Ei vor recunoaste ca Allah Preainaltul este Creatorul tuturor lucrurilor. Sau asociatii vostri au „vreo parte la ceruri”, la crearea si la carmuirea lor? Vor spune ca nu au nicio parte. Daca nu au creat nimic si nu au fost partasi Creatorului la creatia Sa, de ce ii adorati si ii chemati, desi le recunoasteti neputinta?! Astfel, nu exista nicio dovada rationala pentru valabilitatea adorarii lor; dimpotriva, aceasta dovedeste falsitatea ei.

Apoi a amintit dovada transmisa prin revelatie si a aratat ca nici aceasta nu exista. De aceea a spus: „Ori le-am dat Noi o Carte”, care sa vorbeasca despre ceea ce li asociaza ei, poruncindu-le asocierea si adorarea idolilor, „astfel incat ei”, in asocierea lor, „sa aiba o dovada limpede” din acea Carte coborata la ei, care sa le arate ca asocierea ar fi dreapta? Lucrurile nu stau asa: nu le-a fost coborata nicio Carte inaintea Coranului si nu le-a venit niciun prevenitor inaintea Trimisului lui Allah, Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Chiar daca s-ar presupune ca le-ar fi fost coborata o Carte si le-ar fi fost trimis un Trimis, iar ei ar sustine ca acesta le-a poruncit asocierea, am sti cu certitudine ca mint. Allah Preainaltul a spus: „Nu am trimis inaintea ta

niciun Trimis fara sa-i revelam: Nu exista nicio divinitate in afara de Mine, asadar adorati-Ma!” Trimisii si Cartile sunt cu totii de acord asupra poruncii de a-I consacra numai lui Allah adorarea. Allah Preainaltul a spus: „Nu li s-a poruncit decat sa-L adore pe Allah, cu credinta curata fata de El, fiind dreptcredinciosi”.

Daca s-ar spune: „Daca dovezile rationale si cele transmise prin revelatie arata ca asocierea este falsa, atunci ce i-a facut pe politeisti sa persiste in ea, desi intre ei se afla oameni cu judecata, inteligenti si ageri?”, Allah Preainaltul a raspuns prin Cuvintele Sale: „Dimpotriva, cei nedrepti nu-si fagaduiesc unii altora decat amagire”.³³ Ei nu au nicio dovada pentru calea pe care au mers. Nu este decat indemnul unora catre altii, faptul ca si-o infrumusesteaza unii altora si ca generatiile de mai tarziu ii urmeaza pe inaintasii rataciti. Sunt si dorinte desarte pe care diavolii li le starnesc si infrumusetarea faptelor lor rele. Acestea au prins radacini in inimile lor si au devenit una dintre insusirile lor, astfel incat le este greu sa le indeparteze si sa se desprinda de ele. Asa au ajuns sa persiste in necredinta si in asocierea falsa, lipsita de temei.

Versetul 41

* إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾

41. Allah tine cerurile si pamantul sa nu se prabuseasca. Daca s-ar prabusi, nimeni in afara Lui nu le-ar putea tine. El este Indelung Rabdator, Atoateiertator.

Allah Preainaltul vesteste desavarsirea Puterii Sale si a Indurarii Sale, precum si intinderea Blandetii si a Iertarii Sale: El „tine cerurile si pamantul” sa nu dispara. Daca acestea s-ar prabusi, nicio faptura nu le-ar putea tine, caci puterile si taria tuturor fapturilor ar fi neputincioase in aceasta privinta. Dar Allah Preainaltul a hotarat ca ele sa fie asa cum le-a creat, pentru ca fapturile sa aiba statornicie, folos si prilej de invatatura si sa cunoasca maretia Stapanirii Sale si taria Puterii Sale, astfel incat inimile lor sa se umple de respect, veneratie, iubire si cinstire fata de El. Tot astfel, ele ajung sa cunoasca desavarsirea Blandetii si a Iertarii Sale prin ragazul dat pacatosilor si prin faptul ca nu grabeste pedeapsa celor neascultatori. Daca i-ar porunci cerului, i-ar lovi

³³ Nota editiei engleze precizeaza ca mai-marii le fagaduiau celor care ii urmau ca pretinsii asociati vor mijloci pentru ei la Allah.

cu pietre, iar daca i-ar ingadui pamantului, i-ar inghiti. Dar Iertarea, Blandetea si Generozitatea Sa ii cuprind. „El este Indelung Rabdator, Atoateiertator.”

Versetele 42 la 43

وَأَقْسُمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ
فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ اسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ
السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ ۚ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ
فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾

42. Ei au jurat pe Allah cu cele mai solemne juraminte ca, daca le-ar veni un prevenitor, ar fi mai bine calauziti decat oricare dintre comunitati. Dar, cand le-a venit un prevenitor, venirea lui nu le-a sporit decat indepartarea, 43. din trufie pe pamant si din uneltire rea. Insa uneltirea rea nu se abate decat asupra celor care o pun la cale. Asteapta ei altceva decat randuiala aplicata celor de dinainte? Nu vei gasi nicio schimbare in randuiala lui Allah si nu vei gasi nicio abatere de la randuiala lui Allah.

Cei care te-au socotit mincinos, o, Trimis al lui Allah, au jurat pe Allah cu un juramant intarit prin cele mai solemne juraminte ca, „daca le-ar veni un prevenitor, ar fi mai bine calauziti decat oricare dintre comunitati”, adica mai bine calauziti decat iudeii si crestinii, oamenii Cartii. Insa nu si-au respectat juramintele si legamintele. „Dar, cand le-a venit un prevenitor”, nu s-au lasat calauziti si nu au devenit mai bine calauziti decat oricare dintre comunitati. Nici macar nu au ramas la ratacirea in care se aflau; dimpotriva, venirea lui „nu le-a sporit decat indepartarea”, adica le-a sporit ratacirea, nedreptatea si incapatanarea.

Juramintele lor nu izvorau dintr-o intentie buna si din cautarea adevarului; altfel, li s-ar fi daruit reusita in a-l urma. Ele izvorau din trufie pe pamant fata de oameni si fata de adevar. Ei isi impodobeau vorbele, urmarind sa unelteasca si sa insele, pretinzand ca sunt oameni ai adevarului si dornici sa-l caute. Astfel, unii se lasau amagiti de ei, iar altii mergeau in urma lor. „Insa uneltirea rea”, al carei scop este rau si care urmareste un lucru rau si fals, „nu se abate decat asupra celor care o pun la cale”. Uneltirea lor se intoarce impotriva lor.

Allah le-a aratat robilor Sai, prin aceste cuvinte si prin acele juraminte, ca oamenii aceia minteau si denaturau adevarul. Rusinea lor a devenit vadita, s-au dat de gol, iar scopul lor rau s-a aratat. Uneltirea lor s-a intors impotriva lor si Allah le-a intors inselaciunea asupra lor insisi. Nu le-a mai ramas decat

asteptarea pedepsei care avea sa se abata asupra lor. Aceasta este randuiala lui Allah fata de cei de dinainte, care nu se schimba si nu se modifica: pe oricine merge pe calea nedreptatii, a incapatanarii si a trufiei fata de robii il ajunge pedeapsa Sa si ii este luata binefacerea Sa. Sa astepte, asadar, acestia ceea ce El le-a facut acelor!

Versetele 44 la 45

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُمْ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾ وَلَوْ يُوَٰخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظُهُرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

44. Oare nu au umblat ei pe pamant ca sa vada care a fost sfarsitul celor de dinaintea lor, care erau mai puternici decat ei? Nimic din ceruri si de pe pamant nu-L poate face neputincios pe Allah. El este Atotstiutor, Atotputernic. 45. Daca Allah i-ar pedepsi pe oameni pentru ceea ce au savarsit, nu ar lasa pe fata pamantului nicio vietate. Dar El le da ragaz pana la un termen hotarat. Cand le va veni termenul, Allah ii vede bine pe robii Sai.

Allah Preainaltul ii indeamna sa umble pe pamant cu inimile si cu trupurile, pentru a trage invatatura, nu numai pentru a privi cu nepasare. Sa priveasca sfarsitul celor de dinaintea lor care i-au socotit mincinosi pe Trimisi: aveau mai multe averi si mai multi copii decat ei, erau mai puternici si lucrasera pamantul mai mult decat il lucrasera acestia. Cand le-a venit pedeapsa, puterea nu le-a folosit, iar averile si copiii nu le-au fost de niciun folos in fata lui Allah. Puterea si Voia lui Allah s-au implinit asupra lor. „Nimic din ceruri si de pe pamant nu-L poate face neputincios pe Allah”, datorita desavarsirii Stiintei si Puterii Sale. „El este Atotstiutor, Atotputernic.”

Apoi Allah Preainaltul a amintit desavarsirea Blandetii Sale si indelungul ragaz si amanarea pe care le da celor care savarsesc nelegiuiri si pacate: „Daca Allah i-ar pedepsi pe oameni pentru ceea ce au savarsit” din pacate, „nu ar lasa pe fata pamantului nicio vietate”. Pedeapsa i-ar cuprinde pe toti, chiar si animalele, care nu sunt supuse indatoririlor religioase. „Dar” Allah Preainaltul le da ragaz, fara sa-i lase uitati: „El le da ragaz pana la un termen hotarat. Cand le va veni termenul, Allah ii vede bine pe robii Sai” si ii rasplateste potrivit binelui si raului pe care stie ca l-au savarsit.

S-a incheiat tafsirul Surei Fatir. Lauda lui Allah, Domnul lumilor!

Sura Ya Sin

VERSETELE 1 LA 27

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versele 1 la 12

يَس ۝ ١ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ۝ ٢ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝ ٣ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝ ٤ تَنْزِيلِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ۝ ٥ لَتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ۝ ٦ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ ٧ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ۝ ٨ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ۝ ٩ وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ ١٠ إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ۝ ١١ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَرَهُمْ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ۝ ١٢

1. Ya-Sin.³⁴ 2. Pe Coranul plin de intelegiune! 3. Tu esti, intr-adevar, dintre Trimisi, 4. pe o cale dreapta. 5. El este o revelatie de la Cel Atotputernic, Indurator, 6. ca sa previi un neam ai carui stramosi nu au fost preveniti, astfel ca ei sunt nepasatori. 7. Cuvantul s-a adeverit asupra celor mai multi dintre ei, caci ei nu cred. 8. Noi le-am pus la gat lanturi care ajung pana la barbii, astfel incat capetele le sunt ridicate. 9. Am pus o stavila inaintea lor si o stavila in

³⁴ Ya-Sin face parte dintre literele separate, al-huruf al-muqatta'ah, care apar la inceputul mai multor sure. Nota editiei engleze considera mai corecta parerea potrivit careia ele trebuie crezute asa cum au fost revelate, fara a cauta sa li se stabileasca intelesul, a carui cunoastere este lasata lui Allah. Ele nu au fost revelate in zadar, ci cu o intelegiune pe care nu o cunoastem.

urma lor si i-am acoperit, astfel ca nu vad. 10. Le este totuna daca ii previi sau nu ii previi: ei nu cred. 11. Tu il previi numai pe cel care urmeaza Pomenirea si se teme de Cel Milostiv fara sa-L vada. Vesteste-i, asadar, iertare si o rasplata generoasa! 12. Noi ii inviem pe cei morti si scriem ceea ce au savarsit mai inainte si urmele pe care le-au lasat. Toate lucrurile le-am cuprins intr-un registru limpede.

Acesta este un juramant al lui Allah Preainaltul pe Coranul plin de intelepciune. Intelepciunea, care este insusirea lui, inseamna asezarea fiecarui lucru la locul sau: asezarea poruncii si a interdictiei acolo unde se potrivesc si asezarea rasplatirii pentru bine si pentru rau la locul potrivit fiecareia. Randuielile sale legislative si cele privind rasplatirea sunt toate cuprinse de cea mai inalta intelepciune. Din intelepciunea acestui Coran face parte si faptul ca el prezinta hotararea impreuna cu intelepciunea care sta la temelia ei. Astfel, atrage atentia mintilor asupra legaturilor potrivite si a insusirilor care cer aplicarea acelei hotarari.

„Tu esti, intr-adevar, dintre Trimisi”: acesta este lucrul pentru care se face juramantul, anume misiunea lui Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Tu, o, Muhammad, faci parte dintre Trimisi si nu esti ceva fara precedent intre ei. Mai mult, ai adus ceea ce au adus Trimisii in privinta temeliilor religiei. De asemenea, cel care cugeta la starile si la insusirile Trimisilor si cunoaste deosebirea dintre ei si ceilalti va sti ca esti dintre cei mai buni Trimisi, datorita insusirilor desavarsite si purtarilor alese pe care le ai.

Nu este ascunsa legatura dintre lucrul pe care se face juramantul, Coranul plin de intelepciune, si lucrul pentru care se face juramantul, misiunea Trimisului lui Allah, Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Daca nu ar exista pentru misiunea lui nicio dovada si nicio marturie in afara acestui Coran plin de intelepciune, el ar fi de ajuns ca dovada si marturie pentru misiunea lui Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Mai mult, Coranul cel maret este cea mai puternica dovada, neintrerupta si dainuitoare, a misiunii Trimisului. Toate dovezile Coranului sunt dovezi ale misiunii lui Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa.

Apoi a vestit cea mai mare dintre insusirile Trimisului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, care dovedesc misiunea sa: el este „pe o cale dreapta”, echilibrata, care conduce la Allah si la salasul cinstirii Sale. Aceasta cale dreapta cuprinde fapte: faptele bune care indreapta inima si trupul, viata lumeasca si Viata de Apoi. Cuprinde si purtarile alese, care curata sufletul, purifica inima si sporesc rasplata. Aceasta cale dreapta il caracterizeaza pe Trimis, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, si caracterizeaza religia pe care a adus-o.

Cugeta, asadar, la maretia acestui Coran nobil: cum a unit juramantul pe cel mai nobil lucru cu cel mai mare lucru pentru care se face juramantul! Numai vestirea lui Allah ar fi fost suficienta, dar Allah Preainaltul a adus aici dovezi limpezi si argumente stralucitoare pentru adevarul a ceea ce a intarit prin juramant, anume misiunea Trimisului Sau. Am semnalat aceasta printr-o scurta indrumare, care sa faca mai usoara urmarea acestei cai.

Aceasta cale dreapta este „o revelatie de la Cel Atotputernic, Indurador”. El este Cel care a coborat Cartea Sa cu ea si a coborat-o ca drum pentru robii Sai, care ii conduce la El. Prin Puterea Sa, a ocrotit-o de schimbare si inlocuire, iar prin ea i-a miluit pe robii Sai cu o indurare care ii insoteste pana ii duce la salasil Indurarii Sale. De aceea versetul se incheie cu aceste doua Nume nobile: Cel Atotputernic, Indurador.

Dupa ce Allah Preainaltul a intarit prin juramant misiunea lui si a adus dovezi pentru ea, a amintit marea nevoie de aceasta misiune si necesitatea ei: „Ca sa previi un neam ai carui stramosi nu au fost preveniti, astfel ca ei sunt nepasatori”. Acestia sunt arabii nestiutori de carte, care ramasesera fara Carti si lipsiti de Trimisi. Nestiinta ii cuprinsese, ratacirea ii acoperise, iar prin purtarile lor ajunsesera de rasul oamenilor si nesocotiti de cei cu judecata. Allah le-a trimis un Trimis dintre ei, care sa-i curete si sa-i invete Cartea si intelegciunea, desi inainte se aflaseră într-o ratacire vadita. El ii previne pe arabii nestiutori de carte si pe toti cei nestiutori de carte care li se alatura si le aminteste oamenilor Cartii ceea ce se afla in Cartile lor. Este binefacerea lui Allah pentru arabi in mod aparte si pentru ceilalti in general.

Dar cei in mijlocul carora ai fost trimis, dupa ce i-ai prevenit, s-au impartit in doua grupuri. Un grup a respins ceea ce ai adus si nu a primit prevenirea. Despre ei a spus Allah: „Cuvantul s-a adeverit asupra celor mai multi dintre ei, caci ei nu cred”. Hotararea si Voia Sa s-au implinit asupra lor: vor starui in necredinta si in asocierea lor. Cuvantul nu s-a adeverit asupra lor decat dupa ce adevarul le-a fost infatisat, iar ei l-au respins. Atunci au fost pedepsiti prin pecetluirea inimilor lor.

A amintit apoi piedicile care opresc credinta sa ajunga la inimile lor: „Noi le-am pus la gat lanturi”. Cuvantul „aghlal” este pluralul lui „ghull”, care inseamna legatura cu care este incatusat gatul; aceasta este pentru gat ceea ce este piedica pentru picior. Aceste lanturi de la gat sunt mari, ajung pana la barbii si le ridica in sus capetele.³⁵ „Astfel incat capetele le sunt ridicate”, adica isi tin capetele ridicate din pricina tariei lanturilor de la gat, fara sa le poata cobori.

³⁵ Textul arab tiparit are aici „barbii”, dar nota editiei consemneaza corectura „gaturi”, facuta de o alta mana intr-un manuscris. Traducerea urmeaza aceasta corectura, potrivita descrierii lanturilor de la gat.

„Am pus o stavila inaintea lor si o stavila in urma lor”, adica un obstacol care ii opreste de la credinta. „Astfel ca nu vad”: nestiinta si nenorocirea i-au cuprins din toate partile, iar prevenirea nu a patruns la ei. „Le este totuna daca ii previi sau nu ii previi: ei nu cred.” Cum sa creada cel a carui inima a fost pecetluita si care vede adevarul drept fals si falsul drept adevar?!

Al doilea grup este al celor care au primit prevenirea. I-a amintit prin Cuvintele Sale: „Tu il previi numai pe cel care urmeaza Pomenirea”. Numai acela care cauta sa urmeze adevarul si ceea ce i se aminteste va trage folos din prevenirea ta si va lua aminte la sfatul tau. „Si se teme de Cel Milostiv fara sa-L vada”: cei care au aceste doua insusiri, buna intentie in cautarea adevarului si teama de Allah Preainaltul, sunt cei care trag folos din misiunea ta si se curata prin invatatura ta. Celui caruia i s-a daruit reusita in aceste doua lucruri vesteste-i „iertare” pentru pacatele sale si „o rasplata generoasa” pentru faptele sale bune si pentru buna sa intentie.

„Noi ii inviem pe cei morti”: ii ridicam dupa moarte, pentru a-i rasplati dupa faptele lor. „Si scriem ceea ce au savarsit mai inainte” din bine si rau, adica faptele pe care le-au facut si le-au savarsit ei insisi in timpul vietii. „Si urmele pe care le-au lasat”: urmarile bune si rele pe care le-au pricinuit, in timpul vietii si dupa moartea lor, precum si faptele care au izvorat din vorbele, actiunile si starile lor.

Orice bine pe care cineva il face datorita stiintei unui rob, invataturii sale, sfatului sau, poruncirii binelui de catre el sau opririi raului, ori datorita unei stiinte pe care a incredintat-o celor care invata sau unor carti din care se trage folos in timpul vietii sale si dupa moartea sa, face parte din urmele lui care ii sunt scrise. Tot astfel, daca a savarsit un bine, precum rugaciunea, zakatul, milostenia sau binefacerea, iar altcineva l-a urmat, ori daca a construit o moschee sau un loc dintre cele de care oamenii se folosesc, si alte lucruri asemenea acestora, toate fac parte din urmele lui care ii sunt scrise. La fel este si cu savarsirea raului. De aceea: „Cine statorniceste o practica buna are rasplata ei si rasplata celor care o urmeaza pana in Ziua Invierii; iar cine statorniceste o practica rea poarta pacatul ei si pacatul celor care o urmeaza pana in Ziua Invierii.”³⁶

Acest pasaj iti arata inaltimea rangului chemarii la Allah si al indrumarii catre calea Sa, prin orice mijloc si pe orice drum care conduce la aceasta. Iti arata si jосnicia rangului celui care cheama la rau si este urmat in el: el este dintre cele mai josnice fapturi, cu cea mai grea nelegiuire si cu cel mai mare pacat. „Toate lucrurile”, fapte, intentii si altele, „le-am cuprins intr-un registru

³⁶ Cf. Muslim, Sahih, nr. 1017, din relatarea lui Jarir ibn Abdullah.

limpede”, adica intr-o Carte care este temeiul tuturor cartilor si la care se raporteaza cartile aflate in mainile ingerilor. Aceasta este Tabla Pastrata.

Versetele 13 la 27

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾ إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُم لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾ قَالُوا إِنَّا نَطِيرُنَا بِكُمْ لَيْنَ لَمْجٍ تَنْهَوُا لِرِجْمِكُمْ وَلِيَمَسَّكُمْ مِّنَّا عَذَابُ آلِيمٍ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَافِرُكُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَنْقُومُ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ اتَّبِعُوا مِنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّي إِذَا لَفَى ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

13. Da-le drept pilda pe locuitorii cetatii, cand au venit la ei Trimisii. 14. Cand le-am trimis doi, i-au socotit mincinosi, iar Noi i-am intarit cu un al treilea. Ei au spus: „Noi suntem trimisi la voi.” 15. Au spus: „Voi nu sunteti decat oameni asemenea noua, iar Cel Milostiv nu a coborat nimic. Voi nu faceti decat sa mintiti!” 16. Ei au spus: „Domnul nostru stie ca suntem trimisi la voi 17. si nu avem alta indatorire decat transmiterea limpede.” 18. Au spus: „Noi vedem in voi un semn rau. Daca nu incetati, va vom uide cu pietre si va va atinge din partea noastra o pedeapsa dureroasa!” 19. Ei au spus: „Semnul vostru rau este cu voi. Oare pentru ca vi s-a adus aminte? Dimpotriva, voi sunteti un neam care intrece masura.” 20. Din partea cea mai indepartata a

cetatii a venit un barbat in graba si a spus: „O, neam al meu, urmati-i pe Trimisi! 21. Urmati-i pe cei care nu va cer nicio rasplata si care sunt calauziti. 22. De ce sa nu-L ador pe Cel care m-a creat si la care veti fi intorsi? 23. Sa iau eu alte divinitati in afara Lui? Daca Cel Milostiv imi vointe vreun rau, mijlocirea lor nu-mi va folosi cu nimic si nici nu ma vor putea salva. 24. Atunci as fi intr-o ratacire vadita. 25. Eu cred in Domnul vostru, asadar ascultati-ma!” 26. I s-a spus: „Intra in Paradis!” El a spus: „De-ar sti neamul meu 27. ca Domnul meu m-a iertat si m-a facut dintre cei cinstiti!”

Da-le celor care iti socotesc mincinoasa misiunea si iti resping chemarea o pilda din care sa traga invatatura si care sa fie pentru ei un indemn, daca li se daruieste reusita in a urma binele. Pilda este cea a locuitorilor cetatii: cum i-au socotit mincinosi pe Trimisii lui Allah si ce pedeapsa si osanda s-au abatut asupra lor. Daca ar fi fost vreun folos in precizarea acelei cetati, Allah ar fi precizat-o. A te ocupa de aceasta si de alte lucruri asemenea ei inseamna a te sili la ceea ce nu este cerut si a vorbi fara stiinta.

De aceea, cand cineva vorbeste despre asemenea lucruri, gasesti la el bajbaiala, confuzie si afirmatii contradictorii care nu conduc la niciun rezultat sigur. Cand vezi aceasta, stii ca drumul stiintei corecte este sa te opresti la cele adevarate si sa lasi la o parte ceea ce nu aduce folos. Astfel se curata sufletul si sporeste stiinta. Cel nestiutor crede ca stiinta sporeste prin insirarea vorbelor pentru care nu exista nicio dovada si niciun argument, dar acestea nu aduc alt folos decat tulburarea mintii si obisnuirea cu lucrurile indoielnice.

Ceea ce conteaza aici este ca Allah a dat aceasta cetate drept pilda celor carora li Se adreseaza: „Cand au venit la ei Trimisii”, de la Allah Preainaltul, poruncindu-le sa-L adore numai pe Allah si sa-I consacre Lui credinta si oprindu-i de la asociere si pacate. „Cand le-am trimis doi, i-au socotit mincinosi, iar Noi i-am intarit cu un al treilea”: i-am intarit prin al treilea, astfel ca au devenit trei Trimisi, din grija lui Allah fata de locuitorii cetatii si pentru a le aduce dovada deplina prin venirea Trimisilor unul dupa altul. „Ei au spus”, locuitorilor: „Noi suntem trimisi la voi.”

Oamenii le-au raspuns cu raspunsul care a ramas cunoscut printre cei care resping chemarea Trimisilor: „Voi nu sunteti decat oameni asemenea noua”. Ce va face mai presus de noi si de ce ati fost alesi voi, in locul nostru?! Trimisii le-au spus comunitatilor lor: „Noi nu suntem decat oameni asemenea voua, dar Allah daruieste Harul Sau cui vointe dintre robii Sai”. „Iar Cel Milostiv nu a coborat nimic”: ei au negat existenta oricarei misiuni trimise de Allah, apoi i-au negat si pe cei carora li se adresau, spunand: „Voi nu faceti decat sa mintiti!”

Cei trei Trimisi au spus: „Domnul nostru stie ca suntem trimisi la voi”. Daca am minti, Allah ne-ar da de gol si ne-ar grabi pedeapsa. „Si nu avem alta

indatorire decat transmiterea limpede”, adica transmiterea prin care se lamuresc lucrurile ce trebuie lamurite. Celelalte, precum semnele cerute dupa bunul vostru plac sau grabirea pedepsei, nu tin de noi. Indatorirea noastra este numai transmiterea limpede, iar aceasta am implinit-o si v-am explicat-o. Daca va lasati calauziti, este partea voastra buna si reusita voastra. Daca rataciti, noi nu avem nicio putere asupra acestei chestiuni.

Locuitorii cetatii le-au spus Trimisilor lor: „Noi vedem in voi un semn rau”. In venirea voastra si in legatura voastra cu noi nu am vazut decat raul. Este cu totul uimitor ca pe cel care le aduce cea mai mare binefacere daruita de Allah robilor Sai si cea mai inalta cinstire prin care ii onoreaza - lucruri de care au nevoie mai mult decat de orice altceva - il socotesc aducatorul unui rau care le sporeste raul in care se afla si il privesc drept semn de nenorocire! Dar lipsirea de ajutorul lui Allah si de reusita ii face omului mai mult rau decat i-ar face dusmanul sau.

Apoi i-au amenintat, spunand: „Daca nu incetati, va vom ucide cu pietre”, adica va vom omori prin lovire cu pietre, cea mai cumplita forma de ucidere, „si va va atinge din partea noastra o pedeapsa dureroasa!” Trimisii le-au spus: „Semnul vostru rau este cu voi”. El este asocierea si raul pe care le purtati, care atrag nenorocirea si pedeapsa si indepartarea celor iubite si a binefacerii. „Oare pentru ca vi s-a adus aminte?” Spuneti ceea ce ati spus doar fiindca v-am amintit cele in care se afla indreptarea si partea voastra buna? „Dimpotriva, voi sunteti un neam care intrece masura”, depasiti limita si va aruncati cu indrazneala in vorbele voastre. Chemarea lor nu le-a sporit decat indepartarea si trufia.

„Din partea cea mai indepartata a cetatii a venit un barbat in graba”, dornic sa-si povatuiasca neamul. Auzise chemarea Trimisilor, crezuse in ea si aflase cu ce le raspunsese neamul sau. Le-a spus: „O, neam al meu, urmati-i pe Trimisi!” Le-a poruncit sa-i urmeze, i-a sfatuit astfel si a marturisit ca acestia erau Trimisi. Apoi a adus un sprijin pentru cele marturisite si pentru chemarea sa: „Urmati-i pe cei care nu va cer nicio rasplata”. Urmati-i pe cei care va dau un sfat ce va aduce binele si care nu doresc nici averile voastre, nici vreo rasplata pentru povatuirea si indrumarea voastra. Aceasta cere urmarea celui care are o asemenea insusire.

Mai ramane posibilitatea de a spune: „Poate ca el cheama si nu cere rasplata, dar nu cheama la adevar”. A inlaturat aceasta rezerva prin Cuvintele: „Si care sunt calauziti”. Ei nu cheama decat la ceea ce judecata sanatoasa marturiseste ca este bun si nu opresc decat ceea ce judecata sanatoasa marturiseste ca este rau.

Se pare ca neamul sau nu i-a primit sfatul, ci a inceput sa-l invinovateasca pentru urmareea Trimisilor si pentru consacrarea adorarii numai lui Allah. El a spus: „De ce sa nu-L ador pe Cel care m-a creat si la care veti fi intorsi?” Ce m-ar opri sa-L ador pe Cel care merita adorarea, fiindca El m-a adus la fiinta, m-a creat si m-a inzestrat? La El se intorc toate fapturile, iar El le rasplateste dupa faptele lor. Cel in Mana caruia se afla creatia, inzestrarea si judecata intre robi, in viata lumeasca si in Viata de Apoi, este Cel care merita sa fie adorat, laudat si preamarit, nu acela care nu are nicio putere sa aduca folos sau paguba, sa dea sau sa opreasca, sa aduca moarte, viata sau inviere.

De aceea a spus: „Sa iau eu alte divinitati in afara Lui? Daca Cel Milostiv imi voieste vreun rau, mijlocirea lor nu-mi va folosi cu nimic”. Nimeni nu mijloceste inaintea lui Allah decat cu ingaduinta Sa, astfel ca mijlocirea lor nu-mi foloseste cu nimic, „si nici nu ma vor putea salva” de raul pe care Allah l-ar voi pentru mine. „Atunci”, daca as adora divinitati care sunt astfel, „as fi intr-o ratacire vadita”.

Prin aceste cuvinte, el a unit sfatuirea lor, marturisirea misiunii Trimisilor si a calauzirii lor, aratarea obligatiei de a-L adora numai pe Allah si dovezile pentru aceasta, precum si aratarea falsitatii adorarii altcuiva, impreuna cu dovezile care o demonstreaza. A aratat ratacirea celui care adora pe altcineva si si-a marturisit credinta pe fata, desi se temea foarte mult ca ei il vor ucide. El a spus: „Eu cred in Domnul vostru, asadar ascultati-ma!”

Neamul sau l-a ucis dupa ce a auzit de la el cele spuse si raspunsul prin care ii infruntase. I s-a spus pe loc: „Intra in Paradis!” El a vestit cinstirea la care ajunsese prin afirmarea Unicitatii lui Allah si prin sinceritatea sa si si-a povatuit neamul dupa moarte, asa cum il povatuise in timpul vietii: „De-ar sti neamul meu ca Domnul meu m-a iertat”, adica ce iertare mi-a daruit, indepartand de la mine feluritele pedepse, „si m-a facut dintre cei cinstiti”, prin felurite rasplati si bucurii! Daca stiinta despre acestea ar fi ajuns la inimile lor, ei nu ar fi staruit in asocierea lor.

Juzul 23

Sura Ya Sin

VERSETELE 28 LA 83

Revelata la Mecca

Versetele 28 la 32

* وَمَا أَنزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِ مِن بَعْدِهِ مِن جُندٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا
مُنزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ ﴿٢٩﴾
يَحْسِرَةُ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٠﴾
أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِن
كُلُّ لَّمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾

28. Dupa el, nu am coborat impotriva neamului sau nicio oaste din cer si nici nu aveam sa coboram. **29.** Nu a fost decat un singur strigat, si iata-i stinsi! **30.** Vai de robi! Nu vine la ei niciun Trimis fara sa-l ia in deradere. **31.** Oare nu au vazut cate generatii am nimicit inaintea lor si ca acestea nu se mai intorc la ei? **32.** Toti, fara exceptie, vor fi adusi inaintea Noastra.

Allah a spus despre pedepsirea neamului sau: „Dupa el, nu am coborat impotriva neamului sau nicio oaste din cer”. Nu am avut nevoie sa trimitem o oaste din cer ca sa-i pedepsim si sa-i nimicim. „Si nici nu aveam sa coboram”, fiindca nu era nevoie de aceasta, datorita maretiei Puterii lui Allah Preainaltul si a marii slabiciuni a fiilor lui Adam: cel mai mic lucru prin care ii atinge pedeapsa lui Allah le este de ajuns.

„Nu a fost”, pedeapsa lor, „decat un singur strigat”, adica un singur glas rostit de unii dintre ingerii lui Allah, „si iata-i stinsi!” Inimile li s-au sfasiat in piepturi si au fost zguduiti de acel strigat. Au ramas stinsi, fara glas, fara miscare si fara viata, dupa acea razvratire si trufie, dupa ce ii intampinasera pe cei mai nobili oameni cu acele vorbe urate si dupa indrazneala lor impotriva acestora.

Allah a spus, aratand mila fata de robi:³⁷ „Vai de robi! Nu vine la ei niciun Trimis fara sa-l ia in deradere”. Cat de mare este nenorocirea lor, cat de indelungata este suferinta lor si cat de adanca este nestiinta lor, de vreme ce au aceasta insusire urata, care este pricina oricarei nenorociri, osande si pedepse!

„Oare nu au vazut cate generatii am nimicit inaintea lor si ca acestea nu se mai intorc la ei? Toti, fara exceptie, vor fi adusi inaintea Noastra.” Allah Preainaltul spune: oare acestia nu i-au vazut pe cei de dinaintea lor si nu au tras invatatura din generatiile care au tagaduit, pe care Allah le-a nimicit si asupra carora a abatut pedeapsa Sa? Toti au pierit si au fost nimiciti; nu s-au intors in viata lumeasca si nu se vor intoarce la ea. Allah ii va aduce din nou la fiinta pe toti, printr-o creatie noua, ii va invia dupa moartea lor si vor fi adusi inaintea Sa. El va judeca intre ei prin Judecata Sa dreapta, care nu nedreptateste nici cat greutatea unui fir de praf. Daca este o fapta buna, El o inmulteste si daruieste de la Sine o rasplată mare.

Versetele 33 la 36

وَأَيُّةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾
وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجْرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾
لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَانَ الَّذِي
خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

33. Un semn pentru ei este pamantul mort: Noi il aducem la viata si scoatem din el grane, din care ei mananca. 34. Am facut in el gradini de curmali si de vita-de-vie si am facut sa tasneasca din el izvoare, 35. ca sa manance din roadele lui, pe care mainile lor nu le-au facut. Oare nu vor fi ei recunoscatori? 36. Slava Celui care a creat toate perechile, din ceea ce face pamantul sa creasca, din ei insisi si din ceea ce ei nu cunosc!

„Un semn pentru ei”, al invierii, al ridicarii din morti si al infatisarii inaintea lui Allah Preainaltul pentru rasplatirea faptelor, este acest „pamant mort”. Allah coboara ploaia asupra lui si il aduce la viata dupa moartea sa. „Si scoatem din el grane, din care ei mananca”, din toate felurile de semanturi si din toate felurile de plante pe care le mananca vitele lor.

³⁷ Formularea „aratand mila” reda corectura manuscrisa din exemplarul arab consultat. Textul tiparit are „exprimand mahnire”; insemnarea de mana considera aceasta forma o greseala de tipar. Identitatea celui care a facut corectura nu este precizata.

„Am facut in el”, adica in acel pamant mort, „gradini”, adica livezi cu multi pomi, indeosebi curmali si vita-de-vie, care sunt cele mai nobile dintre plantele lemnoase. „Si am facut sa tasneasca din el izvoare”, adica din pamant. Am pus in pamant acei pomi, curmalii si vita-de-vie, „ca sa manance din roadele lui”, ca hrana, fructe, adaos la mancare si desfatere, desi mainile lor nu au facut acele roade. Ei nu le-au creat si nu le-au alcatuit; ele sunt numai lucrarea Celui mai bun dintre judecatori si a Celui mai bun dintre cei care daruiesc cele necesare traiului. De asemenea, mainile lor nu le-au pregatit prin gatire ori in alt fel. Allah a facut aceste roade astfel incat sa nu aiba nevoie de gatire sau de altceva: sunt culese din pomii lor si mancate pe loc.

„Oare nu vor fi ei recunoscatori?” Celui care le-a daruit aceste binefaceri si a revarsat asupra lor, din Generozitatea si Bunatatea Sa, ceea ce le indreapta treburile religiei si ale vietii lumesti. Oare Cel care a adus pamantul la viata dupa moartea lui, a facut sa creasca in el semanturi si pomi, a pus in acestia roade gustoase, a facut sa se iveasca acele fructe din ramuri si a facut sa tasneasca izvoare din pamantul uscat si mort nu este in stare sa-i invie pe morti? Ba da! El este cu putere asupra tuturor lucrurilor.

„Slava Celui care a creat toate perechile”, adica toate felurile, „din ceea ce face pamantul sa creasca”: a randuit in el feluri atat de numeroase, incat sunt greu de numarat. „Din ei insisi”: i-a facut de parte barbateasca si de parte femeiasca si i-a deosebit prin infatisare, fire si insusirile lor vazute si launtrice. „Si din ceea ce ei nu cunosc”: dintre fapturile care au fost create, dar care raman ascunse stiintei noastre, si dintre cele care nu au fost inca create. Slava Lui! El este mai presus de a avea vreun asociat, sprijinitor, ajutor, sfetnic, sotie, copil, pe cineva deopotri cu El, vreun asemanator sau egal in insusirile desavarsirii Sale si in atributele maretiei Sale. El este mai presus de a-I fi cu neputinta vreun lucru pe care il voieste.

Versetele 37 la 40

وَأَيُّ لَهِمُ اللَّيْلِ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

37. Un semn pentru ei este noaptea: indepartam din ea ziua si iata-i in intuneric. 38. Soarele alearga spre locul statornicit lui. Aceasta este randuiala

Celui Atotputernic, Atotstiutor. 39. Iar lunii i-am randuit faze, pana cand ajunge din nou asemenea unei tije vechi de curmal. 40. Nici soarelui nu-i este cuvenit sa ajunga luna, nici noaptea nu o ia inaintea zilei. Fiecare pluteste pe o orbita.

„Un semn pentru ei”, al faptului ca Vointa Sa se implineste, al desavarsirii Puterii Sale si al invierii mortilor dupa moartea lor, este „noaptea: indepartam din ea ziua”, adica inlaturam lumina puternica ce acoperea pamantul, o inlocuim cu intunericul si il asezam in locul ei; „si iata-i in intuneric”.

Tot astfel inlaturam acest intuneric care i-a invaluit si i-a cuprins, iar soarele rasare, lumineaza tinuturile si fapturile se raspandesc pentru a-si cauta traiul si a-si implini trebuintele. De aceea a spus: „Soarele alearga spre locul statornicit lui”, adica alearga neincetat spre un loc statornicit, pe care Allah i l-a randuit. Nu trece dincolo de el si nu ramane in urma lui. El nu dispune singur de sine si nu se poate impotrivi Puterii lui Allah Preainaltul. „Aceasta este randuiala Celui Atotputernic”, care, prin Puterea Sa, a carmuit aceste fapturi marete cu cea mai desavarsita carmuire si dupa cea mai buna randuiala; „Atotstiutor”, care, prin Stiinta Sa, le-a facut sa slujeasca binelui robilor Sai si sa le fie de folos in religia si in viata lor lumeasca.

„Iar lunii i-am randuit faze”, prin care trece, cate una in fiecare noapte, „pana cand” devine foarte mica si ajunge din nou „asemenea unei tije vechi de curmal”, adica tijeii unui ciorchine de curmale care, din pricina vechimii, s-a uscat, s-a micsorat si s-a incovoiat. Apoi, dupa aceasta, luna creste putin cate putin, pana cand lumina ei se intregeste si stralucirea ei devine deplina.

Fiecare dintre soare, luna, noapte si zi are o randuiala pe care Allah i-a hotarat-o si pe care nu o depaseste. Fiecare are vremea sa de stapanire: cand se ivate unul, celalalt lipseste. De aceea a spus: „Nici soarelui nu-i este cuvenit sa ajunga luna”, adica in timpul stapanirii ei, care este noaptea; de aceea soarele nu poate fi prezent noaptea. „Nici noaptea nu o ia inaintea zilei”, intrand peste ea inainte de sfarsitul stapanirii sale.³⁸ „Fiecare”, dintre soare, luna si stele, „pluteste pe o orbita”, adica se misca neincetat pe drumul sau. Toate acestea sunt dovezi vadite si argumente stralucite ale maretiei Creatorului si ale maretiei insusirilor Sale, indeosebi, in acest loc, ale Puterii, Intelegiunii si Stiintei Sale.

³⁸ Nota editiei engleze, cu trimitere la at-Tabari, explica faptul ca soarele nu inlatura luna, aducand o zi fara noapte, iar noaptea nu inlatura lumina zilei, aducand o noapte fara zi.

Versetele 41 la 50

وَأَيُّهُمُ أَنَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفَلَكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا لَهُم مِّن مِّثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِّنْ آيَةٍ مِّنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ انْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾

41. Un semn pentru ei este ca Noi le-am purtat urmasii in corabia incarcata.
 42. Si am creat pentru ei altele asemenea ei, pe care se urca. 43. Daca am voi, i-am ineca si n-ar avea niciun ajutorator si nici n-ar fi salvati, 44. decat printr-o indurare din partea Noastra si pentru a se bucura de viata pana la un timp.
 45. Cand li se spune: „Feriti-va de ceea ce este inaintea voastra si de ceea ce este in urma voastra, ca sa vi se arate indurare”, [ei se intorc]. 46. Nu le vine niciun semn dintre semnele Domnului lor fara sa se intoarca de la el. 47. Cand li se spune: „Cheltuiti din ceea ce v-a daruit Allah”, cei care nu cred le spun celor care cred: „Sa-l hranim noi pe acela pe care, daca ar fi voit Allah, l-ar fi hranit? Voi nu sunteti decat intr-o ratacire vadita!” 48. Ei spun: „Cand se va implini aceasta fagaduinta, daca spuneti adevarul?” 49. Ei nu asteapta decat un singur strigat, care ii va cuprinde in timp ce se cearta. 50. Atunci nu vor putea lasa nicio dispozitie testamentara si nici sa se intoarca la familiile lor.

Adica au in aceasta un semn si o dovada ca Allah singur este vrednic de adorare, fiindca El daruieste binefacerile si indeparteaza nenorocirile. Printre

binefacerile Sale se afla si aceasta: „Noi le-am purtat urmasii”.³⁹ Multi dintre comentatori au spus ca aici sunt avuti in vedere stramosii lor.⁴⁰

„Si am creat pentru ei”, adica pentru cei care au venit dupa ei, „altele asemenea ei”, adica asemenea acelei corabii, de acelasi fel, „pe care se urca”. A amintit binefacerea Sa fata de stramosi, prin purtarea lor in corabii, fiindca binefacerea fata de ei este o binefacere fata de urmasi.

Acest loc este, pentru mine, unul dintre cele mai greu de inteles din tafsir. Ceea ce au spus multi comentatori, anume ca prin „urmasi” sunt avuti in vedere stramosii, este o folosire a cuvintului „urmasi” pentru „stramosi” care nu este cunoscuta in Coran. Mai mult, ea cuprinde o neclaritate si indeparteaza vorbirea de sensul ei firesc, lucru pe care il resping Cuvantul Domnului lumilor si vointa Sa de a le lamuri si de a le explica robilor Sai.

Exista o alta posibilitate, mai buna decat aceasta: prin „urmasi” sa fie inteleasa specia omeneasca, iar cei avuti in vedere sa fie ei insisi, fiindca sunt dintre urmasii fiilor lui Adam. Insa acestui inteles i se opun Cuvintele Sale: „Si am creat pentru ei altele asemenea ei, pe care se urca”. Daca sensul ar fi ca am creat, pentru cei carora li se adreseaza aceste cuvinte, alte feluri de corabii asemenea acelei corabii, atunci s-ar repeta acelasi inteles, lucru pe care elocventa Coranului il respinge. Daca prin Cuvintele Sale: „Si am creat pentru ei altele asemenea ei, pe care se urca” ar fi avute in vedere camilele, care sunt corabiile uscatului, intelesul ar fi coerent si limpede. Totusi, ar ramane in vorbire o neclaritate, fiindca, daca acesta ar fi fost intelesul dorit, s-ar fi spus: „Un semn pentru ei este ca i-am purtat in corabia incarcata si am creat pentru ei altele asemenea ei, pe care se urca”. Insa, daca mai intai se spune: „Le-am purtat urmasii”, iar a doua oara: „I-am purtat”, intelesul nu devine limpede decat daca se spune ca pronumele se refera la urmasi. Allah stie cel mai bine adevarul acestei chestiuni.

Cand am ajuns, scriind, la acest loc, mi s-a aratat un inteles care nu este departe de ceea ce a voit Allah Preainaltul. Cel care cunoaste maretia Cartii lui Allah, lamurirea ei desavarsita sub toate aspectele a lucrurilor prezente, trecute si viitoare si faptul ca, din fiecare inteles, ea aminteste ceea ce este mai inalt si mai desavarsit dintre starile sale, va intelege aceasta. Corabiile se numara printre semnele si binefacerile lui Allah Preainaltul fata de robii Sai, din vremea cand i-a invatat sa le construiasca si pana in Ziua Invierii. Ele au existat

³⁹ Editia engleza mentioneaza, cu trimitere la al-Qurtubi, si interpretarea potrivit careia sunt avuti in vedere copiii si femeile, impreuna cu ceilalti oameni. Copiii si femeile sunt amintiti in mod aparte deoarece calatoria cu corabia le era mai usoara decat mersul pe jos ori pe camile si cai. Aceasta este o explicatie din nota editiei engleze, distincta de discutia autorului redată aici după originalul arab.

⁴⁰ Aceasta este interpretarea aleasa de Ibn Jarir at-Tabari (20/521), al-Baghawi (6/19) si Ibn Kathir (6/564), potrivit notei editiei arabe.

neincetat, in fiecare vreme, pana in vremea celor carora li s-a adresat Coranul. Cand Allah Preainaltul li S-a adresat prin Coran si a amintit corabiile, El stia ca cele mai mari semne legate de ele vor aparea in alt timp si in alta vreme decat a lor, atunci cand ii va invata sa construiasca vase maritime, atat cu panze, cat si puse in miscare prin foc, precum si mijloace aeriene care plutesc in vazduh ca pasarile si altele asemenea lor, si vehicule terestre. Cele in care se arata semnul cel mai maret aveau sa existe numai printre urmasi. De aceea a atras atentia in Carte asupra celui mai inalt dintre felurile acestor semne, spunand: „Un semn pentru ei este ca Noi le-am purtat urmasii in corabia incarcata”, adica plina cu pasageri si marfuri. Allah Preainaltul i-a purtat si i-a salvat de la inec prin mijloacele pe care i-a invatat sa le foloseasca.

De aceea le-a atras atentia asupra binefacerii Sale fata de ei, prin faptul ca i-a salvat de la inec, desi avea puterea sa-i inece. A spus: „Daca am voi, i-am ineca si n-ar avea niciun ajutor”, adica nimeni care sa le vina in ajutor si sa-i sprijine in stramtorare si nimeni care sa le indeparteze greutatea; „si nici n-ar fi salvati” din starea in care se afla.

„Decat printr-o indurare din partea Noastra si pentru a se bucura de viata pana la un timp”: nu i-am inecat, din Bunatate fata de ei, si i-am lasat sa se bucure de viata pana la un timp, poate ca se vor intoarce ori vor indrepta ceea ce au neglijat.

„Cand li se spune: Feriti-va de ceea ce este inaintea voastra si de ceea ce este in urma voastra”, adica de starile vietii dintre moarte si inviere, de Ziua Invierii si de pedepsele acestei lumi, „ca sa vi se arate indurare”, ei se intorc de la aceasta si nu-i dau nicio atentie, chiar daca le-ar veni toate semnele.

De aceea a spus: „Nu le vine niciun semn dintre semnele Domnului lor fara sa se intoarca de la el”. Atribuirea semnelor Domnului lor dovedeste desavarsirea si limpezimea lor, fiindca nu exista nimic mai limpede si mai lamuritor decat semnele lui Allah. Faptul ca El le-a trimis robilor Sai semne prin care sa cunoasca ceea ce le foloseste in religia si in viata lor lumeasca face parte din grija cu care Allah ii creste si ii indruma.

„Cand li se spune: Cheltuiti din ceea ce v-a daruit Allah”, adica din cele necesare traiului pe care Allah vi le-a daruit si pe care, daca ar voi, vi le-ar lua, „cei care nu cred le spun celor care cred”, impotrivindu-se adevarului si aducand Vointa divina drept argument: „Sa-l hranim noi pe acela pe care, daca ar fi voit Allah, l-ar fi hranit? Voi”, o, credinciosilor, „nu sunteti decat intr-o ratacire vadita”, de vreme ce ne porunciti aceasta. Acest lucru dovedeste marea lor nestiinta ori felul josnic in care se prefac nestiutori. Vointa divina nu este niciodata o justificare pentru cel neascultator. Chiar daca ceea ce Allah voieste se intampla, iar ceea ce El nu voieste nu se intampla, Allah Preainaltul le-a dat

robilor Sai putinta de a faptui si le-a daruit puterile prin care pot implini porunca si se pot feri de ceea ce este oprit. Daca parasesc ceea ce li s-a poruncit, aceasta este alegerea lor, fara sa fie siliti sau constransi.

„Ei spun”, tagaduind si cerand grabirea implinirii: „Cand se va implini aceasta fagaduinta, daca spuneti adevarul?” Allah Preainaltul a spus: Nu o socotiti indepartata, caci este aproape. „Ei nu asteapta decat un singur strigat”, care este suflarea in Trambita si care „ii va cuprinde”, adica ii va lovi, „in timp ce se cearta”, fiind nepasatori fata de ea. Nici nu le trece prin minte, in timpul certurilor si neintelegerilor dintre ei, care se petrec de obicei numai intr-o vreme de nepasare.

Daca ii cuprinde in vremea nepasarii lor, nu vor mai fi pasuiti si nu li se va da niciun ragaz: „Atunci nu vor putea lasa nicio dispozitie testamentara”, nici mica, nici mare, „si nici sa se intoarca la familiile lor”.

Versetele 51 la 54

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا
يُؤْتِلُنَا مِن بَعثْنَا مِن مَّرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ
الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدِنَا
مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تُظَلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

51. Se va sufla in Trambita si iata-i iesind din morminte si grabindu-se catre Domnul lor! **52.** Vor spune: „Vai de noi! Cine ne-a ridicat din locul nostru de odihna?” Aceasta este ceea ce a fagaduit Cel Milostiv, iar Trimisii au spus adevarul. **53.** Nu va fi decat un singur strigat si, deodata, toti vor fi adusi inaintea Noastra. **54.** Astazi niciunui suflet nu i se va face vreo nedreptate si nu veti fi rasplatiti decat pentru ceea ce ati facut.

Prima suflare este suflarea groazei si a mortii, iar aceasta este suflarea invierii si a ridicarii din morti. Cand se va sufla in Trambita, vor iesi „din morminte” si „se vor grabi catre Domnul lor”, adica vor alerga ca sa se infatiseze inaintea Lui, fara sa poata incetini ori intarzia.

In acea stare, tagaduatorii vor fi cuprinsi de intristare, isi vor arata amaraciunea si regretul si vor spune: „Vai de noi! Cine ne-a ridicat din locul nostru de odihna?”, adica din somnul nostru din morminte, caci in unele

hadithuri se arata ca locuitorii mormintelor au un somn inainte de suflarea in Trambita.⁴¹ Li se va raspunde: „Aceasta este ceea ce a fagaduit Cel Milostiv, iar Trimisii au spus adevarul”, adica aceasta este ceea ce v-au fagaduit Allah si Trimisii, iar adevarul acelor cuvinte s-a aratat inaintea ochilor vostri.

Sa nu socotesti ca pomenirea Celui Milostiv in acest loc are numai rolul de a vesti fagaduinta Sa. Ea arata ca, in acea Zi mareata, vor vedea din Indurarea Sa ceea ce nu le-a trecut prin minte si ceea ce nimeni nu si-a inchipuit. Asa sunt Cuvintele Sale: „Stapanirea cea adevarata, in Ziua aceea, va fi a Celui Milostiv” si: „Glasurile se vor smeri inaintea Celui Milostiv”, precum si alte pasaje asemenea acestora, in care este pomenit Numele Sau, Cel Milostiv, in acest context.

„Nu va fi”, ridicarea din morminte, „decat un singur strigat”: Israfil va sufla in Trambita, iar trupurile vor prinde viata. „Si, deodata, toti vor fi adusi inaintea Noastra”, cei dintai si cei de pe urma, oamenii si djinnii, ca sa dea socoteala pentru faptele lor.

„Astazi niciunui suflet nu i se va face vreo nedreptate”: nu i se va scadea nimic din faptele bune si nu i se va adauga nimic la faptele rele. „Si nu veti fi rasplatiti decat pentru ceea ce ati facut”, fie bine, fie rau. Cel care gaseste bine sa-L laude pe Allah, iar cel care gaseste altceva sa nu se invinuiasca decat pe sine.

Versetele 55 la 58

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكَّهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ
عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِئُونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾
سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾

55. Oamenii Paradisului vor fi astazi prinsi in desfatare. 56. Ei si sotiile lor vor sta la umbra, rezemati pe paturi impodobite. 57. Vor avea acolo fructe si tot ceea ce vor cere. 58. „Pace!” — cuvânt din partea unui Domn Indurator.

Dupa ce Allah Preainaltul a aratat ca fiecare va fi rasplatit numai pentru ceea ce a facut, a amintit rasplata celor doua grupuri. A inceput cu rasplata oamenilor Paradisului si a vestit ca in Ziua aceea ei vor fi „prinsi in desfatare”, adica intr-o indeletnicire care bucura sufletul si ii este placuta, cuprinzand tot

⁴¹ Editia araba trimite aici la al-Bukhari, Sahih, nr. 4814, si Muslim, Sahih, nr. 2955, din relatarea lui Abu Hurayrah. Relatarea citata vorbeste despre intervalul dintre cele doua suflari in Trambita si despre inviere; ea nu mentioneaza explicit somnul locuitorilor mormintelor.

ceea ce sufletele doresc, ceea ce incanta ochii si ceea ce isi pot dori cei care doresc. Din aceasta face parte si dezvirginarea fecioarelor frumoase, dupa cum a spus: „Ei si sotiile lor”, dintre fecioarele cu ochi frumoși ai Paradisului, care intrunesc frumusețea chipurilor si a trupurilor si bunatatea firii, „vor sta la umbra, pe paturi impodobite”, adica paturi infrumusetate cu asternuturi frumoase, impodobite, „rezemati”, intr-o pozitie care arata desavarsirea odihnei, a linistii si a desfatarii.

„Vor avea acolo fructe” din belsug, din toate felurile de roade gustoase: struguri, smochine, rodii si altele. „Si tot ceea ce vor cere”, adica ceea ce vor solicita. Vor primi tot ceea ce vor cere si isi vor dori.

Ei vor avea, de asemenea, „Pace!” din partea unui „Domn Indurător”. In aceste cuvinte se afla dovada ca Domnul Preainalt le vorbeste oamenilor Paradisului si ii saluta cu pace. El a intarit aceasta prin formularea „cuvant”. Cand Domnul Indurător ii saluta cu pace, ei dobandesc siguranta deplina sub toate aspectele si primesc un salut mai presus de care nu exista alt salut si asemenea caruia nu exista alta desfatare. Ce crezi, asadar, despre salutul Regelui regilor, al Domnului Celui Maret, Plin de bunatate si Indurător, adresat oamenilor din salasul cinstirii Sale, asupra carora Si-a revarsat Multumirea si pe care nu Se va mania niciodata? Daca Allah Preainaltul nu ar fi hotarat ca ei nu vor muri si ca inimile lor nu se vor desprinde din locurile lor din pricina bucuriei, a incantarii si a fericirii, acest lucru s-ar fi intamplat. Nadajduim, asadar, ca Domnul nostru nu ne va lipsi de acea desfatare si ca ne va darui bucuria de a privi Fata Sa cea Nobila.

Versetele 59 la 67

وَأَمْتَنُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمَجْرُمُونَ ﴿٥٩﴾ * أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَىءَ آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ أَصَلُّوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾ الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى

يَبْصُرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَمَمَسَخْنَهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾

59. Stati deoparte astazi, o, nelegiuitilor! 60. Oare nu v-am poruncit, o, fii ai lui Adam, sa nu-l adorati pe Satana, fiindca el va este un dusman vadit, 61. si sa Ma adorati pe Mine? Aceasta este o cale dreapta. 62. El a ratacit o mare multime dintre voi. Oare nu pricepeati? 63. Acesta este Iadul care v-a fost fagaduit. 64. Ardeti astazi in el, pentru ca nu ati crezut! 65. Astazi le vom pecetlui gurile, iar mainile lor Ne vor vorbi si picioarele lor vor marturisi despre ceea ce au savarsit. 66. Daca am voi, le-am sterge vederea; atunci s-ar grabi spre cale, dar cum ar mai putea vedea? 67. Daca am voi, i-am preface pe loc, astfel incat n-ar mai putea nici sa inainteze, nici sa se intoarca.

Dupa ce Allah Preainaltul a amintit rasplata celor care se tem de El, a amintit rasplata nelegiuitilor. In Ziua Invierii li se va spune: „Stati deoparte astazi, o, nelegiuitilor!”, adica despartiti-va de credinciosi si stati separat, pentru ca El sa-i mustre si sa-i certe in fata martorilor, inainte de a-i face sa intre in Foc. Le va spune: „Oare nu v-am poruncit”, adica nu v-am dat porunca si nu v-am indemnat prin glasul Trimisilor Mei, spunandu-va: „O, fii ai lui Adam, sa nu-l adorati pe Satana”, adica sa nu-i dati ascultare? Aceasta muștrare cuprinde muștrarea pentru toate felurile de necredinta si de pacate, fiindca toate sunt ascultare fata de Satana si adorare a lui. „Fiindca el va este un dusman vadit”: v-am prevenit impotriva lui cu cea mai puternica prevenire, v-am oprit sa-i dati ascultare si v-am vestit la ce va cheama.

„Si” v-am poruncit „sa Ma adorati pe Mine”, implinind poruncile Mele si parasind cele de la care v-am oprit. „Aceasta”, adica adorarea Mea, ascultarea fata de Mine si neascultarea fata de Satana, este „o cale dreapta”. Cunoasterea caii drepte si faptele cerute de ea se intemeiaza pe aceste doua lucruri. Insa voi nu ati pazit legamantul Meu si nu ati lucrat dupa porunca Mea, ci l-ati luat ca aliat pe dusmanul vostru. El „a ratacit o mare multime dintre voi”, adica un numar mare de fapturi. „Oare nu pricepeati?”, adica nu aveati o minte care sa va porunceasca sa-L luati ca Ocrotitor pe Domnul vostru, adevaratul vostru Ocrotitor, si sa va opreasca sa-l luati ca aliat pe cel mai inversunat dintre dusmanii vostri? Daca ati fi avut o judecata sanatoasa, nu ati fi facut aceasta.

De vreme ce i-ati dat ascultare Satanei, v-ati aratat dusmani fata de Cel Milostiv, ati tagaduit intalnirea cu El si ati ajuns in Ziua Invierii, in salasul rasplatirii faptelor, iar hotararea pedepsei s-a adeverit asupra voastra: „Acesta este Iadul care v-a fost fagaduit” si pe care il tagaduiati. Priviti-l acum cu ochii

vostri! Atunci inimile li se vor cutremura de spaima, privirile li se vor inlemni si vor fi cuprinsi de cea mai mare groaza.

Apoi aceasta se va intregi prin porunca de a fi dusi in Foc. Li se va spune: „Ardeti astazi in el, pentru ca nu ati crezut!”, adica intrati in el ca sa va arda, iar dogoarea lui sa va inconjoare si sa va patrunda din toate partile, din pricina necredintei voastre in semnele lui Allah si a tagaduirii Trimisilor lui Allah.

Allah Preainaltul a spus, aratand starea lor cumplita in salasul nefericirii: „Astazi le vom pecetlui gurile”, facandu-i muti, astfel incat sa nu poata vorbi. Nu vor mai putea nega necredinta si tagaduirea pe care le-au savarsit. „Iar mainile lor Ne vor vorbi si picioarele lor vor marturisi despre ceea ce au savarsit”, adica madularele lor vor marturisi impotriva lor despre faptele pe care le-au facut. Cel care a dat grai tuturor lucrurilor le va da si lor grai.

„Daca am voi, le-am sterge vederea”, lipsindu-i de vaz, asa cum i-am lipsit de grai; „atunci s-ar grabi spre cale”, adica s-ar repezi spre ea, fiindca ea este drumul care duce in Paradis; „dar cum ar mai putea vedea?”, de vreme ce vederea le-a fost stearsa?! „Daca am voi, i-am preface pe loc”, adica le-am lua putinta de a se misca; „astfel incat n-ar mai putea nici sa inainteze”, in fata, „nici sa se intoarca”, in spate, pentru a se indeparta de Foc.

Intelesul este ca asupra acestor necredinciosi s-a adeverit hotararea pedepsei si ca pedepsirea lor este de neocolit. In acel loc nu mai este decat Focul, care a fost adus la vedere, iar nimeni nu se poate salva decat trecand peste Sirat. Acest lucru nu-l pot face decat oamenii credintei, care merg in lumina lor. Cat despre acestia, ei nu au de la Allah nicio fagaduinta ca vor fi salvati de Foc. Daca El voieste, le sterge vederea si le pastreaza putinta de a se misca, astfel incat, chiar daca s-ar repezi si s-ar grabi spre Sirat, nu ar gasi drumul catre el. Iar daca voieste, le ia putinta de a se misca, astfel incat nu mai pot nici sa inainteze, nici sa se retraga. Intelesul este ca ei nu-l vor strabate si, prin urmare, nu vor dobandi salvarea.

Versetul 68

وَمَنْ نَعْمَرُهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾

68. Pe acela caruia ii daruim viata lunga il intoarcem la slabiciune in alcatuirea sa. Oare nu pricep ei?

Allah Preainaltul spune: „Pe acela caruia ii daruim viata lunga”, dintre fiii lui Adam, „il intoarcem la slabiciune in alcatuirea sa”, adica revine la starea initiala de slabiciune, cu mintea si puterile slabite. „Oare nu pricep ei?” Oare nu inteleg ca omul este lipsit de desavarsire din toate punctele de vedere, astfel

incat sa-si foloseasca, pana mai au vreme, puterile si judecata in ascultarea fata de Domnul lor?

Versetele 69 la 70

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشَّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ^ج إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ ﴿٦٩﴾ لِيُنذِرَ
مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

69. Noi nu l-am invatat poezia si nici nu i se cuvine. Acesta nu este decat o Pomenire si un Coran limpede, 70. ca sa-l previna pe cel care este viu si sa se adevereasca hotararea asupra necredinciosilor.

Allah Preainaltul l-a dezvinovatit pe Profetul Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, de invinuirea politeistilor ca ar fi poet si ca ceea ce a adus ar fi poezie. A spus: „Noi nu l-am invatat poezia si nici nu i se cuvine” sa fie poet. Este cu neputinta ca el sa fie poet, fiindca el are o judecata dreapta si este bine calauzit, iar poetii sunt rataciti, urmati de cei rataciti. Totodata, Allah Preainaltul a inlaturat toate indoilele de care se agata cei rataciti impotriva Trimisului Sau. A inlaturat presupunerea ca el ar fi scris ori ar fi citit si a vestit ca nu l-a invatat poezia si ca aceasta nu i se cuvine.

„Acesta nu este decat o Pomenire si un Coran limpede”, adica ceea ce el a adus nu este decat o Pomenire prin care oamenii inzestrati cu minte iau aminte la toate invaturile religiei. Ea le cuprinde in chipul cel mai deplin si le aminteste mintilor ceea ce Allah a asezat in firea lor: porunca fiecarui lucru bun si oprirea de la orice lucru urat. „Si un Coran limpede”, adica lamuritor pentru tot ceea ce trebuie lamurit. De aceea a fost omis complementul, pentru a arata ca el lamureste intregul adevar, cu dovezile sale amanuntite si generale, precum si falsul si dovezile netemeinicii sale. Astfel l-a coborat Allah asupra Trimisului Sau.

„Ca sa-l previna pe cel care este viu”, adica pe cel cu inima vie si intelegatoare. Acela este cel care se curateste prin acest Coran, care isi sporeste prin el stiinta si faptuirea, iar Coranul este pentru inima lui asemenea ploii pentru pamantul bun, curat si roditor. „Si sa se adevereasca hotararea asupra necredinciosilor”, fiindca, prin el, dovada lui Allah s-a stabilit impotriva lor, argumentele lor au fost inlaturate si nu le-a mai ramas nicio scuza si nicio indoiala pe care sa o invoce.

Versetele 71 la 73

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ﴿٧١﴾
 وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ
 أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

71. Oare nu vad ca Noi am creat pentru ei, dintre cele pe care le-au facut Mainile Noastre, vite peste care ei sunt stapani? 72. Le-am supus lor, astfel incat pe unele le calaresc, iar din altele mananca. 73. Au de la ele si alte foloase si bauturi. Oare nu vor fi ei recunoscatori?

Allah Preainaltul le porunceste robilor Sai sa priveasca vitele pe care le-a pus in slujba lor, pe care le-a supus si peste care i-a facut stapani, ascultatoare de ei in tot ceea ce voiesc de la ele. El le-a dat prin acestea multe foloase: ii poarta pe ei si le poarta poverile, incarcaturile si bunurile dintr-un loc in altul; mananca din ele si gasesc prin ele caldura; din lana, parul si blana lor isi fac lucruri pentru casa si obiecte de care se folosesc pana la un timp. Au in ele frumuseti, podoaba si alte foloase pe care le vad. „Oare nu vor fi ei recunoscatori?” lui Allah Preainaltul, care le-a daruit aceste binefaceri, si nu-I vor dedica numai Lui adorarea, in loc sa se bucure de ele fara sa ia aminte si fara sa cugete?!

Versetele 74 la 75

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَّهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ
 وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾

74. Ei si-au luat alte divinitati in afara lui Allah, nadajduind ca vor fi ajutati. 75. Acestea nu pot sa-i ajute, iar ei sunt pentru ele o ostire adusa inainte.

Aceasta este o lamurire a netemeinicieii divinitatilor politeistilor, pe care ei le-au luat alaturi de Allah Preainaltul si de la care au nadajduit ajutor si mijlocire. Ele sunt cu totul neputincioase: „Acestea nu pot sa-i ajute” si nici pe ele insele nu se pot ajuta. Daca nu sunt in stare sa-i ajute, cum ar putea sa le vina in ajutor?! Ajutorul presupune doua conditii: putinta de a-l acorda si vointa

de a o face.⁴² Chiar daca o divinitate ar avea aceasta putinta, ar mai ramane de vazut daca voieste sau nu sa-l ajute pe cel care o adora. Negarea putintei le neaga, asadar, pe amandoua. „Iar ei sunt pentru ele o ostire adusa inainte”, adica vor fi adusi impreuna, aflati in pedeapsa si dezicandu-se unii de altii. De ce, atunci, nu s-au dezis in aceasta lume de adorarea lor si nu si-au indreptat adorarea numai catre Regele in a carui Mana se afla folosul si paguba, daruirea si oprirea darului, El fiind Ocrotitorul si Ajutatorul?!

Versetul 76

فَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾

76. Sa nu te intristeze vorbele lor! Noi stim ceea ce ascund si ceea ce arata.

Adica sa nu te intristeze, o, Trimisule, vorbele tagaduitorilor. Prin aceste vorbe se intelege ceea ce arata contextul: orice vorba prin care ei il ponegresc pe Trimis sau ceea ce el a adus. Sa nu-ti ocupi, asadar, inima cu intristarea din pricina lor. „Noi stim ceea ce ascund si ceea ce arata” si ii vom rasplati potrivit stiintei Noastre despre ei. Cat despre vorbele lor, ele nu-ti pot face niciun rau.

Versetele 77 la 83

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظْمَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنتُم مِّنْهُ تُوقَدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾ فَسُبْحَنَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

77. Oare nu vede omul ca Noi l-am creat dintr-o picatura, iar el a ajuns un potrivnic care isi arata limpede impotrivirea? 78. El Ne da o pilda si uita de

⁴² Pentru a doua conditie, textul editiei arabe are „puterea”, iar nota editorului propune drept forma probabil corecta „vointa”. Traducerea urmeaza aceasta propunere, in acord cu explicatia care urmeaza.

propria sa creare. Spune: „Cine va da viata oaselor, dupa ce s-au faramitat?”
79. Spune: „Le va da viata Cel care le-a creat intaia oara si care cunoaste pe deplin orice faptura. 80. El este Cel care v-a facut foc din pomul verde si iata ca voi aprindeti din el.” 81. Oare Cel care a creat cerurile si pamantul nu este in stare sa creeze asemenea lor? Ba da! El este Creatorul desavarsit, Atotstiutor. 82. Porunca Sa, cand voieste un lucru, este numai sa-i spuna: „Fii!”, si el este. 83. Slava Celui in a carui Mana se afla stapanirea tuturor lucrurilor! La El veti fi intorsi.

Aceste versete nobile amintesc indoiala celor care tagaduiesc invierea si raspunsul dat ei in chipul cel mai deplin, mai bun si mai limpede. Allah Preainaltul a spus: „Oare nu vede omul”, care tagaduieste invierea ori se indoieste de ea, un lucru care ii da certitudinea deplina ca ea se va petrece? Acesta este inceputul crearii sale „dintr-o picatura”, apoi trecerea lui prin etape, putin cate putin, pana cand a crescut, a ajuns la tinerete, i s-a intregit mintea si a ajuns la deplina maturitate. „Iar el a ajuns un potrivnic care isi arata limpede impotrivirea”, dupa ce inceputul crearii sale a fost dintr-o picatura! Sa priveasca, asadar, deosebirea dintre aceste doua stari si sa stie ca Cel care l-a adus la existenta din nefiinta este, cu atat mai mult, in stare sa-l aduca din nou, dupa ce s-a risipit si s-a destramat.

„El Ne da o pilda” pe care nimeni nu se cuvine sa o dea: sa masoare puterea Creatorului dupa puterea fapturii si sa socoteasca de neconceput pentru Puterea Creatorului ceea ce este de neconceput pentru puterea fapturii. Apoi a lamurit aceasta pilda prin Cuvintele Sale: acel om „spune: Cine va da viata oaselor, dupa ce s-au faramitat?”, adica exista cineva care sa le dea viata? Este o intrebare prin care tagaduieste: nimeni nu le poate da viata dupa ce s-au macinat si s-au risipit. Acesta este temeiul indoielii si al comparatiei sale: faptul ca acest lucru este foarte departe de ceea ce el cunoaste din puterea oamenilor. Cuvintele acestui om au izvorat din nepasarea lui si din uitarea inceputului crearii sale. Daca ar fi luat aminte la crearea sa, dupa ce nu fusese nimic vrednic de pomenit, iar apoi a ajuns sa existe in chip vadit, nu ar fi dat aceasta pilda.

La ideea ca invierea ar fi de neconceput, Allah Preainaltul a raspuns in chip limpede si indestulator, inlaturand indoiala: „Spune: Le va da viata Cel care le-a creat intaia oara”. Numai gandindu-se la aceasta, omul cunoaste cu o stiinta sigura, in care nu exista nicio indoiala, ca Cel care le-a creat intaia oara este in stare sa le creeze a doua oara si ca aceasta este mai usoara pentru Puterea Sa, daca omul cugeta la ea.

„Si care cunoaste pe deplin orice faptura”: aceasta este o a doua dovada, luata dintre insusirile lui Allah Preainaltul. Stiinta Sa cuprinde toate faptele Sale, in toate starile lor si in toate timpurile. El stie ce mistuie pamantul din

trupurile mortilor si ce ramane; cunoaste cele nevazute si cele vazute. Cand robul recunoaste aceasta Stiinta mareata, intelege ca ea este mai mareata si mai inalta decat invierea mortilor de catre Allah din mormintele lor.

Apoi a amintit o a treia dovada: „El este Cel care v-a facut foc din pomul verde si iata ca voi aprindeti din el”. Daca El a scos focul uscat din pomul verde, care este plin de umezeala, in ciuda opozitiei dintre ele si a marii lor deosebiri, atunci scoaterea mortilor din mormintele lor este asemenea acestui lucru.

Apoi a amintit o a patra dovada: „Oare Cel care a creat cerurile si pamantul”, cu intinderea si maretia lor, „nu este in stare sa creeze asemenea lor?”, adica sa-i aduca din nou la existenta pe ei insisi? „Ba da!”, El este in stare de aceasta, caci crearea cerurilor si a pamantului este mai mareata decat crearea oamenilor.

„El este Creatorul desavarsit, Atotstiutor”: aceasta este o a cincea dovada. El, Preainaltul, este Creatorul tuturor fapturilor, al celor dintai si al celor de pe urma, al celor mici si al celor mari. Toate sunt urme ale crearii si Puterii Sale. Nicio faptura pe care voieste s-o creeze nu-I este cu neputinta. Readucerea mortilor la viata este doar una dintre manifestarile actului Sau creator.

De aceea a spus: „Porunca Sa, cand voieste un lucru” — cuvantul „lucru” este nehotarat intr-o constructie conditionala si, prin urmare, cuprinde orice lucru — „este numai sa-i spuna: „Fii!”, si el este”, adica pe loc, fara nicio impiedicare.

„Slava Celui in a carui Mana se afla stapanirea tuturor lucrurilor!”: aceasta este o a sasea dovada. El, Preainaltul, este Regele si Stapanul tuturor lucrurilor. Tot ceea ce se afla in lumea de sus si in lumea de jos Ii apartine; toate sunt robi supusi si carmuiti. El dispune de ele potrivit hotararilor Sale intelepte, poruncilor Legii Sale si hotararilor Sale de rasplatire. Readucerea lor la viata dupa moarte, pentru a implini asupra lor hotararea rasplatirii faptelor, tine de desavarsirea stapanirii Sale.

De aceea a spus: „La El veti fi intorsi”, fara nicio indoiala si fara nicio sovaire, datorita multimii dovezilor hotaratoare si a argumentelor stralucite care arata aceasta. Binecuvantat fie Cel care a pus in Cuvantul Sau calauzire, vindecare si lumina!

S-a incheiat tafsirul Surei Ya-Sin. Lui Allah Preainaltul I se cuvine lauda asa cum se cuvine Maretiei Sale, preamarirea asa cum se potriveste Desavarsirii Sale si slava asa cum o cer Maretia si Slava Sa. Binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui Muhammad.

Sura as Saffat

VERSETELE 1 LA 182

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 11

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ﴿١﴾ فَالزَّجْرَتِ زَجْرًا ﴿٢﴾ فَالتَّلَايَتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾ إِنَّ
إِلَهُكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الْمَشْرِقِ ﴿٥﴾ إِنَّا زِينَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بَزِينَةِ الْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا مِّنْ
كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ﴿٧﴾ لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَذَّفُونَ مِّنْ كُلِّ
جَانِبٍ ﴿٨﴾ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ﴿٩﴾ إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ
فَاتَّبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مِّنْ خَلْقٍ آخَرَ إِنَّا
خَلَقْنَاهُمْ مِّنْ طِينٍ لَّازِبٍ ﴿١١﴾

1. Pe cei asezati in randuri, 2. pe cei care mana cu tarie 3. si pe cei care recita Pomenirea! 4. Dumnezeu vostru este, cu adevarat, Unul, 5. Domnul cerurilor si al pamantului si al celor dintre ele si Domnul rasariturilor. 6. Noi am impodobit cerul cel mai apropiat cu podoaba stelelor 7. si l-am pazit de orice diavol razvratit. 8. Ei nu pot asculta adunarea cea prea inalta si sunt loviti din toate partile, 9. pentru a fi alungati. Ei vor avea o pedeapsa necontenita. 10. Insa cel care apuca pe furis cate ceva este urmarit de o flacara strapungatoare. 11. Intreaba-i, asadar: sunt ei mai greu de creat sau cele pe care le-am creat Noi? Noi i-am creat din lut lipicios.

Allah Preainaltul jura aici pe ingerii nobili, in vreme ce ei Il adora si carmuiesc, cu ingaduinta Domnului lor, cele incredintate lor. Prin acest juramant, El intareste Dumnezeirea si Stapanirea Sa. A spus: „Pe cei asezati in randuri”, adica in randuri in slujba Domnului lor: acestia sunt ingerii. „Pe cei

care mana cu tarie”: sunt ingerii care mana norii si alte lucruri, prin porunca lui Allah. „Si pe cei care recita Pomenirea”: sunt ingerii care recita Cuvantul lui Allah Preainaltul. Fiindca ei Il adora pe Domnul lor, Ii slujesc cu supunere si nu-I sunt neascultatori nici macar cat ai clipi din ochi, Allah a jurat pe ei, intarind Dumnezeirea Sa, si a spus: „Dumnezeul vostru este, cu adevarat, Unul”. El nu are niciun asociat in Dumnezeire; de aceea indreptati numai catre El iubirea, teama, nadejdea si toate celelalte feluri de adorare.

„Domnul cerurilor si al pamantului si al celor dintre ele si Domnul rasariturilor”:⁴³ El este Creatorul acestor fapturi, Cel care le daruieste cele necesare si Cel care le carmuieste. Dupa cum nu are niciun asociat in Stapanirea Sa asupra lor, tot astfel nu are niciun asociat in Dumnezeirea Sa. Adesea Allah Preainaltul statorniceste unicitatea Dumnezeirii prin unicitatea Stapanirii, fiindca aceasta o dovedeste. Chiar si cei care Ii asociaza pe altii in adorare recunosc aceasta Stapanire; de aceea El le arata ca ceea ce recunosc ii obliga sa recunoasca si ceea ce tagaduiesc.

Allah a pomenit in mod aparte rasariturile, fiindca ele indica si apusurile, ori pentru ca sunt locurile de rasarire ale stelelor pe care le va aminti. De aceea a spus: „Noi am impodobit cerul cel mai apropiat cu podoaba stelelor si l-am pazit de orice diavol razvratit. Ei nu pot asculta adunarea cea prea inalta”. Allah a amintit aceste doua mari foloase ale stelelor. Primul este faptul ca ele sunt podoaba cerului. Fara ele, cerul ar fi fost un corp intunecat, lipsit de lumina. Insa El l-a impodobit cu ele pentru ca marginile lui sa se lumineze, infatisarea lui sa fie frumoasa, oamenii sa se poata calauzi dupa ele in intunericul de pe uscat si de pe mare si sa dobandeasca prin ele celelalte foloase pe care le au.

Al doilea folos este pazirea cerului de orice diavol razvratit care, prin razvratirea sa, incearca sa asculte adunarea cea prea inalta, adica ingerii. Cand incearca sa asculte, ei sunt loviti cu flacari strapungatoare „din toate partile”, pentru a fi alungati si indepartati de ascultarea celor spuse de adunarea cea prea inalta. „Ei vor avea o pedeapsa necontenita”, adica una permanenta, pregatita pentru ei din pricina refuzului lor razvratit de a da ascultare Domnului lor.

Daca Allah Preainaltul nu ar fi facut o exceptie, aceasta ar fi fost o dovada ca ei nu aud absolut nimic. Insa El a spus: „Insa cel care apuca pe furis cate ceva”,⁴⁴ adica acela dintre diavolii razvratiti care prinde pe furis si prin furt cate un cuvânt, „este urmarit de o flacara strapungatoare”. Uneori il ajunge inainte ca el sa-l transmita aliatilor sai, astfel incat vestea din cer este intrerupta. Alteori el o vesteste inainte ca flacara sa-l ajunga; atunci ei adauga acelui

⁴³ Nota editiei engleze precizeaza ca locul rasaritului variaza de-a lungul anului.

⁴⁴ Potrivit notei editiei engleze, este vorba despre cuvintele ingerilor, care vorbesc despre ceea ce urmeaza sa se petreaca pe pamant, potrivit hotararii divine.

cuvant o suta de minciuni si le fac sa treaca drept adevarate datorita cuvantului care a fost auzit din cer.

Dupa ce a aratat aceste fapturi marete, a spus: „Intreaba-i, asadar”, adica intreaba-i pe cei care tagaduiesc crearea lor din nou dupa moarte: „Sunt ei mai greu de creat”, adica este aducerea lor la existenta dupa moarte mai anevoioasa si mai grea, „sau cele pe care le-am creat Noi?”, dintre aceste fapturi. Ei trebuie sa recunoasca faptul ca crearea cerurilor si a pamantului este mai mareata decat crearea oamenilor, iar aceasta ii obliga sa recunoasca invierea. Mai mult, daca s-ar intoarce catre ei insisi si ar cugeta, ar intelege ca inceputul crearii lor din lut lipicios este, pentru mintea care cugeta, mai anevoios decat aducerea lor din nou la existenta dupa moarte. De aceea a spus: „Noi i-am creat din lut lipicios”, adica tare si inchegat, asemenea Cuvintelor Sale: „Noi l-am creat pe om din lut uscat, din namol negru, schimbat”.

Versetele 12 la 21

بَلْ عَجَبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا رَأَوْا
 آيَةً يَسْتَسْخَرُونَ ﴿١٤﴾ وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ أَأَعْذَا مِنَّا
 وَكُنَّا تُرَابًا وَعَظْمًا أَءَنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿١٦﴾ أَوْءَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿١٧﴾ قُلْ
 نَعَمْ وَأَنْتُمْ دُخْرُونَ ﴿١٨﴾ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿١٩﴾
 وَقَالُوا يُبْلِغُنَا هَذَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿٢٠﴾ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِءَ
 تَكْذِبُونَ ﴿٢١﴾

12. Dar tu te miri, iar ei isi bat joc. 13. Cand li se aduce aminte, nu iau aminte. 14. Cand vad un semn, il iau in deradere 15. si spun: „Aceasta nu este decat o vrajitorie vadita! 16. Oare, dupa ce vom muri si vom fi tarana si oase, vom fi noi inviati? 17. Si stramosii nostri de odinioara?” 18. Spune: „Da, si veti fi umiliti!” 19. Nu va fi decat un singur strigat si, deodata, ei vor privi. 20. Vor spune: „Vai de noi! Aceasta este Ziua Rasplatirii!” 21. Aceasta este Ziua Judecatii despartitoare, pe care voi o tagaduiati.

„Dar tu te miri”, o, Trimisule, ori o, omule, de tagaduirea invierii de catre cei care o tagaduiesc, dupa ce le-ai aratat semnele marete si dovezile drepte. Este, intr-adevar, un lucru vrednic de mirare si de uimire, fiindca invierea nu lasa loc tagaduirii. „Iar” mai uimitor si mai grav decat tagaduirea lor este faptul ca „ei

isi bat joc” de cel care a adus vestirea invierii. Nu s-au multumit numai cu tagaduirea, ci i-au adaugat batjocorirea cuvantului adevarat.

Tot de mirare este si faptul ca, atunci „cand li se aduce aminte” de ceea ce cunosc prin firea si mintile lor, iar atentia le este indreptata si atrasa spre aceasta, „nu iau aminte”. Daca aceasta se datoreaza nestiintei, este una dintre cele mai limpezi dovezi ale marii lor lipse de pricepere, fiindca li s-a amintit ceea ce este statornicit in fire si cunoscut prin ratiune, fara sa lase loc vreunei nelamuriri. Iar daca este vorba despre nestiinta prefacuta si incapatanare, lucrul este si mai uimitor si mai straniu.

Tot de mirare este faptul ca, atunci cand li se aduc dovezi si li se amintesc semne in fata carora se pleaca oamenii cei mai de seama si mintile cele mai limpezi, ei le batjocoresc si se mira de ele. Tot de mirare este ceea ce spun despre adevar, cand acesta vine la ei: „Aceasta nu este decat o vrajitorie vadita!” Ei au coborat cel mai inalt si mai maret lucru, adevarul, la treapta celor mai josnice si mai dispretuite lucruri.

Tot de mirare este si faptul ca masoara Puterea Domnului pamantului si al cerurilor dupa puterea omului, care este lipsit de desavarsire din toate punctele de vedere. Ei au spus, socotind aceasta de neconceput si tagaduind-o: „Oare, dupa ce vom muri si vom fi tarana si oase, vom fi noi inviati? Si stramosii nostri de odinioara?”

Fiindca la atat se reducea tot ceea ce aveau si acesta era capatul argumentelor lor, Allah i-a poruncit Trimisului Sau sa le dea un raspuns care sa-i inspaimante:⁴⁵ „Spune: Da”, veti fi inviati voi si stramosii vostri de odinioara, „si veti fi umiliti”, adica injositi si dispretuiti. Nu va puteti impotrivi si nu sunteti mai presus de Puterea lui Allah.

„Nu va fi decat un singur strigat”, cand Israfil va sufla in Trambita, „si, deodata, ei”, inviati din mormintele lor, „vor privi”. Vor fi inviati asa cum au fost creati la inceput, cu toate partile trupului lor, desculti, goi si necircumcisi.

In acea stare isi vor arata regretul, rusinea si pierderea si vor striga, chemand asupra lor nenorocirea si pieirea. „Vor spune: Vai de noi! Aceasta este Ziua Rasplatirii!” Ei vor recunoaste atunci ceea ce, in aceasta lume, batjocoreau.

Li se va spune: „Aceasta este Ziua Judecatii despartitoare”, in care se va judeca intre robi in privinta drepturilor legate de relatia lor cu Domnul lor si a celor dintre ei si celelalte fapturi.

⁴⁵ O varianta consemnata in editia araba are „care sa-i educe”, in loc de „care sa-i inspaimante”.

Versetele 22 la 26

* أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ
فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾ وَقَفَّوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ﴿٢٤﴾ مَا
لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾ بَلْ هُمْ أَلْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾

22. Adunati-i pe cei care au facut nedreptate, pe cei asemenea lor si ceea ce adorau **23. in afara lui Allah, apoi indrumati-i spre calea Iadului!** **24. Opriti-i, fiindca vor fi intrebati!** **25. Ce aveti de nu va ajutati unii pe altii?** **26. Dimpotriva, astazi ei se supun.**

Adica, atunci cand se vor infatisa in Ziua Invierii si vor vedea cu ochii lor ceea ce tagaduiau si batjocoreau, se va porunci sa fie dusi in Focul pe care il tagaduiau. Se va spune: „Adunati-i pe cei care au facut nedreptate” sufletelor lor, prin necredinta, asocierea altora cu Allah si pacate, „pe cei asemenea lor”, adica pe cei care au savarsit acelasi fel de fapte. Fiecare va fi alaturat celor asemenea lui in faptuire. „Si ceea ce adorau in afara lui Allah”, dintre idoli si rivalii pe care ii inchipuiau: adunati-i pe toti si indrumati-i „spre calea Iadului”, adica manati-i cu asprime spre Iad.

„Si”, dupa ce le va fi limpede ca destinatia lor este Focul si vor sti ca sunt dintre oamenii salasului pieirii, se va spune: „Opriti-i”, inainte de a-i duce in Iad, „fiindca vor fi intrebati” despre ceea ce nascocisera in aceasta lume, pentru ca minciuna si rusinea lor sa fie aratate in fata martorilor.

Li se va spune: „Ce aveti de nu va ajutati unii pe altii?”, adica ce vi s-a intamplat astazi si ce v-a lovit, de vreme ce nu va sprijiniti si nu va ajutati unii pe altii, dupa ce, in aceasta lume, pretindeati ca divinitatile voastre vor indeparta pedeapsa de la voi, va vor ajuta ori vor mijloci pentru voi la Allah?!

Este ca si cum ei nu ar raspunde acestei intrebari, fiindca i-au cuprins injosirea si umilinta, s-au supus pedepsei Focului, s-au smerit, s-au plecat si si-au pierdut orice speranta, astfel incat nu au mai rostit nimic. De aceea a spus: „Dimpotriva, astazi ei se supun”.

Versetele 27 la 39

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنْ
الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾ قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ

^طسُلْطَنٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا
 لَذَٰبِقُونَ ﴿٣١﴾ فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غٰلِينَ ﴿٣٢﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ
 مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْجَٰثِمِينَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ
 لَهُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَارِكُوا ءَالِهَتَنَا لَشَاعِرٍ
 مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّكُمْ لَذَٰبِقُونَ
 الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

27. Se vor intoarce unii catre altii, punandu-si intrebari. 28. Vor spune: „Voi veneati asupra noastra dinspre dreapta”. 29. Ei vor raspunde: „Ba voi nu erati credinciosi. 30. Noi nu aveam nicio putere asupra voastra, ci voi erati un neam care intrecea masura. 31. Acum s-a adeverit asupra noastra Cuvantul Domnului nostru: vom gusta, negresit, pedeapsa. 32. V-am dus in ratacire, fiindca noi insine eram rataciti”. 33. In Ziua aceea vor avea parte impreuna de pedeapsa. 34. Asa facem Noi cu nelegiuitii. 35. Cand li se spunea: „Nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de Allah”, ei se semeteau 36. si spuneau: „Oare sa ne parasim divinitatile pentru un poet nebun?” 37. Dimpotriva, el a adus adevarul si i-a confirmat pe Trimisi. 38. Voi veti gusta, negresit, pedeapsa dureroasa 39. si nu veti fi rasplatiti decat pentru ceea ce faceati.

Dupa ce vor fi adunati impreuna cu cei asemenea lor si cu divinitatile lor, indrumati spre calea Iadului, opriti si intrebati, fara sa raspunda, se vor intoarce unii catre altii, invinuindu-se pentru ratacirea lor si pentru ca s-au dus unii pe altii in ratacire. Cei care i-au urmat le vor spune conducatorilor pe care i-au urmat: „Voi veneati asupra noastra dinspre dreapta”, adica prin putere si silire, si ne-ati dus in ratacire. Daca nu ati fi fost voi, noi am fi fost credinciosi.

Ei le vor raspunde: „Ba voi nu erati credinciosi”, adica ati ramas politeisti, asa cum si noi eram politeisti. Prin ce sunteti, asadar, mai buni decat noi?! Si ce anume va da dreptul sa ne invinuiti?! „Noi nu aveam nicio putere asupra voastra”, adica nu v-am silit sa alegeti necredinta, „ci voi erati un neam care intrecea masura”, depasind hotarul ingaduit. „Acum s-a adeverit asupra noastra”, a noastra si a voastra, „Cuvantul Domnului nostru: vom gusta, negresit”, pedeapsa. Adica s-au implinit asupra noastra hotararea si randuiala Domnului nostru ca noi si voi sa gustam pedeapsa si sa avem parte impreuna de ea. De aceea „v-am dus in ratacire, fiindca noi insine eram rataciti”, adica v-am

chemat pe calea pe care o urmam noi, care era ratacirea, iar voi ne-ati raspuns. Asadar, nu ne invinuiti pe noi, ci invinuiti-va pe voi insiva.

Allah Preainaltul a spus: „In Ziua aceea”, adica in Ziua Invierii, „vor avea parte impreuna de pedeapsa”, chiar daca masura pedepsei lor va fi diferita, potrivit nelegiuirii fiecaruia. Dupa cum au avut parte impreuna de necredinta in aceasta lume, vor avea parte impreuna si de rasplata ei in Viata de Apoi. De aceea a spus: „Asa facem Noi cu nelegiuitii”.

Apoi a aratat ca nelegiuirea lor ajunsese la culme si depasise orice masura, spunand: „Cand li se spunea: Nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de Allah”, erau chemati la aceasta si li se poruncea sa paraseasca adorarea oricarei alte divinitati, „ei se semeteau” fata de acest cuvant si fata de cel care il adusese. „Si spuneau”, impotrivindu-i-se: „Oare sa ne parasim divinitatile”, pe care noi si parintii nostri nu am incetat sa le adoram, pentru vorbele unui „poet nebun”? Prin aceasta il aveau in vedere pe Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa. Allah sa-i faca de rusine! Nu le-a fost de ajuns sa se intoarca de la el ori doar sa-l socoteasca mincinos, ci au rostit impotriva lui cea mai nedreapta judecata si l-au numit poet nebun, desi stiau ca el nu cunoaste poezia si poetii, ca insusirile lui nu sunt insusirile lor si ca el este cel mai inzestrat cu minte dintre fapturile lui Allah si cel cu judecata cea mai inalta.

De aceea Allah Preainaltul a spus, respingand vorbele lor: „Dimpotriva, el”, adica Muhammad, „a adus adevarul”. Venirea lui este adevarata, iar Legea si Cartea pe care le-a adus sunt adevarate. „Si i-a confirmat pe Trimisi”: venirea lui a aratat adevarul celor vestite de Trimisi. Daca el nu ar fi venit si nu ar fi fost trimis, Trimisii nu ar fi spus adevarul. El este, asadar, un semn si o minune pentru fiecare Trimis de dinaintea lui, fiindca acestia au vestit despre el si au adus vestea buna a venirii lui. Allah a luat de la ei legamantul si fagaduinta ca, daca el va veni la ei, vor crede in el si il vor sprijini; iar ei au luat acelasi legamant de la comunitatile lor. Cand el a venit, s-a aratat adevarul spus de Trimisii de dinaintea lui si s-a vadit minciuna celor care li s-au impotrivit. Daca s-ar presupune ca el nu ar fi venit, desi ei ii vestisera venirea, aceasta ar fi pus la indoiala adevarul spus de ei. I-a confirmat pe Trimisi si prin faptul ca a adus ceea ce adusesera ei, a chemat la ceea ce chemasera ei, a crezut in ei si a vestit adevarul trimiterii lor, al profetiei lor si al legilor lor.

Cuvintele lor de mai inainte, „vom gusta, negresit”, erau o afirmatie rostita de ei, care putea fi adevarata ori altfel. De aceea Allah Preainaltul a vestit aceasta printr-un Cuvant hotarator, care nu poate fi decat adevarat si sigur, fiind o vestire venita de la El, Preainaltul. A spus: „Voi veti gusta, negresit, pedeapsa dureroasa”, adica aceea care provoaca durere si suferinta. „Si nu veti fi

rasplatiti”, prin gustarea pedepsei dureroase, „decat pentru ceea ce faceati”. Nu v-am nedreptatit, ci am judecat cu dreptate in privinta voastra.

Intrucat formularea acestei adresari era generala, desi ii avea in vedere pe politeisti, Allah Preainaltul i-a exceptat pe credinciosi, spunand:

Versetele 40 la 49

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾ فَوَكِّهْ
وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾
يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّنْ مَّعِينٍ ﴿٤٥﴾ بِيضَاءَ لِّذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ ﴿٤٦﴾ لَا فِيهَا
غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ﴿٤٧﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾
كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾

40. In afara robilor alesi ai lui Allah. **41.** Ei vor avea o hrana cunoscuta: **42.** fructe, si vor fi cinstiti **43.** in gradinile desfatarilor, **44.** pe paturi, asezati fata in fata. **45.** Vor fi serviti cu o cupa dintr-un izvor curgator, **46.** alba, placuta celor care beau. **47.** Nu va fi in ea nimic vatamator si nici nu se vor imbata de la ea. **48.** Langa ei vor fi femei cu privirile plecate numai spre sotii lor, cu ochi mari si frumosi, **49.** asemenea unor oua bine pastrate.

Allah Preainaltul spune: „In afara robilor alesi ai lui Allah”, caci ei nu vor gusta pedeapsa dureroasa. Ei si-au inchinat faptele cu sinceritate lui Allah, iar El i-a ales, le-a daruit in mod aparte Indurarea Sa si Si-a revarsat asupra lor Bunatea.

„Ei vor avea o hrana cunoscuta”, adica una care nu este necunoscuta. Este o hrana mareata si insemnata, a carei maretie este cunoscuta, dar a carei adevarata natura nu poate fi cuprinsa. A explicat-o prin Cuvintele Sale: „fructe”, din toate felurile de fructe cu care sufletele se desfata datorita culorii si gustului lor placut. „Si vor fi cinstiti”: nu vor fi injositi sau dispretuiti, ci vor fi pretuiti, onorati si respectati. Se vor cinsti unii pe altii, iar ingerii cei nobili ii vor cinsti, intrand la ei pe fiecare poarta si felicitandu-i pentru dobandirea celei mai placute rasplati. Ii va cinsti si Cel mai Generos dintre cei generosi, revarsand asupra lor felurite onoruri, prin desfatarile inimilor, ale sufletelor si ale trupurilor.

„In gradinile desfatarilor”, adica in gradinile a caror insusire este desfatarea si care sunt pline de bucurie. Ele aduna ceea ce niciun ochi nu a vazut, nicio

ureche nu a auzit si niciunei inimi omenesti nu i-a trecut prin minte. Sunt ferite de tot ceea ce le-ar tulbura desfatara, de toate amaraciunile si neplacerile.

Din cinstirea pe care o primesc de la Domnul lor si din cinstirea pe care si-o arata unii altora face parte faptul ca vor sta „pe paturi”, adica pe locuri inalte de sedere, impodobite cu tot felul de invelitori alese, frumos lucrate si infrumusetate. Vor sta rezemati pe ele, intr-o stare de odihna, liniste si bucurie, „asezati fata in fata”. Inimile lor si dragostea dintre ei vor fi curate si se vor bucura de intalnirea unora cu altii. Faptul ca stau fata in fata arata apropierea inimilor lor si buna-cuviinta dintre ei: niciunul nu-i va intoarce spatele celui alt si nici nu-l va tine alaturi, ci aceasta asezare fata in fata arata bucuria deplina si buna-cuviinta desavarsita.

„Vor fi serviti cu o cupa dintr-un izvor curgator”: tinerii pregatiti sa le slujeasca vor merge printre ei cu bauturi placute, in cupe frumoase la vedere, pline cu nectarul pecetluit cu mosc. Acestea sunt cupe cu vin, dar acel vin se deosebeste in toate privintele de vinul acestei lumi. Culoarea lui este „alba”, una dintre cele mai frumoase culori, iar gustul lui este „placut celor care beau”. Cel care il bea se bucura de el in vreme ce il bea si dupa aceea. Este ferit de vatamarea mintii, de pierderea si tulburarea ei, precum si de risipirea averii celui care il bea. Nu provoaca dureri de cap si nu are in el nimic neplacut.

Dupa ce a amintit hrana, bautura si locurile lor de sedere - iar toate desfatarile, in general si in amanunt, sunt cuprinse in Cuvintele Sale „gradinile desfatarilor”, insa a descris aceste lucruri in amanunt pentru a fi cunoscute si pentru ca sufletele sa tanjeasca dupa ele -, a amintit sotiiile lor, spunand: „Langa ei vor fi femeii cu privirile plecate numai spre sotii lor, cu ochi mari si frumosi”. Adica oamenii salasului desfatarilor vor avea, in locuintele lor apropiate, huri frumoase, cu insusiri desavarsite, care isi opresc privirile. Aceasta poate insemna ca femeia isi indreapta privirea numai spre sotul ei, datorita castitatii sale, fara sa priveasca la altul, precum si datorita frumusetii si desavarsirii sotului ei, astfel incat nu cauta in Paradis pe altcineva si nu il doreste decat pe el. Sau poate insemna ca ea opreste privirea sotului ei numai asupra sa. Aceasta arata desavarsirea si frumusetea ei neintrecuta, care il fac pe sot sa-si indrepte privirea numai spre ea. Oprirea privirii arata, de asemenea, ca sufletul si dragostea lui se indreapta numai spre ea. Ambele intelesuri sunt posibile si amandoua sunt corecte.

Toate acestea arata frumusetea barbatilor si a femeilor din Paradis, dragostea dintre ei, o dragoste care nu nazuieste spre altcineva, precum si deplina castitate a tuturor. Acolo nu exista invidie, ura sau vrajmasie, fiindca lipsesc pricinile lor. „Cu ochi mari si frumosi”: ochii lor sunt frumosi, cu o infatisare placuta si cu pupile atragatoare. „Asemenea”, huriile, „unor oua bine pastrate”, adica

acoperite. Aceasta este datorita frumusetii si puritatii lor si a faptului ca au cele mai frumoase si mai stralucitoare culori, fara nicio tulburare sau uratenie.

Versetele 50 la 61

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾ يَقُولُ أَأِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَأَنَّا لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَنتُمْ مُّطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَاطَّلَعَ فَرَآهُمْ فِي سَوَاءٍ أَجْحِمٍ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَاللَّهِ إِن كِدْتَ لَتُرْدِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُخْضِرِينَ ﴿٥٧﴾ أَفَمَا نَحْنُ بِمَبْتَرِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾ لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾

50. Se vor intoarce unii catre altii, punandu-si intrebari. 51. Unul dintre ei va spune: „Eu aveam un tovaras 52. care spunea: Oare si tu esti dintre cei care cred 53. ca, dupa ce vom muri si vom fi tarana si oase, vom da socoteala?” 54. Va spune: „Vreti sa priviti?” 55. Atunci va privi si il va vedea in mijlocul Iadului. 56. Va spune: „Pe Allah! Era cat pe ce sa ma duci la pieire! 57. Daca nu ar fi fost binefacerea Domnului meu, as fi fost si eu dintre cei adusi aici. 58. Asadar, noi nu vom mai muri, 59. in afara de moartea noastra cea dintai, si nici nu vom fi pedepsiti? 60. Aceasta este, cu adevarat, izbanda cea mare!” 61. Pentru asa ceva sa lucreze cei care lucreaza!

Dupa ce Allah Preainaltul a amintit desfatarea lor si bucuria lor deplina, prin hrana, bauturi, sotii frumoase si locuri placute de sedere, a amintit cum isi vor aduce aminte impreuna si cum isi vor povesti cele petrecute in trecut. Vor continua sa vorbeasca si sa-si puna intrebari, pana cand discutia ii va duce la cuvintele unuia dintre ei: „Eu aveam un tovaras” in aceasta lume, care tagaduia inviarea si ma invinuia pentru ca eu credeam in ea. El imi spunea: „Oare si tu esti dintre cei care cred ca, dupa ce vom muri si vom fi tarana si oase, vom da socoteala?”, adica vom fi rasplatiti pentru faptele noastre?! Adica: cum poti crede acest lucru atat de greu de crezut si atat de uimitor, ca, dupa ce ne vom fi risipit si vom fi ajuns tarana si oase, vom fi inviati, adusi din nou la viata, apoi vom da socoteala si vom fi rasplatiti pentru faptele noastre?!

Cel din Paradis le va spune fratilor sai: aceasta este povestea mea si aceasta este ceea ce s-a petrecut intre mine si tovarasul meu. Eu am ramas credincios si am socotit invierea adevarata, iar el a ramas in tagaduire, socotind-o minciuna, pana cand am murit. Apoi am fost inviati si eu am ajuns la desfatarea pe care o vedeti, despre care ne-au vestit Trimisii, iar el, fara indoiala, a ajuns la pedeapsa. „Vreti sa priviti”, ca sa-l vedem si sa ne sporeasca bucuria si multumirea pentru starea in care ne aflam, vazand aceasta cu ochii nostri?! Din starea oamenilor Paradisului, din bucuria pe care o gasesc unii in altii si din intelegerea dintre ei, reiese ca ii vor raspunde si vor merge impreuna cu el ca sa-l vada pe tovarasul sau. „Atunci va privi si il va vedea”, pe tovarasul sau, „in mijlocul Iadului”, adica in mijlocul pedepsei si in adancul ei, cu pedeapsa inconjurandu-l.

Li va vorbi, mustrandu-l pentru starea sa si multumindu-I lui Allah pentru binefacerea de a-l fi salvat de uneltirea lui: „Pe Allah! Era cat pe ce sa ma duci la pieire!”, adica sa ma nimicesti, din pricina indoielilor pe care mi le-ai strecurat prin pretentiile tale. „Daca nu ar fi fost binefacerea Domnului meu”, prin care El m-a intarit in Islam, „as fi fost si eu dintre cei adusi aici”, in pedeapsa, impreuna cu tine.

„Asadar, noi nu vom mai muri, in afara de moartea noastra cea dintai, si nici nu vom fi pedepsiti?” Credinciosul rosteste aceasta bucurandu-se de binefacerea lui Allah fata de oamenii Paradisului: vesnicia fara sfarsit si ferirea de pedeapsa. Este o intrebare cu inteles de afirmare si confirmare.

In Cuvintele Sale: „Se vor intoarce unii catre altii, punandu-si intrebari”, nu este precizat lucrul despre care intreaba. Fiind vorba despre o stare de desfatere si bucurie, aceasta arata ca isi vor pune intrebari despre toate lucrurile despre care le face placere sa vorbeasca, precum si despre chestiunile asupra carora existasera neintelegeri si nelamuriri. Se stie ca bucuria oamenilor stiintei de a pune intrebari despre stiinta si de a o cerceta este mai presus de placerile pe care le aduc discutiile despre aceasta lume. Ei vor avea, asadar, o parte bogata din aceasta bucurie, iar in Paradis li se vor dezvalui adevaruri ale cunoasterii intr-un fel care nu poate fi exprimat in cuvinte.

Dupa ce Allah Preainaltul a amintit desfatarea Paradisului si a descris-o prin aceste insusiri frumoase, a laudat-o, le-a trezit dorinta celor care lucreaza pentru ea si i-a indemnat sa lucreze pentru a o dobandi, spunand: „Aceasta este, cu adevarat, izbanda cea mare!” Prin ea au dobandit tot binele si tot ceea ce sufletele iubesc si doresc si au fost feriti de orice lucru temut si neplacut. Mai exista, oare, o izbanda mai presus de aceasta care sa fie cautata, ori aceasta este telul cel mai inalt si capatul tuturor telurilor?! Multumirea Domnului pamantului si al cerurilor s-a asezat asupra lor, s-au bucurat de apropierea Sa, s-

au desfatat cunoscandu-L, s-au bucurat vazandu-L si au fost cuprinsi de incantare la auzul Cuvintelor Sale!

„Pentru asa ceva sa lucreze cei care lucreaza!” Acesta este lucrul cel mai vrednic pentru care sa fie cheltuite pretioasele suflari ale vietii si cel dintai catre care sa se indrepte, cu hotarare, cei cunoscatori si chibzuiti. Cea mai mare pierdere si cel mai adanc regret sunt ca unui om hotarat sa-i treaca o vreme din viata fara sa fie ocupat cu faptele care il apropie de acest salas. Dar cum este, atunci, daca el merge, prin pacatele sale, spre salasul pieirii?!

Versetele 62 la 74

أَذَلِكَ خَيْرٌ نُزْلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾
 إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ
 الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾ فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُ مِنْهَا فَنَائِلُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنَّ
 لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾ إِنَّهُمْ
 الْفَوَّاءُ ءَابَاءُهُمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلَىٰ ءَاثِرِهِمْ بِهَرَعُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَقَدْ ضَلَّ
 قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنْذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَانْظُرْ
 كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٧٣﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾

62. Oare aceasta este o primire mai buna sau pomul az-Zaqqum? 63. Noi l-am facut o incercare pentru cei nedrepti. 64. Este un pom care creste din adancul Iadului, 65. ale carui roade sunt asemenea capetelor diavolilor. 66. Ei vor manca, negresit, din el si isi vor umple pantecele cu el. 67. Apoi, peste aceasta, vor avea un amestec de apa clocotita. 68. Dupa aceea, intoarcerea lor va fi in Iad. 69. Ei i-au gasit pe parintii lor rataciti 70. si s-au grabit pe urmele lor. 71. Inaintea lor ratacisera cei mai multi dintre cei de odinioara, 72. desi Noi trimiseseam printre ei prevenitori. 73. Priveste, asadar, care a fost sfarsitul celor preveniti, 74. in afara robilor alesi ai lui Allah.

„Oare aceasta este o primire mai buna”, adica desfatarea pe care am descris-o pentru oamenii Paradisului, sau pedeapsa din Iad, care cuprinde toate felurile de chin? Care dintre cele doua feluri de hrana este mai buna: hrana descrisa in Paradis „sau” hrana oamenilor Focului, adica „pomul az-Zaqqum”?

„Noi l-am facut o incercare”, adica o pedeapsa si un chin, „pentru cei nedrepti” fata de ei insisi, prin necredinta si pacate. „Este un pom care creste

din adancul Iadului”, adica din mijlocul lui. Acesta este locul din care rasare si din care isi trage obarsia: cel mai rau si mai josnic dintre locuri. Raul locului in care creste arata rautatea si josnicia a ceea ce rasare acolo. De aceea Allah ne-a atras atentia asupra hidoseniei lui, amintind unde creste si descriindu-i roadele ca fiind asemenea capetelor diavolilor. Dupa aceasta, sa nu mai intrebi despre gustul lui si despre ceea ce va face in maruntaiele si pantecele lor. Ei nu au nicio scapare de la aceasta hrana si niciun alt lucru spre care sa se abata. De aceea a spus: „Ei vor manca, negresit, din el si isi vor umple pantecele cu el”. Aceasta este hrana oamenilor Focului. Cat de rea este hrana cu care se vor hrani!

Apoi a amintit bautura lor, spunand: „Apoi, peste aceasta”, adica dupa aceasta hrana, „vor avea un amestec de apa clocotita”, adica apa fierbinte, ajunsa la culmea fierbintelii, asa cum a spus Preainaltul: „Daca vor cere ajutor, li se va da ca ajutor o apa asemenea metalului topit, care le frige fetele. Ce bautura rea si ce loc de odihna rau!” Si asa cum a spus Preainaltul: „Li se va da sa bea apa clocotita, care le va sfasia maruntaiele”.

„Dupa aceea, intoarcerea lor”, adica sfarsitul, locul la care vor ajunge si salasul lor, „va fi in Iad”,⁴⁶ ca sa guste din pedeapsa lui aspra si din arsita lui cumplita, o nefericire dincolo de care nu exista alta mai mare.

Este ca si cum s-ar fi intrebat: ce i-a adus in acest salas? El a raspuns: „Ei i-au gasit”, adica i-au aflat, „pe parintii lor rataciti si s-au grabit pe urmele lor”, adica se grabesc in ratacire. Nu au luat aminte la chemarea Trimisilor, la cele de care ii prevenisera Cartile si nici la cuvintele celor care le voiau binele. Dimpotriva, li s-au impotrivit, spunand: „Noi i-am gasit pe parintii nostri urmand o cale si noi le urmam urmele”. „Inaintea lor”, adica inaintea celor carora li se adreseaza aceste cuvinte, „rataciseră cei mai multi dintre cei de odinioara”; putini dintre ei crezusera si fusesera calauziti. „Desi Noi trimiseseam printre ei prevenitori”, care ii preveneau asupra ratacirii si abaterii lor. „Priveste, asadar, care a fost sfarsitul celor preveniti”: sfarsitul lor a fost pieirea, injosirea si rusinea. Cei de acum sa se fereasca, asadar, sa staruie in ratacirea lor, ca sa nu fie loviti de ceea ce i-a lovit pe aceia.

Intrucat cei preveniti nu erau cu totii rataciti, ci printre ei erau si unii care crezusera si isi inchinasera religia cu sinceritate lui Allah, El i-a exceptat de la pieire, spunand: „In afara robilor alesi ai lui Allah”, adica aceia pe care Allah i-a ales si carora le-a daruit in mod aparte Indurarea Sa, datorita sinceritatii lor. Sfarsitul lor a fost unul laudabil.

⁴⁶ Nota editiei engleze explica faptul ca locul unde vor bea apa clocotita se afla in afara Iadului: vor fi dusi acolo sa bea, apoi adusi inapoi in Iad.

Apoi a amintit un exemplu al sfarsitului comunitatilor care i-au socotit mincinosi pe Trimisi, spunand:

Versetele 75 la 82

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوحًا فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾ سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعِلْيَيْنِ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ ﴿٨٢﴾

75. Nuh Ne-a chemat, iar Noi suntem Cei mai buni care raspund. 76. L-am salvat pe el si familia lui din marea stramtorare 77. si am facut ca urmasii lui sa fie cei care au ramas. 78. I-am lasat printre cei de mai tarziu o pomenire: 79. „Pace asupra lui Nuh intre toate lumile!” 80. Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac binele. 81. El era dintre robii Nostri credinciosi. 82. Apoi i-am inecat pe ceilalti.

Allah Preainaltul vesteste despre robul si Trimisul Sau Nuh, pacea fie asupra lui, primul dintre Trimisi. Dupa ce si-a chemat neamul la Allah vreme indelungata, iar chemarea lui nu le-a sporit decat fuga, el L-a chemat pe Domnul sau, spunand: „Doamne! Nu lasa pe pamant niciunul dintre necredinciosi...”. Si a spus: „Doamne! Ajuta-ma impotriva neamului care raspandeste stricaciunea!”⁴⁷

Allah i-a raspuns si S-a laudat pe Sine, Preainaltul, spunand: „Iar Noi suntem Cei mai buni care raspund”. El raspunde rugamintilor celor care Il cheama si le aude smerenia si implorarea. I-a raspuns intocmai dupa ceea ce ceruse: l-a salvat pe el si familia lui din marea stramtorare, i-a inecat pe toti necredinciosii si a facut sa dainuiasca, neam dupa neam, urmasii si descendenta lui. Toti oamenii sunt, asadar, dintre urmasii lui Nuh, pacea fie asupra lui. I-a randuit o pomenire frumoasa, care sa continue pana la cei de mai tarziu, fiindca el implinea bine adorarea Creatorului si facea bine fapturilor. Aceasta este randuiala lui Allah Preainaltul fata de cei care fac binele: sa raspandeasca lauda lor potrivit binelui pe care il fac.

⁴⁷ Citatul este pastrat asa cum apare la autor. Nota editiei arabe precizeaza ca aceasta este rugaciunea lui Lut impotriva neamului sau (al-Ankabut, 29:30). Rugaciunea lui Nuh este: „El a spus: Doamne! Ajuta-ma, fiindca ei ma socotesc mincinos!” (al-Mu'minun, 23:26).

Cuvintele Sale: „El era dintre robii Nostri credinciosi” arata ca credinta este cea mai inalta treapta a robilor si ca ea cuprinde toate randuielile religiei, temeiurile si ramurile ei, fiindca Allah i-a laudat prin aceasta insusire pe cei alesi dintre fapturile Sale.

Versetetele 83 la 113

* وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ ﴿٨٣﴾ إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قَالَ لِلَّهِ رَبِّهِمْ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَفَنُكَاةُ إِلَهِةٍ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَىٰ آلِهِمُ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا أَبْنَاؤُا لِرَبِّنَا فَقَالَ قَدْ عَلِمْتُ إِنَّكُمْ يَزِفُونَنَا ﴿٩٧﴾ فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾ وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيِّدِينَ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعَىٰ قَالَ يَبْنِي إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ قَالَ يَتَأَبَّأُ أَفْعَلُ مَا تُؤْمُرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٢﴾ فَلَمَّا أَسْلَمَ وَتَلَّوْا لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾ وَنَدَيْنَاهُ أَنْ يَتَّخِذْهُمْ لِيكًا يَتُوبُونَ إِلَيْهِ ﴿١٠٤﴾ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّءْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿١٠٦﴾ وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾ وَتَرَكَآ عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠٨﴾ سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾ إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا

الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾ وَشَرَّهٖ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾ وَبَارَكْنَا
عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾

83. Dintre cei care i-au urmat calea era si Ibrahim, 84. cand a venit la Domnul sau cu o inima curata. 85. El le-a spus tatalui si neamului sau: „Ce adorati? 86. Oare cautati, prin minciuna, divinitati in afara de Allah? 87. Ce credeti, atunci, despre Domnul lumilor?” 88. A aruncat o privire spre stele 89. si a spus: „Eu sunt bolnav”. 90. Ei i-au intors spatele si au plecat. 91. Atunci s-a strecurat spre divinitatile lor si a spus: „Nu mancati? 92. Ce aveti de nu vorbiti?” 93. Apoi s-a repezit asupra lor, lovindu-le cu dreapta. 94. Ei au venit in graba spre el. 95. El a spus: „Adorati ceea ce ciopliti voi insiva, 96. in vreme ce Allah v-a creat pe voi si ceea ce faceti?” 97. Ei au spus: „Ridicati pentru el o constructie si aruncati-l in focul aprins!” 98. Au voit sa unelteasca impotriva lui, dar Noi i-am facut pe ei cei mai de jos. 99. El a spus: „Eu plec spre Domnul meu; El ma va calauzi. 100. Doamne! Daruieste-mi un fiu dintre cei drepti!” 101. I-am dat vestea buna a unui baiat bland. 102. Cand acesta a ajuns sa poata lucra alaturi de el, i-a spus: „O, fiul meu! Eu vad in vis ca te injunghii. Priveste, asadar, ce parere ai?” El a raspuns: „O, tatal meu! Fa ceea ce ti se porunceste. Ma vei gasi, daca vointe Allah, dintre cei rabdatori”. 103. Cand amandoi s-au supus si l-a asezat cu fruntea la pamant, 104. l-am chemat: „O, Ibrahim! 105. Ai implinit visul!” Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac binele. 106. Aceasta a fost, cu adevarat, incercarea vadita. 107. L-am rascumparat cu o jertfa mareata 108. si i-am lasat printre cei de mai tarziu o pomenire: 109. „Pace asupra lui Ibrahim!” 110. Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac binele. 111. El era dintre robii Nostri credinciosi. 112. I-am dat vestea buna a lui Ishaq, un Profet dintre cei drepti. 113. L-am binecuvantat pe el si pe Ishaq. Printre urmasii lor sunt unii care fac binele si altii care sunt in mod vadit nedrepti fata de ei insisi.

Adica dintre cei care i-au urmat lui Nuh, pacea fie asupra lui, si dintre cei aflati pe calea lui in profetie, in transmiterea mesajului, in chemarea fapturilor la Allah si in primirea raspunsului la rugaminte era Ibrahim al-Khalil, pacea fie asupra lui. „Cand a venit la Domnul sau cu o inima curata”, ferita de asocierea altora cu Allah, de indoilei si de poftele care impiedica intelegerea adevarului si implinirea lui. Cand inima robului este curata, el este ferit de orice rau si dobandeste tot binele.

Curatia inimii sale se arata si in faptul ca nu-i insela pe oameni, nu-i invidia si se ferea de celelalte purtari rele. De aceea le-a dat oamenilor un sfat sincer in privinta lui Allah, incepand cu tatal si cu neamul sau. A spus: „El le-a spus tatalui si neamului sau: Ce adorati?” Aceasta intrebare are inteles de mustrare si

de aducere a unei dovezi hotaratoare impotriva lor. „Oare cautati, prin minciuna, divinitati in afara de Allah?”, adica adorati in afara [lui Allah], in chip mincinos, divinitati care nu sunt divinitati si care nu sunt vrednice de adorare?! „Ce credeti, atunci, despre Domnul lumilor?”, ca va face cu voi, de vreme ce ati adorat pe altcineva alaturi de El?! Aceasta ii infricoaseaza cu rasplata prin pedeapsa pentru staruinta lor in asocierea altora cu Allah. Si ce lipsa de desavarsire I-ati atribuit Domnului lumilor, incat I-ati pus rivali si asociati?!

Ibrahim, pacea fie asupra lui, a voit sa le sfarame idolii si sa gaseasca prilejul de a o face. A profitat de un moment al nebagarii lor de seama, cand au mers la una dintre sarbatorile lor. A iesit impreuna cu ei, apoi „a aruncat o privire spre stele si a spus: Eu sunt bolnav”.⁴⁸ In hadithul autentic se spune: „Ibrahim, pacea fie asupra lui, nu a mintit decat de trei ori: cand a spus: Eu sunt bolnav; cand a spus: Ba acesta, cel mai mare dintre ei, a facut-o; si cand a spus despre sotia sa: Ea este sora mea”.⁴⁹ Scopul era sa ramana in urma lor, ca sa-si poata duce la capat planul impotriva divinitatilor lor.

De aceea „ei i-au intors spatele si au plecat”. Cand a gasit prilejul, „s-a strecurat spre divinitatile lor”, adica s-a grabit spre ele, pe ascuns si cu dibacie, „si a spus”, batjocorindu-le: „Nu mancati? Ce aveti de nu vorbiti?” Adica: cum s-ar cuveni sa fie adorate, cand sunt mai lipsite de insusiri decat animalele care mananca si scot sunete?! Acestea sunt lucruri neinsufletite, care nici nu mananca, nici nu vorbesc! „Apoi s-a repezit asupra lor, lovindu-le cu dreapta”, adica a inceput sa le loveasca din toata puterea si cu toata vigoarea, pana le-a facut bucati, in afara celui mai mare dintre ele, poate ca se vor intoarce la el.

„Ei au venit in graba spre el”, adica alergand si zorindu-se, voind sa-l pedepseasca, dupa ce cercetasera cele intamplate si spusesera: „Cine a facut aceasta divinitatilor noastre? El este, fara indoiala, dintre cei nedrepti”. Li se spusese: „Am auzit un tanar pomenindu-le; i se spune Ibrahim”, si spunand: „Pe Allah! Voi unelti impotriva idolilor vostri dupa ce veti pleca si veti intoarce spatele”. L-au muștrat si l-au invinuit, iar el a spus: „Ba acesta, cel mai mare dintre ei, a facut-o. Intrebati-i, daca pot vorbi! Atunci s-au intors catre ei insisi si au spus: Voi sunteti cei nedrepti. Apoi au cazut iarasi in incapatanarea lor: Tu stii ca acestia nu vorbesc. El a spus: Adorati, asadar, in afara lui Allah, ceea ce nu va poate fi de niciun folos si nici nu va poate vatama cu nimic?...” - versetul. Aici „el a spus: Adorati ceea ce ciopliti voi insiva”, adica ceea ce ciopliti cu

⁴⁸ Nota editiei engleze arata ca vorbele „Eu sunt bolnav” pot desemna boala trupeasca sau suferinta pricinuita de necredinta si idolatria neamului sau. Ea le explica drept o exprimare cu doua intelesuri, prin care ascultatorii puteau intelege altceva decat intentia vorbitorului.

⁴⁹ Al-Bukhari, Sahih, nr. 3358, si Muslim, Sahih, nr. 2371, din relatarea lui Abu Hurayrah, Allah sa fie multumit de el.

mainile voastre si fauriti? Cum puteti sa le adorati, cand voi sunteti cei care le-ati facut, si sa parasiti inchinarea sincera numai catre Allah, Cel care „v-a creat pe voi si ceea ce faceti”?!

„Ei au spus: Ridicati pentru el o constructie”, adica una inalta, ridicata, si aprindeti focul in ea, „si aruncati-l in focul aprins”, drept pedeapsa pentru ca le sfaramase divinitatile. „Au voit sa unelteasca impotriva lui”, ca sa-l omoare in cel mai cumplit fel, „dar Noi i-am facut pe ei cei mai de jos”. Allah a intors uneltirea lor impotriva lor si a facut focul racoros si sigur pentru Ibrahim.

Dupa ce ei au facut aceasta impotriva lui, iar el a adus dovada impotriva lor si nu le-a mai lasat nicio scuza, „el a spus: Eu plec spre Domnul meu”, adica plec in pribegie pentru El, indreptandu-ma spre pamantul binecuvantat, pamantul ash-Sham. „El ma va calauzi”: imi va arata ceea ce este bun pentru mine in treburile religiei si ale vietii mele lumesti. Intr-un alt verset a spus: „Ma indepartez de voi si de ceea ce chemati in afara lui Allah si Il chem pe Domnul meu; nadajduiesc ca nu voi fi nefericit chemandu-L pe Domnul meu”.

„Doamne! Daruieste-mi” un fiu care sa fie „dintre cei drepti”. Aceasta s-a petrecut atunci cand si-a pierdut nadejdea in neamul sau si nu a mai vazut niciun bine in ei. L-a rugat pe Allah sa-i daruiasca un baiat drept, prin care Allah sa-i aduca folos in timpul vietii si dupa moartea sa.

Allah i-a raspuns si a spus: „I-am dat vestea buna a unui baiat bland”. Acesta este, fara indoiala, Ismail, pacea fie asupra lui, fiindca dupa aceasta a amintit vestea buna despre Ishaq. De asemenea, Allah Preainaltul a spus, cand a dat vestea buna despre Ishaq: „I-am dat vestea buna despre Ishaq, iar dupa Ishaq, despre Yaqub”. Aceasta arata ca Ishaq nu era cel care urma sa fie injunghiat. Allah l-a descris pe Ismail, pacea fie asupra lui, prin blandete, care cuprinde rabdarea, purtarea frumoasa, inima larga si iertarea celui care a gresit.

„Cand acesta a ajuns sa poata lucra alaturi de el”, adica a ajuns la varsta la care putea lucra impreuna cu el, o varsta la care, de obicei, copilul ii este cat se poate de drag tatalui sau: greutatea ingrijirii lui a trecut, iar folosul sau a inceput sa se arate. Ibrahim, pacea fie asupra lui, i-a spus: „Eu vad in vis ca te injunghii”, adica am vazut in somn, in vis, ca Allah imi porunceste sa te injunghii, iar visele Profetilor sunt revelatie. „Priveste, asadar, ce parere ai?”, fiindca porunca lui Allah Preainaltul trebuie implinita. Ismail a raspuns cu rabdare, cautand rasplata, dorind multumirea Domnului sau si aratandu-se bun fata de tatal sau: „O, tatal meu! Fa ceea ce ti se porunceste”, adica implineste ceea ce ti-a poruncit Allah. „Ma vei gasi, daca vointe Allah, dintre cei rabdatori”. L-a instiintat pe tatal sau ca si-a pregatit sufletul pentru rabdare si a legat aceasta de voia lui Allah Preainaltul, fiindca nimic nu se petrece fara voia lui Allah.

„Cand amandoi s-au supus”, adica Ibrahim si fiul sau Ismail: Ibrahim era hotarat sa-si omoare fiul, rodul inimii sale, ascultand porunca Domnului sau si temandu-se de pedeapsa Lui, iar fiul isi pregatise sufletul pentru rabdare si socotea usoara incercarea, pentru a asculta de Domnul sau si a-l multumi pe tatal sau. „Si l-a asezat cu fruntea la pamant”, adica Ibrahim l-a culcat pe Ismail pe o parte a fruntii, pentru a-l injunghia, punandu-l cu fata in jos, ca sa nu-i priveasca fata in clipa injunghierii.

„L-am chemat”, in acea stare tulburatoare si in fata acelui lucru uimitor: „O, Ibrahim! Ai implinit visul!”, adica ai facut ceea ce ti s-a poruncit. Ti-ai pregatit sufletul pentru aceasta si ai facut toate cele necesare; nu a mai ramas decat sa treci cutitul peste gatul lui. „Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac binele” in adorarea Noastra, punand multumirea Noastra inaintea poftelor sufletelor lor.

„Aceasta”, cu care l-am incercat pe Ibrahim, pacea fie asupra lui, „a fost, cu adevarat, incercarea vadita”, adica limpede, prin care s-au aratat curatia lui Ibrahim si desavarsirea iubirii sale pentru Domnul sau si a prieteniei sale apropiate cu El. Cand Allah i l-a daruit lui Ibrahim pe Ismail, binecuvantarea si pacea fie asupra lui, el l-a iubit foarte mult, desi era prietenul apropiat al Celui Milostiv. Prietenia apropiata, al-khullah, este cea mai inalta forma a iubirii, o treapta care nu ingaduie impartirea ei si care cere ca toate partile inimii sa fie legate de Cel iubit. Cand o parte a inimii lui s-a legat de fiul sau Ismail, Allah Preainaltul a voit sa-i curateasca iubirea si sa-i incerce prietenia apropiata. I-a poruncit sa-l injunghie pe acela a carui iubire ajunsese sa stea alaturi de iubirea Domnului sau. Cand Ibrahim a pus iubirea lui Allah pe primul loc, I-a dat intaietate fata de dorinta sa si s-a hotarat sa-si injunghie fiul, ceea ce concura cu aceasta iubire a disparut din inima; injunghierea nu mai avea niciun folos. De aceea a spus: „Aceasta a fost, cu adevarat, incercarea vadita”.

„L-am rascumparat cu o jertfa mareata”, adica in locul lui a fost un animal mare de jertfa dintre oi, pe care Ibrahim l-a injunghiat. Jertfa a fost mareata fiindca a fost rascumpararea lui Ismail, fiindca a fost dintre actele insemnate de adorare si fiindca a devenit o ofranda si o randuiala de urmat pana in Ziua Invierii.

„I-am lasat printre cei de mai tarziu o pomenire: Pace asupra lui Ibrahim!”, adica am facut sa dainuiasca pentru el o lauda adevarata printre cei de mai tarziu, asa cum a fost si printre cei dintai. In orice vreme de dupa Ibrahim, pacea fie asupra lui, el este iubit, cinstit si laudat. „Pace asupra lui Ibrahim!” este un salut pentru el, asemenea cuvintelor Sale: „Spune: Lauda lui Allah si pace asupra robilor Sai pe care i-a ales”.

„Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac binele” in adorarea lui Allah si in felul in care se poarta cu fapturile Sale: indepartam de la ei greutatile si le

daruim un sfarsit bun si o lauda frumoasa. „El era dintre robii Nostri credinciosi”, care cred in ceea ce Allah le-a poruncit sa creada si pe care credinta i-a dus pana la treapta certitudinii. Asa a spus Preainaltul: „Astfel i-am aratat lui Ibrahim imparatia cerurilor si a pamantului, ca sa fie dintre cei care au certitudine”.

„I-am dat vestea buna a lui Ishaq, un Profet dintre cei drepti”. Aceasta este a doua veste buna, cea despre Ishaq, dupa care avea sa vina Yaqub. A fost vestita venirea lui pe lume, dainuirea lui, existenta urmasilor sai si faptul ca va fi un Profet dintre cei drepti. Sunt, asadar, mai multe vesti bune.

„L-am binecuvantat pe el si pe Ishaq”, adica am pogorat asupra lor binecuvantarea, care inseamna crestere si sporire in stiinta lor, in faptele lor si in urmasii lor. Allah a raspandit din urmasii lor trei neamuri mari: neamul arabilor, dintre urmasii lui Ismail, si neamul fiilor lui Israel si neamul bizantinilor (ar-Rum), dintre urmasii lui Ishaq. „Printre urmasii lor sunt unii care fac binele si altii care sunt in mod vadit nedrepti fata de ei insisi”, adica printre ei sunt drepti si rai, oameni echitabili si oameni nedrepti, a caror nedreptate s-a aratat prin necredinta si prin asocierea altora cu Allah. Poate ca aceasta formulare inlatura o intelegere gresita: cand a spus „l-am binecuvantat pe el si pe Ishaq”, aceasta implica binecuvantarea urmasilor lor, iar deplinatatea binecuvantarii ar putea lasa sa se inteleaga ca toti urmasii fac binele. De aceea Allah Preainaltul a vestit ca printre ei sunt atat unii care fac binele, cat si unii nedrepti. Allah stie cel mai bine.

Versetele 114 la 122

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١١٤﴾ وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاكْنُؤُوا لَهُمُ الْغُلَبِينَ ﴿١١٦﴾ وَءَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿١١٩﴾ سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾ إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾

114. Noi le-am daruit harul Nostru lui Musa si lui Harun. 115. I-am salvat pe ei si pe neamul lor din marea stramtorare 116. si i-am ajutat, iar ei au fost biruitorii. 117. Le-am daruit Cartea cea limpede 118. si i-am calauzit pe calea cea dreapta. 119. Le-am lasat printre cei de mai tarziu o pomenire: 120. „Pace

asupra lui Musa si a lui Harun!” 121. Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac binele. 122. Amandoi erau dintre robii Nostri credinciosi.

Allah Preainaltul aminteste harul Sau fata de cei doi robi si Trimisi ai Sai, Musa si Harun, fiii lui Imran: profetia, misiunea de Trimisi si chemarea la Allah Preainaltul; salvarea lor si a neamului lor de dusmanul lor, Faraon; ajutorul daruit impotriva lui, pana cand Allah l-a inecat sub privirile lor; si pogorarea asupra lor a Cartii celei limpezi, adica Tora, care cuprinde judecati, indemnuri si lamurirea fiecarui lucru. Allah i-a calauzit pe calea cea dreapta, randuindu-le o religie cu judecati si legiuri drepte, care duc la Allah, si le-a facut bine, daruindu-le putinta de a urma aceasta cale.

„Le-am lasat printre cei de mai tarziu o pomenire: Pace asupra lui Musa si a lui Harun!”, adica a facut sa dainuiasca pentru ei o lauda frumoasa si un salut printre cei de mai tarziu si, cu atat mai mult, printre cei dintai. „Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac binele. Amandoi erau dintre robii Nostri credinciosi”.

Versetele 123 la 132

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾
 أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ
 الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾ فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ
 الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ
 يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

123. Ilyas era dintre Trimisi. 124. El i-a spus neamului sau: „Nu va temeti de Allah? 125. Il chemati pe Ba'l si Il parasiti pe Cel mai bun dintre creatori, 126. pe Allah, Domnul vostru si Domnul stramosilor vostri?” 127. Ei l-au socotit mincinos, iar ei vor fi adusi, negresit, la pedeapsa, 128. in afara robilor alesi ai lui Allah. 129. I-am lasat printre cei de mai tarziu o pomenire: 130. „Pace asupra lui Ilyasin!” 131. Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac binele. 132. El era dintre robii Nostri credinciosi.

Allah Preainaltul il lauda pe robul si Trimisul Sau Ilyas, binecuvantarea si pacea fie asupra lui, pentru profetie, pentru misiunea de Trimis si pentru

chemarea la Allah. El i-a poruncit neamului sau sa aiba teama de Allah si sa-L adore numai pe Allah si i-a oprit sa adore un idol al lor, numit Ba'l, si sa paraseasca adorarea lui Allah, Cel care a creat fapturile, le-a creat in chip frumos, le-a ingrijit in cel mai bun fel si a revarsat asupra lor binecuvantarile vazute si ascunse. Cum sa parasiti adorarea Celui care este astfel pentru a adora un idol care nu poate vatama si nici aduce folos, care nu creeaza si nici nu daruieste cele necesare traiului, ba nici nu mananca si nici nu vorbeste?! Oare aceasta nu este dintre cele mai mari rataciri, nechibzuite si abateri?! „Ei l-au socotit mincinos” in privinta celor la care i-a chemat si nu i s-au supus. Allah a spus, amenintandu-i: „Ei vor fi adusi, negresit”, adica la pedeapsa, in Ziua Invierii. Nu a amintit pentru ei o pedeapsa in aceasta lume.

„In afara robilor alesi ai lui Allah”, adica aceia pe care Allah i-a ales si carora le-a facut bine, daruindu-le putinta de a-l urma pe Profetul lor. Ei nu vor fi adusi la pedeapsa, ci vor avea de la Allah o rasplata imbelsugata. „I-am lasat”, adica lui Ilyas, „printre cei de mai tarziu o pomenire”, adica o lauda frumoasa. „Pace asupra lui Ilyasin!”, adica un salut de la Allah si de la robii Sai pentru el. „Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac binele. El era dintre robii Nostri credinciosi”. Allah l-a laudat asa cum i-a laudat pe fratii lui. Binecuvantarile lui Allah si pacea Sa fie asupra lor, a tuturor.

Versetele 133 la 138

وَأَنَّ لُّوطًا لَّمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾ إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾ إِلَّا
عَجُوزًا فِي الْغَدِيرِ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾ وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُونَ
عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِالْأَيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾

133. Lut era dintre Trimisi. **134.** L-am salvat pe el si intreaga lui familie, **135.** in afara unei batrane care a fost dintre cei ramasi in urma. **136.** Apoi i-am nimicit pe ceilalti. **137.** Voi treceti pe langa ei dimineata **138.** si noaptea. Oare nu pricepeti?

Aceasta este o lauda din partea lui Allah Preainaltul pentru robul si Trimisul Sau Lut, pentru profetie, pentru misiunea de Trimis, pentru chemarea neamului sau la Allah si pentru oprirea lor de la asocierea altora cu Allah si de la savarsirea faptei rusinoase. Cand ei nu s-au oprit, Allah l-a salvat pe el si intreaga lui familie: au plecat in timpul noptii si au scapat, „in afara unei batrane care a fost dintre cei ramasi in urma”, adica dintre cei ramasi si pedepsiti. Ea era sotia lui Lut si nu urma religia lui. „Apoi i-am nimicit pe ceilalti”, rasturnandu-le locuintele asupra lor, facand ca partea lor de sus sa

ajunga jos si plouand asupra lor pietre din lut ars, randuite unele dupa altele, pana cand au ramas fara viata si fara miscare.

„Voi treceti pe langa ei”, adica pe langa locuintele neamului lui Lut, „dimineata si noaptea”, adica in aceste vremuri treceti adesea pe langa ele si va intoarceti acolo, astfel incat nu este loc de indoiala sau de neincredere. „Oare nu pricepeti” semnele si invatamintele si nu va opriti de la ceea ce aduce pieirea?!

Versetele 139 la 148

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾
 فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ
 مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾ فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبَثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى
 يَوْمٍ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾ * فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ
 شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾
 فَآمَنُوا فَنَعَّمْنَا عَلَيْهِ إِلَى حِينٍ ﴿١٤٨﴾

139. Yunus era dintre Trimisi. 140. El a fugit la corabia incarcata, 141. apoi a tras la sorti si a fost dintre cei care au pierdut. 142. Pestele l-a inghitit, iar el era vrednic de mustrare. 143. Daca nu ar fi fost dintre cei care Il preamaresc pe Allah, 144. ar fi ramas in pantecele lui pana in Ziua in care vor fi inviati. 145. L-am aruncat pe un pamant pustiu, bolnav fiind, 146. si am facut sa creasca deasupra lui o planta de dovleac. 147. L-am trimis la o suta de mii de oameni sau chiar mai multi. 148. Ei au crezut, iar Noi i-am lasat sa se bucure de viata pana la o vreme.

Aceasta este o lauda din partea lui Allah Preainaltul pentru robul si Trimisul Sau Yunus ibn Matta, asa cum i-a laudat pe fratii lui dintre Trimisi pentru profetie, pentru misiunea de Trimisi si pentru chemarea la Allah.

Allah Preainaltul a amintit ca l-a pedepsit cu o pedeapsa in aceasta lume, din care l-a salvat datorita credintei si faptelor sale drepte. A spus: „El a fugit”, adica a plecat de la Domnul sau, maniat pe El, socotind ca El nu-l va stramtora si nu-l va inchide in pantecele pestelui. Allah nu a amintit nici lucrul din pricina caruia s-a maniat, nici pacatul pe care l-a savarsit, fiindca nu avem folos din pomenirea lor. Ne este de folos numai ceea ce a amintit: ca el a pacatuit, iar Allah l-a pedepsit, cu toate ca era dintre nobilii Trimisi; ca dupa aceasta l-a

salvat, a indepartat de la el mustrarea si i-a randuit ceea ce era spre binele lui. Cand a fugit, s-a refugiat „la corabia incarcata” cu calatori si lucruri.

Cand a urcat impreuna cu ceilalti, iar corabia era plina, aceasta a devenit prea grea si au avut nevoie sa arunce peste bord cativa dintre calatori. Se pare ca nu au gasit pe nimeni care sa aiba intaietate fata de ceilalti in aceasta privinta, asa ca au tras la sorti, pentru ca cel care pierdea sa fie aruncat in mare. Aceasta a fost o dovada de dreptate din partea oamenilor corabiei. Cand Allah voieste un lucru, ii pregateste mijloacele. Cand au tras la sorti, sortul a cazut asupra lui Yunus, „si a fost dintre cei care au pierdut”, adica dintre cei invinsi, astfel incat a fost aruncat in mare.

„Pestele l-a inghitit, iar el era”, in clipa cand l-a inghitit, „vrednic de mustrare”, adica savarsise o fapta pentru care era mustrat: faptul ca se maniasa pe Domnul sau.

„Daca nu ar fi fost dintre cei care Il preamaresc pe Allah”, adica inainte de aceasta, prin multa adorare a Domnului sau, prin preamarirea si laudarea Lui, precum si in pantecele pestelui, cand a spus: „Nu exista nicio divinitate vrednica de adorare in afara de Tine! Slava Tie! Eu am fost dintre cei nedrepti”, „ar fi ramas in pantecele lui pana in Ziua in care vor fi inviati”, adica acesta i-ar fi fost mormantul. Insa, datorita preamaririi lui Allah si adorarii Lui, Allah Preainaltul l-a salvat. Tot astfel ii salveaza Allah pe credinciosi cand cad in necazuri.

„L-am aruncat pe un pamant pustiu”, facand ca pestele sa-l arunce din pantecele sau pe un pamant gol, lipsit de orice om, ba poate chiar lipsit de copaci si de umbra. „Bolnav fiind”, adica era bolnav si slabit din pricina inchiderii sale in pantecele pestelui, pana cand ajunsese asemenea unui pui abia iesit din ou.

„Si am facut sa creasca deasupra lui o planta de dovleac”, care l-a acoperit cu umbra ei deasa, fiindca umbra ei este racoroasa, iar mustele nu se aseaza pe ea. Aceasta face parte din grija plina de blandete si din bunatatea pe care i le-a aratat Allah.

Apoi i-a aratat o alta bunatate si i-a daruit un har mare: l-a trimis „la o suta de mii” de oameni „sau chiar mai multi” decat atat. Intelesul este ca, daca nu erau mai multi, nu erau nici mai putini. I-a chemat la Allah Preainaltul, „iar ei au crezut”, astfel incat rasplata faptelor lor a fost trecuta si in balanta lui, fiindca el fusese cel care ii chemase. „Iar Noi i-am lasat sa se bucure de viata pana la o vreme”, indepartand de la ei pedeapsa dupa ce cauzele ei se adunaseră. Allah Preainaltul a spus: „De ce nu a fost o cetate care sa creada si careia credinta sa sa-i fie de folos, in afara neamului lui Yunus? Cand au crezut,

am indepartat de la ei pedeapsa rusinii in viata lumeasca si i-am lasat sa se bucure de viata pana la o vreme”.

Versetele 149 la 157

فَاسْتَفْتِهِمُ الرَّبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾ أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ أَصْطَفَى الْبَنَاتُ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾ فَاتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾

149. Intreaba-i: „Oare Domnului tau li sunt fiicele, iar lor fiii? 150. Sau Noi i-am creat pe ingeri de parte femeiasca, iar ei au fost martori?” 151. Iata ca, din minciuna lor, ei spun: 152. „Allah a zamislit”, dar ei sunt, fara indoiala, mincinosi. 153. Oare a ales El fiicele in locul fiilor? 154. Ce aveti? Cum judecati? 155. Oare nu luati aminte? 156. Sau aveti o dovada limpede? 157. Aduceti, asadar, Cartea voastra, daca spuneti adevarul!

Allah Preainaltul ii spune Profetului Sau, binecuvantarile lui Allah si pacea fie asupra lui: „Intreaba-i”, adica intreaba-i pe cei care Li asociaza altceva lui Allah, care i-au adorat pe ingeri si au pretins ca acestia sunt fiicele lui Allah.⁵⁰ Ei au unit astfel asocierea altora cu Allah cu descrierea Lui prin ceea ce nu se cuvine maretiei Sale. „Oare Domnului tau li sunt fiicele, iar lor fiii?”, adica aceasta este o impartire nedreapta si o vorba stramba: pentru ca Li atribuie lui Allah Preainaltul un copil; pentru ca Li atribuie Lui partea pe care o socotesc mai josnica si mai rea dintre cele doua, adica fiicele, pe care nu le doresc pentru ei insisi, asa cum a spus in alt verset: „Ei Li atribuie lui Allah fiice - slava Lui! - iar pentru ei au ceea ce poftesc”; si pentru ca i-au socotit pe ingeri fiicele Lui si au hotarat astfel despre ei.

Aratand minciuna lor, Allah Preainaltul a spus: „Sau Noi i-am creat pe ingeri de parte femeiasca, iar ei au fost martori?” ai creatii lor. Nu este asa: ei nu au fost martori la crearea lor. Aceasta arata ca au spus aceste cuvinte fara stiinta, ba chiar nascocind o minciuna impotriva lui Allah.

De aceea a spus: „Iata ca, din minciuna lor”, adica din minciuna lor vadita, „ei spun: Allah a zamislit, dar ei sunt, fara indoiala, mincinosi. Oare a ales El”,

⁵⁰ Nota editiei engleze ii identifica aici pe paganii din Quraysh, cu trimitere la at-Tabari.

adica a preferat, „ficele in locul fiilor? Ce aveti? Cum judecati?” cu aceasta judecata nedreapta. „Oare nu luati aminte?” si nu recunoasteti ca aceasta vorba este falsa si nedreapta?! Daca ati lua aminte, nu ati spune asa ceva. „Sau aveti o dovada limpede?”, adica o dovada vadita pentru vorba voastra, dintr-o Carte sau de la un Trimis. Nimic din toate acestea nu exista. De aceea a spus: „Aduceti, asadar, Cartea voastra, daca spuneti adevarul!” Cel care spune ceva fara sa aduca pentru aceasta o dovada din Legea revelata fie este un mincinos cu buna stiinta, fie vorbește despre Allah fara stiinta.

Versetele 158 la 160

ج
وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾
سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾

158. Ei au pus intre El si jinni o legatura de rudenie, desi jinnii stiu ca vor fi adusi inaintea Lui. 159. Slava lui Allah, Cel mai presus de ceea ce Li atribuie ei, 160. in afara robilor alesi ai lui Allah.

Adica acesti oameni care Li asociaza pe altii lui Allah au pus intre Allah si jinni o legatura de rudenie, pretinzand ca ingerii sunt ficele lui Allah si ca mamele lor sunt cele mai alese dintre jinni. Dar jinnii stiu ca vor fi adusi inaintea lui Allah, ca El sa le dea rasplata cuvenita. Ei sunt robi umili; iar daca intre ei si El ar fi o legatura de rudenie, nu ar fi astfel.

„Slava lui Allah!”, Stapanul maret, desavarsit si Bland, mai presus de ceea ce-I atribuie politeistii si de orice descriere izvorata din necredinta si asocierea lor. „In afara robilor alesi ai lui Allah”: El nu S-a declarat mai presus de descrierea pe care I-o dau robii Sai sinceri, fiindca ei nu-L descriu decat prin ceea ce se potriveste Maretiei Sale; de aceea ei sunt sinceri.

Versetele 161 la 163

فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ﴿١٦٢﴾ إِلَّا مَنْ هُوَ
صَالٍ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾

161. Voi si cei pe care ii adorati 162. nu puteti ademeni pe nimeni impotriva Lui, 163. in afara de cel care va arde in Iad.

Adica voi, politeistilor, si cei pe care ii adorati impreuna cu Allah nu puteti ispiti si rataci pe nimeni, in afara de acela despre care Allah a hotarat ca este

dintre oamenii Iadului; astfel, hotararea divina se implineste asupra lui. Scopul acestor cuvinte este sa arate neputinta lor si neputinta celor pe care ii adora de a rataci pe cineva, precum si desavarsirea Puterii lui Allah Preainaltul. Cu alte cuvinte: sa nu nadajduiti ca-i veti rataci pe robii sinceri ai lui Allah si pe oastea Lui izbavita.

Versetele 164 la 166

وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ ﴿١٦٥﴾ وَإِنَّا
لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾

164. Nu este niciunul dintre noi care sa nu aiba un loc cunoscut. **165.** Noi suntem cei care stau aliniati **166.** si noi suntem cei care-L preamaresc.

Aceasta arata nevinovatia ingerilor, pacea fie asupra lor, fata de ceea ce spun despre ei politeistii si faptul ca ei sunt robi ai lui Allah, care nu-I nesocotesc porunca nici macar o clipa. Nu este niciunul dintre ei care sa nu aiba un loc si o insarcinare pe care Allah i-a poruncit sa o indeplineasca; el nu trece dincolo de ea si nu o depaseste, iar ei nu au nicio putere de hotarare prin ei insisi.

„Noi suntem cei care stau aliniati” in ascultarea si slujirea lui Allah. „Si noi suntem cei care-L preamaresc”, adica Il preamaresc pe Allah, declarandu-L mai presus de tot ceea ce nu I se cuvine. Cu toate acestea, cum s-ar putea ca ei sa fie potriviti pentru a fi parteneri ai lui Allah? Allah Preainaltul este mai presus de asa ceva!

Versetele 167 la 182

وَإِن كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾ لَوْ أَنَّ عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾ لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾ فَكَفَرُوا بِهِ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾ وَإِن جُنَدُنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾ وَأَبْصَرَهُمْ فَسَوْفَ يَبْصُرُونَ ﴿١٧٥﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ

حِينَ ﴿١٧٨﴾ وَأَبْصُرْ فَسَوْفَ يَبْصُرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

167. Ei obisnuiau sa spuna: 168. „Daca am fi avut si noi o pomenire de la cei dintai, 169. am fi fost, negresit, robii sinceri ai lui Allah”. 170. Insa au tagaduit-o, iar curand vor afla. 171. Cuvantul Nostru a fost dat mai inainte robilor Nostri, Trimisii: 172. ei vor fi, negresit, ajutati, 173. iar oastea Noastra va fi biruitoare. 174. Intoarce-te de la ei pana la o vreme 175. si priveste-i, caci si ei vor vedea. 176. Oare cauta sa grabeasca pedeapsa Noastra? 177. Cand aceasta va cobori in mijlocul lor, rea va fi dimineata celor preveniti! 178. Intoarce-te de la ei pana la o vreme 179. si priveste, caci si ei vor vedea. 180. Slava Domnului tau, Domnul Puterii, mai presus de ceea ce-I atribuie ei! 181. Pace asupra Trimisilor 182. si lauda lui Allah, Domnul lumilor!

Allah Preainaltul vesteste ca acesti politeisti isi aratau dorinta si spuneau: daca ne-ar fi venit o pomenire si carti asa cum le-au venit celor dintai, ne-am fi inchinat cu sinceritate lui Allah; am fi fost cu adevarat dintre robii Sai sinceri. Insa minteau in aceasta pretentie, caci le-a venit cea mai aleasa dintre Carti, dar au tagaduit-o. Astfel s-a stiut ca ei erau razvratiti fata de adevar. „Iar curand vor afla”, atunci cand va cobori asupra lor pedeapsa.

Sa nu creada nici ca vor birui in aceasta lume. Cuvantul lui Allah, care nu poate fi respins si caruia nimeni nu i se poate impotrivi, a fost dat mai inainte robilor Sai, Trimisii, si oastei Sale izbavite: ei vor fi cei ajutati si vor birui asupra celorlalti printr-o biruinta puternica de la Domnul lor, care le va ingadui sa statorniceasca religia. Aceasta este o veste mare pentru cel care merita sa fie descris drept ostas al lui Allah: starea lui este dreapta, iar el lupta cu cel impotriva caruia i s-a poruncit sa lupte; el va fi ajutat si biruitor.

Apoi Allah i-a poruncit Trimisului Sau sa se intoarca de la cei care se incapatanau si nu primeau adevarul, fiindca nu mai ramasese decat asteptarea pedepsei care urma sa coboare asupra lor. „Si priveste-i, caci si ei vor vedea” asupra cui va cobori chinul, caci el va veni peste ei. „Cand aceasta va cobori in mijlocul lor”, adica atunci cand va cobori asupra lor si aproape de ei, „rea va fi dimineata celor preveniti”, fiindca va fi dimineata raului, a pedepsei si a nimicirii. Apoi a repetat porunca de a se intoarce de la ei si i-a amenintat din nou cu venirea pedepsei.

Intrucat in aceasta sura au fost amintite multe dintre vorbele lor urate si descrierile nevrednice pe care I le atribuiau, Allah S-a declarat mai presus de

ele, spunand: „Slava Domnului tau”, adica El este mai presus si curat, „Domnul Puterii”, Cel care a supus toate lucrurile si este mai presus de orice rau pe care I-l atribuie. „Pace asupra Trimisilor”, fiindca ei sunt feriti de pacate si lipsuri si sunt drepti in descrierea pe care I-o dau Celui care a creat pamantul si cerurile.

„Si lauda lui Allah, Domnul lumilor!” Cuvantul „lauda” este insotit de articolul hotarat, ca sa cuprinda toate felurile de lauda datorate Lui pentru insusirile Sale desavarsite si marete, pentru faptele prin care ingrijeste si carmuieste toate lumile, revarsand asupra fapturilor Sale toate binefacerile, departand de ele toate relele si conducandu-le in toate miscarile si starile lor. El este Cel curat de orice lipsa, laudat pentru orice desavarsire, iubit si preamarit. Trimisii Sai sunt feriti si binecuvantati cu pace; cel care ii urmeaza are parte de pace in aceasta lume si in cea de Apoi, iar vrajmasii lor au parte de pieire si nimicire in ambele lumi.

S-a incheiat tafsirul Surei as-Saffat. Allah sa trimita binecuvantare si pace asupra lui Muhammad. Lauda lui Allah, prin a Carui binefacere se implinesc faptele bune.

Sura Sad

VERSETELE 1 LA 88

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 11

ج
ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾
كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَلَاتٍ حِينَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾ وَعَجَبُوا أَنْ
جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾ أَجَعَلَ
الْأَلَهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنْ هَذَا إِلَّا لَشَيْءٌ عَجَابٌ ﴿٥﴾ وَأَنْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ
أَمْشُوا وَأَصْبِرُوا عَلَىٰ آلِهَتِكُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي
الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ إِنْ هَذَا إِلَّا اخْتِلَاقٌ ﴿٧﴾ أُنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ
فِي شَكٍّ مِّنْ ذِكْرِي بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا عَذَابٌ ﴿٨﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ
رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ﴿٩﴾ أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ﴿١٠﴾ جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ ﴿١١﴾

1. Sad. Pe Coranul cel plin de pomenire! 2. Insa cei care tagaduiesc sunt cuprinsi de mandrie si impotrivire. 3. Cate generatii nu am nimicuit Noi inaintea lor! Ei au strigat atunci, insa nu mai era vreme de scapare. 4. Se mira ca le-a venit un prevenitor dintre ei, iar necredinciosii spun: „Acesta este un vrajitor mincinos! 5. Oare a facut din toate divinitatile o singura Divinitate? Acesta este, cu adevarat, un lucru uimitor!” 6. Capetenile lor au plecat, spunand: „Mergeti si ramaneti statornici fata de divinitatile voastre! Acesta este, fara indoiala, un lucru urmarit. 7. Nu am auzit asa ceva in religia din urma; aceasta nu este decat o nascocire. 8. Oare lui i-a fost coborata Pomenirea dintre noi?” Dimpotriva, ei sunt in indoiala cu privire la

Pomenirea Mea, fiindca inca nu au gustat pedeapsa Mea. 9. Oare au ei vistieriile Indurarii Domnului tau, Atotputernicul, Daruitorul? 10. Sau le apartine stapanirea cerurilor, a pamantului si a ceea ce este intre ele? Atunci sa urce pe cai! 11. Ei nu sunt decat o oaste dintre cele coalizate, care va fi infranta acolo.

Aceasta este o lamurire de la Allah Preainaltul despre starea Coranului si despre starea celor care il tagaduiesc fata de el si fata de cel care l-a adus. „Sad. Pe Coranul cel plin de pomenire!”, adica inzestrat cu o insemnatate mareata si cu o cinste deosebita, care le aminteste robilor tot ceea ce au nevoie sa cunoasca despre Numele, Insusirile si Faptele lui Allah, despre randuielile Legii, despre inviere si rasplatirea faptelor. El le aminteste temeiurile si ramurile religiei lor.

Aici nu este nevoie sa fie formulata separat afirmatia intarita prin jurament, fiindca obiectul juramentului si ceea ce se afirma prin el sunt unul si acelasi: acest Coran descris prin insusirea mareata amintita. Daca acesta este felul Coranului, atunci nevoia robilor de el este mai mare decat orice alta nevoie. Ei au datoria sa-l primeasca prin credinta, sa-l socoteasca adevarat si sa caute in el ceea ce le aduce aminte. Allah il calauzeste la aceasta pe cine vointe.

Cei care nu cred in el si in Cel care l-a coborat sunt „cuprinsi de mandrie si impotrivire”, adica de mandrie, refuz si trufie fata de credinta, precum si de impotrivire in respingerea lui, in vrajmasia fata de el si in atacarea celui care l-a adus. De aceea Allah i-a prevenit amintindu-le nimicirea generatiilor trecute care i-au socotit mincinosi pe Trimisi. Cand le-a venit nimicirea, au strigat si au cerut ajutor, nadajduind sa indeparteze pedeapsa, „insa nu mai era vreme de scapare” din lucrul in care cazusera. Acestia sa se fereasca sa staruie in mandrie si impotrivire, ca sa nu-i loveasca ceea ce i-a lovit pe cei de dinaintea lor.

„Se mira ca le-a venit un prevenitor dintre ei.” Acesti tagaduitori s-au mirat de un lucru de care nu trebuia sa se mire: ca le-a venit un prevenitor dintre ei, ca sa poata invata de la el si sa-l cunoasca pe deplin, fiindca era din neamul lor si astfel mandria tribala nu i-ar fi impiedicat sa-l urmeze. Aceasta cerea multumire fata de el si supunere deplina. Insa ei au rasturnat lucrurile si s-au mirat cu o mirare de tagaduire, spunand din necredinta si nedreptatea lor: „Acesta este un vrajitor mincinos!”

Greseala pe care i-o atribuiam era ca „a facut din toate divinitatile o singura Divinitate”, adica: cum ne poate opri sa luam asociati si rivali si cum ne poate porunci sa ne inchinam numai lui Allah? „Acesta”, adica lucrul cu care a venit, „este, cu adevarat, un lucru uimitor”, pentru ca, in inchipuirea lor, era stricat si fals.

„Capeteniiile lor au plecat”⁵¹, adica cei ale caror cuvinte erau urmate, indemnandu-si neamul sa ramana la politeism: „Mergeti si ramaneti statornici fata de divinitatile voastre”, adica staruiti si luptati cu voi insiva sa rabdati in adorarea lor; sa nu va intoarca nimeni si sa nu va opreasca. „Acesta este, fara indoiala, un lucru urmarit”: interzicerea adorarii lor, adusa de Muhammad, are - pretindeau ei - un scop intentionat si o intentie rea.

Acest pretins argument, lipsit de temei, nu poate fi primit decat de cei nechibzuiti. Cand cineva cheama la ceva, fie adevarat, fie fals, afirmatia lui nu se respinge prin criticarea intentiei, fiindca intentia si fapta lui il privesc pe el. Ea se respinge prin dovezi si argumente care arata falsitatea continutului. Ei pretindeau ca Muhammad ii chema astfel numai ca sa ajunga capetenie peste ei si sa fie respectat si urmat.

„Nu am auzit asa ceva in religia din urma”, adica in vremea cea mai apropiata: nu i-am aflat pe parintii nostri urmand aceasta si nici ei nu i-au aflat pe parintii lor facand-o. Asadar - spuneau ei - urmati religia parintilor vostri, caci ea este adevarul, iar ceea ce a adus Muhammad nu este decat o nascocire si o minciuna inventata. Acesta este un alt pretins argument de acelasi fel: au respins adevarul prin ceva ce nu poate constitui nicidecum dovada, si anume ca se impotrivea caii urmate de parintii lor rataciti. Unde se afla in aceasta o dovada care sa respinga ceea ce a adus Trimisul?

„Oare lui i-a fost coborata Pomenirea dintre noi?”, adica: cu ce ne intrece, incat sa-i fie coborat lui Coranul si nu noua, si sa fie ales dintre noi? Acesta este un alt pretins argument lipsit de dovada. Oare nu tot astfel au fost toti Trimisii, pe care Allah i-a ales pentru mesaj si le-a poruncit sa cheme oamenii la El?

Fiindca niciuna dintre vorbele lor nu putea respinge ceea ce a adus Trimisul, Allah a vestit de unde izvorau: „ei sunt in indoiala cu privire la Pomenirea Mea”. Ei nu aveau cunoastere si nici dovada, ci cazusera in indoiala si erau multumiti cu ea. Cand adevarul limpede a venit la ei, iar ei erau hotarati sa ramana in indoiala, au rostit acele cuvinte pentru a-l respinge, nu fiindca ar fi cercetat adevarul. Cuvintele celui care vorbeste din indoiala si incapatanare nu pot fi primite si nu vatama adevarul cu nimic; el nu are nicio dovada si merita mustrare chiar prin simpla vorbire.

De aceea Allah i-a amenintat: „fiindca inca nu au gustat pedeapsa Mea”. Ei au indraznit sa rosteasca asemenea cuvinte fiindca se bucurau de bunastare in aceasta lume si nimic din pedeapsa lui Allah nu-i lovise. Daca ar fi gustat-o, nu

⁵¹ Nota traducatorului editiei engleze: Versetul se refera la o discutie cu Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, in casa unchiului sau Abu Talib. Capeteniiile Quraysh au plecat sustinand ca el urmarea sa dobandeasca putere asupra lor prin chemarea la Islam si erau hotarate sa nu i se supuna.

ar mai fi indraznit. „Oare au ei vistieriile Indurarii Domnului tau, Atotputernicul, Daruitorul?”, ca sa dea cui vor si sa opreasca de la cine vor, dupa ce au spus: „Oare lui i-a fost coborata Pomenirea dintre noi?” Indurarea lui Allah nu se afla in mainile lor, ca sa impiedice darul Sau sa ajunga la un rob.

„Sau le apartine stapanirea cerurilor, a pamantului si a ceea ce este intre ele”, ca sa poata face ceea ce voiesc? „Atunci sa urce pe cai”, adica pe caile care duc la cer, ca sa intrerupa Indurarea lui Allah catre Trimisul Sau. Cum pot vorbi astfel, cand ei sunt cele mai neputincioase si mai slabe dintre fapturi? Sau scopul lor este sa alcatuiasca aliante si osti care se ajuta la sprijinirea falsului si inlaturarea adevarului? Acesta este, intr-adevar, scopul lor. Insa el nu se va implini: stradania lor este pierduta si ostile lor vor fi infrante. De aceea a spus: „Ei nu sunt decat o oaste dintre cele coalizate, care va fi infranta acolo”.⁵²

Versetele 12 la 15

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ﴿١٢﴾ وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ
وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ ﴿١٣﴾ إِنَّ كُلَّ إِلَّا كَذَبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ
عِقَابِ ﴿١٤﴾ وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ ﴿١٥﴾

12. Inaintea lor au tagaduit neamul lui Nuh, 'Ad si Faraon, stapanul tarusilor, 13. precum si Thamud, neamul lui Lut si oamenii desisului. Acestea au fost taberele coalizate. 14. Fiecare dintre ei i-a socotit mincinosi pe Trimisi, iar pedeapsa Mea s-a implinit. 15. Acestia nu asteapta decat un singur strigat, dupa care nu va mai fi nicio intoarcere.

Allah ii avertizeaza ca va face cu ei ceea ce a facut cu cei de dinainte, care erau mai puternici si aveau osti mai numeroase: neamul lui Nuh, 'Ad - neamul lui Hud -, Faraon, stapanul ostilor numeroase si al puterii uriase, Thamud - neamul lui Salih -, neamul lui Lut si oamenii desisului, adica ai locului plin de pomi si plante, neamul lui Shu'ayb. Acestea au fost taberele coalizate care au adunat toata puterea, numarul si armele lor ca sa respinga adevarul, insa nimic nu le-a folosit.

Fiecare dintre ei i-a socotit mincinosi pe Trimisi, iar pedeapsa lui Allah s-a implinit asupra lor. Prin ce ar fi acestia mai buni si mai curati, ca sa nu-i loveasca ceea ce i-a lovit pe ceilalti? Ei nu asteapta decat „un singur strigat”,

⁵² Nota traducatorului editiei engleze: Vestea infrangerii celor necredinciosi s-a implinit in batalia de la Badr. Nota engleza trimite la tafsirurile lui al-Qurtubi, an-Nasafi, ash-Shawkani, az-Zamakhshari (al-Kashshaf) si Abu as-Su'ud.

dupa care nu mai este revenire: el ii va nimici si ii va starpi, daca staruie in starea lor.

Versetele 16 la 20

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطْنَآ قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾ أَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ
وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾ إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ
يُسَبِّحْنَ بِالْعُشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرَ مُحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾
وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَتَيْنَهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾

16. Ei spun: „Doamne al nostru! Grabeste-ne partea noastra inainte de Ziua Socotelii!” **17.** Rabda ceea ce spun si aminteste-l pe robul Nostru Dawud, cel inzestrat cu putere, care se intorcea mereu la Noi. **18.** Noi am supus muntii sa-L preamareasca impreuna cu el seara si dimineata, **19.** precum si pasarile adunate; toate se intorceau catre El. **20.** I-am intarit stapanirea si i-am dat intelepciunea si judecata hotaratoare.

Acesti necredinciosi, din nestiinta si incapatanare, cereau grabirea pedepsei: „Doamne al nostru! Grabeste-ne partea noastra”, adica partea de pedeapsa hotarata pentru noi in aceasta lume, „inainte de Ziua Socotelii!” Ei staruiau in cererea lor si pretindeau ca semnul adevarului lui Muhammad ar fi sa aduca asupra lor pedeapsa.

Allah i-a spus Trimisului Sau: „Rabda ceea ce spun”, asa cum au rabdat Trimisii de dinaintea ta. Cuvintele lor nu vatama adevarul si nu-ti fac tie niciun rau, ci numai lor insisi. Dupa ce i-a poruncit sa rabde, Allah i-a poruncit sa caute ajutor pentru rabdare prin adorarea numai a Lui si sa-si aminteasca starea adevaratilor adoratori. Asa cum a spus in alt verset: „Rabda, asadar, ceea ce spun si preamaresti-L pe Domnul tau, aducandu-I lauda, inainte de rasaritul soarelui si inainte de apusul lui” [Ta Ha 20:130]. Dintre cei mai mari adoratori a fost Profetul lui Allah Dawud, pacea fie asupra lui, „cel inzestrat cu putere”, adica avand putere mare in ascultarea lui Allah, cu trupul si cu inima.

„Care se intorcea mereu la Noi”, adica se intorcea la Allah in toate lucrurile, cu iubire, adorare, teama, speranta, multa smerenie si rugaminte. Cand savarsea vreo abatere, se intorcea prin indreptare si cainta sincera. Din pricina intoarcerii si adorarii sale puternice, Allah i-a supus muntii, care-L preamureau impreuna cu el „seara si dimineata”, la inceputul si la sfarsitul zilei, precum si pasarile adunate. Muntii si pasarile se intorceau catre Allah, ascultand de Cuvantul lui

Allah: „O, munti! Preamariti-L impreuna cu el, si voi, pasarilor!” [Saba': 10]. Aceasta a fost o binefacere a lui Allah asupra lui datorita adorarii sale.

Apoi a amintit binefacerea unei mari stapaniri: „I-am intarit stapanirea”, adica i-am dat mijloace, osti numeroase si echipamentul necesar prin care Allah i-a intarit domnia. Apoi a amintit binefacerea cunoasterii: „i-am dat intelepciunea”, adica profetia si cunoasterea mareata, „si judecata hotaratoare”, adica despartirea limpede a neintelegerilor dintre oameni.

Versetele 21 la 26

* وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصِمَانِ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ نَعْجَةً وَاحِدَةً فَقَالَ أَكْفُلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعِجَتِكَ إِلَى نِعَاجِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لِيَبْغِيَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿٢٤﴾ فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ ﴿٢٥﴾ يَدَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

21. A ajuns la tine vestea celor care se certau, cand au escaladat zidul incaperii de rugaciune? 22. Cand au intrat la Dawud, el s-a speriat de ei. Ei au spus: „Nu te teme! Suntem doi imprincipinati, unul dintre noi l-a nedreptatit pe celalalt. Judeca intre noi cu adevar, nu fi nedrept si calauzeste-ne spre calea cea dreapta. 23. Acesta este fratele meu: el are nouazeci si noua de oi, iar eu am o singura oaie. El mi-a spus: Da-mi-o mie, si m-a biruit in vorba”. 24. Dawud a spus: „Te-a nedreptatit cerandu-ti oaia ca sa o adauge oilor lui. Multi dintre cei care se asociaza se nedreptatesc unii pe altii, in afara de cei care cred si fac fapte bune - insa cat de putini sunt!” Dawud si-a dat seama ca

Noi il incercasem; a cerut iertare Domnului sau, a cazut prosternandu-se si s-a cait. 25. Noi l-am iertat pentru aceea, iar la Noi el are parte de apropiere si de un sfarsit frumos. 26. O, Dawud! Noi te-am facut loctiitor pe pamant. Judeca intre oameni cu adevar si nu urma dorinta, caci ea te va rataci de la Calea lui Allah. Cei care se ratacesc de la Calea lui Allah vor avea o pedeapsa aspra, fiindca au uitat Ziua Socotelii.

Dupa ce Allah a amintit ca i-a dat Profetului Sau Dawud judecata hotaratoare intre oameni si ca era cunoscut pentru aceasta, astfel incat oamenii veneau la el, a amintit vestea a doi impricinati care au venit cu o pricina pe care a facut-o incercare si invatatura pentru Dawud, din pricina unei abateri savarsite de el. Allah l-a iertat si a randuit ca aceasta pricina sa ajunga la el.

Allah i-a spus Profetului Sau Muhammad: „A ajuns la tine vestea celor care se certau?” Este o veste uimitoare. „Cand au escaladat zidul incaperii de rugaciune” a lui Dawud, adica locul sau de adorare, fara ingaduinta si fara sa ceara voie, si nu au intrat pe usa. Cand au intrat astfel, el s-a speriat. Ei au spus: suntem doi impricinati, nu te teme; „unul dintre noi l-a nedreptatit pe celalalt”, asa ca „judeca intre noi cu adevar”, adica prin dreptate, „nu fi nedrept” si nu te abate cu noi de la adevar, „si calauzeste-ne spre calea cea dreapta”.

Din aceasta s-a inteles ca cei doi urmaureau adevarul limpede. Cand asa stau lucrurile, nu se va crede despre ei decat ca spun adevarul. Dawud nu s-a simtit ofensat de povatuirea lor si nici nu i-a dojenit. Unul a spus: „Acesta este fratele meu”, frate in religie, rudenie sau prietenie, ceea ce impunea sa nu-l nedreptateasca; dar nedreptatea lui era cu atat mai grea. „El are nouazeci si noua de oi”, adica sotii. Aceasta era o mare binefacere, care ar fi trebuit sa-l faca multumit cu ceea ce ii daruise Allah. „Iar eu am o singura oaie”, dar el a ravnit si la ea. „El mi-a spus: Da-mi-o mie”, lasa-mi-o in grija si renunta la ea in favoarea mea, „si m-a biruit in vorba”, adica m-a invins in discutie; nu a incetat sa staruie asupra mea pana cand a dobandit-o sau era pe punctul de a o dobandi.

Dawud a spus, dupa ce a auzit vorbele lui si a inteles din context ca aceasta era realitatea, fara sa mai fie nevoie ca celalalt sa vorbeasca - astfel ca obiectia ca ar fi judecat inainte de a-l asculta nu-si are locul -: „Te-a nedreptatit cerandu-ti oaia ca sa o adauge oilor lui”. Aceasta este purtarea obisnuita a asociatilor si a celor care au bunuri in comun: „Multi dintre cei care se asociaza se nedreptatesc unii pe altii”, fiindca nedreptatea este o insusire a sufletelor. „In afara de cei care cred si fac fapte bune”, caci credinta si fapta buna pe care le au ii impiedica de la nedreptate. „Insa cat de putini sunt!” Asa cum Allah Preainaltul a spus: „Putini dintre robii Mei sunt multumitori” [Saba 34:13].

„Dawud si-a dat seama” atunci cand a judecat intre ei „ca Noi il incercasem”, adica l-am pus la incercare si am trimis asupra lui aceasta pricina ca sa ia aminte. „A cerut iertare Domnului sau” pentru ceea ce savarsise, „a cazut prosternandu-se si s-a cait”, intorcandu-se la Allah prin cainta sincera si adoraie. „Noi l-am iertat pentru aceea”, pentru abaterea care venise de la el, si l-am cinstit prin tot felul de daruri: „iar la Noi el are parte de apropiere”, de o treapta inalta si de apropiere de Noi, „si de un sfarsit frumos”, adica un loc de intoarcere ales.

Pacatul savarsit de Dawud, pacea fie asupra lui, nu a fost amintit fiindca nu este nevoie sa fie cunoscut; a starui in cautarea lui inseamna a te impovara cu ceva pentru care nu exista folos. Folosul este ceea ce ne-a istorisit Allah despre Blandetea Sa fata de el, despre cainta si intoarcerea lui, despre inaltarea treptei sale dupa cainta, deasupra celei pe care o avusese inainte.

„O, Dawud! Noi te-am facut loctiitor pe pamant”, ca sa implinesti randuielile religioase si lumesti. „Judeca intre oameni cu adevar”, adica prin dreptate. Aceasta nu se poate face decat prin cunoasterea datoriei, cunoasterea realitatii si puterea de a implini adevarul. „Nu urma dorinta”, adica nu partini pe vreunul dintre impricinati din pricina rudeniei, prieteniei, iubirii sau urii fata de celalalt, „caci ea te va rataci de la Calea lui Allah” si te va scoate de pe drumul drept. „Cei care se ratacesc de la Calea lui Allah”, mai ales cei care o fac cu intentie, „vor avea o pedeapsa aspra, fiindca au uitat Ziua Socotelii”. Daca ar fi pomenit-o si teama ei s-ar fi asezat in inimile lor, nu ar fi inclinat spre dorinta ispititoare.

Versetele 27 la 29

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ۖ ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ فَوَيْلٌ
لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾ أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾ كَتَبَ أَنزَلْنَاهُ
إِلَيْكَ مَبْرُكٌ لِّدَّبْرِهِ ءَايَاتِهِ ۚ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾

27. Noi nu am creat in desert cerul, pamantul si ceea ce este intre ele. Aceasta este presupunerea celor care tagaduiesc. Vai celor care tagaduiesc, din pricina Focului! **28.** Oare ii vom pune Noi pe cei care cred si fac fapte bune asemenea celor care raspandesc stricaciunea pe pamant? Sau ii vom pune pe cei evlaviosi asemenea celor nelegiuiti? **29.** Aceasta este o Carte binecuvantata, pe care ti-am coborat-o, pentru ca ei sa cugete la versetele ei si pentru ca oamenii priceputi sa ia aminte.

Allah Preainaltul vesteste despre desavarsirea Intelepciunii Sale in crearea cerurilor si a pamantului: nu le-a creat in desert, fara folos si fara un scop folositor. Aceasta este presupunerea celor care tagaduiesc fata de Domnul lor, o presupunere care nu se potriveste Maretiei Sale. De aceea, vai celor care tagaduiesc, din pricina Focului, care le va da pedeapsa cuvenita si ii va cuprinde pe deplin.

Allah a creat cerurile si pamantul cu adevar si pentru adevar, ca sa-i instiinteze pe robi despre desavarsirea Cunoasterii Sale, despre Puterea si intinderea Stapanirii Sale, si ca El singur este Cel adorat, nu cei care nu au creat nici macar greutatea unui atom din ceruri ori de pe pamant. Invierea este adevarata; Allah va desparti intre oamenii binelui si ai raului. Cel nestiutor sa nu creada ca Allah ii pune la fel in judecata Sa.

De aceea a spus: „Oare ii vom pune Noi pe cei care cred si fac fapte bune asemenea celor care raspandesc stricaciunea pe pamant? Sau ii vom pune pe cei evlaviosi asemenea celor nelegiuiti?” Aceasta nu se potriveste cu Intelepciunea si judecata Noastra.

„Aceasta este o Carte binecuvantata, pe care ti-am coborat-o”: in ea se afla mult bine si cunoastere bogata. Ea cuprinde orice calauzire din ratacire, orice vindecare de boala si lumina prin care se risipesc intunericiurile, precum si toate randuielile de care au nevoie cei raspunzatori. In ea sunt dovezi hotaratoare pentru tot ceea ce este cautat, astfel incat este cea mai mareata Carte care a venit in aceasta lume de cand Allah a creat-o.

Intelepciunea coborarii ei este „pentru ca ei sa cugete la versetele ei”, sa desprinda din ele cunoasterea, sa-i contemple tainele si intelegciunile. Numai prin cugetare, contemplarea intelesurilor si revenirea repetata la ele se obtin binecuvantarea si binele ei. Aceasta ii indeamna pe oameni sa cugete la Coran si arata ca aceasta este una dintre cele mai bune fapte; citirea insotita de cugetare este mai buna decat recitarea grabita care nu atinge acest scop. „Si pentru ca oamenii priceputi sa ia aminte”, adica cei cu minti sanatoase sa-si aduca aminte prin cugetare de orice cunoastere si de orice lucru cautat. Aceasta arata ca omul primeste din pomenirea si folosul acestei Carti potrivit masurii intelegrii sale.

Versetele 30 la 40

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾ إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ
بِالْعِشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ

رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوْهَا عَلَيَّ فَطَفَقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ
 وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ
 أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي
 إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾ فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ
 أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾ وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي
 الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَإِنَّ
 لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّثَابٍ ﴿٤٠﴾

30. Noi i l-am daruit lui Dawud pe Sulayman. Ce rob minunat! El se intorcea
 mereu la Noi. 31. Cand, spre seara, i-au fost infatisati caii de rasa, care stau pe
 trei picioare, 32. el a spus: „Am pus iubirea bunurilor mai presus de
 pomenirea Domnului meu, pana cand soarele s-a ascuns dupa val”.
 33. „Aduceti-i inapoi la mine!” Si a inceput sa le loveasca cu sabia gambele si
 gaturile. 34. Noi l-am incercat pe Sulayman si am aruncat pe tronul sau un
 trup, apoi el s-a intors la Noi. 35. El a spus: „Doamne! Iarta-ma si daruieste-
 mi o stapanire care sa nu se cuvina nimanui dupa mine. Tu esti Daruitorul!”
 36. Noi i-am supus vantul, care sufla lin la porunca sa oriunde voia, 37. si pe
 diavoli: orice ziditor si scufundator, 38. precum si pe altii, legati in lanturi.
 39. „Acesta este darul Nostru; daruieste sau opreste, fara socoteala!” 40. Iar la
 Noi el are parte de apoiere si de un sfarsit frumos.

Dupa ce Allah l-a laudat pe Dawud si a amintit ceea ce i s-a intamplat si ceea
 ce a savarsit, l-a laudat pe fiul sau Sulayman, pacea fie asupra amandurora:
 „Noi i l-am daruit lui Dawud pe Sulayman”, adica l-am binecuvantat cu el si i-
 am adus bucurie. „Ce rob minunat!” Sulayman era descris prin ceea ce aduce
 lauda: „El se intorcea mereu la Noi”, cu cainta, iubire, pomenire, rugaminte si
 smerenie, straduindu-se sa obtina Multumirea lui Allah si punand-o mai presus
 de orice.

De aceea, „cand, spre seara, i-au fost infatisati caii de rasa”, adica aceia care
 ridica un picior atunci cand stau si sunt rapizi si alesi, avand o infatisare
 frumoasa, admirata mai ales de regi, el a ramas sa-i priveasca pana cand soarele
 s-a ascuns. Caii l-au facut sa intarzie de la rugaciunea de seara si de la
 pomenirea lui Allah. A regretat ceea ce se petrecuse si s-a apropiat de Allah
 prin ceea ce-i distrase atentia, punand Iubirea lui Allah mai presus de iubirea
 altora. El a spus: „Am pus iubirea bunurilor mai presus de pomenirea Domnului

meu”. Verbul care exprima iubirea cuprinde aici sensul de a da intaietate: el daduse intaietate iubirii bunurilor, prin care aici se inteleg caii, fata de pomenirea Domnului sau, pana cand soarele s-a ascuns dupa val.

„Aduceti-i inapoi la mine!” Caii au fost adusi, iar el „a inceput sa le loveasca gambele si gaturile”, adica i-a lovit cu sabia peste gambe si gaturi.⁵³

„Noi l-am incercat pe Sulayman”, adica l-am pus la incercare si i-am luat stapanirea din pricina unei abateri pricinuite de firea omeneasca, „si am aruncat pe tronul sau un trup”, adica un diavol pe care Allah l-a hotarat sa se aseze pe tronul lui si sa conduca imparatia pe durata incercarii lui Sulayman. Apoi Sulayman s-a intors la Allah si s-a cait.

El a spus: „Doamne! Iarta-ma si daruieste-mi o stapanire care sa nu se cuvina nimanui dupa mine. Tu esti Daruitorul!” Allah i-a raspuns, l-a iertat, i-a inapoiat stapanirea si i-a adaugat una pe care nimeni nu a dobandit-o dupa el: supunerea diavolilor, care zideau ceea ce voia si se scufundau in mare, scotandu-i margaritare si podoabe. Printre ei erau razvratiti, pe care i-a legat in lanturi si catuse. Allah i-a spus: „Acesta este darul Nostru”, asadar bucura-te de el; „daruieste” cui voiesti „sau opreste” de la cine voiesti, „fara socoteala”, adica nu este nicio vina asupra ta in aceasta si nu ti se va cere socoteala, fiindca Allah Preainaltul cunostea desavarsirea dreptatii lui Sulayman si buna lui judecata.

Sa nu crezi ca aceste daruri i-au fost date lui Sulayman numai in aceasta lume, fara ca el sa aiba parte de ele si in Viata de Apoi. Dimpotriva, in Viata de Apoi el va avea un bine mare. De aceea Allah a spus: „Iar la Noi el are parte de apropiere si de un sfarsit frumos”, adica este dintre cei apropiati si cinstiti cu toate felurile de daruri ale lui Allah.

Invataturi din povestirea lui Dawud si Sulayman

Din ceea ce ni s-a aratat in povestirea lui Dawud si Sulayman, pacea fie asupra lor, se desprind numeroase foloase si invataturi.

Allah Preainaltul ii istorisea Profetului Sau Muhammad vestile celor de dinainte, ca sa-i intareasca inima, sa-i linisteasca sufletul, sa-i aminteasca adorarea, rabdarea lor statornica si intoarcerea lor la Allah si sa-i trezeasca

⁵³ Nota traducatorului editiei engleze: Pentru versetul 32 este prezentata si interpretarea potrivit careia Sulayman iubea caii fiindca erau pastrati si pregatiti pentru lupta pe Calea lui Allah, fiind amintiti in Tora asa cum sunt amintiti in Coran; in aceasta lectura, caii sunt cei care dispar din vedere. Pentru versetul 33, as-Sa'di prefera interpretarea taierii gambelor si gaturilor. At-Tabari si altii au sustinut o alta interpretare: Sulayman mangaia caii cu afectiune sau ii cerceta, ca un calaret priceput. Ei au considerat ca cruzimea si risipirea averii nu se potrivesc unui profet. At-Tabari a relatat aceasta interpretare de la Ibn 'Abbas si a socotit-o corecta. Comentariul de fata pastreaza interpretarea lui as-Sa'di.

dorul de intrecere cu ei si de apropiere de Allah, Cel de Care se apropiasera ei, precum si de rabdare fata de vatamarea neamului sau. De aceea, cand Allah a amintit aici vorbele vatamatoare ale neamului lui si ceea ce spuneau despre el si despre mesajul pe care il adusesese, i-a poruncit rabdare si sa-si aminteasca de robul Sau Dawud, ca sa gaseasca mangaiere in el.

Allah Preainaltul ii lauda pe robi si iubeste puterea in ascultarea Sa: puterea inimii si a trupului. Din aceasta se nasc roadele bune ale ascultarii, implinirea ei frumoasa si inmultirea faptelor de ascultare, lucruri care nu se dobandesc prin slabiciune si lipsa puterii. Robului i se cuvine sa caute mijloacele prin care isi intareste puterile si sa nu cedeze lenei si trandaviei, care ii stirbesc puterea si ii slabesc sufletul.

Intoarcerea la Allah in toate lucrurile este dintre insusirile profetilor lui Allah si ale alesilor dintre fapturnile Sale. Allah i-a laudat pe Dawud si Sulayman pentru aceasta; cei care ii urmeaza sa-i imite, iar cei care merg pe cale sa se lase calauziti de calauzirea lor: „Acestia sunt cei pe care Allah i-a calauzit; urmeaza, asadar, calauzirea lor” [al-An'am: 90].

Printre darurile cu care Allah l-a cinstit pe Profetul Sau Dawud se afla glasul foarte frumos si puternic: El a facut ca muntii neinsufletiti si pasarile necuvantatoare sa-i raspunda cand isi ridica glasul in preamarire si sa-L preamareasca impreuna cu el seara si dimineata.

Una dintre cele mai mari binefaceri ale lui Allah asupra robului Sau este sa-i daruiasca o cunoastere folositoare, sa cunoasca randuielile judecatii si sa solutioneze pricinile dintre oameni, asa cum l-a binecuvantat pe robul Sau Dawud, pacea fie asupra lui.

Grija lui Allah Preainaltul fata de Profetii si alesii Sai se arata si atunci cand ei savarsesc unele greseli: El ii incearca si ii pune la proba prin ceea ce ii face sa se fereasca de lucrul oprit si sa se intoarca la o stare mai desavarsita decat cea dintai, asa cum s-a petrecut cu Dawud si Sulayman, pacea fie asupra lor.

Profetii - binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lor - sunt ocrotiti de greseala in ceea ce transmit despre Allah Preainaltul, fiindca scopul trimiterii lor nu poate fi implinit decat astfel. Cu toate acestea, li se poate intampla sa savarseasca unele pacate care tin de firea omeneasca, insa Allah ii indreapta degrabă prin grija si bunatatea Sa.

Dawud, pacea fie asupra lui, statea de obicei in incaperea sa de rugaciune, slujindu-I Domnului sau. De aceea cei doi imprincipinati au escaladat zidul incaperii, fiindca atunci cand el intra acolo nimeni nu venea la el. El nu isi dedica tot timpul oamenilor, in pofida numarului mare de pricini, ci isi randuia un timp in care se retragea cu Domnul sau, isi gasea bucuria in adorarea Lui si primea ajutor pentru sinceritate in toate lucrurile.

Se cuvine pastrata buna-cuviinta atunci cand se intra la conducatori si la altii. Cei doi impricinati, cand au intrat la Dawud intr-un mod neobisnuit si pe alta cale decat usa, l-au speriat; acest lucru l-a tulburat puternic si i s-a parut nepotrivit.

Purtarea rea a impricinatului si fapta sa necuvenita nu trebuie sa-l impiedice pe judecator sa judece cu adevar.

Se vede desavarsirea blandetii lui Dawud, pacea fie asupra lui: cand au venit la el fara ingaduinta si el era rege, nu s-a maniat, nu i-a dojenit si nu i-a certat.

Celui nedreptatit ii este ingaduit sa-i spuna celui care l-a nedreptatit: „Tu m-ai nedreptatit”, „O, nedreptule!” sau „Tu savarsesti o nedreptate impotriva mea!” si altele asemenea. Cei doi au spus: „Suntem doi impricinati; unul dintre noi l-a nedreptatit pe celalalt”.

Cel care este sfatuit si mustrat, chiar daca are o treapta inalta si o cunoastere mare, nu trebuie sa se manie ori sa se simta jignit atunci cand cineva il sfatuieste sau il mustra, ci sa se grabeasca sa primeasca si sa multumeasca. Cei doi impricinati l-au sfatuit pe Dawud, iar el nu s-a suparat si nu s-a maniat; aceasta nu l-a abatut de la adevar, ci a judecat cu deplina dreptate.

Relatiile dintre rude si tovarasi si multele legaturi lumesti privitoare la avere duc la vrajmasie intre ei si la nedreptatirea reciproca. Nimic nu ii fereste de aceasta in afara de teama de Allah si de rabdarea in toate lucrurile, prin credinta si fapta buna; insa acestea se gasesc foarte rar printre oameni.

Cererea iertarii si adorarea, mai ales Rugaciunea, sunt dintre ispasirile pacatelor. Allah a legat iertarea pacatului lui Dawud de cererea sa de iertare si de prosternare.

Allah i-a cinstit pe robii Sai Dawud si Sulayman prin apropierea de El si printr-un sfarsit frumos. Sa nu creada nimeni ca ceea ce li s-a petrecut le-a micsorat treapta la Allah Preainaltul. Aceasta tine de grija deplina a lui Allah fata de robii Sai sinceri: cand ii iarta si sterge urmele pacatelor lor, indeparteaza si toate urmarile acestora, inclusiv pe cele din inimile oamenilor. Daca oamenii ar afla unele dintre greselile lor, respectul pe care il aveau pentru ei ar putea sa scada; Allah Preainaltul inlatura si aceste urmari. Acest lucru nu este greu pentru Cel Generos si Mult-Iertator.

Judecata intre oameni este o treapta religioasa asumata de Trimisii lui Allah si de alesii fapturilor Sale. Indatorirea celui care o implineste este sa judece cu adevar si sa nu urmeze dorinta. Judecata cu adevar cere cunoasterea lucrurilor Legii, precum si intelegerea situatiei concrete supuse judecatii si a modului in care i se aplica randuiala Legii. Cel care nu cunoaste unul dintre cele doua lucruri nu este potrivit pentru judecata si nu-i este ingaduit sa o savarseasca.

Dintre aceste invataturi este ca judecatorul trebuie sa se fereasca de patima si sa fie cu luare-aminte la ea, fiindca sufletele nu sunt lipsite de aceasta. Dimpotriva, el trebuie sa lupte cu sine insusi, astfel incat adevarul sa fie scopul sau, si sa indeparteze, in timpul judecatii, orice iubire sau ura fata de unul dintre cei doi impricinati.

Sulayman, pacea fie asupra lui, se numara printre virtutile lui Dawud si printre binefacerile lui Allah asupra lui, intrucat i l-a daruit. Una dintre cele mai mari binefaceri ale lui Allah asupra robului Sau este sa-i daruiasca un copil drept; iar daca acesta este si invatat, atunci este lumina peste lumina.

Allah Preainaltul l-a laudat si l-a preamarit pe Sulayman prin Cuvintele Sale: „Ce rob minunat! El se intorcea mereu la Noi”.

Bunatatea imbelsugata a lui Allah si binefacerea Lui fata de robii Sai se arata prin faptul ca le daruieste fapte bune si insusiri alese, apoi ii lauda pentru ele, desi El este Cel care le daruieste din bunatatea Sa.

Sulayman a pus iubirea lui Allah Preainaltul mai presus de iubirea oricarui lucru.

Orice lucru care il abate pe rob de la Allah este aducator de rau si vrednic de mustrare. Asadar, sa se desparta de el si sa se indrepte spre ceea ce ii este mai folositor.

Dintre aceste invataturi face parte si regula cunoscuta: celui care paraseste ceva pentru Allah, Allah ii da in schimb ceva mai bun. Sulayman, pacea fie asupra lui, a injunghiat caii de rasa, iubiti de suflete, punand mai presus iubirea lui Allah. Allah i-a dat in schimb ceva mai bun: i-a supus vantul lin si bland, care mergea la porunca lui oriunde voia si isi propunea, strabatand dimineata drumul unei luni si seara drumul unei luni; si i-a supus diavolii, inzestrati cu puterea de a face lucrari pe care oamenii nu le puteau face.

Supunerea diavolilor nu avea sa-i fie data nimanui dupa Sulayman, pacea fie asupra lui.

Sulayman, pacea fie asupra lui, era un rege-profet: facea ceea ce voia, inasa nu voia decat dreptatea. In schimb, vointa profetului-rob urmeaza porunca lui Allah: el nu face si nu lasa nimic decat la porunca Lui. Astfel era Profetul nostru, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, iar aceasta stare este mai desavarsita.

Versetele 41 la 44

وَاذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ
 وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾ أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾
 وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لَأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿٤٣﴾
 وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُثْ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ
 أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾

41. Aminteste-l pe robul Nostru Ayyub, cand L-a chemat pe Domnul sau: „Satana m-a atins cu osteneala si chin”. 42. „Loveste cu piciorul! Iata apa rece pentru spalare si pentru baut!” 43. I-am daruit familia sa si inca pe atatia impreuna cu ei, ca indurare din partea Noastra si ca aducere-aminte pentru cei inzestrati cu intelegere. 44. „Ia in mana un manunchi, loveste cu el si nu-ti incalca juramentul!” Noi l-am aflat rabdator. Ce rob minunat! El se intorcea mereu la Noi.

„Aminteste-l”, in aceasta Carte plina de pomenire, pe „robul Nostru Ayyub”, pomenindu-l in cel mai frumos chip si aducandu-i cele mai frumoase laude: cand l-a lovit nenorocirea, el a rabdat-o, nu s-a plans altcuiva decat Domnului sau si nu a cautat adapost decat la El. „Cand L-a chemat pe Domnul sau”, rugandu-L pe El, Stapanul si Ocrotitorul sau, si plangandu-se Lui, nu altcuiva, a spus: „Doamne, Satana m-a atins cu osteneala si chin”, adica printr-un lucru greu, obositor si chinuitor. I se daduse putere asupra trupului sau, astfel incat a suflat asupra lui pana cand s-a umplut de rani, apoi acestea au inceput sa supureze, iar suferinta i s-a agravat. De asemenea, si-a pierdut familia si averea.

I s-a spus: „Loveste cu piciorul!”, adica loveste pamantul cu el, ca sa tasneasca pentru tine un izvor din care sa te speli si sa bei, iar nenorocirea si suferinta sa-ti fie indepartate. El a facut aceasta, nenorocirea i-a fost indepartata si Allah Preainaltul l-a vindecat.

„I-am daruit familia sa”: s-a spus ca Allah Preainaltul i-a readus la viata pentru el, „si inca pe atatia impreuna cu ei”, in aceasta lume. Allah l-a imbogatit si i-a dat avere multa, „ca indurare din partea Noastra” fata de robul Nostru Ayyub. Fiindca a rabdat, i-am daruit, din indurarea Noastra, rasplata in aceasta lume si in cea de Apoi. „Si ca aducere-aminte pentru cei inzestrati cu intelegere”, adica pentru ca oamenii cu minte sa-si aminteasca de starea lui Ayyub, sa ia aminte si sa stie ca pe cel care rabda nenorocirea Allah Preainaltul il rasplateste in aceasta lume si in cea de Apoi si ii raspunde cand Il cheama.

„Ia in mana un manunchi”, adica un manunchi de nuiele, „loveste cu el si nu-ti incalca juramantul!” Talcuitorii au spus ca, in timpul bolii si suferintei sale, el se maniaase pe sotia sa dintr-o anumita pricina si jurase ca, daca Allah il va vindeca, o va lovi de o suta de ori. Cand Allah l-a vindecat, intrucat ea era o femeie dreapta si binefacatoare fata de el, Allah a avut mila de ea si de el si i-a dat urmatoarea dezlegare: sa o loveasca o singura data cu un manunchi alcatuit din o suta de nuiele, implinindu-si astfel juramantul. „Noi l-am aflat”, adica pe Ayyub, „rabdator”: l-am incercat cu o mare nenorocire, iar el a rabdat de dragul lui Allah Preainaltul. „Ce rob minunat!”: el a implinit pe deplin treptele slujirii lui Allah atat in bine, cat si in rau, atat in stramtorare, cat si in bunastare. „El se intorcea mereu la Noi”, adica se intorcea adesea la Allah pentru nevoile sale religioase si lumesti, Il pomenea mult pe Domnul sau, Il chema, Il iubea si I se inchina.

Versetele 45 la 47

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَرِ ﴿٤٥﴾ إِنَّا
أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنِ
الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾

45. Aminteste-i pe robii Nostri Ibrahim, Ishaq si Ya'qub, cei inzestrati cu putere si pricepere. 46. Noi i-am ales printr-o insusire deosebita: pomenirea Casei de Apoi. 47. Ei sunt la Noi dintre cei alesi si buni.

Allah Preainaltul spune: „Aminteste-i pe robii Nostri”, care Ne-au inchinat cu sinceritate adorarea, pomenindu-i in chip frumos: pe „Ibrahim”, prietenul apropiat al lui Allah, pe fiul sau „Ishaq” si pe fiul acestuia, „Ya'qub”. „Cei inzestrati cu putere”, adica avand putere in adorarea lui Allah Preainaltul, „si pricepere”, adica intelegere limpede a religiei lui Allah. Astfel, El i-a descris ca avand cunoastere folositoare si multe fapte bune.

„Noi i-am ales printr-o insusire deosebita”, mareata si insemnata, si anume „pomenirea Casei de Apoi”. Am asezat pomenirea Casei de Apoi in inimile lor si am facut din lucrarea pentru ea cea mai aleasa parte a timpului lor; sinceritatea si constiinta supravegherii lui Allah erau insusirea lor statornica. I-am facut o aducere-aminte despre Casa de Apoi: cel care isi aminteste ia aminte la starile lor, cel care cauta invatatura invata din pilda lor, iar ei sunt pomeniti in cel mai frumos chip.

„Ei sunt la Noi dintre cei alesi”, pe care Allah i-a ales dintre cei mai de seama ai fapturilor Sale, „si buni”, avand toate insusirile nobile si faptele drepte.

Versetele 48 la 54

ج
وَأَذْكُرُ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾ هَذَا ذِكْرٌ
وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَّأَثَبٍ ﴿٤٩﴾ جَنَّتٌ عَدْنٌ مَّفْتُحَةٌ لَهُمُ الْآبُوبُ ﴿٥٠﴾
مُتَكِّينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَكَهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾ * وَعِنْدَهُمْ
قَصِيرَتِ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾ هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾
إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ﴿٥٤﴾

48. Aminteste-i pe Isma'il, al-Yasa' si Dhu al-Kifl; fiecare este dintre cei buni. 49. Aceasta este o pomenire. Cei evlaviosi vor avea, negresit, un frumos loc de intoarcere: 50. gradinile sederii vesnice, cu portile deschise pentru ei. 51. Rezemati acolo, vor cere multe fructe si bautura. 52. Alaturi de ei vor fi sotii de aceeasi varsta, care isi retin privirile. 53. Aceasta este ceea ce vi se promite pentru Ziua Socotelii. 54. Aceasta este inzestrarea Noastra, care nu se va sfarsi.

Adica pomeneste-i in cel mai frumos chip pe acesti Profeti si adu-le cele mai frumoase laude, fiindca fiecare dintre ei este dintre cei buni, pe care Allah i-a ales dintre fapturi. El a ales pentru ei starile cele mai desavarsite: fapte, purtari, insusiri laudabile si trasaturi drepte.

„Aceasta”, adica pomenirea acestor Profeti alesi si a insusirilor lor, „este o pomenire” in acest Coran plin de pomenire. Cei care iau aminte isi amintesc de starile lor, cei care urmeaza pildele tanjesc sa le urmeze insusirile laudabile si se cunoaste ceea ce Allah le-a daruit din insusiri curate, precum si lauda pe care a raspandit-o pentru ei printre fapturi. Acesta este unul dintre felurile pomenirii: pomenirea oamenilor buni.

Un alt fel al pomenirii este pomenirea rasplatii oamenilor buni si a oamenilor rai. De aceea a spus:

„Cei evlaviosi”, care se tem de Domnul lor, implinindu-I poruncile si ferindu-se de cele oprite, dintre toti barbatii si toate femeile credincioase, „vor avea, negresit, un frumos loc de intoarcere”, adica o buna intoarcere si o destinatie placuta.

Apoi a explicat si a aratat in amanunt: „gradinile sederii vesnice”, adica gradini in care vor ramane, iar locuitorii lor nu vor dori sa le schimbe cu altceva, datorita desavarsirii lor si a deplinatatii placerilor lor. Nu vor iesi din ele si nici nu vor fi scosi. „Cu portile deschise pentru ei”, adica portile caselor si locuintelor lor vor fi deschise pentru ei; nu vor avea nevoie sa le deschida singuri, caci vor fi slujiti. Aceasta arata si siguranta deplina: in gradinile sederii vesnice nu exista nimic din pricina caruia portile ar trebui inchise.

„Rezematii acolo”, pe paturi impodobite si in locuri de sedere infrumusetate, „vor cere”, adica le vor porunci slujitorilor sa le aduca, „multe fructe si bautura”, din tot ceea ce sufletele lor doresc si ochii lor gasesc placut. Aceasta arata deplinatatea desfatarii, a odihnei si a linistii, precum si implinirea placerii.

„Alaturi de ei”, dintre sotile lor, hurii cu ochi mari, vor fi cele „care isi retin privirile” numai asupra sotilor lor, iar privirile sotilor lor se vor opri numai asupra lor, datorita frumusetii tuturor si a iubirii fiecaruia fata de celalalt. Niciunul nu va ravni la altcineva, nu va dori sa-si schimbe perechea si nici sa o inlocuiasca. „De aceeasi varsta”, adica avand aceeasi varsta, cea mai potrivita a tineretii, cea mai frumoasa si mai placuta.

„Aceasta este ceea ce vi se promite”, voua, celor evlaviosi, „pentru Ziua Socotelii”, ca rasplata pentru faptele voastre bune.

„Aceasta este inzestrarea Noastra”, pe care am adus-o locuitorilor Casei desfatarii, „care nu se va sfarsi”, adica nu se va intrerupe, ci va dainui fara incetare in toate timpurile si va spori in fiecare clipa. Acest lucru nu este prea mare pentru Domnul Cel Generos, Cel Plin de bunatate, Indurator, Cel Binefacator, Cel Darnic, Cel cu bunatate nemarginita, Cel lipsit de orice nevoie, Cel vrednic de lauda, Cel Binevoitor, Cel Milostiv, Regele, Judecatorul, Cel Maret si Frumos, Daruitorul de binefaceri, cu har stralucitor si generozitate neincetata, ale Carui binefaceri nu pot fi numarate si a Carui bunatate nu poate fi cuprinsa nici macar in parte.

Versetele 55 la 64

ج

هَذَا وَإِنَّ لِلطَّالِعِينَ لِشَرِّ مَثَابٍ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ
 الْمِهَادُ ﴿٥٦﴾ هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ﴿٥٧﴾ وَءَاخِرُ مِنْ شَكْلِهِ
 أَزْوَاجٌ ﴿٥٨﴾ هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا
 النَّارِ ﴿٥٩﴾ قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدْ مَتَمَمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ
 الْأَقْرَارُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي
 النَّارِ ﴿٦١﴾ وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رَجُلًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾
 أَخَذْنَاهُمْ سَخِرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ
 النَّارِ ﴿٦٤﴾

55. Asa va fi. Cei care intrec masura vor avea, negresit, cel mai rau loc de intoarcere: 56. Iadul, in care vor arde. Ce rau asternut! 57. Sa guste aceasta: apa clocotita si puroi, 58. precum si alte chinuri de acelasi fel, de tot soiul. 59. „Iata un grup care se napusteste impreuna cu voi! Sa nu fie bineveniti! Ei vor arde in Foc”. 60. Ei vor spune: „Ba voi sa nu fiti bineveniti! Voi ne-ati adus aceasta. Ce rau loc de salasluire!” 61. Vor spune: „Doamne al nostru, celui care ne-a adus aceasta da-i o pedeapsa indoita in Foc!” 62. Si vor spune: „De ce nu vedem niste barbati pe care ii socoteam dintre cei rai? 63. I-am luat in batjocura sau privirile noastre nu-i zaresc?” 64. Aceasta este, negresit, adevarata: cearta locuitorilor Focului.

„Asa va fi” rasplata celor evlaviosi, dupa cum am descris-o. „Cei care intrec masura”, adica depasesc hotarul prin necredinta si pacate, „vor avea, negresit, cel mai rau loc de intoarcere”, adica cea mai rea intoarcere si destinatie.

Apoi a explicat in amanunt: „Iadul”, in care sunt adunate toate chinurile, a carui arsita este cea mai puternica si al carui frig este cel mai cumplit. „In care vor arde”, adica vor fi pedepsiti acolo cu un chin care ii inconjoara din toate partile: deasupra lor vor fi straturi de Foc si dedesubtul lor, straturi. „Ce rau asternut”, pregatit pentru ei ca locuinta si loc de statornicire!

„Aceasta”, adica acest asternut, aceasta pedeapsa aspra, aceasta injosire, rusine si osanda, „sa o guste: apa clocotita”, apa a carei fierbinteala a ajuns la culme, pe care o vor bea si care le va sfasia maruntaiele, „si puroi”, cea mai

respingatoare bautura, facuta din puroi si secretii, amara la gust si urat mirositoare.

„Precum si alte chinuri de acelasi fel”, adica din aceeasi categorie, „de tot soiul”: felurite pedepse prin care vor fi chinuiti si injositi.

Cand vor ajunge la Foc, se vor insulta unii pe altii si isi vor spune: „Iata un grup care se napusteste impreuna cu voi” in Foc. „Sa nu fie bineveniti! Ei vor arde in Foc”. Grupul care soseste si se napusteste va spune: „Ba voi sa nu fiti bineveniti! Voi ne-ati adus aceasta”, adica pedeapsa, „noua”, prin chemarea voastra, prin ispitirea si ratacirea noastra de catre voi si fiindca voi ati fost pricina. „Ce rau loc de salasluiere!” Locul in care vor ramane cu totii va fi un loc al raului si al nenorocirii.

Apoi se vor ruga impotriva celor care i-au amagit: „Doamne al nostru, celui care ne-a adus aceasta da-i o pedeapsa indoita in Foc!” Iar in alt verset Allah a spus: „El va spune: Pentru fiecare va fi indoita, dar voi nu stiti” [al-A'raf 7:38].

„Si vor spune”, aflandu-se in Foc: „De ce nu vedem niste barbati pe care ii socoteam dintre cei rai?” Adica pretindeam ca se numara printre cei rai, care merita chinul Focului. Ei sunt credinciosii. Locuitorii Focului, pe care Allah sa-i faca de ocară, ii vor cauta, intrebându-se de ce nu-i vad in Foc.

„I-am luat in batjocura sau privirile noastre nu-i zaresc?” Faptul ca nu-i vad poate tine de unul dintre doua lucruri. Primul: ne-am inselat cand i-am socotit dintre cei rai, caci ei sunt dintre cei buni; ceea ce spuneam despre ei era doar batjocura si luare in ras. Aceasta este realitatea. Allah Preainaltul le va spune locuitorilor Focului: „O parte dintre robii Mei spuneau: Doamne al nostru, noi am crezut; iarta-ne si ai mila de noi, caci Tu esti Cel mai Milostiv dintre cei milostivi! Insa voi i-ati luat in batjocura, pana cand v-au facut sa uitati pomenirea Mea, si radeati de ei” [al-Mu'minun 23:109-110].

Al doilea: poate ca privirile noastre nu-i zaresc, desi sunt impreuna cu noi in chin; altfel spus, sunt pedepsiti impreuna cu noi, dar ochii nostri au trecut pe langa ei! Este posibil ca aceasta sa fi ramas in inimile lor. Convingerile pe care le aveau in aceasta lume si judecata lor repetata ca oamenii credintei vor ajunge in Foc s-au intiparit in inimile lor si le-au devenit o insusire statornica. Au intrat in Foc in aceasta stare si au spus ceea ce au spus.

Este posibil si ca aceste cuvinte ale lor sa fie o incercare de a insela: asa cum inselau in aceasta lume, vor incerca sa incele chiar si in Foc. De aceea, oamenii de pe al-A'raf le vor spune locuitorilor Focului: „Acestia sunt cei despre care ati jurat ca Allah nu le va darui indurare? Intrati in Paradis! Nu veti avea teama si nici nu va veti intrista” [al-A'raf 7:49].

Allah Preainaltul, Cel mai adevarat in cuvânt, a spus, intarind ceea ce a vestit: „Aceasta”, despre care v-am vorbit, „este, negresit, adevarata”, fara nicio indoiala sau banuiala: „cearta locuitorilor Focului”.

Versetele 65 la 88

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِن إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾ رَبُّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾ أَنْتُمْ
عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾ مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَأِ الْأَعْلَى إِذْ
يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾ إِنْ يُوحَىٰ إِلَىٰ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾ إِذْ قَالَ رَبُّكَ
لِلْمَلَكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿٧١﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ
رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلَكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾
إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ
تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ أَنَا
خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿٧٦﴾ قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ
رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي
إِلَىٰ يَوْمٍ يَبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾ إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ
الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا أُغْوِيهِمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ
الْمُخْلِصِينَ ﴿٨٣﴾ قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَا مَلَأَنَّا جَهَنَّمَ مِنْكَ
وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ
الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ

حِينَ ﴿٨٨﴾

65. Spune: „Eu sunt doar un prevenitor si nu exista alta divinitate decat Allah, Unicul, Cel care supune totul, 66. Domnul cerurilor, al pamantului si al celor dintre ele, Atotputernicul, Cel Mult-Iertator”. 67. Spune: „Aceasta este o veste

mare, 68. de la care voi va intoarceti. 69. Eu nu aveam cunostinta despre adunarea cea de sus, cand ei se certau. 70. Mi se reveleaza numai pentru ca eu sunt un prevenitor cu un mesaj limpede". 71. Cand Domnul tau le-a spus ingerilor: „Eu voi crea un om din lut. 72. Cand il voi fi plamadit si voi fi suflat in el din duhul Meu, cadeti inaintea lui, prosternandu-l!" 73. Atunci ingerii s-au prosternat cu totii, 74. in afara de Iblis: el s-a semetit si a fost dintre necredinciosi. 75. El a spus: „O, Iblis, ce te-a impiedicat sa te prosternezi inaintea celui pe care l-am creat cu cele doua Maini ale Mele? Te-ai semetit sau esti dintre cei inalti?" 76. El a spus: „Eu sunt mai bun decat el. Pe mine m-ai creat din foc, iar pe el l-ai creat din lut". 77. El a spus: „Iesi de aici, caci esti izgonit! 78. Blestemul Meu va fi asupra ta pana in Ziua Judecatii". 79. El a spus: „Doamne, da-mi ragaz pana in ziua in care vor fi inviati!" 80. El a spus: „Vei fi dintre cei carora li se da ragaz, 81. pana in ziua timpului hotarat". 82. El a spus: „Pe Puterea Ta, ii voi rataci pe toti, 83. in afara robilor Tai alesi dintre ei!" 84. El a spus: „Adevarul este, si adevarul il spun: 85. voi umple, negresit, Iadul cu tine si cu cei dintre ei care te vor urma, cu totii". 86. Spune: „Nu va cer pentru aceasta nicio rasplata si nu sunt dintre cei care pretind ceea ce nu sunt. 87. Aceasta este doar o pomenire pentru lumi. 88. Si veti cunoaste, negresit, vestea ei dupa o vreme".

„Spune", o, Trimisule, acestor oameni care tagaduiesc, daca iti cer ceea ce nu iti apartine si nu se afla in puterea ta: „Eu sunt doar un prevenitor". Aceasta este tot ceea ce am; hotararea Ti apartine lui Allah Preainaltul. Insa eu va poruncesc si va opresc, va indemn la bine si va mustru pentru rau. Cel care urmeaza calauzirea o face pentru sine, iar cel care ratacesta o face impotriva sa. „Si nu exista alta divinitate decat Allah", adica nimeni nu este adorat si nu i se slujeste pe drept in afara de Allah, „Unicul, Cel care supune totul". Aceasta statorniceste dreptul Sau la adorare printr-o dovada hotaratoare: Unicitatea Sa si faptul ca supune orice lucru. Supunerea tuturor lucrurilor implica in mod necesar unicitatea: nu pot exista nicidecum doi stapanitori care sa fie egali in puterea lor de a supune. Cel care supune toate lucrurile este Unicul, fara seaman, si El este Cel care merita sa fie adorat singur, dupa cum singur supune totul.

El a intarit aceasta si prin unicitatea Stapanirii Sale, spunand: „Domnul cerurilor, al pamantului si al celor dintre ele", adica Cel care le-a creat, le creste si le carmuieste in toate felurile. „Atotputernicul", Cel care are puterea prin care a creat fapturile marete. „Cel Mult-Iertator", Care iarta toate pacatele, mici si mari, ale celui care se caieste inaintea Lui si le paraseste. Acesta este Cel care este iubit si merita sa fie adorat, nu cel care nu creeaza, nu inzestreaza cu cele necesare, nu poate vatama sau folosi, nu stapaneste nimic din treburi, nu are putere si nici capacitate si nu detine iertarea pacatelor si a poverilor lor.

„Spune”, infricosandu-i, prevenindu-i, trezindu-le atentia si avertizandu-i: „Aceasta este o veste mare”. Ceea ce v-am vestit despre inviere, ridicarea din morminte si rasplatirea faptelor este o veste mareata, care merita toata atentia si nu trebuie neglijata. Insa „voi va intoarceti de la ea”, ca si cum nu ati avea inaintea voastra nici socoteala, nici pedeapsa si nici rasplata.

Daca va indoiti de cuvintele mele si priviti cu suspiciune ceea ce va vestesc, eu va spun lucruri despre care nu aveam cunostinta si pe care nu le-am studiat in vreo carte. Faptul ca vi le istorisesc asa cum sunt, fara adaos si fara lipsa, este cea mai mare marturie a sinceritatii mele si cea mai limpede dovada a adevarului cu care am venit la voi. De aceea a spus: „Eu nu aveam cunostinta despre adunarea cea de sus”, adica despre ingeri, „cand ei se certau”, daca Allah nu m-ar fi invatat si nu mi-ar fi revelat aceasta. De aceea a spus: „Mi se reveleaza numai pentru ca eu sunt un prevenitor cu un mesaj limpede”, adica unul a carui prevenire este vadita si clara. Niciun prevenitor nu a avut o prevenire mai convingatoare decat a lui, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui.

Apoi a amintit cearta adunarii celei de sus si a spus: „Cand Domnul tau le-a spus ingerilor”, vestindu-le: „Eu voi crea un om din lut”, adica materia din care este facut va fi lutul. „Cand il voi fi plamadit”, adica dupa ce ii voi fi intocmit si desavarsit trupul, „si voi fi suflat in el din duhul Meu, cadeti inaintea lui, prosternandu-va!”

Ingerii cei nobili s-au pregatit sufleteste sa faca aceasta dupa incheierea crearii lui si insuflarea duhului in el, ascultand de Domnul lor si cinstindu-l pe Adam, pacea fie asupra lui. Cand El i-a desavarsit trupul si duhul, iar Allah i-a incercat pe Adam si pe ingeri in privinta cunoasterii si intaietatea lui asupra lor a devenit limpede, Allah le-a poruncit sa se prosterneze. Atunci s-au prosternat „cu totii, in afara de Iblis”, care nu s-a prosternat. „El s-a semetit”, refuzand porunca Domnului sau si aratand trufie fata de Adam, „si a fost dintre necredinciosi”, in Cunoasterea lui Allah Preainaltul.

Allah i-a spus, mustrandu-l si dojenindu-l: „Ce te-a impiedicat sa te prosternezi inaintea celui pe care l-am creat cu cele doua Maini ale Mele?” Adica l-am onorat si l-am cinstit si l-am deosebit prin aceasta insusire, cu care l-am ales dintre celelalte fapturi; de aceea nu trebuia sa te semetesti fata de el. „Te-ai semetit”, refuzand, „sau esti dintre cei inalti?”

Iblis a spus, impotrivindu-se Domnului sau si contrazicandu-L: „Eu sunt mai bun decat el. Pe mine m-ai creat din foc, iar pe el l-ai creat din lut”. El pretindea ca elementul focului este mai bun decat elementul lutului. Aceasta este o analogie gresita, fiindca focul este materia raului, a stricaciunii, a semetiei, a nechibzuintei si a usuratatii, pe cand lutul este materia cumpatarii si

a smereniei si din el ies toate felurile de copaci si plante. Lutul biruie focul si il stinge, iar focul are nevoie de o materie prin care sa dainuie, in timp ce lutul dainuie prin sine. Aceasta este analogia capeteniei acelor oameni, prin care s-a impotrivit poruncii rostite de Allah; falsitatea si stricaciunea ei deplina au devenit limpezi. Ce sa mai spui atunci despre analogiile ucenicilor sai, care s-au impotrivit adevarului prin analogiile lor? Toate sunt si mai false si mai stricate decat aceasta analogie.

Allah i-a spus: „Iesi de aici”, adica din cer si din locul cel nobil, „caci esti izgonit”, indepartat si alungat. „Blestemul Meu va fi asupra ta”, adica alungarea si izgonirea ta de catre Mine, „pana in Ziua Judecatii”, neincetat, pentru totdeauna.

El a spus: „Doamne, da-mi ragaz pana in ziua in care vor fi inviati!” Aceasta se datora vrajmasiei sale puternice fata de Adam si de urmasii lui: voia sa-i poata rataci pe cei despre care Allah hotarase ca ii va rataci.

Allah i-a raspuns cererii, intrucat Intelepciunea Sa cerea aceasta, si a spus: „Vei fi dintre cei carora li se da ragaz, pana in ziua timpului hotarat”, cand toti urmasii lui Adam vor fi fost adusi la existenta si incercarea se va fi incheiat.

Cand a stiut ca i se daduse ragaz, si-a infruntat Domnul, din rautatea sa, cu vrajmasie apriga fata de El, de Adam si de urmasii acestuia, spunand: „Pe Puterea Ta, ii voi rataci pe toti!” Este posibil ca litera „ba” sa arate un jurament: el a jurat pe Puterea lui Allah ca ii va rataci pe toti, „in afara robilor Tai alesi dintre ei”, stiind ca Allah ii va pazi de uneltirea lui. Este posibil si ca litera „ba” sa exprime cererea de ajutor: cand a stiut ca este neputincios din toate punctele de vedere si ca nu rataceste pe nimeni decat prin Voia lui Allah Preainaltul, a cerut ajutor Puterii lui Allah pentru ratacirea urmasilor lui Adam. Asa a facut acesta, care este cu adevarat vrajmasul lui Allah.

Iar noi, Doamne al nostru, cei neputinciosi, care ne recunoastem lipsurile si marturisim fiecare binefacere a Ta, urmasii celui pe care l-ai onorat si l-ai cinstit, cerem ajutor prin Puterea Ta mareata, prin Taria Ta si prin Indurarea Ta care cuprinde orice faptura, precum si prin indurarea ajunsa la noi, prin care ne-ai daruit binefacerile religioase si lumesti si ai indepartat de la noi nenorocirile pe care le-ai indepartat. Te rugam sa ne ajuti sa ne razboim cu el, sa-i fim vrajmasi si sa fim feriti de raul lui si de capcanele lui. Nadajduim cu incredere ca vei raspunde rugii noastre si credem in fagaduinta Ta, caci ne-ai spus: „Domnul vostru a spus: Chemati-Ma si va voi raspunde!” [Ghafir 40:60]. Te-am chemat asa cum ne-ai poruncit, asadar raspunde-ne asa cum ne-ai promis. „Tu nu-Ti incalci fagaduinta” [Al 'Imran 3:194].

Allah Preainaltul a spus: „Adevarul este, si adevarul il spun”, adica adevarul este insusirea Mea si adevarul este cuvantul Meu: „Voi umple, negresit, Iadul cu tine si cu cei dintre ei care te vor urma, cu totii”.

Dupa ce Trimisul le-a aratat oamenilor dovada si le-a lamurit calea, Allah i-a spus: „Spune: Nu va cer pentru aceasta”, adica pentru chemarea mea catre voi, „nicio rasplata si nu sunt dintre cei care pretind ceea ce nu sunt”. Nu pretind un lucru care nu-mi apartine si nu spun ceea ce nu cunosc; eu nu urmez decat ceea ce mi se reveleaza.

„Aceasta”, adica aceasta revelatie si Coranul, „este doar o pomenire pentru lumi”. Prin ea isi amintesc toate cele care le sunt de folos pentru binele religiei si al vietii lor lumesti. Astfel, ea este cinste si inaltare pentru cei care o pun in practica si dovada statornicita impotriva celor care se impotrivesc cu incapatanare.

Aceasta sura mareata cuprinde pomenirea inteleapta si vestea mare, statorniceste dovezile si argumentele impotriva celui care tagaduiește Coranul, i se impotriveste si il socoteste mincinos pe cel care l-a adus. Ea vesteste despre robii alesi ai lui Allah si despre rasplata celor evlaviosi si a celor care intrec masura. De aceea, la inceputul ei, El a jurat pe Coran ca fiind plin de pomenire, iar la sfarsit l-a descris ca fiind o pomenire pentru lumi. Intre acestea a vorbit adesea despre aducerea-aminte, spunand: „Aminteste-l pe robul Nostru”, „Aminteste-i pe robii Nostri”, „ca indurare din partea Noastra si ca aducere-aminte”, „Aceasta este o pomenire”.

O, Allah, invata-ne din el ceea ce nu cunoastem si aminteste-ne ceea ce am uitat, fie prin nepasare, fie prin parasirea punerii sale in practica.

„Si veti cunoaste, negresit, vestea ei dupa o vreme”, adica ceea ce vesteste, atunci cand pedeapsa va cadea asupra lor si toate mijloacele de scapare le vor fi taiate.

Tafsirul Surei Sad s-a incheiat prin bunavointa si ajutorul lui Allah Preainaltul.

Sura az Zumar

VERSETELE 1 LA 31

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 3

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿٢﴾ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ
دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا
هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾

1. Pogorarea Cartii este de la Allah, Atotputernicul, Cel Intelept. 2. Noi ti-am pogorat Cartea cu adevarul; asadar, adora-L pe Allah, inchinandu-I cu sinceritate religia! 3. Numai lui Allah I se cuvine religia curata! Cei care si-au luat ocrotitori in afara Lui spun: „Noi nu-i adoram decat ca sa ne apropie de Allah”. Allah va judeca intre ei asupra celor in care se deosebesc. Allah nu-l calauzeste pe cel mincinos si staruitor in necredinta.

Allah Preainaltul vesteste maretia Coranului si slava Celui care l-a rostit si de la Care a fost pogorat. El a fost pogorat „de la Allah, Atotputernicul, Cel Intelept”, Cel caruia I se cuvine adorarea fapturilor, datorita Maretiei si Desavarsirii Sale, Puterii prin care supune fiecare faptura, inaintea Careia orice lucru se smereste, si Intelepciunii Sale in creatie si in porunca. Coranul a fost pogorat de Cel care are aceste insusiri; cuvantul este o insusire a celui care vorbeste, iar insusirea urmeaza pe cel care o poseda. Dupa cum Allah Preainaltul este desavarsit din toate punctele de vedere si nu are seaman, tot astfel Cuvantul Sau este desavarsit din toate punctele de vedere si nu are seaman. Numai acest lucru este de ajuns pentru a descrie Coranul si a arata treapta lui.

Pe langa aceasta, El a adaugat lamuriri despre desavarsirea lui, aratand cui i-a fost pogorat: lui Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, cea mai nobila dintre fapturi. Astfel se cunoaste ca el este cea mai nobila dintre Carti. A aratat si cu ce a fost pogorat: cu adevarul. A fost pogorat cu adevarul in care nu exista nicio indoiala, pentru a scoate fapturile din intuneric la lumina; a fost pogorat cuprinzand adevarul in vestile sale adevarate si in hotararile sale drepte. Tot ceea ce el arata este cel mai inalt fel de adevar in toate cele ce tin de cunoastere, iar dupa adevar nu mai este decat ratacirea.

Fiind pogorat de Cel Adevarat, cuprinzand adevarul, pentru calauzirea fapturilor, asupra celei mai nobile dintre fapturi, binefacerea lui este mareata si inalta si trebuie primita cu multumire. Aceasta se implineste prin inchinarea religiei numai Lui, cu sinceritate. De aceea a spus: „Asadar, adora-L pe Allah, inchinandu-I cu sinceritate religia!”, adica inchina-I numai lui Allah Preainaltul intreaga ta religie, atat randuielile vazute, cat si cele launtrice: islamul, credinta si ihsanul.⁵⁴ Sa I le inchini numai lui Allah si sa cauti prin ele Fata Lui, fara vreun alt scop.

„Numai lui Allah I se cuvine religia curata!” Aceasta intareste porunca sinceritatii si arata ca, dupa cum Lui Ii apartine intreaga desavarsire si El revarsa bunatate asupra robilor Sai in toate privintele, tot astfel Lui I se cuvine religia curata, limpezita de toate amestecurile. Ea este religia pe care a ales-o pentru Sine, pe care a incuviintat-o pentru alesii fapturilor Sale si pe care le-a poruncit-o. Ea cuprinde adorarea lui Allah prin iubire, teama si speranta, intoarcerea catre El in slujirea Lui si intoarcerea catre El pentru implinirea nevoilor robilor Sai. Aceasta indreapta inimile, le curateste si le purifica, fara sa-I fie asociat nimic in vreo forma de adorare. Allah Se dezice de adorarea in care I se asociaza ceva si nu are nicio parte in ea, fiindca El este Cel mai lipsit de nevoie de asociati. Asocierea strica inimile si sufletele, viata lumeasca si Viata de Apoi si aduce sufletelor cea mai mare nefericire.

⁵⁴ Nota traducerii engleze: Ihsanul este explicat in cunoscutul hadith relatat de Umar: „Stateam impreuna cu Profetul cand a venit la el un barbat cu haine foarte albe si parul foarte negru. Nu se vedeau asupra lui urme de calatorie si niciunul dintre noi nu-l cunostea. S-a asezat in fata Profetului, cu genunchii atingandu-i pe ai lui, si si-a pus mainile pe coapse. A spus: O, Muhammad, ce este Islamul? El a raspuns: Sa marturisesti ca nu exista alta divinitate in afara de Allah si ca eu sunt Trimisul lui Allah, sa implinesti Rugaciunea, sa dai Zakah, sa postesti in Ramadan si sa faci pelerinajul la Casa [Kaaba]. El a spus: Ai spus adevarul. Ne-am mirat ca intreba, apoi confirma ca spusese adevarul. A spus: O, Muhammad, ce este credinta? El a raspuns: Sa crezi in Allah, in ingerii Sai, in Trimisii Sai, in Cartile Sale, in Ziua de Apoi si in hotararea divina, cu binele si raul ei. El a spus: Ai spus adevarul. Ne-am mirat ca intreba, apoi confirma ca spusese adevarul. A spus: O, Muhammad, ce este ihsanul? El a raspuns: Sa-L adori pe Allah ca si cum L-ai vedea, caci, desi tu nu-L vezi, El te vede.” Editia engleza atribuie aceasta versiune lui Ibn Majah si mentioneaza ca hadithul a fost relatat si de al-Bukhari, Muslim si altii. Referinta acestei versiuni: Sunan Ibn Majah, nr. 63.

De aceea, dupa ce a poruncit unicitatea si sinceritatea in adorare, a oprit asocierea si a vestit mustrarea celui care o savarseste, spunand: „Cei care si-au luat ocrotitori in afara Lui”, adica li se dedica prin adorare si ii cheama in rugile lor, incercand sa se dezvinovateasca si spunand: „Noi nu-i adoram decat ca sa ne apropie de Allah”. Adica sa-I infatiseze lui Allah nevoile noastre si sa mijloceasca pentru noi la El; altfel, stim ca ei nu creeaza, nu daruiesc cele necesare si nu stapanesc nimic din treburi. Acestia au parasit sinceritatea pe care Allah le-a poruncit-o si au indraznit sa savarseasca cea mai mare dintre cele oprite, asocierea. L-au comparat pe Cel care nu are nimic asemenea Lui, Regele Cel Maret, cu regii. Cu mintile lor stricate si judecata lor bolnava, au pretins ca, asa cum nu se ajunge la regi decat prin oameni de seama, mijlocitori si ministri care le infatiseaza nevoile si starile supusilor, le cer bunavointa fata de ei si le inlesnesc rezolvarea treburilor, la fel ar fi si Allah Preainaltul!

Aceasta analogie este dintre cele mai stricate analogii, fiindca implica punerea pe acelasi plan a Creatorului si a fapturii, desi deosebirea uriasa dintre ei este statornicita prin ratiune, revelatie si firea innascuta. Regii au nevoie de mijlocitori intre ei si supusii lor numai fiindca nu le cunosc starile, asa ca au nevoie de cineva care sa-i instiinteze despre ele. Uneori, inimile lor nu au mila fata de cel aflat in nevoie, astfel ca au nevoie de cineva care sa le trezeasca bunavointa fata de el si sa le ceara indurare. Ei au nevoie de mijlocitori si ministri si se tem de ei; de aceea le implinesc nevoile celor pentru care acestia mijlocesc, din consideratie pentru ei si pentru a le face pe plac. Mai mult, si regii sunt nevoiasi: uneori nu dau, fiindca se tem de saracie.

Cat despre Domnul Preainalt, Cunoasterea Lui cuprinde cele vazute si cele ascunse ale lucrurilor. El nu are nevoie de cineva care sa-L instiinteze despre starile supusilor si robilor Sai. El este Cel mai Milostiv dintre cei milostivi si Cel mai Generos dintre cei generosi; nu are nevoie de nicio faptura care sa-L faca milostiv fata de robii Sai. Dimpotriva, El are mai multa mila de ei decat au ei insisi si parintii lor. El este Cel care ii indeamna si ii cheama la mijloacele prin care vor dobandi Indurarea Sa si le doreste binele pe care ei nu si-l doresc singuri. El este Cel lipsit de orice nevoie, Care are bogatia desavarsita si absoluta. Daca toate fapturile, de la cele dintai pana la cele din urma, s-ar aduna intr-un singur loc si I-ar cere, iar El i-ar da fiecareia tot ceea ce a cerut si si-a dorit, nu I-ar micsora cu nimic bogatia si nu ar scadea din ceea ce se afla la El decat asa cum scade marea cand se cufunda in ea un ac. Toti mijlocitorii se tem de El si niciunul nu mijloceste decat cu ingaduinta Lui; intreaga mijlocire Ii apartine Lui.

Prin aceste deosebiri se cunoaste nestiinta celor care Ii asociaza parteneri, nechibzuinta lor mare si indrazneala lor puternica fata de El. Se cunoaste si intelegiunea faptului ca Allah Preainaltul nu iarta asocierea: aceasta cuprinde

o defaimare a lui Allah Preainaltul. De aceea a spus, judecand intre cele doua grupuri, cei sinceri si cei care Ii asociaza parteneri, cu o amenintare cuprinsa in cuvinte pentru cei din urma: „Allah va judeca intre ei asupra celor in care se deosebesc”. Se stie ca hotararea Lui este ca oamenii credinciosi si sinceri vor fi in gradinile desfatarii, iar celui care Ii asociaza ceva lui Allah, Allah i-a oprit Paradisul, iar salasul sau va fi Focul.

„Allah nu-l calauzeste”, adica nu-i daruieste reusita de a urma calauzirea catre calea cea dreapta, „pe cel mincinos si staruitor in necredinta”, adica pe cel a carui insusire este minciuna sau necredinta⁵⁵: indemnurile si semnele ajung la el, dar insusirea sa nu-l paraseste; Allah ii arata semnele, insa el le neaga, nu crede in ele si le socoteste mincinoase. Cum sa aiba acesta parte de calauzire, cand singur si-a inchis usa? El a fost pedepsit prin pecetluirea inimii sale de catre Allah, astfel incat nu crede.

Versetul 4

ج ط
لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَنَهُ هُوَ اللَّهُ
الْوَحْدُ الْقَهَّارُ ﴿٤﴾

4. Daca Allah ar fi voit sa-Si ia un copil, ar fi ales dintre cele pe care le creeaza ceea ce ar fi voit. Slava Lui! El este Allah, Unicul, Cel care supune totul.

„Daca Allah ar fi voit sa-Si ia un copil”, asa cum au pretins unii dintre nechibzuitii fapturilor, „ar fi ales dintre cele pe care le creeaza ceea ce ar fi voit”, adica ar fi ales una dintre fapturile Sale pe care ar fi voit sa o aleaga, ar fi deosebit-o pentru Sine si ar fi pus-o in locul unui copil. Nu ar fi fost nevoie sa-Si ia o sotie.

„Slava Lui!”, mai presus de ceea ce necredinciosii cred despre El si de ceea ce Ii atribuie cei abatuti de la adevar. „El este Allah, Unicul, Cel care supune totul”: Unicul in Fiinta Sa, in Numele Sale, in Atributele Sale si in Faptele Sale; nu are in niciuna dintre acestea pe cineva asemenea Lui sau egal cu El. Daca ar avea un copil, aceasta ar cere sa aiba pe cineva asemenea Lui in Unicitatea Sa, fiindca acel copil ar fi o parte din El. El supune intreaga lume de sus si cea de jos; daca ar avea un copil, acesta nu ar fi supus, ci ar avea trecere pe langa tatal sau si i s-ar asemana. Unicitatea lui Allah Preainaltul si faptul ca supune totul sunt de nedespartit: Unicul nu poate fi decat Cel care supune totul, iar Cel care

⁵⁵ Nota editiei arabe: Manuscrisul B are „si” in loc de „sau”, legand cele doua insusiri: minciuna si necredinta.

supune totul nu poate fi decat Unul. Aceasta exclude in orice privinta existenta vreunui partener al Sau.

Versetele 5 la 7

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يَكُونُ اللَّيْلُ عَلَى النَّهَارِ وَيَكُونُ النَّهَارُ عَلَى اللَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ
الْغَفُورُ ﴿٥﴾ خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ لَكُمْ مِنَ
الْأَنْعَامِ ثَمَنِيَّةً أَزْوَاجًا يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي
ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّقُوا اللَّهَ
تَصْرَفُونَ ﴿٦﴾ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ
وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾

5. El a creat cerurile si pamantul intru adevar. El infasoara noaptea peste zi si infasoara ziua peste noapte. El a supus soarele si luna, fiecare urmandu-si cursul pana la un termen hotarat. El este Atotputernicul, Cel Mult-Iertator!
6. El v-a creat dintr-un singur suflet, apoi i-a facut din el perechea si a pogorat pentru voi dintre vite opt animale, in perechi. El va creeaza in pantecele mamelor voastre, zidire dupa zidire, in trei intunecimi. Acesta este Allah, Domnul vostru. Lui li apartine stapanirea; nu exista alta divinitate in afara Lui. Cum de sunteti intorsi de la El? 7. Daca nu credeti, Allah este lipsit de orice nevoie de voi, insa nu incuviinteaza necredinta pentru robii Sai. Daca sunteti multumitori, El incuviinteaza aceasta pentru voi. Niciun purtator de povara nu va purta povara altuia. Apoi la Domnul vostru va fi intoarcerea voastra si El va va instiinta despre ceea ce faceti. El cunoaste ceea ce se afla in piepturi.

Allah Preainaltul vesteste ca „a creat cerurile si pamantul intru adevar”, adica cu intelepciune si folos, pentru a le da porunci si interdictii robilor Sai, pentru a-i rasplati si pentru a-i pedepsi. „El infasoara noaptea peste zi si infasoara ziua peste noapte”, adica o introduce pe fiecare peste cealalta si o pune in locul ei, astfel incat cele doua nu se aduna; cand vine una, cealalta isi pierde stapanirea. „El a supus soarele si luna”, intr-o supunere randuita si intr-un mers bine intocmit. „Fiecare” dintre cele doua astre „isi urmeaza cursul”,

potrivit supunerii sale fata de Allah Preainaltul, „pana la un termen hotarat”: sfarsitul acestei lumi si ruinarea ei. Atunci Allah va nimici mijloacele ei de viata, soarele si luna ei, si va crea fapturne din nou, ca sa se statorniceasca in salasul sederii, in Paradis sau in Foc.

„El este Atotputernicul”, Cel care nu poate fi biruit, Care supune orice lucru si Caruia nimic nu I se poate impotrivi. Din Puterea Lui se arata faptul ca a adus la existenta aceste fapturne marete si le-a supus sa mearga la porunca Sa. „Cel Mult-Iertator”, Care iarta pacatele robilor Sai credinciosi care se caiesc, dupa cum Allah Preainaltul a spus: „Eu sunt Mult-Iertator cu cel care se caieste, crede si face fapte bune, apoi urmeaza calauzirea” [Ta-Ha 20:82]. El il iarta pe cel care I-a asociat ceva, dupa ce acesta a vazut semnele Sale marete, apoi s-a cait si s-a intors la El.

Din Puterea Sa este si faptul ca „v-a creat dintr-un singur suflet”, in pofida numarului vostru mare si a raspandirii voastre in toate partile pamantului. „Apoi i-a facut din el perechea”, ca el sa-si gaseasca linistea alaturi de ea, iar ea sa-si gaseasca linistea alaturi de el, implinindu-se astfel binefacerea. „Si a pogorat pentru voi dintre vite”, adica le-a creat printr-o hotarare pogorata de la El, ca indurare pentru voi, „opt animale, in perechi”. Acestea sunt cele amintite in Sura al-An'am: „opt animale, in perechi: doua dintre oi si doua dintre capre”, „doua dintre camile si doua dintre bovine” [al-An'am 6:143-144]. El le-a amintit in mod aparte, desi a pogorat pentru folosul robilor Sai si alte animale, datorita folosului lor mare, a intinderii foloaselor lor si a cinstei lor, precum si fiindca le-a destinat unor lucruri pentru care altele nu sunt potrivite: jertfa de Sarbatoare, jertfa pelerinajului, jertfa pentru nou-nascut, obligatia zakahului asupra lor si folosirea lor la plata despagubirii pentru sange.

Dupa ce a amintit crearea tatalui si a mamei noastre, a aratat inceputul crearii noastre, spunand: „El va creeaza in pantecele mamelor voastre, zidire dupa zidire”, adica treapta dupa treapta, intr-o stare in care nicio mana de om nu va atinge si niciun ochi nu va vede, iar El va ingrijeste in acel loc stramt. „In trei intunecimi”: intunericul panteceului, apoi intunericul uterului, apoi intunericul placentei.

„Acesta”, Cel care a creat cerurile si pamantul, a supus soarele si luna, v-a creat pe voi si a creat pentru voi vitele si celelalte binefaceri, este „Allah, Domnul vostru”, Divinitatea careia I se cuvine adorarea, Cel care va ingrijeste si va carmuieste. Dupa cum El singur creeaza si ingrijeste, fara niciun partener in aceasta, tot El singur are dreptul la adorare, fara niciun partener. De aceea a spus: „Nu exista alta divinitate in afara Lui. Cum de sunteti intorsi de la El?” Dupa aceasta lamurire, care arata ca numai Lui I se cuvine inchinarea sincera,

cum va intoarceti la adorarea idolilor care nu carmuiesc nimic si nu au nicio putere asupra vreunui lucru?

„Daca nu credeti, Allah este lipsit de orice nevoie de voi”. Necredinta voastra nu-L vatama, dupa cum ascultarea voastra nu-I aduce folos. Poruncile si interdictiile Sale sunt numai har si binefacere pentru voi. „Insa nu incuviinteaza necredinta pentru robii Sai”, datorita desavarsirii binefacerii Sale fata de ei si a Cunoasterii Sale ca necredinta le aduce o nenorocire dupa care nu vor mai avea fericire. De asemenea, El i-a creat pentru adorarea Sa; acesta este scopul pentru care a creat fapturile, astfel incat nu incuviinteaza ca ele sa paraseasca lucrul pentru care le-a creat.

„Daca sunteti multumitori” lui Allah Preainaltul, afirmandu-I Unicitatea si inchinandu-I religia cu sinceritate, „El incuviinteaza aceasta pentru voi”, din indurare fata de voi, pentru ca iubeste sa va faca bine si pentru ca voi impliniti lucrul pentru care v-a creat. Dupa cum asocierea voastra nu-L vatama, iar faptele voastre si marturisirea Unicitatii Sale nu-I aduc folos, tot astfel fiecare dintre voi are fapta sa, buna sau rea. „Niciun purtator de povara nu va purta povara altuia. Apoi la Domnul vostru va fi intoarcerea voastra”, in Ziua Invierii. „Si El va va instiinta despre ceea ce faceti”, vestindu-va ceea ce Cunoasterea Lui a cuprins, ceea ce condeiul Sau a consemnat, ceea ce ingerii cei nobili pazitori au scris despre voi si pentru care madularele voastre vor marturisi impotriva voastra. El il va rasplati pe fiecare dintre voi dupa ceea ce merita. „El cunoaste ceea ce se afla in piepturi”, adica inimile insesi si insusirile lor de dreptate sau nelegiuire. Scopul acestor cuvinte este vestirea rasplatirii cu dreptate deplina.

Versetul 8

* وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْ نَّبِيِّ مَا
كَانَ يَدْعُوهُ إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ
بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ﴿٨﴾

8. Cand pe om il atinge o nenorocire, el Il cheama pe Domnul sau, intorcandu-se catre El. Apoi, cand El ii daruieste o binefacere din partea Sa, uita nenorocirea pentru care Il chema mai inainte si Ii face lui Allah semeni, ca sa-i rataceasca pe altii de la calea Lui. Spune: „Bucura-te putin de necredinta ta! Tu esti dintre locuitorii Focului”.

Allah Preainaltul vesteste generozitatea, bunatatea si binefacerea Sa fata de robul Sau, precum si putina multumire a robului fata de El. Cand il loveste o nenorocire, precum boala sau saracia, ori cand cade intr-o primejdie pe mare sau in alta parte, omul stie ca nimeni nu-l poate salva din acea stare in afara de Allah. Atunci Il cheama smerit si intorcandu-se catre El, Ii cere ajutorul pentru indepartarea suferintelor care l-au lovit si staruie in aceasta. „Apoi, cand El”, adica Allah, „ii daruieste o binefacere din partea Sa”, indepartandu-i suferinta si stramtorarea, „uita nenorocirea pentru care Il chema mai inainte”: uita nenorocirea pentru care L-a chemat pe Allah si se poarta ca si cum nu l-ar fi lovit nimic, staruind in asocierea sa.

„Si Ii face lui Allah semeni, ca sa-i rataceasca pe altii de la calea Lui”, adica sa rataceasca el insusi si sa-i rataceasca pe altii. Ratacirea altora decurge din propria ratacire; de aceea a mentionat consecinta pentru a arata ceea ce ea presupune. „Spune” acestui razvratit care a schimbat binefacerea lui Allah in necredinta: „Bucura-te putin de necredinta ta! Tu esti dintre locuitorii Focului”. Cele de care te-ai bucurat nu-ti vor folosi, daca destinatia ta este Focul. „Ai vazut? Daca i-am lasa sa se bucure ani de-a randul, apoi ar veni asupra lor ceea ce li se promitea, nu le-ar folosi cele de care s-au bucurat” [ash-Shu'ara 26:205-207].

Versetul 9

قُلْ
أَمَّنْ هُوَ قَلْبُكَ أَمْ أَنَا أَلَيْلٌ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ
هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾

9. Oare este asemenea celui care asculta cu smerenie in ceasurile noptii, prosternandu-se si stand in picioare, temandu-se de Viata de Apoi si nadajduind la Indurarea Domnului sau? Spune: „Sunt oare egali cei care stiu si cei care nu stiu?” Numai cei inzestrati cu intelegere iau aminte.

Aceasta este o comparatie intre cel care lucreaza in ascultare de Allah si cel care nu face aceasta, intre cel invatat si cel nestiutor. Deosebirea lor este statornicita in minti si cunoscuta cu certitudine. Cel care se intoarce de la ascultarea Domnului sau si isi urmeaza patima nu este asemenea celui care asculta cu smerenie, adica I se supune prin cea mai buna dintre adorari, Rugaciunea, si in cel mai bun dintre timpuri, ceasurile noptii. El l-a descris prin multimea faptelor si prin alegerea celor mai bune dintre ele, apoi l-a descris prin teama si speranta. A aratat ca teama se leaga de chinul Vietii de Apoi pentru pacatele savarsite mai inainte, iar speranta se leaga de Indurarea lui Allah. Astfel l-a descris prin lucrarea vazuta si cea launtrica.

„Spune: Sunt oare egali cei care stiu”, care Il cunosc pe Domnul lor, cunosc religia Lui, cu poruncile ei si cu rasplatirea ei, precum si tainele si intelepciunile cuprinse in acestea, „si cei care nu stiu” nimic din ele? Acestia nu sunt egali cu ceilalti, dupa cum nu sunt egale noaptea si ziua, lumina si intunericul, apa si focul. „Numai cei inzestrati cu intelegere iau aminte”, atunci cand li se aminteste: oamenii cu minti curate si agere. Ei pun ceea ce este mai inalt mai presus de ceea ce este mai prejos, aleg cunoasterea in locul nestiintei si ascultarea de Allah in locul nesupunerii fata de El. Au minti care ii indruma sa priveasca urmarile, spre deosebire de cel care nu are pricepere si nici judecata: acesta isi face din patima propria divinitate.

Versetul 10

قُلْ يٰۤاَعْبَادَ اللّٰهِ اٰمِنُوْا اَتَقُوْا رَبَّكُمْۚ ۙ لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَّاَرْضُ اللّٰهِ وَسِعَةٌ اِنَّمَا يُوَفِّي الصّٰبِرِيْنَ اَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

10. Spune: „O, robii Mei care ati crezut, temeti-va de Domnul vostru!” Pentru cei care fac bine in aceasta lume este un bine. Pamantul lui Allah este intins. Cei rabdatori vor primi rasplata lor pe deplin, fara socoteala.

Adica adreseaza-te celor mai nobile dintre fapturi, credinciosilor, si porunceste-le cel mai bun dintre lucruri: evlavia. Aminteste-le pricina care cere evlavie: Stapanirea lui Allah asupra lor si binefacerile Sale fata de ei, care le cer sa se teama de El. Printre acestea se afla si credinta pe care Allah le-a daruit-o, fiindca ea cere evlavie. Este ca si cum ai spune: „O, om generos, da milostenie!” sau „O, om viteaz, lupta!”

El le-a amintit rasplata care trezeste ravna in aceasta lume si a spus: „Pentru cei care fac bine in aceasta lume”, adorandu-L pe Domnul lor, „este un bine”: o inzestrare imbelsugata, un suflet linistit si o inima deschisa, dupa cum Allah Preainaltul a spus: „Celui care face o fapta buna, barbat sau femeie, fiind credincios, ii vom darui o viata buna” [an-Nahl 16:97]. „Pamantul lui Allah este intins”: daca sunteti impiedicati intr-un tinut sa-L adorati, plecati in alt tinut, unde sa-L adorati pe Domnul vostru si unde sa va puteti implini religia.

Cand El a spus: „Pentru cei care fac bine in aceasta lume este un bine”, unii ar putea avea aici o nedumerire: textul este general si arata ca oricine face bine are parte de bine in aceasta lume; ce se intampla atunci cu cel care crede intr-un tinut unde este asuprit si injosit si nu dobandeste acel bine? El a indepartat aceasta parere prin Cuvintele Sale: „Pamantul lui Allah este intins”. Aici se afla o veste buna, pe care Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a

aratat-o limpede prin cuvintele sale: „Nu va inceta sa existe un grup din comunitatea mea care va urma adevarul si va fi biruitor. Nu le vor face rau cei care ii parasesc si nici cei care li se impotrivesc, pana cand va veni porunca lui Allah, iar ei vor fi in aceasta stare”.⁵⁶

Acest verset face aluzie la aceasta veste buna si se leaga indeaproape de ea. Allah Preainaltul a vestit ca pamantul Sau este intins; ori de cate ori sunteti impiedicati sa-L adorati intr-un loc, emigrati in altul. Aceasta este o regula generala, valabila in orice vreme si in orice loc. Fiecare emigrant va gasi, negresit, adapost printre musulmani, la care sa poata merge, si un loc in care sa-si poata practica religia.

„Cei rabdatori vor primi rasplata lor pe deplin, fara socoteala.” Aceasta este o regula generala pentru toate felurile rabdarii: rabdarea fata de hotararile dureroase ale lui Allah, fara nemultumire; rabdarea de a se opri de la pacat, fara a-l savarsi; si rabdarea in ascultarea lui Allah, pana la implinirea ei. Allah le-a fagaduit celor rabdatori rasplata fara socoteala, adica fara hotar si fara masura. Aceasta se datoreaza numai virtutii rabdarii si rangului ei inaintea lui Allah, precum si faptului ca ea este un ajutor in orice lucru.

Versetele 11 la 16

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ
أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٣﴾ قُلْ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿١٤﴾ فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ
دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا
ذَلِكَ هُوَ الْخَسِرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ
ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادُهُ يَعْْبَادُونَ فَاتَّقُونِ ﴿١٦﴾

11. Spune: „Mi s-a poruncit sa-L ador pe Allah, inchinandu-I cu sinceritate religia, **12.** si mi s-a poruncit sa fiu primul dintre musulmani.” **13.** Spune: „Ma tem, daca nu ma supun Domnului meu, de pedeapsa unei Zile marete.” **14.** Spune: „Pe Allah Il ador, inchinandu-I cu sinceritate religia mea. **15.** Voi

⁵⁶ Hadith relatat de Muslim. Nota editiei arabe precizeaza ca a fost transmis de mai multi Companioni si ca mai multi invatati l-au declarat mutawatir, adica transmis pe numeroase cai: Ibn Taymiyyah, in Iqtida' as-Sirat al-Mustaqim (1/69), al-Kattani, in Nazm al-Mutanathir (p. 93), az-Zabidi, in Laqt al-La'ali al-Mutanathirah (p. 68), si al-Albani, in Salat al-'Idayn (pp. 39–40).

adorati ceea ce voiti in afara Lui!” Spune: „Cei cu adevarat pierduti sunt cei care isi pierd sufletele si familiile in Ziua Invierii. Aceasta este, cu adevarat, pierderea vadita.” 16. Deasupra lor vor fi straturi de Foc si sub ei vor fi straturi. Prin aceasta Allah ii inspaimanta pe robii Sai: „O, robii Mei, temeti-va de Mine!”

„Spune”, o, Trimisule, oamenilor: „Mi s-a poruncit sa-L ador pe Allah, inchinandu-I cu sinceritate religia”, dupa cum a spus la inceputul surei: „Asadar, adora-L pe Allah, inchinandu-I cu sinceritate religia!”

„Si mi s-a poruncit sa fiu primul dintre musulmani”, fiindca eu sunt cel care ii cheama pe oameni la Domnul lor si ii calauzeste. Prin urmare, trebuie sa fiu primul care implineste ceea ce porunceste si primul care se supune. Acest lucru este obligatoriu pentru Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si pentru cei care pretind ca il urmeaza: respectarea vizibila a invataturilor Islamului si sinceritatea fata de Allah in toate faptele, vazute si ascunse.

„Ma tem, daca nu ma supun Domnului meu” in ceea ce mi-a poruncit cu privire la sinceritate si islam, „de pedeapsa unei Zile marete”. In aceasta pedeapsa vor ramane vesnic cei care Ii asociaza parteneri, iar cei neascultatori vor fi pedepsiti.

„Spune: Pe Allah Il ador, inchinandu-I cu sinceritate religia mea. Voi adorati ceea ce voiti in afara Lui!” Este asemenea Cuvintelor Sale: „Spune: O, necredinciosilor! Eu nu ador ceea ce adorati voi, iar voi nu adorati ceea ce ador eu. Nici eu nu voi adora ceea ce adorati voi, nici voi nu veti adora ceea ce ador eu. Voi aveti religia voastra, iar eu am religia mea.”

„Cei cu adevarat pierduti sunt cei care isi pierd sufletele”, lipsindu-le de rasplata si aruncandu-le in cea mai aspra pedeapsa, „si familiile in Ziua Invierii”, fiind despartiti de ele, intristandu-se pentru ele si simtind durerea unei pierderi cumplite.

„Aceasta este, cu adevarat, pierderea vadita”, cu care nu se poate asemana nicio alta pierdere, fiindca este o pierdere necontenita, dupa care nu mai exista niciun castig si nicio izbavire.

Apoi Allah a aratat asprimea nenorocirii si a chinului lor: „Deasupra lor vor fi straturi de Foc”, adica bucati de Foc asemenea unor nori uriasi, „si sub ei vor fi straturi”.

„Prin aceasta”, adica prin descrierea pedepsei oamenilor Focului, cu care Allah ii mana pe robii Sai spre Indurarea Sa, „Allah ii inspaimanta pe robii Sai: O, robii Mei, temeti-va de Mine!” El face din ceea ce a pregatit pentru oamenii nenorocirii un indemn pentru robii Sai de a se teme de El si un mijloc de a-i opri de la ceea ce atrage pedeapsa.

Slava Celui care are mila de robii Sai in toate lucrurile! El le-a usurat caile care duc la El, i-a indemnat sa le urmeze si i-a incurajat prin tot ceea ce sufletele doresc si prin care inimile se linistesc. Totodata, i-a prevenit in chip desavarsit impotriva lucrarii pentru altcineva decat El si le-a amintit pricinile care ii opresc de la aceasta.

Versetele 17 la 18

ج
وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادَ ﴿١٧﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾

17. Cei care se feresc de taghut, ca sa nu-l adore, si se intorc la Allah vor avea vestea cea buna. Da-le vestea cea buna robilor Mei, 18. celor care asculta cuvantul si urmeaza ceea ce este mai bun din el. Acestia sunt cei pe care Allah i-a calauzit si acestia sunt cei inzestrati cu pricepere.

Dupa ce Allah Preainaltul a amintit starea pacatosilor, a amintit starea si rasplata celor care se intorc la El: „Cei care se feresc de taghut, ca sa nu-l adore”. Prin taghut se intelege aici adorarea a orice altceva in afara lui Allah, iar ei se feresc de aceasta adorare. Aceasta precizare a Celui Atotintelept, Atotstiutor, este deosebit de potrivita, deoarece lauda ii priveste numai pe cei care se feresc sa adore taghutul. „Si se intorc la Allah”, adorandu-L si inchinandu-I cu sinceritate religia. Ei au trecut de la adorarea idolilor la adorarea Stapanului Atotstiutor si de la asociere si pacate la unicitate si ascultare.

„Vor avea vestea cea buna”, a carei maretie si insusire nu sunt cunoscute decat de Cel care ii cinsteste cu ea. Ea cuprinde vestea cea buna in aceasta lume, prin lauda frumoasa, visul bun si grija dumnezeiasca prin care vad ca Allah voieste sa-i cinsteasca in aceasta lume si in Viata de Apoi. Ea cuprinde si vestea cea buna din Viata de Apoi, la moarte, in mormant si in Ziua Invierii. Desavarsirea ei va fi atunci cand Domnul Cel Generos ii va vesti cu multumirea Sa vesnica, cu bunatatea Sa, cu siguranta si cu linistea din Paradis.

Dupa ce a spus ca ei vor avea vestea cea buna, Allah a poruncit sa li se dea aceasta veste si a amintit insusirea prin care au meritat-o: „Da-le vestea cea buna robilor Mei, celor care asculta cuvantul”. Aceasta cuprinde orice cuvant. Ei asculta toate cuvintele care ajung la ei, ca sa deosebeasca ceea ce trebuie ales

de ceea ce trebuie parasit. Din intelepciunea si cumpatarea lor face parte faptul ca urmeaza ceea ce este mai bun.

Cel mai bun cuvant este Cuvantul lui Allah si cuvantul Trimisului Sau, dupa cum Allah a spus mai departe in aceasta sura: „Allah a pogorat cea mai buna vestire: o Carte ale carei parti se aseamana...”

In acest verset se afla un inteles subtil. Cand Allah i-a laudat pentru ca asculta cuvantul si urmeaza ceea ce este mai bun din el, s-ar putea intreba: exista oare o cale de a cunoaste ceea ce este mai bun, ca sa dobandim insusirea celor inzestrati cu pricepere si sa stim ca cel care il alege este dintre ei? Raspunsul este: da; cel mai bun este ceea ce Allah a amintit aici: „Allah a pogorat cea mai buna vestire: o Carte ale carei parti se aseamana...”

„Cei care asculta cuvantul si urmeaza ceea ce este mai bun din el. Acestia sunt cei pe care Allah i-a calauzit” spre cele mai bune purtari si fapte, „si acestia sunt cei inzestrati cu pricepere”, adica oamenii cu minti limpezi. Din priceperea si chibzuinta lor face parte faptul ca deosebesc binele de rau si aleg ceea ce trebuie ales mai presus de orice altceva.

Acesta este semnul mintii sanatoase si nu exista alt semn in afara lui. Cel care nu deosebeste cuvantul bun de cel rau nu este dintre oamenii mintii sanatoase. Iar cel care le deosebeste, dar a carui pofta ii biruie mintea, astfel incat mintea lui urmeaza pofta si nu alege ceea ce este mai bun, are o judecata deficitara.

Versetele 19 la 20

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿١٩﴾ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرْفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾

19. Oare il vei putea salva pe cel asupra caruia s-a implinit cuvantul pedepsei, pe cel care este in Foc? 20. Insa cei care se tem de Domnul lor vor avea incaperi inalte, peste care se afla alte incaperi zidite, pe sub care curg rauri. Aceasta este fagaduinta lui Allah; Allah nu-Si incalca fagaduinta.

Oare il poti salva pe cel asupra caruia cuvantul pedepsei s-a implinit, din pricina staruintei sale in ratacire si necredinta? Tu nu ai nicio cale sa-l calauzesti si nici sa-l scoti din Foc.

Insa castigul deplin si izbanda deplina sunt ale celor evlaviosi, carora Allah le-a pregatit cinstea si toate felurile de desfatate, a caror masura nu o poate cuprinde nimeni.

„Cei care se tem de Domnul lor vor avea incaperi inalte”, adica locuinte ridicate si impodobite. Din frumusetea, limpezimea si curatia lor, partea dinauntru se vede din afara, iar cea din afara se vede dinauntru. Datorita inaltimii lor sunt zarite de departe, asemenea stelei stralucitoare la orizontul rasaritean sau apusean.

De aceea a spus: „peste care se afla alte incaperi zidite”, unele deasupra altora, din aur si argint, iar mortarul lor este moscul; „pe sub care curg rauri”, udand gradinile infloritoare si pomii curati, care dau tot felul de roade gustoase si fructe coapte.

„Aceasta este fagaduinta lui Allah; Allah nu-Si incalca fagaduinta.” El le-a fagaduit celor evlaviosi aceasta rasplata si, prin urmare, o va implini negresit. Sa dobandeasca, asadar, insusirile evlaviei, pentru ca Allah sa le dea rasplata pe deplin.

Versetul 21

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنْبِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾

21. Nu vezi ca Allah a pogorat apa din cer, apoi a facut-o sa strabata pamantul si sa iasa la suprafata ca izvoare? Apoi scoate prin ea semanaturi de culori felurite; dupa aceea ele se usuca si le vezi ingalbenite, apoi le face farama. In aceasta este, negresit, o aducere-aminte pentru cei inzestrati cu pricepere.

Allah le aminteste celor inzestrati cu pricepere despre apa pe care o pogoara din cer si o face sa strabata pamantul si sa iasa la suprafata ca izvoare; adica o pastreaza in pamant, de unde poate fi scoasa cu usurinta.

„Apoi scoate prin ea semanaturi de culori felurite”, precum graul, porumbul, orzul, orezul si altele; „dupa aceea ele se usuca”, cand ajung la deplinatate sau cand le loveste o vatamare, „si le vezi ingalbenite, apoi le face farama”, sfaramate si risipite.

„In aceasta este, negresit, o aducere-aminte pentru cei inzestrati cu pricepere.” Ei isi amintesc grija Domnului lor si Indurarea Sa fata de robii Sai, deoarece le-a pus aceasta apa la indemana si a pastrat-o in adancurile

pamantului, potrivit nevoilor lor. Isi amintesc desavarsirea Puterii Sale si faptul ca El ii invie pe cei morti asa cum invie pamantul dupa moartea lui. Isi amintesc si ca Cel care face aceasta este Singurul vrednic de adorare.

O, Allah, fa-ne dintre cei inzestrati cu pricepere, pe care i-ai laudat si i-ai calauzit prin mintea pe care le-ai daruit-o si carora le-ai aratat dintre tainele Cartii Tale si frumusetea versetelor Tale ceea ce nu le-ai aratat altora. Tu esti Cel care daruieste.

Versetul 22

ج
أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِّن رَّبِّهِ ۚ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبِهِم
مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾

22. Oare cel caruia Allah i-a deschis pieptul pentru Islam si care urmeaza o lumina de la Domnul sau este asemenea celui cu inima impietrita? Vai celor ale caror inimi sunt impietrite fata de pomenirea lui Allah! Acestia se afla intr-o ratacire vadita.

Oare sunt deopotriva cel caruia Allah i-a deschis pieptul pentru Islam, astfel incat primeste cu inima deschisa poruncile lui Allah si le implineste cu bucurie si deplina intelegere - acesta este intelesul Cuvintelor Sale: „si care urmeaza o lumina de la Domnul sau” - si cel care nu este astfel?

Dovada ca nu sunt egali este data de Cuvintele Sale: „Vai celor ale caror inimi sunt impietrite fata de pomenirea lui Allah!” Inimile lor nu se inmoaie pentru Cartea Lui, nu iau aminte la versetele ei si nu se linistesc prin pomenirea Lui. Dimpotriva, se intorc de la Domnul lor si se alipesc de altceva. Pe acestia ii asteapta o nenorocire cumplita si un rau imens.

„Acestia se afla intr-o ratacire vadita.” Ce ratacire este mai mare decat ratacirea celui care se intoarce de la Domnul sau, desi toata fericirea se afla in apropierea de El, a celui a carui inima s-a impietrit fata de pomenirea Lui si s-a indreptat spre tot ceea ce ii aduce rau?

Versetul 23

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِي تَقْشَعْرُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ
رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ ۖ مَنْ
يَشَاءُ ۖ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾

23. Allah a pogorat cea mai buna vestire: o Carte ale carei parti se aseamana si se repeta. Pielea celor care se tem de Domnul lor se infioara din pricina ei; apoi pielea si inimile lor se inmoaie la pomenirea lui Allah. Aceasta este calauzirea lui Allah, prin care El calauzeste pe cine vointe. Iar pe cel pe care Allah il lasa in ratacire nimeni nu-l poate calauzi.

Allah Preainaltul vesteste despre Cartea pe care a pogorat-o ca este „cea mai buna vestire” dintre toate. Cel mai bun cuvnt este Cuvntul lui Allah, iar cea mai buna dintre Cartile pogorate este acest Coran.

Fiind cea mai buna, se cunoaste ca expresiile ei sunt cele mai elocvente si mai limpezi, iar intelesurile ei sunt cele mai inalte. Ea este cea mai buna vestire in cuvinte si in inteles; „ale carei parti se aseamana” in frumuseti si armonie, fara nicio contradictie din niciun punct de vedere. Cu cat cel care cugeta o cerceteaza mai mult, cu atat vede - chiar si in intelesurile ei mai greu de patruns - o potrivire care uimeste mintile, iar el se incredinteaza ca ea nu poate veni decat de la Cel Intept, Atotstiutorul.

Acesta este sensul asemanarii in acest loc. Insa in Cuvintele lui Allah Preainaltul: „El este Cel care ti-a pogorat Cartea. In ea sunt versete limpezi, care sunt temelia Cartii, si altele al caror inteles nu este limpede”, se au in vedere versetele al caror sens este neclar pentru multi oameni. Aceasta neclaritate nu se inlatura decat prin raportarea lor la versetele limpezi. De aceea a spus: „In ea sunt versete limpezi, care sunt temelia Cartii, si altele al caror inteles nu este limpede”, referindu-Se astfel numai la o parte dintre versete. Aici, in schimb, descrie intreaga Carte prin asemanarea partilor sale, adica prin frumusetea lor, fiindca a spus: „cea mai buna vestire”. Ea cuprinde sure si versete, iar toate se aseamana unele cu altele, dupa cum am aratat.

„Si se repeta”: in ea se repeta istorisirile, hotararile, fagaduintele, amenintarile, insusirile oamenilor binelui si ale oamenilor raului, precum si Numele si Atributele lui Allah. Aceasta face parte din maretia si frumusetea ei. Allah a cunoscut nevoia fapturilor de intelesurile ei, care curata inimile si desavarsesc purtarile.

Aceste intelesuri sunt pentru inimi asemenea apei pentru pomi. Cand udarea lipseste multa vreme, pomii slabesc si pot pieri; cand udarea se repeta, ei se infrumuseaza si dau felurite roade folositoare. Tot astfel, inima are mereu nevoie de repetarea intelesurilor Cuvantului lui Allah. Daca un inteles ar fi amintit o singura data in intregul Coran, el nu ar avea acelasi efect asupra inimii si nu si-ar aduce rodul.

De aceea am urmat in acest tafsir aceasta cale dreapta, luand drept pilda Cartea pe care o talcuiesc. Nu vei gasi in el trimiterea de la un loc la altul; dimpotriva, fiecare pasaj isi cuprinde talcuirea deplina, fara a presupune cunoasterea explicatiilor anterioare ale pasajelor asemanatoare. Chiar daca unele explicatii sunt mai ample decat altele si cuprind mai multe foloase, cititorul Coranului trebuie sa cugete asupra tuturor locurilor lui si sa nu lase niciun loc necercetat, caci astfel va dobandi mult bine si folos mare.

Datorita slavei si maretiei sale, acest Coran are un efect profund asupra inimilor celor inzestrati cu pricepere si calauziti. De aceea a spus: „Pielea celor care se tem de Domnul lor se infioara din pricina ei”, din pricina infricosarii si amenintarii cuprinse in el; „apoi pielea si inimile lor se inmoaie la pomenirea lui Allah”, cand aud cuvintele care le trezesc nadejdea si le indeamna spre bine.

Uneori el ii indeamna spre bine, iar alteori ii opreste de la rau. „Aceasta”, adica ceea ce Allah a pomenit despre influenta Coranului asupra lor, „este calauzirea lui Allah”, adica o calauzire de la El pentru robii Sai si o parte din Harul si Bunatatea Sa fata de ei. „Prin care El calauzeste pe cine vointe” dintre robii Sai.

Se poate ca pronumele „aceasta” sa se refere la Coranul pe care l-am descris. Atunci sensul este: Coranul este „calauzirea lui Allah” si nu exista drum spre Allah in afara lui; „prin care El calauzeste pe cine vointe” dintre robii Sai, pe cel care urmareste multumirea Lui, dupa cum Allah a spus: „Prin ea Allah ii calauzeste pe caile pacii pe cei care cauta multumirea Lui.”

„Iar pe cel pe care Allah il lasa in ratacire nimeni nu-l poate calauzi”, fiindca nu exista drum spre calauzire in afara reusitei daruite de El si a apropiarii de Cartea Sa. Daca acestea lipsesc, nu ramane decat ratacirea vadita si nenorocirea.

Versetele 24 la 26

ج

أَفَن يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ
تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَآتَتْهُمْ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا
يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

24. Oare cel care se va apara cu fata sa de raul pedepsei in Ziua Invierii este asemenea celui aflat in siguranta? Li se va spune celor nedrepti: „Gustati ceea ce ati agonisit!” **25.** Au tagaduit si cei dinaintea lor, iar pedeapsa a venit asupra lor de unde nu se asteptau. **26.** Allah i-a facut sa guste rusinea in viata lumeasca, iar pedeapsa Vietii de Apoi este mai mare, daca ar sti.

Oare este deopotriva cel pe care Allah l-a calauzit si l-a ajutat sa urmeze drumul ce duce la Casa cinstirii Sale cu cel care a ramas in ratacire si a staruit in impotrivire pana a venit Ziua Invierii si pedeapsa cea mare?

Acesta va incerca sa se apere de raul pedepsei cu fata sa, cel mai nobil dintre madulare, pe care chiar si cea mai mica pedeapsa o vatama, fiindca mainile si picioarele ii vor fi inlantuite. „Li se va spune celor nedrepti”, care s-au nedreptatit prin necredinta si pacate, spre mustrare si dojana: „Gustati ceea ce ati agonisit!”

„Au tagaduit si cei dinaintea lor”, dintre natiunile trecute, asa cum tagaduiesc acestia, „iar pedeapsa a venit asupra lor de unde nu se asteptau”, venind peste ei in ceasul diminetii sau in timp ce se odihneau la amiaza.

„Allah i-a facut sa guste rusinea in viata lumeasca”, iar ei s-au facut de ocară inaintea lui Allah si a fapturilor Sale. „Iar pedeapsa Vietii de Apoi este mai mare, daca ar sti.” Sa se fereasca acestia de staruinta in tagaduire, ca sa nu-i loveasca ceea ce i-a lovit pe cei dinaintea lor.

Versetele 27 la 31

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾
 قُرْءَانًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ
 شُرَكَاءُ مُتَشَكِّسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ
 أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ
 الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

27. Noi le-am dat oamenilor, in acest Coran, pilde de tot felul, ca ei sa-si aduca aminte: 28. un Coran arab, fara strambatate, pentru ca ei sa fie evlaviosi. 29. Allah da ca pilda un barbat stapanit de mai multi asociati care se cearta intre ei si un barbat care apartine pe deplin unui singur stapan. Sunt ei oare egali? Lauda lui Allah! Insa cei mai multi dintre ei nu stiu. 30. Tu vei muri, iar ei vor muri. 31. Apoi, in Ziua Invierii, va veti certa inaintea Domnului vostru.

Allah Preainaltul vesteste ca a dat in Coran pilde de tot felul: pildele oamenilor binelui si ale oamenilor raului, pilde despre unicitate si asociere. Fiecare pilda face mai usor de inteles adevarata natura a lucrurilor. Intelepciunea acestui fapt este „ca ei sa-si aduca aminte” atunci cand le lamurim adevarul, pentru ca astfel sa-l cunoasca si sa actioneze potrivit lui.

„Un Coran arab”: Noi l-am facut un Coran arab, limpede in cuvinte si usor in inteles, mai ales pentru arabi; „fara strambatate”, adica fara vreun defect sau vreo lipsa in cuvinte ori in intelesuri. Aceasta cere ca el sa fie pe deplin drept, dupa cum Allah a spus: „Lauda lui Allah, care i-a pogorat robului Sau Cartea si nu a facut in ea nicio strambatate, ci a facut-o dreapta.”

„Pentru ca ei sa fie evlaviosi”, fiindca El le-a usurat calea evlaviei in cunoastere si in fapta, prin acest Coran arab, drept, in care Allah a dat pilde de tot felul.

Apoi a dat o pilda pentru asociere si unicitate: „Allah da ca pilda un barbat stapanit de mai multi asociati care se cearta intre ei”, adica este un rob asupra caruia mai multi stapani au drept de proprietate, care nu se inteleg in nicio privinta. El nu poate afla liniste: ei se cearta pentru el, iar fiecare are o cerere pe care vrea sa o implineasca robul, in timp ce ceilalti cer altceva. Cum crezi ca este starea acestui barbat care apartine unor asociati aflati in cearta?

„Si un barbat care apartine pe deplin unui singur stapan”, adica este in intregime numai al lui. El cunoaste ceea ce doreste stapanul sau si afla liniste deplina. „Sunt ei oare egali?”, adica acesti doi barbati? Nu sunt egali.

Tot astfel este cel care li asociaza parteneri lui Allah: slujeste unor asociati care se cearta, il cheama cand pe unul, cand pe altul, fara sa-si gaseasca statornicie, fara sa i se linisteasca inima si fara sa afle odihna in vreo imprejurare. In schimb, monoteistul sincer fata de Domnul sau a fost izbavit de asociere si are liniste deplina.

„Sunt ei oare egali? Lauda lui Allah!” pentru ca a deosebit adevarul de fals si i-a calauzit pe cei nestiutori. „Insa cei mai multi dintre ei nu stiu.”

„Tu vei muri, iar ei vor muri”, adica toti trebuie sa gustati moartea: „Noi nu i-am dat niciunui om inaintea ta nemurirea; daca tu mori, vor fi ei nemuritori?”

„Apoi, in Ziua Invierii, va veti certa inaintea Domnului vostru” cu privire la lucrurile in care v-ati certat in aceasta lume. El va judeca intre voi cu dreptate si il va rasplati pe fiecare dupa fapta lui: „Allah le-a numarat, iar ei le-au uitat.”

Juzul 24

Sura az Zumar

VERSETELE 32 LA 75

Revelata la Mecca

Versetele 32 la 35

﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالْحَقِّ إِذْ جَاءَهُ^ج الْبَيِّنَاتُ فِي
جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ﴾ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِي جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ بِهِ^{هـ} أُولَئِكَ
هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾ لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ
الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ﴿٣٥﴾

32. Cine este mai nedrept decat cel care nascocesta o minciuna impotriva lui Allah si tagaduieste adevarul cand acesta vine la el? Oare nu se afla in Iad salas pentru necredinciosi? 33. Cei care vin cu adevarul si il cred sunt cei evlaviosi. 34. Ei vor avea la Domnul lor tot ceea ce vor voi. Aceasta este rasplata celor care fac bine. 35. Allah le va sterge cele mai rele fapte pe care le-au savarsit si ii va rasplati dupa cele mai bune fapte pe care le-au facut.

Allah Preainaltul previne si vesteste ca nimeni nu este mai nedrept si mai nelegiuit „decat cel care nascocesta o minciuna impotriva lui Allah”, atribuindu-I ceva ce nu se cuvine Maiestatii Sale, pretinzand profetia, spunand ca Allah a zis sau a hotarat ceva ce El nu a zis si nu a hotarat. Aceasta intra in Cuvintele Sale: „Spune: Domnul meu a oprit... sa spuneti despre Allah ceea ce nu stiti.” Aceasta este situatia celui care vorbeste din nestiinta; daca o face cu buna stiinta, fapta sa este si mai grava si mai respingatoare.

„Si tagaduieste adevarul cand acesta vine la el”, sustinut de dovezi. Tagaduirea lui este o mare nedreptate, fiindca a respins adevarul dupa ce i-a devenit limpede. Daca uneste minciuna impotriva lui Allah cu tagaduirea adevarului, aceasta este nedreptate peste nedreptate.

„Oare nu se afla în Iad salas pentru necredinciosi?” Acolo își vor primi pedeapsa cuvenită, iar dreptul lui Allah va fi împlinit prin pedepsirea fiecărui nedrept și necredincios. „Cu adevărat, asocierea este o nedreptate uriasă.”

Dupa ce a amintit mincinosul necredincios, pacatul și pedeapsa lui, Allah l-a amintit pe credinciosul sincer și rasplata sa: „Cel care a venit cu adevărul” în cuvânt și în faptă. Aici intra Profetii și urmașii lor, cei care au spus adevărul atunci când au transmis vestirile și hotărârile lui Allah, și care au fost sinceri în faptele și cuvintele lor.

„Si l-a crezut”, adică a crezut adevărul. Omul poate rosti adevărul fără să-l creadă, din trufie sau din dispreț față de cel care îl rosteste. Trebuie, asadar, amintite împreună ambele însușiri: rostirea adevărului și credința în el. Rostirea adevărului arată cunoașterea și dreptatea, iar credința în el arată smerenia și lipsa trufiei.

„Aceștia”, cei care le-au unit pe amândouă, „sunt cei evlavioși”, căci toate însușirile evlaviei se reduc la rostirea adevărului și la credința în el.

„Ei vor avea la Domnul lor tot ceea ce vor voi” dintre rasplatile pe care niciun ochi nu le-a văzut, nicio ureche nu le-a auzit și care nu i-au trecut prin minte niciunui om. Orice desfatăre și dorință vor cere le va fi pregătită.

„Aceasta este rasplata celor care fac bine”, care îl adora pe Allah ca și cum L-ar vedea, iar dacă ei nu-L vad, El îi vede, și care le fac bine robilor lui Allah.

„Allah le va șterge cele mai rele fapte pe care le-au savărit și îi va rasplăti după cele mai bune fapte pe care le-au făcut.” Faptele omului sunt de trei feluri: rele, bune și nici rele, nici bune. Ultimul fel cuprinde lucrurile îngaduite, de care nu se leagă nici rasplata, nici pedeapsa. Faptele rele sunt toate pacatele, iar faptele bune sunt toate actele de ascultare.

Prin această lamurire se înțelege versetul. „Allah le va șterge cele mai rele fapte pe care le-au savărit”, adică pacatele mici și mari, datorită binelui și evlaviei lor; „și îi va rasplăti după cele mai bune fapte pe care le-au făcut”, adică pentru toate faptele lor bune. „Allah nu nedreptățește nici macar cât greutatea unui fir de praf; iar dacă este o faptă bună, El o înmulțește și daruiește din partea Sa o rasplata mareată.”

Versetele 36 la 37

ج
 أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي
 أَنْتِقَامٍ ﴿٣٧﴾

36. Oare Allah nu este de ajuns pentru robul Sau? Ei te inspaimanta cu cei pe care ii adora in afara Lui. Pe cel pe care Allah il lasa in ratacire nimeni nu-l poate calauzi, 37. iar pe cel pe care Allah il calauzeste nimeni nu-l poate rataci. Oare Allah nu este Atotputernic, Stapan al razbunarii?

„Oare Allah nu este de ajuns pentru robul Sau?” Oare nu tine de Generozitatea, Bunatatea si Grija Sa fata de robul care Il adora, Ii implineste poruncile si se fereste de ceea ce El a interzis - mai ales fata de cel mai desavarsit dintre oameni in adorarea Domnului sau, Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui - sa-i fie de ajuns in toate treburile religiei si ale lumii si sa indeparteze de el pe oricine ii voieste raul?

„Ei te inspaimanta cu cei pe care ii adora in afara Lui”, cu idolii si cu cei socotiti egali Lui, pretinzand ca iti vor face rau. Aceasta vine din ratacirea si abaterea lor.

„Pe cel pe care Allah il lasa in ratacire nimeni nu-l poate calauzi, iar pe cel pe care Allah il calauzeste nimeni nu-l poate rataci”, fiindca in Mana Lui se afla calauzirea si ratacirea: ceea ce voieste se intampla, iar ceea ce nu voieste nu se intampla.

„Oare Allah nu este Atotputernic?” A Lui este Puterea deplina prin care a supus toate lucrurile. Prin Puterea Sa ii este de ajuns robului Sau si indeparteaza uneltirea lor. El este „Stapan al razbunarii”: cel care nu I se supune sa se fereasca de pricinile razbunarii Sale.

Versetele 39 la 40

قُلْ يَتَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ اِنِّي عَمِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ مَنْ يَأْتِيهِ
عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٤٠﴾

39. Spune: „O, poporul meu, lucrati potrivit starii voastre; si eu lucrez. Veti afla curand 40. cui ii va veni o pedeapsa care il va face de rusine si asupra cui va cobori o pedeapsa statornica.”

„Spune-le”, o, Trimisule: „O, poporul meu, lucrati potrivit starii voastre”, adica potrivit starii cu care sunteti multumiti pentru voi, adorand ceea ce nu merita nimic din adorare si nu are in mana sa nimic; „si eu lucrez” pe drumul la care va chem, inchinandu-I religia cu sinceritate lui Allah Singur.

„Veti afla curand” cine are deznodamantul cel bun si „cui ii va veni o pedeapsa care il va face de rusine” in aceasta lume, „si asupra cui va cobori”, in Viata de Apoi, „o pedeapsa statornica”, care nu-l va parasi si nu va inceta. Aceasta este o amenintare mare, iar ei stiau ca meritau pedeapsa vesnica, inasa nedreptatea si incapatanarea stateau intre ei si credinta.

Versetul 41

اِنَّا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّٰ فَاِنَّمَا
يُضِلُّ عَلَيْهِا وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾

41. Noi ti-am pogorat Cartea cu adevarul, pentru oameni. Cel care se calauzeste o face pentru sine, iar cel care rataceste, rataceste impotriva sa. Tu nu esti pazitor peste ei.

Allah Preainaltul vesteste ca i-a pogorat Trimisului Sau Cartea care cuprinde adevarul in vestiri, porunci si opriri, care este temelia calauzirii si mijlocul de a ajunge la Allah si la Casa cinstirii Sale. Prin ea dovada a fost statornicita impotriva lumilor.

„Cel care se calauzeste” prin lumina ei si urmeaza poruncile ei „o face pentru sine”, fiindca folosul se intoarce la el. „Iar cel care rataceste”, dupa ce i s-a lamurit calauzirea, „ratacesta impotriva sa” si nu Ii face lui Allah niciun rau. „Tu nu esti pazitor peste ei”, ca sa le consemneze faptele, sa le ceri socoteala pentru ele sau sa-i silesti sa faca ceea ce voiesti. Tu esti numai vestitor, care le transmite ceea ce i s-a poruncit.

Versetul 42

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تُمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ
 عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
 يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾

42. Allah ia sufletele la moartea lor si le ia pe cele care nu au murit in somnul lor. El le tine pe cele carora le-a hotarat moartea si le trimite pe celelalte pana la un termen hotarat. In aceasta sunt semne pentru oamenii care cugeta.

Allah Preainaltul vesteste ca El Singur dispune de robi in starea de veghe si in somn, in viata si la moarte. „Allah ia sufletele la moartea lor.” Aceasta este moartea cea mare, moartea propriu-zisa. Faptul ca atribuie aceasta fapta Sie Insusi nu se impotrивeste faptului ca l-a insarcinat cu ea pe Ingerul Mortii si pe ajutoarele lui, dupa cum a spus: „Spune: Ingerul Mortii, caruia i-ati fost incredintati, va va lua sufletele” si: „Cand moartea vine la unul dintre voi, trimisii Nostri ii iau sufletul si ei nu sunt neglijenti.”

Allah atribuie lucrurile Sie Insusi, fiindca El este Creatorul si Carmuitorul lor, si le atribuie si pricinilor lor, fiindca, potrivit randuielii si Intelepciunii Sale, El a randuit fiecarui lucru o cauza.

„Si le ia pe cele care nu au murit in somnul lor.” Aceasta este moartea cea mica: El ia sufletele celor vii in timpul somnului lor. Apoi, dintre aceste doua feluri de suflete, „El le tine pe cele carora le-a hotarat moartea”, fie ca au murit in starea de veghe, fie ca le-a hotarat sa moara in somn, „si le trimite pe celelalte pana la un termen hotarat”, pana isi primesc intreaga inzestrare hotarata si ajung la sfarsitul vietii lor.

„In aceasta sunt semne pentru oamenii care cugeta” asupra desavarsirii Puterii lui Allah si asupra faptului ca El ii invie pe cei morti.

In acest verset se afla dovada ca duhul, adica sufletul, este un corp de sine statator, a carui esenta se deosebeste de cea a trupului. El este creat si carmuit de Allah, care dispune de el luandu-l, retinandu-l sau trimittandu-l inapoi. Sufletele celor vii si ale celor morti se intalnesc in barzakh si vorbesc intre ele; apoi Allah trimite sufletele celor vii si le tine pe ale celor morti.

Versetele 43 la 44

ج
 أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أُولَئِكَ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا
 يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ
 تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾

43. Oare si-au luat mijlocitori in afara lui Allah? Spune: „Chiar daca ei nu stapanesc nimic si nu pricep?” 44. Spune: „A lui Allah este toata mijlocirea. A Lui este stapanirea cerurilor si a pamantului; apoi la El veti fi intorsi.”

Allah Preainaltul ii mostra pe cei care si-au luat mijlocitori in afara Lui, se leaga sufleteste de ei, le adreseaza cereri si ii adora. Spune-le, lamurind nestiinta lor si faptul ca acele lucruri nu merita nimic din adorare: „Chiar daca ei nu stapanesc nimic si nu pricep?” Adica i-ati luat mijlocitori desi nu stapanesc nici macar greutatea unui fir de praf in ceruri sau pe pamant, nici ceva mai mic sau mai mare, si nu au minte care sa le aduca lauda? Ele sunt obiecte fara viata, pietre, copaci, imagini si morti. Se poate oare spune ca cel care ii ia drept mijlocitori are judecata? Dimpotriva, el se numara printre cei mai rataciti, mai nestiutori si mai nedrepti oameni.

„Spune: A lui Allah este toata mijlocirea”, fiindca intreaga stapanire Ii apartine. Fiecare mijlocitor se teme de El si nimeni nu poate mijloci la El decat cu Voia Sa. Daca voieste mila pentru robul Sau, ii ingaduie mijlocitorului cinstit sa mijloceasca pentru el, aratandu-Si astfel Indurarea fata de amandoi: fata de mijlocitor si fata de cel pentru care acesta mijloceste.

Apoi a intarit faptul ca toata mijlocirea Ii apartine prin Cuvintele Sale: „A Lui este stapanirea cerurilor si a pamantului”, adica tot ceea ce se afla in ele, dintre fiinte, fapte si insusiri. Trebuie, asadar, ca mijlocirea sa fie ceruta de la Cel care o stapaneste si ca adorarea sa-I fie inchinata cu sinceritate. „Apoi la El veti fi intorsi”, iar El il va rasplati pe cel sincer cu rasplata mareata si pe cel care I-a asociat parteneri cu pedeapsa cumplita.

Versetele 45 la 46

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ
 الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ
 يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾

45. Cand este pomenit Allah Singur, inimile celor care nu cred in Viata de Apoi se umplu de repulsie, iar cand sunt pomeniti cei adorati in afara Lui, ei se bucura. 46. Spune: „O, Allah, Creatorul cerurilor si al pamantului, Cunoscatorul celor nevazute si vazute, Tu vei judeca intre robii Tai cu privire la lucrurile in care s-au deosebit.”

Allah Preainaltul aminteste starea celor care Li asociaza parteneri si urmarile asocierii lor: „Cand este pomenit Allah Singur” si li se porunceste sa-I inchine cu sinceritate religia si sa paraseasca ceea ce adora in afara Lui, „inimile lor se umplu de repulsie”, se strang, se departeaza si simt cea mai mare neplacere.

„Iar cand sunt pomeniti cei adorati in afara Lui” dintre idoli si cei socotiti egali Lui, si cand cineva ii cheama pe oameni sa-i adore si sa-i laude, „ei se bucura” de pomenirea celor adorati de ei, fiindca ea se potriveste patimilor lor. Asocierea este cea mai rea si mai urata dintre stari, inasa in Ziua Rasplatirii isi vor primi pedeapsa cuvenita si se va vedea daca le-au folosit divinitatile pe care le chemau in afara lui Allah.

De aceea a spus: „Spune: O, Allah, Creatorul cerurilor si al pamantului”, adica Facatorul si Carmuitorul lor, „Cunoscatorul celor nevazute”, pe care privirile si cunoasterea noastra nu le cuprind, „si vazute”, pe care le vedem, „Tu vei judeca intre robii Tai cu privire la lucrurile in care s-au deosebit”.

Dintre cele mai mari neintelegeri este cea dintre monoteistii sinceri, care spun ca ei urmeaza adevarul si ca numai ei vor avea binele in Viata de Apoi, si cei care Li asociaza parteneri lui Allah. Acestia si-au luat in afara Ta idoli si lucruri socotite egale Tie, care nu valoreaza nimic, si le-au pus pe acelasi plan cu Tine, aratand astfel cea mai mare lipsa de respect fata de Tine. Ei se bucurau cand divinitatile lor erau pomenite, iar cand Tu erai pomenit, inimile lor se umpleau de repulsie. Cu toate acestea, pretindeau ca ei urmeaza adevarul, ca ceilalti urmeaza falsul si ca ei vor avea binele in Viata de Apoi.

Allah Preainaltul a spus: „Cei care cred, iudeii, sabeenii, crestinii, magii si cei care Li asociaza parteneri - Allah va judeca intre ei in Ziua Invierii. Allah

este Martor asupra tuturor lucrurilor.” El ne-a vestit si judecata dintre ei: „Acestea sunt doua tabere care se cearta cu privire la Domnul lor. Celor care nu cred li se vor croi vesminte din Foc; peste capetele lor se va turna apa clocotita, prin care li se va topi ceea ce se afla in pantece si pieile, si vor avea maciuci de fier...”

Despre cealalta tabara a spus: „Allah ii va introduce pe cei care cred si savarsesc fapte bune in gradini pe sub care curg rauri; acolo vor fi impodobiti cu bratari de aur si cu margaritare, iar vesmintele lor vor fi de matase.” Si a spus: „Cei care cred si nu-si amesteca credinta cu nedreptate, acestia vor avea siguranta si ei sunt cei calauziti”, iar: „Cel care Ii asociaza parteneri lui Allah, Allah ii opreste Paradisul si salasul lui este Focul.”

Acest verset arata ca Allah este Creatorul tuturor lucrurilor, ca Stiinta Sa cuprinde totul si ca El judeca intre toti robii Sai. Puterea Sa, din care au luat nastere faptele, si Stiinta Sa, care cuprinde toate lucrurile, arata ca El ii va invia si va judeca intre ei. El le cunoaste toate faptele, bune si rele, precum si masura rasplatirii lor. Faptul ca El a creat totul arata ca stie totul: „Oare Cel care a creat nu stie?”

Versetele 47 la 48

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيلَةِ وَبَدَأَ لَهُمْ مِنْ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾ وَبَدَأَ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾

47. Daca cei care au fost nedrepti ar avea tot ceea ce se afla pe pamant si inca pe atat impreuna cu el, ar da totul ca rascumparare de la raul pedepsei in Ziua Invierii. Le va aparea de la Allah ceea ce nu socoteau, 48. le vor aparea relele pe care le-au agonisit si ii va cuprinde ceea ce luau in batjocura.

Dupa ce Allah Preainaltul a amintit ca El judeca intre robii Sai si a amintit cuvintele si falsitatea celor care Ii asociaza parteneri, sufletele asteapta sa afle ce va face cu ei in Ziua Invierii. El a vestit ca vor avea „raul pedepsei”, adica cea mai aspra si mai cumplita pedeapsa, dupa cum au rostit cele mai grave si mai respingatoare cuvinte de necredinta.

Daca ar avea tot ceea ce se afla pe pamant - aurul, argintul, margaritarele, animalele, pomii, semanaturile, toate vasele si bunurile lui - si inca pe atat, ar da totul in Ziua Invierii ca sa se rascumpere si sa scape de pedeapsa. Insa aceasta nu le va fi primita si nu va indeparta de la ei nimic din pedeapsa lui

Allah. In acea Zi nu vor folosi nici averea, nici copiii, decat celui care vine la Allah cu o inima curata.⁵⁷

„Le va aparea de la Allah ceea ce nu socoteau”, adica li se vor arata Mania cea mare si ura adanca a lui Allah fata de ei, desi ei judecau despre ei insisi altfel.

„Le vor aparea relele pe care le-au agonisit”, adica urmarile dureroase ale faptelor pe care le-au savarsit; „si ii va cuprinde ceea ce luau in batjocura”, adica amenintarea si pedeapsa de care isi bateau joc vor cobori asupra lor, iar osanda ii va inconjura.

Versetele 49 la 52

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ
بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّا أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالُوا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا
وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ
بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

49. Cand pe om il atinge un rau, Ne cheama; apoi, cand ii daruim o binefacere din partea Noastra, spune: „Mi-a fost data numai datorita stiintei.” Dimpotriva, ea este o incercare, insa cei mai multi dintre ei nu stiu. **50.** La fel au spus si cei dinaintea lor, dar ceea ce agoniseau nu le-a fost de niciun folos. **51.** I-au lovit relele pe care le-au agonisit, iar pe cei nedrepti dintre acestia ii vor lovi relele pe care le agonisesc si ei nu Ne pot scapa. **52.** Oare nu stiu ca Allah largeste inzeestrarea pentru cine voieste si o restrange? In aceasta sunt, negresit, semne pentru oamenii care cred.

Allah Preainaltul vesteste starea si firea omului: cand il atinge un rau, o boala, o greutate sau un necaz, „Ne cheama”, staruind in cerere ca sa-i fie indepartat ceea ce l-a lovit. „Apoi, cand ii daruim o binefacere din partea Noastra”, indepartandu-i raul si usurandu-i greutatea, se intoarce la necredinta si la tagaduirea binelui.

⁵⁷ Nota traducatorului editiei engleze: O inima curata este cea lipsita de indoiala, de fatarnicie si de asocierea altora cu Allah (shirk).

El spune: „Mi-a fost data numai datorita stiintei”, adica pe temeiul stiintei lui Allah ca sunt vrednic de ea, un om ales inaintea Lui, ori datorita stiintei mele despre mijloacele prin care o dobandesc. Allah Preainaltul spune: „Dimpotriva, ea este o incercare”, prin care Allah ii incearca pe robii Sai, ca sa vada cine li multumeste si cine este nerecunoscator. „Insa cei mai multi dintre ei nu stiu” si de aceea socotesc incercarea un dar lipsit de primejdie, si confunda binele neindoielnic cu ceea ce poate deveni o pricina de bine sau de rau.

„La fel au spus si cei dinaintea lor”, adica au spus: „Mi-a fost data numai datorita stiintei.” Aceste cuvinte s-au mostenit intre tagaduatori; ei nu au recunoscut binefacerea Domnului lor si au socotit ca nu li datoreaza nimic. Au staruit pana au pierit, iar ceea ce agonisau nu le-a fost de niciun folos cand a venit pedeapsa.

„I-au lovit relele pe care le-au agonisit”, iar in acest loc prin „rele” se inteleg pedepsele, numite astfel fiindca il intristeaza si il mahnesc pe om. „Iar pe cei nedrepti dintre acestia ii vor lovi relele pe care le agonisesc”; ei nu sunt mai buni decat cei de dinaintea lor si nu au primit vreo dezvinovatare in Scripturi.

Dupa ce a amintit ca ei au fost amagiti de avere si au pretins, din nestiinta, ca aceasta arata starea buna a celui care o are, Allah i-a vestit ca inzestrarea Lui nu arata aceasta: „Allah largeste inzestrarea pentru cine vointe” dintre robii Sai, fie drept, fie pacatos, „si o restrange”, adica o ingusteaza asupra oricui vointe, fie drept, fie pacatos.

Inzestrarea este daruita tuturor fapturilor, insa credinta si faptele drepte le sunt daruite in chip deosebit celor mai buni dintre oameni. „In aceasta sunt semne pentru oamenii care cred”, adica in largirea si restrangerea inzestrarii, ca sa stie ca aceasta tine de Inteplepciunea si Indurarea Lui si ca El cunoaste mai bine starile robilor Sai. El le poate restrange inzestrarea din bunatate fata de ei, fiindca daca le-ar largi-o, ar intrece masura pe pamant. Allah Preainaltul tine seama in aceasta de binele religiei lor, care este temelia fericirii si izbanzii lor. Allah stie cel mai bine.

Versetele 53 la 59

ج
 * قُلْ يٰعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصِرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا

تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرْتُنِي عَلَى مَا فَرَطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِنْ
 كُنْتُ لِمَنِ السَّخِرِينَ ﴿٥٦﴾ أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ
 الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾ أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ
 الْحَسِنِينَ ﴿٥٨﴾ بَلَى قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ
 الْكَاذِبِينَ ﴿٥٩﴾

53. Spune: „O, robii Mei care ati intrecut masura fata de voi insiva, nu deznadajduiti de Indurarea lui Allah! Allah iarta toate pacatele. El este Atoateiertator, Indurator. 54. Intoarceti-va la Domnul vostru si supuneti-va Lui inainte sa va vina pedeapsa, caci apoi nu veti fi ajutati. 55. Urmati ceea ce este mai bun din ceea ce v-a fost pogorat de la Domnul vostru, inainte sa va vina pedeapsa pe neasteptate, fara ca voi sa simtiti, 56. ca nu cumva un suflot sa spuna: „Vai mie pentru ceea ce am neglijat fata de Allah! Eu am fost dintre cei care batjocoreau!”; 57. sau sa spuna: „Daca Allah m-ar fi calauzit, as fi fost dintre cei evlaviosi”; 58. sau sa spuna, cand va vedea pedeapsa: „Daca as mai avea o intoarcere, as fi dintre cei care fac bine!” 59. Ba da, versetele Mele au venit la tine, iar tu le-ai tagaduit, te-ai semetit si ai fost dintre necredinciosi.”

Allah Preainaltul vesteste despre largimea Generozitatii Sale si ii indeamna pe robii Sai care au intrecut masura sa se intoarca la El, inainte ca acest lucru sa nu mai fie cu putinta. Spune, o, Trimisule - si toti cei care stau in locul sau dintre chematorii la religia lui Allah - vestindu-le robilor despre Domnul lor: „O, robii Mei care ati intrecut masura fata de voi insiva”, urmand indemnurile suflotelor voastre catre pacate si savarsind ceea ce starneste Mania Cunoscatorului celor nevazute.

„Nu deznadajduiti de Indurarea lui Allah”, adica nu va pierdeti nadejdea in ea si nu va aruncati singuri in pierzanie spunand: pacatele noastre s-au inmultit si greselile s-au adunat, iar pentru ele nu mai exista cale de indepartare si nici drum de schimbare. Nu staruiti, din aceasta pricina, in pacate, aducand asupra voastra mania Celui Milostiv.

Cunoasteti-L pe Domnul vostru prin Numele Sale care arata Generozitatea si Bunatatea Sa si cunoasteti ca El „iarta toate pacatele”: asocierea, uciderea, adulterul, camata, nedreptatea si orice alt pacat mare sau mic.

„El este Atoateiertator, Indurator.” Iertarea si Indurarea sunt doua insusiri nedespaltite de Fiinta Sa. Efectele lor continua sa se arate pretutindeni si umplu intreaga creatie: Mainile Sale revarsa darurile noaptea si ziua, iar binefacerile

Sale se succed asupra robilor in taina si la vedere. Daruirea Ii este mai draga decat retinerea darurilor, iar Indurarea a intrecut Mania si a biruit-o.

Insa iertarea si Indurarea Sa au pricini; daca robul nu le implineste, a inchis asupra sa usa Indurarii si a iertarii. Cea mai mare si mai insemnata cale - de fapt, singura cale - este intoarcerea la Allah Preainaltul prin cainta sincera, rugaciune, smerenie, supunere si adorare.

Urmati, asadar, acest mijloc insemnat si aceasta cale mareata! De aceea Allah Preainaltul a poruncit intoarcerea si grabirea catre ea, spunand: „Intoarceti-va la Domnul vostru” cu inimile voastre, „si supuneti-va Lui” cu madularele voastre. Cand intoarcerea este pomenita singura, faptele madularelor intra in ea; cand cele doua sunt alaturate, dupa cum se intampla aici, intoarcerea este lucrarea inimii, iar supunerea este lucrarea madularelor.

In Cuvintele Sale: „Intoarceti-va la Domnul vostru si supuneti-va Lui” se afla dovada sinceritatii, fiindca fara sinceritate faptele vazute si ascunse nu folosesc cu nimic. „Inainte sa va vina pedeapsa” intr-un chip ce nu poate fi respins, „caci apoi nu veti fi ajutati”.

S-ar putea intreba: ce sunt intoarcerea si islamul si care sunt partile si faptele lor? Allah Preainaltul a raspuns: „Urmati ceea ce este mai bun din ceea ce v-a fost pogorat de la Domnul vostru”, dintre faptele inimii, precum iubirea de Allah, teama de El, nadejdea in El, grija sincera fata de robii Sai si dorinta de bine pentru ei; si parasiti ceea ce li se impotrивeste.

Dintre faptele vazute sunt rugaciunea, zakah, postul, pelerinajul, milostenia, toate felurile binefacerii si celelalte lucruri poruncite de Allah. Acestea sunt cele mai bune lucruri care ne-au fost pogorate de la Domnul nostru. Cel care urmeaza poruncile Domnului sau in aceste privinte si in cele asemenea lor este cel care se intoarce la El si I se supune.

„Inainte sa va vina pedeapsa pe neasteptate, fara ca voi sa simtiti.” Toate acestea sunt un indemn la grabire si la folosirea prilejului.

Apoi Allah i-a prevenit sa nu staruie in nepasarea lor pana cand va veni peste ei o Zi in care vor regreta, iar regretul nu le va fi de folos. Atunci un suflet va spune: „Vai mie pentru ceea ce am neglijat fata de Allah si pentru ca am fost dintre cei care batjocoreau”, adica in viata lumeasca batjocorea rasplata si pedeapsa, pana cand le-a vazut cu ochii sai.

Sau va spune: „Daca Allah m-ar fi calauzit, as fi fost dintre cei evlaviosi.” Cuvantul „daca” exprima aici o dorinta: de-ar fi fost ca Allah sa ma fi calauzit, atunci m-as fi temut de El, as fi fost dintre cei evlaviosi, as fi fost salvat de pedeapsa si as fi meritat rasplata. Nu este o propozitie conditionala, fiindca altfel ar insemna ca el invoca hotararea dumnezeiasca drept scuza pentru

ratacirea sa. Acesta este un argument fals, iar in Ziua Invierii toate argumentele false se vor destrama.

Sau va spune, cand va vedea pedeapsa si va fi sigur ca ea va veni negresit: „Daca as mai avea o intoarcere”, adica daca m-as mai putea intoarce in viata lumeasca, „as fi dintre cei care fac bine”.

Allah ii va raspunde ca aceasta este cu neputinta si nu-i va fi de niciun folos. Este doar o dorinta desarta, lipsita de adevar, fiindca, daca ar fi trimis inapoi, nu ar primi o lamurire noua dupa cea dintai: „Ba da! Semnele Mele au venit la tine”, aratand adevarul fara nicio indoiala, „insa le-ai tagaduit, te-ai trufit” fata de urmasii lor „si ai fost dintre necredinciosi”. Prin urmare, cererea de a fi trimis inapoi in lume nu-i este de folos si este o lipsa de chibzuinta. Chiar daca ar fi trimisi inapoi, s-ar intoarce la ceea ce le-a fost oprit; ei sunt mincinosi.⁵⁸

Versetele 60 la 61

ج
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ
مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾ وَيَنْجِي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمِيزَانِهِمْ لَا يَمْسَهُمُ السُّوءُ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾

60. In Ziua Invierii ii vei vedea pe cei care au mintit impotriva lui Allah cu fetele innegrite. Oare nu se afla in Gheena salas pentru cei trufasi? 61. Allah ii va salva pe cei evlaviosi datorita izbandei lor; raul nu-i va atinge si ei nu se vor intrista.

Allah vesteste despre rusinea celor care mint impotriva Lui: in Ziua Invierii, fetele lor vor fi innegrite ca cea mai intunecata noapte, iar oamenii adunati ii vor recunoaste dupa acest semn. Adevarul este luminos si limpede ca ziua. Asa cum ei au incercat sa intunece fata adevarului prin minciuna, Allah le va intunece fetele, ca rasplata potrivita faptelor lor.

Fetele lor vor fi negre si vor avea o pedeapsa aspra in Gheena. De aceea Allah spune: „Oare nu se afla in Gheena salas pentru cei trufasi?”, pentru cei care s-au trufit fata de adevar, fata de adorarea Domnului lor si au nascocit minciuni impotriva Lui. Ba da, pe Allah, in Gheena se afla pentru cei trufasi o pedeapsa, o rusine si o manie cumplita, prin care li se va da ceea ce merita.

⁵⁸ Nota traducatorului editiei engleze: Promisiunea lor de a crede nu este sincera; ei fac aceasta promisiune mincinoasa din teama de pedeapsa, nu din credinta sincera.

A minti impotriva lui Allah cuprinde afirmatia ca El are un asociat, un fiu sau o sotie; a-I atribui ceea ce nu se cuvine Maretiei Sale; a pretinde profetia; ori a-I atribui o hotarare sau o randuiala pe care El nu a stabilit-o.

Dupa ce a amintit starea celor trufasi, Allah a amintit starea celor evlaviosi: „Allah ii va salva pe cei evlaviosi datorita izbandei lor”, fiindca ei au avut mijlocul izbavirii, anume evlavia fata de Allah, cu care s-au pregatit pentru fiecare incercare si nenorocire.

„Raul nu-i va atinge”, adica pedeapsa care le-ar pricinui suferinta, „si ei nu se vor intrista”. Allah arata ca ei nu vor fi atinsi de pedeapsa si nici nu se vor teme de ea. Aceasta este siguranta deplina. Ea va ramane cu ei pana cand vor ajunge in Paradis, unde vor fi in siguranta fata de orice necaz si osteneala. Pe chipurile lor se va vedea stralucirea desfatarilor, iar ei vor spune: „Lauda lui Allah, care a indepartat de la noi tristetea. Domnul nostru este Atoateiertator si Apreciativ.”

Versetele 62 la 63

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَهُ مَقَالِيدُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٦٣﴾

62. Allah este Creatorul tuturor lucrurilor si El este Ocrotitor peste toate lucrurile. 63. Ale Lui sunt cheile cerurilor si ale pamantului. Cei care nu cred in semnele lui Allah, aceia sunt cei pierduti.

Allah vesteste aici despre Maretia si Desavarsirea Sa, din pricina carora cel care nu crede in El ajunge pierdut: „Allah este Creatorul tuturor lucrurilor”. Acest verset si cele asemenea lui, care se gasesc adesea in Coran, arata ca toate lucrurile, in afara de Allah, Numele si Atributele Sale, sunt create. Aceasta respinge spusele tuturor celor care sustin ca unele lucruri create sunt fara inceput, precum filozofii care sustin vesnicia cerurilor si a pamantului, cei care sustin vesnicia sufletelor si alte asemenea pareri false, care neaga faptul ca El este Creatorul acelor lucruri.

Cuvantul lui Allah nu este creat, fiindca vorbirea este un atribut al vorbitorului. Allah, cu Numele si Atributele Sale, este Cel Dintai, inaintea Caruia nu a fost nimic. Folosirea acestui verset si a celor asemenea lui de catre Mu'tazilah, ca dovada ca insusi Coranul ar fi creat, este cea mai mare nestiinta. Allah, cu Numele si Atributele Sale, este vesnic; niciunul dintre Atributele Sale

nu a aparut dupa ce nu fusese, iar El nu a fost vreodata lipsit de vreunul dintre Atributele Sale.

Aceasta este sustinuta si de faptul ca Allah vesteste ca El este Creatorul tuturor lumilor de sus si de jos si ca El este „Ocrotitor peste toate lucrurile”. Ocrotirea deplina cere cunoastere cuprinzatoare si amanuntita a ceea ce este incredintat, putere deplina asupra sa, pentru a putea dispune de el, capacitatea de a-l ocroti si intelegiunea de a cunoaste felurile in care poate fi randuit, pentru a-l carmui in chipul cel mai potrivit. Ocrotitorul nu-si poate implini desavarsit sarcina decat prin acestea, iar orice lipsa in ele aduce o lipsa in ocrotire. Este cunoscut ca Allah este mai presus de orice lipsa in Atributele Sale; de aceea, faptul ca El este Ocrotitor peste toate lucrurile arata ca Stiinta Sa cuprinde toate lucrurile si ca Puterea Sa de a le carmui, Carmuirea si Intelegiunea Sa, prin care pune fiecare lucru la locul potrivit, sunt desavarsite.

„Ale Lui sunt cheile cerurilor si ale pamantului”, adica El cunoaste tot ceea ce se afla in ele si le carmuiește. Orice indurare deschide Allah pentru oameni, nimeni nu o poate opri, iar ceea ce El opreste nimeni nu poate trimite dupa El. El este Atotputernicul, Inteptul.

Dupa ce a aratat Maretia Sa intr-un chip care umple inimile de teama si veneratie, Allah ii aminteste pe cei care fac contrariul si nu-L pretuiesc asa cum se cuvine: „Cei care nu cred in semnele lui Allah”, semne care arata adevarul sigur si calea dreapta, „acea sunt cei pierduti”. Ei au pierdut credinta si sinceritatea fata de Allah, prin care sufletele se indreapta; pomenirea Lui, prin care limbile se indreapta; si ascultarea Lui, prin care trupurile se indreapta. Le-au schimbat cu tot ceea ce strica sufletele si trupurile, au pierdut Gradinile desfatarii si le-au schimbat cu pedeapsa dureroasa.

Versetele 64 la 66

قُلْ أَغْيِرَ اللَّهُ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيَّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ اللَّهَ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾

64. Spune: „Oare imi porunciti sa ador pe altcineva in afara lui Allah, o, voi cei nestiutori?” 65. Ti s-a revelat tie si celor dinaintea ta: „Daca li vei asocia parteneri lui Allah, fapta ta va fi zadarnicita si vei fi negresit dintre cei pierduti.” 66. Dimpotriva, adora-L pe Allah si fii dintre cei recunoscatori.

Spune, o, Trimisule, acestor oameni care te cheama sa adori alti dumnezei in afara lui Allah: „Oare imi porunciti sa ador pe altcineva in afara lui Allah, o, voi cei nestiutori?” Aceasta porunca a lor vine din nestiinta; daca ar fi stiut ca Allah, Cel Desavarsit din toate punctele de vedere si Daruitorul tuturor binecuvantarilor, este Singurul vrednic de adorare, iar cei nedesavarsiti din toate punctele de vedere, care nu pot nici sa aduca folos, nici sa pricinuiasca rau, nu merita nimic din adorare, nu ti-ar fi poruncit aceasta.

Aceasta, fiindca asocierea de parteneri cu Allah nimiceste faptele si strica starea omului. De aceea Allah spune: „Ti s-a revelat tie si celor dinaintea ta”, adica tuturor Profetilor, „daca li vei asocia parteneri lui Allah, fapta ta va fi zadarnicita”. Forma singulara a cuvintului „fapta”, insotita de un determinant posesiv, cuprinde aici toate faptele. Potrivit mesajului tuturor Profetilor, asocierea zadarniceste faptele, dupa cum Allah a spus, dupa ce a amintit multi dintre Profetii si Trimisii Sai: „Aceasta este calauzirea lui Allah, prin care ii calauzeste pe cine vointe dintre robii Sai. Daca ei l-ar fi asociat parteneri, tot ceea ce au facut ar fi fost zadarnicit.”

„Si vei fi negresit dintre cei pierduti” in aceasta lume si in Viata de Apoi, fiindca asocierea nimiceste faptele si atrage pedeapsa.

Apoi Allah spune: „Dimpotriva, adora-L pe Allah.” Dupa ce a aratat ca cei nestiutori ii porunceau Profetului, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa-l asocieze parteneri lui Allah si dupa ce a aratat uratenia acestui lucru, El i-a poruncit sa-l inchine numai Lui adorarea, fara asociat.

„Si fii dintre cei recunoscatori” pentru calauzirea venita de la Allah. Asa cum lui Allah trebuie sa-I fie aduse multumiri pentru binecuvantarile lumesti, precum sanatatea trupului, bunastarea, proviziile si altele, tot astfel Lui trebuie sa-I fie aduse multumiri si laude pentru binecuvantarile religioase, precum sinceritatea si evlavie. Binecuvantarile religioase sunt, de fapt, adevaratele binecuvantari. Cugetarea la faptul ca ele vin de la Allah si multumirea adusa Lui pentru ele il pazesc pe om de admiratia fata de sine, care ii atinge pe multi dintre cei care se straduiesc, din pricina nestiintei lor. Daca omul ar cunoaste realitatea lucrurilor, nu s-ar admira pe sine pentru o binecuvantare care ii cere si mai multa recunostinta.

Versetul 67

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّمَوَاتُ
مَطْوِيَّاتٌ بَيْنَهُ ۖ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

67. Ei nu L-au pretuit pe Allah asa cum se cuvine, iar in Ziua Invierii intregul pamant va fi in Pumnul Sau si cerurile vor fi stranse in Mana Sa dreapta. Slava Lui! El este mai presus de ceea ce Ii asociaza ei.

Allah vesteste ca acesti politeisti nu L-au pretuit pe Domnul lor asa cum se cuvine si nu L-au venerat cu adevarata veneratie. Dimpotriva, au facut ceea ce se impotriveste acesteia, punandu-I drept egali fapturi nedesavarsite in attributele si faptele lor, care nu pot aduce folos sau rau, nu pot darui sau retine vreun dar si nu au nicio putere asupra niciunui lucru.

Ei au pus aceste fapturi nedesavarsite pe aceeasi treapta cu Domnul Atotputernic, prin a Carui Maretie covarsitoare si Putere atotbiruitoare intregul pamant va fi prins in Pumnul Celui Milostiv in Ziua Invierii, iar cerurile, in ciuda intinderii si maretiei lor, vor fi stranse in Mana Sa dreapta. Cel care Ii pune Lui un egal nu L-a venerat asa cum se cuvine, iar aceasta este cea mai mare nedreptate.

„Slava Lui! El este mai presus de ceea ce Ii asociaza ei.” Allah Se declara mai presus si cu mult mai maret decat partenerii pe care I-i atribuie.

Verselele 68 la 70

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نَفَخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾ وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِئَءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾ وَوَفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾

68. Se va sufla in Trambita si vor cadea fara simtire toti cei din ceruri si de pe pamant, in afara de cei pe care Allah ii va voi. Apoi se va sufla din nou si iata-i stand in picioare, privind. 69. Pamantul va straluci cu Lumina Domnului sau, registrul va fi asezat, Profetii si martorii vor fi adusi, iar intre ei se va judeca dupa adevar si nu vor fi nedreptatiti. 70. Fiecarui suflet i se va da pe deplin rasplata pentru ceea ce a facut, iar El cunoaste cel mai bine ceea ce fac ei.

Dupa ce le-a insuflat teama de Maretia Sa, Allah ii avertizeaza prin ceea ce se va petrece in Ziua Invierii, indemnandu-i spre calea Paradisului si prevenindu-i impotriva caii Focului.

„Se va sufla in Trambita.” Trambita este un corn urias, a carui marime nu o cunoaste decat Creatorul sau si aceia dintre fapturi carora Allah le-a dat cunoastere despre ea. In ea va sufla Israfil, unul dintre ingerii apropiati si unul dintre purtatorii Tronului Celui Milostiv.

„Si vor cadea fara simtire toti cei din ceruri si de pe pamant”, adica vor lesina sau vor muri, potrivit celor doua pareri. Cand vor auzi sunetul Trambitei, toti vor fi tulburati de puterea si intensitatea sunetului si de ceea ce stiu ca urmeaza dupa el, „in afara de cei pe care Allah ii va voi”, pe care Allah ii va intari la suflarea in Trambita, astfel incat nu vor cadea fara simtire, precum martirii, ori unii dintre ei, si altii. Aceasta este prima suflare, suflarea lesinului, a spaimei si a fricii.

„Apoi se va sufla din nou”, aceasta fiind a doua suflare, suflarea invierii, „si iata-i stand in picioare, privind”. Ei se vor ridica din morminte pentru inviere si socoteala, recreati deplin cu trupurile si sufletele lor, si vor privi ce va face Allah cu ei.

„Pamantul va straluci cu Lumina Domnului sau.” De aici se cunoaste ca luminile existente vor pieri si se vor stinge in Ziua Invierii. Soarele va fi infasurat, luna se va intuneca, stelele vor fi imprastiate si oamenii vor ramane in intuneric. Atunci pamantul va straluci cu Lumina Domnului sau, cand El Se va arata si va cobori ca sa judece intre ei. In acea Zi, Allah le va da oamenilor o putere in plus si ii va recrea astfel incat sa poata suporta Lumina Sa si sa nu-i arda, si ii va face in stare sa-L vada. Altfel, Lumina Sa este uriasa; daca valul ar fi indepartat, Stralucirea Fetei Sale ar arde toate fapturnile pana acolo unde ajunge Privirea Sa.⁵⁹

„Registrul va fi asezat”, pentru ca binele si raul cuprinse in el sa fie citite. Nelegiuitorii vor fi infricosati de ceea ce se afla in el si vor spune: „Vai noua! Ce este cu aceasta carte, de nu lasa nimic, mic sau mare, fara sa-l numere?” Ei vor gasi inaintea lor tot ceea ce au facut, iar Domnul tau nu nedreptateste pe nimeni. Celui care a faptuit i se va spune, ca desavarsire a dreptatii: „Citeste-ti cartea! Astazi esti de ajuns tu insuti ca sa-ti ceri socoteala.”

„Profetii si martorii vor fi adusi.” Profetii vor fi adusi ca sa fie intrebati despre transmiterea mesajului si despre comunitatile lor, iar ei vor marturisi impotriva lor. Vor fi adusi si martorii: ingerii, madularele oamenilor si pamantul.

⁵⁹ Sahih Muslim, nr. 179, din hadithul relatat de Abu Musa al-Ash'ari, Allah sa fie multumit de el.

„Iar intre ei se va judeca dupa adevar”, cu dreptate deplina si echitate desavarsita, fiindca socoteala vine de la Cel care nu nedreptateste nici cat greutatea unui fir de praf. El cuprinde toate lucrurile prin Cunoasterea Sa, iar Cartea Sa, Tabla Pastrata, cuprinde tot ceea ce au facut. Scribii nobili, care nu se razvratesc impotriva Domnului lor, au scris toate faptele, iar cei mai drepti martori depun marturie.

Cel care hotaraste cunoaste faptele si masura rasplatii sau pedepsei pe care ele o merita. Allah va da o hotarare pe care fapturile o vor primi cu multumire; Il vor lauda si Ii vor recunoaste Dreptatea. Prin aceasta hotarare vor cunoaste din Maretia, Cunoasterea, Intelepciunea si Indurarea Sa ceea ce nu le-a trecut prin minte si nu poate fi descris. De aceea Allah spune: „Fiecarui suflet i se va da pe deplin rasplata pentru ceea ce a facut, iar ei nu vor fi nedreptatiti.”⁶⁰

Versetele 71 la 75

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾
 قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۖ فَبُئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾
 وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾ وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِن حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

71. Cei care nu au crezut vor fi manati in cete spre Gheena. Cand vor ajunge la ea, portile ei se vor deschide, iar pazitorii ei le vor spune: „Oare nu au venit la voi Trimisi dintre voi, care va recitau versetele Domnului vostru si va preveneau despre intalnirea cu aceasta Zi a voastra?” Ei vor spune: „Ba da,

⁶⁰ Nota de traducere: In acest loc, citatul din textul arab al comentariului se incheie cu „iar ei nu vor fi nedreptatiti”. Versetul coranic 39:70, redat integral mai sus, se incheie cu „iar El cunoaste cel mai bine ceea ce fac ei”. Am pastrat formularea autorului in comentariu si textul coranic in blocul versetelor.

insa cuvantul pedepsei s-a implinit impotriva necredinciosilor.” 72. Li se va spune: „Intrati pe portile Gheenei, ramanand vesnic in ea!” Cat de rau este salasul celor trufasi! 73. Cei care s-au temut de Domnul lor vor fi condusi in cete spre Paradis. Cand vor ajunge la el si portile lui se vor deschide, pazitorii lui le vor spune: „Pace asupra voastra! Ati fost buni; intrati in el, ramanand vesnic!” 74. Ei vor spune: „Lauda lui Allah, care Si-a implinit fagaduinta fata de noi si ne-a dat pamantul drept mostenire, ca sa ne asezam in Paradis oriunde voim. Cat de minunata este rasplata celor care lucreaza!” 75. Ii vei vedea pe ingeri inconjurand Tronul, preamarindu-L si laudandu-L pe Domnul lor. Intre ei se va judeca dupa adevar si se va spune: „Lauda lui Allah, Domnul lumilor!”

Dupa ce a amintit hotararea Sa asupra robilor, care au in comun faptul ca El i-a creat, i-a inzestrat si i-a carmuit, si ca vor fi adunati laolalta in Ziua Invierii, Allah vesteste ca, la rasplata, vor fi despartiti asa cum s-au deosebit in lume prin credinta si necredinta, evlavie si stricaciune.

„Cei care nu au crezut vor fi manati in cete spre Gheena”, adica vor fi impinsi cu asprime si batuti cu bice dureroase de pazitorii aspri si neinduplecati ai Focului, catre cel mai rau si mai inspaimantator loc de inchisoare: Gheena, in care sunt adunate toate felurile de chin si se afla toate nenorocirile. Orice bucurie va disparea de la ei. Allah Preainaltul a spus: „In Ziua in care vor fi impinsi cu putere spre Focul Gheenei”, adica vor fi impinsi cu forta, fiindca se vor impotrivi intrarii in ea.

Vor fi condusi „in cete”, fiecare ceata potrivit faptelor sale, oamenii fiecarei cete fiind asemanatori prin faptele rele. Se vor blestema si se vor lepada unii de altii. „Cand vor ajunge la ea”, la curtea Focului, „portile ei se vor deschide” chiar la sosirea lor, ca sa-i primeasca.

„Pazitorii ei le vor spune”, vestindu-le nefericirea si pedeapsa vesnica si mustrandu-i pentru faptele care i-au adus in acel loc cumplit: „Oare nu au venit la voi Trimisi dintre voi”, oameni ca voi, pe care ii cunosteati si despre a caror sinceritate stiati, de la care ati fi putut primi mesajul? Ei „va recitau versetele Domnului vostru”, cu care Allah i-a trimis si care aratau adevarul sigur prin cele mai limpezi dovezi, „si va preveneau despre intalnirea cu aceasta Zi a voastra”. Aceasta va cerea sa-i urmati si sa va paziti de pedeapsa acestei Zile, urmand calea evlaviei, insa voi ati urmat alta cale.

Ei vor recunoaste pacatul si statornicirea dovezii lui Allah impotriva lor: „Ba da”, Trimisii Domnului nostru au venit cu semne si dovezi, ne-au lamurit lucrurile si ne-au avertizat despre aceasta Zi, „insa cuvantul pedepsei s-a implinit impotriva necredinciosilor”. Din pricina necredintei lor, hotararea

pedepsei s-a implinit asupra lor si asupra oricarui om care tagaduieste semnele lui Allah si respinge mesajul Trimisilor.

Li se va spune, spre umilire si rusinare: „Intrati pe portile Gheenei.” Fiecare ceata va intra pe poarta potrivita faptelor sale rele, „ramanand vesnic in ea”; nu vor iesi niciodata, pedeapsa nu le va fi usurata nici macar pentru putin timp si nu li se va da ragaz. „Cat de rau este salasul celor trufasi!”, fiindca s-au trufit fata de urmarea adevarului. Allah ii va rasplati potrivit faptelor, umilindu-i si facandu-i de rusine.

Apoi Allah vorbeste despre oamenii Paradisului: „Cei care s-au temut de Domnul lor”, prin afirmarea unicitatii Sale si prin straduinta in ascultarea Lui, „vor fi condusi” cu cinste si respect, adunati in alaiuri, calare pe cele mai alese camile, „in cete spre Paradis”, bucurosi si veseli, fiecare ceata alaturi de altele asemanatoare in faptele drepte.

„Cand vor ajunge la el”, la acea Gradina intinsa, cu locuintele sale frumoase, mireasma ei le va ajunge si viata desfatarii vesnice va incepe pentru ei, „si portile lui se vor deschide” in cinstea celor mai buni oameni. „Pazitorii lui le vor spune”, felicitandu-i si urandu-le bun venit: „Pace asupra voastra”, sunteti in siguranta fata de orice rau; „ati fost buni”, caci inimile voastre s-au curatit prin cunoasterea, iubirea si teama de Allah, limbile voastre prin pomenirea Lui, iar madularele voastre prin ascultarea Lui; „intrati in el, ramanand vesnic”, fiindca este Casa cea buna, in care nu intra decat cei buni.

Despre Foc, Allah spune: „portile ei se vor deschide”, iar despre Paradis: „si portile lui se vor deschide”, folosind conjunctia „si”. Aceasta arata ca portile Focului se deschid de indata ce locuitorii lui ajung acolo, fara asteptare sau amanare. Deschiderea lor chiar in fata celor sositi face dogoarea si pedeapsa si mai cumplite. Paradisul, in schimb, este locuinta inalta si de mare pret, la care nu poate ajunge oricine, ci numai cel care foloseste mijloacele ce duc la ea. Chiar si acestia au nevoie, pentru a intra, de mijlocirea celui mai cinstit dintre mijlocitori inaintea lui Allah. De aceea portile nu li se deschid imediat ce sosesc, ci ei cauta ca Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa mijloceasca pentru ei inaintea lui Allah, pana cand acesta mijloceste, iar Allah ii primeste mijlocirea.⁶¹ Versetele arata si ca Focul si Paradisul au porti care se deschid si se inchid, ca fiecare dintre ele are pazitori si ca sunt doua locuinte randuite exclusiv celor care le merita, spre deosebire de celelalte locuri si locuinte.

Cand vor intra si se vor aseza acolo, laudandu-L pe Domnul lor pentru binecuvantarile daruite si pentru calauzire, ei vor spune: „Lauda lui Allah, care

⁶¹ Sahih al-Bukhari, nr. 4712, si Sahih Muslim, nr. 194.

Si-a implinit fagaduinta fata de noi.” El le-a fagaduit Paradisul prin Trimisii Sai, daca vor crede si vor face fapte drepte, iar acum Si-a implinit fagaduinta.

„Si ne-a dat pamantul drept mostenire”, adica pamantul Paradisului, „ca sa ne asezam in Paradis oriunde voim”, sa locuim in orice loc dorim si sa ne bucuram de orice desfatata dorim; nimic din ceea ce voiesc nu le va fi oprit. „Cat de minunata este rasplata celor care lucreaza!”, a celor care s-au straduit putin timp in ascultarea Domnului lor si au dobandit prin aceasta un bine mare si vesnic.

Aceasta este locuinta cu adevarat vrednica de lauda, in care Allah ii va cinsti pe alesii fapturilor Sale si pe care a binevoit sa o faca rasplata lor. El a zidit-o in cel mai inalt si frumos chip, i-a sadit pomii cu Mana Sa si a umplut-o cu Indurarea si Cinstea Sa. Printr-o parte din acestea, inima celui intristat se umple de bucurie, orice nenorocire si tristete dispar, iar fericirea si linistea devin depline.

„Ii vei vedea pe ingeri” in acea Zi mareata „inconjurand Tronul”, slujindu-L pe Domnul lor, adunati in jurul Tronului Sau, supusi Maretiei Sale, recunoscandu-I Desavarsirea si coplesiti de Frumusetea Sa, „preamarindu-L si laudandu-L pe Domnul lor”, declarandu-L mai presus de orice lucru nepotrivit Maretiei Sale fie ca politeistii I-l atribuie sau nu.

„Intre ei se va judeca dupa adevar”, intre cei dintai si cei de pe urma ai creatiei, cu o dreptate in care nu este nicio indoiala si pe care niciun vinovat nu o poate tagadui. „Si se va spune: Lauda lui Allah, Domnul lumilor!” Cel care o roteste nu este numit, pentru a arata ca intreaga faptura Il va lauda pe Domnul ei, Ii va recunoaste Intelepciunea in judecarea oamenilor Paradisului si ai Focului si va lauda Harul, Bunatatea, Dreptatea si Intelepciunea Sa.

S-a incheiat, cu Lauda lui Allah si cu ajutorul Sau, tafsirul Surei az-Zumar.

Sura Ghafir

VERSETELE 1 LA 85

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 3

حَمْدٌ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ
التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّلَلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهُ الْمَصِيرِ ﴿٣﴾

1. Ha. Mim. 2. Pogorarea Cartii este de la Allah, Atotputernicul, Atotstiutorul, 3. Iertatorul pacatului, Primitorul caintei, Asprul in pedeapsa, Stapanul darniciei. Nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de El; la El este intoarcerea.

Allah vesteste despre Cartea Sa mareata ca ea vine si este pogorata de la Allah, Cel vrednic de adorare, pentru Desavarsirea Atributelor Sale si pentru ca El nu are asemanare in Faptele Sale.

El este „Atotputernicul”, Cel care prin Puterea Sa a supus toate fapturile; „Atotstiutorul”, Cel a Carui Cunoastere cuprinde toate lucrurile; „Iertatorul pacatului”, Cel care ii iarta pe pacatosi; „Primitorul caintei”, Cel care primeste cainta celor care se caiesc; „Asprul in pedeapsa” pentru cei care cuteaza sa savarseasca pacate si nu se caiesc; „Stapanul darniciei”, Cel care daruieste tuturor fapturilor, iar binefacerile Sale ajung la ele.

Dupa ce Si-a statornicit Desavarsirea, care cere ca numai El sa fie adorat si ca faptele sa-I fie inchinate cu sinceritate, Allah spune: „Nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de El; la El este intoarcerea.”

Potrivirea dintre faptul ca aceasta Carte este pogorata de Allah, Cel descris prin aceste Atribute, si cuprinsul ei consta in aceea ca aceste Atribute sunt legate de toate intelesurile Coranului. El vorbeste despre Numele, Atributele si Faptele lui Allah, iar cele amintite aici fac parte dintre ele; ori vesteste despre lucrurile nevazute trecute si viitoare, lucruri pe care Atotstiutorul le face

cunoscute robilor Sai; ori vesteste despre binecuvantarile Sale marete si despre ceea ce duce la ele, lucru aratat de „Stapanul darniciei”.

Coranul vesteste despre pedeapsa aspra si despre pacatele care o atrag, lucru aratat de „Asprul in pedeapsa”; ii cheama pe pacatosi la cainta, intoarcere si cererea iertarii, lucru aratat de „Iertatorul pacatului, Primitorul caintei, Asprul in pedeapsa”; vesteste ca numai Allah este Cel adorat pe drept, aduce dovezi rationale si revelate pentru aceasta, indeamna la adorarea Lui si opreste de la adorarea altuia, dovedind stricaciunea acesteia prin dovezi rationale si revelate si prevenind impotriva ei, lucru aratat de „Nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de El”.

Coranul vesteste despre judecata Sa dreapta, despre rasplata celor care fac bine si pedeapsa pacatosilor, lucru aratat de „la El este intoarcerea”. Acestea sunt marile teme pe care le cuprinde Coranul.

Versetele 4 la 6

مَا يَجِدُلُ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْزِرُكَ تَقْلِبُهُمْ فِي الْبِلَدِ ﴿٤﴾
 كَذَّبَتْ قَبِيلُهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ
 لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ
 عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ
 النَّارِ ﴿٦﴾

4. Nu se cearta cu privire la semnele lui Allah decat cei care nu cred. Sa nu te amageasca umblarea lor prin tari. 5. Inaintea lor, poporul lui Nuh a tagaduit, precum si aliatii de dupa el. Fiecare comunitate a uneltit impotriva Trimisului ei, ca sa-l prinda. Si-au sustinut disputa prin argumente false, ca sa nimiceasca astfel adevarul. Atunci i-am prins; si cum a fost pedeapsa Mea! 6. Astfel s-a implinit Cuvantul Domnului tau impotriva celor care nu cred: ei sunt oamenii Focului.

Allah vesteste ca nu se cearta cu privire la semnele Sale decat cei care nu cred. Prin cearta se intelege aici disputa purtata pentru a respinge semnele lui Allah si a li se impotrivi prin falsitate. Aceasta este purtarea necredinciosilor.

Credinciosii, in schimb, se smeresc inaintea adevarului, pentru a nimici prin el falsitatea.⁶²

Omul nu trebuie sa se lase amagit de starea celui caruia Allah i-a dat bunuri lumesti, socotind ca aceasta arata iubirea lui Allah pentru el sau ca el se afla pe adevar. De aceea Allah spune: „Sa nu te amageasca umblarea lor prin tari”, adica deplasarea lor, afacerile si castigurile de tot felul. Robul trebuie sa-i cantareasca pe oameni prin adevar, sa priveasca realitatile si sa-i cantareasca prin masura religiei, nu sa cantareasca adevarul prin oameni, asa cum fac cei lipsiti de cunoastere si minte.

Apoi Allah ii avertizeaza pe cei care se cearta impotriva semnelor Sale ca sa le nimiceasca. Tot astfel au facut comunitatile dinainte: „poporul lui Nuh”, neamul Ad si „aliatii de dupa el”, care s-au adunat si s-au unit impotriva adevarului, ca sa-l nimiceasca si sa sprijine falsitatea.

Lucrurile au ajuns pana acolo incat „fiecare comunitate a uneltit impotriva Trimisului ei, ca sa-l prinda”, adica sa-l omoare. Acesta este cel mai grav lucru pe care il puteau savarsi impotriva Trimisilor, conducatorii oamenilor binelui, purtatori ai adevarului limpede, in care nu este nicio indoiala. Ce alta rasplata se cuvine pentru o asemenea nedreptate, ratacire si ticalosie, decat o pedeapsa mare, din care nu vor iesi?

De aceea Allah spune despre pedeapsa lor in aceasta lume si in Viata de Apoi: „Atunci i-am prins” pentru tagaduirea lor si pentru uneltirea impotriva Profetilor, „si cum a fost pedeapsa Mea!” A fost cea mai aspra pedeapsa; nu a fost decat un strigat, ori pietre care au plouat asupra lor, ori o porunca data pamantului sa-i inghita, ori marii sa-i inee, si iata-i stinsi.

„Astfel s-a implinit Cuvantul Domnului tau impotriva celor care nu cred”, dupa cum s-a implinit impotriva acelor. Asupra lor s-a statornicit cuvantul ratacirii, din care a izvorat cuvantul pedepsei. De aceea Allah spune: „Ei sunt oamenii Focului.”

⁶² In manuscrisul B, formularea este: „Ei se smeresc inaintea lui Allah Preainaltul, Cel care trimite adevarul pentru a nimici prin el falsitatea.”

Versetele 7 la 9

الَّذِينَ يَخْلُونُ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَيَسْتَغْفِرُونَ
 لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا
 سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾ رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ
 وَمَنْ صَلَحَ مِنْ ءَالِيهِمْ وَازْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾
 وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
 الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

7. Cei care poarta Tronul si cei din jurul lui Il preamaresc si Il lauda pe Domnul lor, cred in El si cer iertare pentru cei care cred: „Domnul nostru, Tu cuprinzi toate lucrurile prin Indurare si Cunoastere. Iarta-i pe cei care se caiesc si urmeaza Calea Ta si pazeste-i de pedeapsa Iadului. 8. Domnul nostru, fa-i sa intre in Gradinile Edenului pe care li le-ai fagaduit, impreuna cu cei drepti dintre parintii, sotii si urmasii lor. Tu esti Atotputernicul, Inteptul. 9. Pazeste-i de rele; pe cel pe care il pazesti de rele in Ziua aceea l-ai acoperit cu Indurarea Ta. Aceasta este izbanda mareata.”

Allah vesteste despre Desavarsirea Bunatatii Sale fata de robii credinciosi si despre mijloacele fericirii lor pe care le-a randuit dincolo de puterile lor: cererea de iertare pentru ei facuta de ingerii apropiati si rugaciunea acestora pentru binele religiei lor si al Vietii lor de Apoi. El vesteste si despre cinstea purtatorilor Tronului si a celor din jurul lui, despre apropierea lor de Domnul lor, despre multa lor adorare si despre grija lor sincera fata de robii lui Allah, deoarece stiu ca Allah iubeste aceasta.

„Cei care poarta Tronul”, Tronul Celui Milostiv, care este acoperisul fapturilor, cea mai mare, mai intinsa si mai frumoasa dintre creaturi si cea mai apropiata de Allah; el cuprinde cerurile, pamantul si Kursi. Allah i-a insarcinat pe acesti ingeri sa-I poarte Tronul cel mare; fara indoiala, ei sunt dintre cei mai mari, mai puternici si mai de seama ingeri.⁶³

⁶³ Nota traducatorului editiei engleze: Unii invatati inteleg prin Kursi suportul pentru Picioare al Celui Milostiv, iar altii il considera sinonim cu Arsh, Tronul. Este mentionata si interpretarea termenului drept Cunoasterea lui Allah, preferata de at-Tabari si relatata de el de la Ibn Abbas. At-Tabari o sustine prin legatura cu termenul kurrasah, foaie pe care se scrie cunoasterea, si cu folosirea pluralului karasi pentru invatati pe care oamenii se sprijina in chestiuni de cunoastere.

Faptul ca Allah i-a ales sa-I poarte Tronul, i-a amintit inaintea celorlalti si i-a apropiat de El arata ca ei sunt cei mai nobili ingeri. Allah spune: „In Ziua aceea, opt vor purta deasupra lor Tronul Domnului tau.” „Si cei din jurul lui”, dintre ingerii apropiati prin rang si virtute, „Il preamaresc si Il lauda pe Domnul lor”. Astfel, ei sunt laudati pentru multele lor acte de adorare, mai ales pentru preamarirea si lauda aduse lui Allah. Toate celelalte acte de adorare intra in preamarirea si laudarea lui Allah, deoarece prin ele El este recunoscut ca Singurul caruia I se cuvin adorarea si lauda. Lauda adusa lui Allah este ea insasi adorare. Si cuvintele robului: „Slava lui Allah si lauda Lui!” intra in aceasta si fac parte dintre actele de adorare.

„Si cer iertare pentru cei care cred.” Acesta este unul dintre multele foloase si virtuti ale credintei: ingerii, care nu au pacate, cer iertare pentru credinciosi. Prin insasi credinta sa, credinciosul dobandeste aceasta binecuvantare mareata.

Iertarea implica lucruri fara de care nu este deplina, contrar ideii care le vine multora in minte, ca a o cere inseamna doar a cere stergerea pacatelor. De aceea Allah arata cum se roaga ingerii pentru iertarea credinciosilor, mentionand cele fara de care aceasta nu este deplina: „Domnul nostru, Tu cuprinzi toate lucrurile prin Indurare si Cunoastere.” Cunoasterea Ta cuprinde toate lucrurile; nimic nu-Ti este ascuns, nici macar cat greutatea unui fir de praf in ceruri sau pe pamant, mai mic sau mai mare. Indurarea Ta cuprinde toate lucrurile; lumile de sus si de jos sunt pline de Indurarea lui Allah, care le cuprinde si se intinde pana unde s-a intins faptura Sa.

„Iarta-i pe cei care se caiesc” de asociere si pacate „si urmeaza Calea Ta”, urmandu-i pe Trimisii Tai, afirmand unicitatea Ta si ascultandu-Te, „si pazeste-i de pedeapsa Iadului”, de pedeapsa insasi si de pricinile care duc la ea.

„Domnul nostru, fa-i sa intre in Gradinile Edenului pe care li le-ai fagaduit” prin cuvintele Trimisilor Tai, „impreuna cu cei drepti dintre parintii, sotii si urmasii lor”. Prin „cei drepti” se inteleg cei care au credinta si savarsesc fapte drepte. Cuvantul tradus prin „sotii” cuprinde sotiile, sotii, tovarasii si insotitorii lor. „Tu esti Atotputernicul”, Cel care supune toate lucrurile; prin Puterea Ta le ierti pacatele, indepartezi greutatile si le daruiesti tot binele. Tu esti „Inteleptul”, Cel care pune fiecare lucru la locul potrivit. Ei nu cer ceva contrar Intelepciunii Tale; dimpotriva, din Intelepciunea si Harul Tau, asa cum ai vestit prin Trimisii Tai, face parte iertarea credinciosilor.

„Pazeste-i de rele”, de faptele rele si de urmarele lor, fiindca acestea il intristeaza pe cel care le-a savarsit. „Pe cel pe care il pazesti de rele in Ziua aceea”, in Ziua Invierii, „l-ai acoperit cu Indurarea Ta”, caci Indurarea Ta continua sa-i cuprinda pe robi si nu este impiedicata decat de pacatele si faptele lor rele. Pe cel pe care il pazesti de rele il calauzesti spre bine si spre rasplata sa

buna. „Aceasta”, adica indepartarea raului de care se tem prin pazirea de rele si dobandirea binelui dorit prin primirea Indurarii, „este izbanda mareata”, cu care nu se poate asemana nicio alta izbanda si decat care nu exista nimic mai bun pentru care oamenii sa se intreaca.

Aceasta rugaciune a ingerilor cuprinde cunoasterea lor deplina despre Domnul lor, apropierea de El prin Numele Sale frumoase, prin care El iubeste ca robii sa se apropie de El, si alegerea cuvintelor potrivite cu ceea ce cer. Fiindca cer dobandirea indurarii si indepartarea urmelor rele provenite din lipsurile oamenilor si pacatele lor, lucruri pe care Allah le cunoaste deplin, ei cauta apropierea de El prin Numele Sale: Induratorul si Atotstiutorul.

Din buna lor purtare desavarsita fata de Allah face parte faptul ca recunosc Stapanirea Sa generala si cea speciala. Ei recunosc ca nu au in mana nimic, iar rugaciunea lor vine de la fapturi care, prin insasi natura lor, au nevoie de El in toate privintele, care nu au nimic cu care sa se mandreasca inaintea Lui. Totul este numai din Harul, Generozitatea si Bunatatea lui Allah.

Din buna lor purtare face parte si acordul deplin cu Domnul lor: iubesc faptele pe care El le iubeste, adica actele de adorare pe care ingerii le savarsesc cu straduinta celor care iubesc, si ii iubesc pe cei pe care Allah ii iubeste dintre credinciosi. Allah ii uraste pe toti cei carora le revin obligatiile religioase, cu exceptia credinciosilor dintre ei. De aceea se roaga pentru ei si cauta indreptarea starii lor. Rugaciunea pentru o persoana este una dintre cele mai limpezi dovezi ale iubirii, caci omul nu se roaga decat pentru cel pe care il iubeste.

Felul in care Allah a explicat si a dezvoltat rugaciunea lor, dupa cuvintele „cer iertare pentru cei care cred”, cuprinde o indrumare subtila despre modul de a cugeta la Cartea Sa. Cel care cugeta nu trebuie sa se limiteze la sensul izolat al cuvintului, ci sa-i patrunda intelesul; cand l-a inteles corect, sa priveasca prin mintea sa la lucrul acela, la caile care duc la el, la ceea ce este necesar pentru implinirea lui si la lucrurile de care depinde. El trebuie sa fie sigur ca Allah le-a voit, asa cum este sigur ca a voit intelesul direct aratat de cuvint.

Doua lucruri il fac sigur ca Allah a voit aceste intelesuri. Primul: cunoasterea si certitudinea ca ele sunt urmari ale sensului si lucruri de care acesta depinde. Al doilea: cunoasterea faptului ca Allah stie toate lucrurile, ca le-a poruncit robilor Sai sa cugete si sa reflecteze asupra Cartii Sale si ca El stie toate consecintele acestor intelesuri. El a vestit ca aceasta Carte este calauzire, lumina si lamurire a tuturor lucrurilor si ca este cuvintul cel mai elocvent si cel mai limpede. Prin aceasta, robul dobandeste o cunoastere mareata si mult bine, potrivit cu izbanda pe care Allah i-o daruieste.

În acest tafsir al nostru se afla multe exemple de acest fel, pe care Allah ni le-a daruit. Uneori, felul în care sunt desprinse din anumite versete nu îi este limpede celui care nu meditează asupra lor cu o judecată dreaptă. Îl rugăm pe Allah Preainaltul să ne deschidă din comorile Indurării Sale ceea ce va fi o pricină pentru îndreptarea stării noastre și a musulmanilor. Nu avem altă cale decât să ne punem nădejdea în Generozitatea Sa și să cautăm apropierea de El prin Binefacerea Sa, în care ne aflăm în orice clipă și în orice moment. Îi cerem, din Harul Sau, să ne păzească de raul sufletelor noastre, care împiedică și oprește ajungerea Indurării Sale. El este Cel Generos, Daruitorul, care a daruit atât cauzele, cât și efectele lor.

Acest pasaj arată și că cel apropiat de om, fie sot, copil sau însoțitor, poate fi făcut fericit prin apropierea sa, iar legătura dintre ei poate deveni pricină unui bine care îi vine dincolo de ceea ce a făcut el însuși și de mijloacele folosite de el. Îngerii se roagă pentru credincioși și pentru cei drepti dintre părinții, soții și urmașii lor. Se poate spune că este necesară dreapta lor purtare, potrivit cuvintelor „cei drepti”; atunci binele ar fi o urmare a faptelor lor. Allah știe cel mai bine.

Versetele 10 la 12

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لِمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْنَا أَثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ﴿١١﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تَوَمَّنُوا فَاَلْحَكُمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿١٢﴾

10. Celor care nu au crezut li se va striga: „Ura lui Allah fata de voi a fost mai mare decât ura voastră fata de voi însăși, atunci când erati chemați la credință, iar voi tagaduați.” **11.** Ei vor spune: „Domnul nostru, de două ori ne-ai făcut morți și de două ori ne-ai dat viața. Acum ne recunoaștem pacatele. Mai există oare vreo cale de ieșire?” **12.** Aceasta vi se întâmplă fiindcă, atunci când Allah Singur era chemat, voi nu credeți, iar când I se asociau parteneri, voi credeți. Judecata îi aparține lui Allah, Cel Preainalt, Cel Mare.

Allah vesteste despre rusinea și umilirea care îi vor lovi pe necredincioși. Ei vor cere întoarcerea în lume și ieșirea din Foc, dar li se va refuza și vor fi muștrați. „Celor care nu au crezut li se va striga” - tagaduirea este amintită în chip general, ca să cuprindă necredința în Allah, în Cartile Sale, în Trimisiile Sai

sau in Ziua de Apoi. Cand vor intra in Foc si vor recunoaste ca il merita din pricina pacatelor lor, se vor uri foarte mult si vor fi maniosi pe ei insisi.

Atunci li se va spune: „Ura lui Allah fata de voi a fost mai mare decat ura voastra fata de voi insiva, atunci cand erati chemati la credinta, iar voi tagaduiati.” Trimisii si urmasii lor v-au chemat la credinta si v-au adus dovezi limpezi ale adevarului, insa voi ati tagaduit, v-ati indepartat de credinta pentru care Allah v-a creat si ati iesit din Indurarea Sa cea larga. Allah v-a urat si v-a dispretuit, iar aceasta ura a ramas asupra voastra si Mania Sa a continuat sa va cuprinda pana ati ajuns aici. Astazi v-au ajuns Mania si pedeapsa lui Allah, in timp ce credinciosii au dobandit Multumirea si rasplata Lui.

Ei vor dori sa se intoarca in lume si vor spune: „Domnul nostru, de doua ori ne-ai facut morti.” Potrivit unei pareri, aceasta inseamna prima moarte si starea dintre cele doua suflari in Trambita. Potrivit alteia, inseamna neexistenta de dinainte de a fi creati si moartea de dupa viata. „Si de doua ori ne-ai dat viata”, adica viata lumeasca si viata de dupa inviere.⁶⁴

„Acum ne recunoastem pacatele. Mai exista oare vreo cale de iesire?” Ei vor rosti aceste cuvinte cu regret, dar nu le vor folosi. Vor fi mustrati pentru ca nu au luat caile salvarii.

Li se va spune: „Aceasta vi se intampla fiindca, atunci cand Allah Singur era chemat”, cand erati chemati la unicitatea Lui si la sinceritate si vi se interzicea asocierea, „voi nu credeati” in El, inimile vi se strangeau si va cuprindea cea mai mare aversiune; „iar cand I se asociau parteneri, voi credeati”.

Aceasta v-a adus aici si v-a facut sa ramaneti in aceasta locuinta: ati tagaduit credinta si ati crezut in necredinta; ati fost multumiti de ceea ce este rau si stricat in aceasta lume si in Viata de Apoi si ati urat ceea ce este bun si drept. Ati pus mai presus calea pieirii, rusinii si Maniei, iar fata de calea izbandei, fericirii si salvarii v-ati aratat nepasatori. Daca vedeati calea calauzirii, nu o urmati, iar daca vedeati calea ratacirii, o luati drept drum.

„Judecata Ii apartine lui Allah, Cel Preainalt, Cel Mare.” El este Preainalt din toate punctele de vedere: Preainalt in Esenta Sa, in Rang si in Biruinta asupra tuturor. Din inaltimea Rangului Sau face parte Dreptatea Sa desavarsita: El pune fiecare lucru la locul sau si nu-i face egali pe cel drept si pe cel pacatos.

El este „Cel Mare”, Caruia Ii apartin Maretia si Gloria in Numele, Atributele si Faptele Sale. El este mai presus de orice lipsa, cusur si neajuns. Fiindca

⁶⁴ Nota editiei engleze, cu trimitere la Ibn Ashur si at-Tafsir al-Muyassar: Prima stare lipsita de viata este inteleasa ca dezvoltarea in pantece, descrisa in al Muminun 23:14, pana la insuflarea sufletului. A doua este starea de dupa moartea din aceasta lume pana la Ziua Invierii.

Judecata Ii apartine numai Lui si El a hotarat pentru voi ramanerea vesnica in Foc, Hotararea Sa nu se schimba si nu se inlocuieste.

Versetele 13 la 17

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾ فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾ رَفِيعَ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾ الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾

13. El este Cel care va arata Semnele Sale si va pogoara din cer provizii. Insa nu-si aduce aminte decat cel care se intoarce la Allah. **14.** Asadar, chemati-L pe Allah, inchinandu-I cu sinceritate religia, chiar daca necredinciosii urasc aceasta. **15.** Cel Inalt in ranguri, Stapanul Tronului, trimite Duhul, prin Porunca Sa, asupra cui voieste dintre robii Sai, ca sa previna despre Ziua Intalnirii, **16.** Ziua in care ei vor iesi la iveala si nimic din ei nu-I va fi ascuns lui Allah. „A cui este Stapanirea astazi?” „A lui Allah, Cel Unic, Biruitorul!” **17.** Astazi fiecare suflet va fi rasplatit dupa ceea ce a agonisit. Astazi nu va fi nicio nedreptate. Allah este Grabnic la socoteala.

Allah aminteste Binecuvantarea Sa cea mare fata de robi: le arata adevarul separat de fals prin semnele Sale din ei insisi, din univers si din Coran. Ele lamuresc toate adevarurile care trebuie cunoscute si despart calauzirea de ratacire, astfel incat cel care priveste si cugeta la ele nu mai are nicio indoiala despre cunoasterea adevarului.

Aceasta este una dintre cele mai mari binecuvantari ale lui Allah fata de robii Sai. El nu a lasat adevarul neclar si nici ceea ce este corect amestecat cu falsul, ci a felurit dovezile, le-a lamurit si a facut ca ele sa arate limpede adevarul, pentru ca cel care piere sa piara dupa o dovada clara, iar cel care traieste sa traiasca dupa o dovada clara. Cu cat chestiunea este mai mare si mai importanta, cu atat dovezile pentru ea sunt mai multe si mai lesne de inteles.

Priveste la unicitatea lui Allah: pentru ca este una dintre cele mai insemnate chestiuni, ba chiar cea mai insemnata dintre toate, dovezile rationale si revelate pentru ea sunt numeroase si felurite. Allah a dat pilde pentru ea si a adus multe

dovezi. De aceea a amintit-o in acest loc si a aratat o parte din dovezile ei, apoi a spus: „Chemati-L pe Allah, inchinandu-I cu sinceritate religia.”

Dupa ce a spus ca le arata robilor Sai semnele Sale, Allah a atras atentia asupra unui semn mare: „Si va pogoara din cer provizii”, adica ploaia prin care dobanditi hrana si trai pentru voi si animalele voastre. Aceasta arata ca toate binecuvantarile vin de la Allah. De la El sunt binecuvantarile religiei, cele duhovnicesti, invataturile si dovezile lor, precum si faptele savarsite potrivit lor. De la El sunt si toate binecuvantarile lumesti, precum cele care se nasc din ploaia prin care pamantul si oamenii primesc viata.

Aceasta este o dovada hotaratoare ca numai El este vrednic de adorare si ca religia trebuie inchinata numai Lui, asa cum El Singur este Daruitorul binecuvantarilor. „Insa nu-si aduce aminte” atunci cand semnele ii sunt amintite „decat cel care se intoarce” la Allah prin iubire, teama, ascultare si smerenie. Acesta este cel caruia semnele ii sunt de folos, ii devin o indurare si ii sporesc intelegerea.

Fiindca semnele aduc aminte, iar aducerea aminte duce la sinceritate, Allah introduce porunca printr-o particula care arata legatura de cauza: „Asadar, chemati-L pe Allah, inchinandu-I cu sinceritate religia.” Aceasta cuprinde atat adorarea, cat si rugaciunea prin care se cere. Sinceritatea inseamna curatirea intentiei pentru Allah Preainaltul in toate actele de adorare obligatorii si recomandate si in toate drepturile lui Allah si ale robilor Sai. Fiti pe deplin sinceri fata de Allah in toate faptele religiei si in tot ceea ce va apropie de El.

„Chiar daca necredinciosii urasc aceasta.” Nu le dati atentie si nu va lasati opriti de ei de la religia voastra; cand lucrati pentru Allah, nu va temeti de mustrarea niciunui mustrator. Necredinciosii urasc sinceritatea fata de Allah in cel mai inalt grad. Allah spune: „Cand Allah Singur este pomenit, inimile celor care nu cred in Viata de Apoi se strang de aversiune, iar cand sunt pomeniti cei in afara Lui, ei se bucura.”

Apoi Allah a amintit din Maretia si Desavarsirea Sa ceea ce cere ca adorarea sa-I fie inchinata cu sinceritate: „Cel Inalt in ranguri, Stapanul Tronului”, adica Cel Preainalt, Cel mai Inalt, care S-a inaltat deasupra Tronului si pe care l-a ales pentru Sine. Rangurile Sale sunt inalte prin deosebirea Sa de fapturi, prin Inaltimea Rangului si Maretia Atributelor si prin Inaltimea Esentei Sale. Nimeni nu se poate apropia de El decat prin fapta curata si curatitoare, intemeiata pe sinceritate. Aceasta sinceritate inalta rangurile celor care o implinesc, ii apropie de Allah si ii ridica deasupra celorlalte fapturi.

Apoi Allah a amintit binecuvantarea Sa asupra robilor Sai prin mesaj si revelatie. El a spus: „El trimite Duhul”, adica revelatia care este pentru suflete si inimi precum este sufletul pentru trupuri. Asa cum trupul fara suflet nu

traieste, nici inima fara duhul revelatiei nu se indreapta si nu izbandeste. Allah „trimite Duhul prin Porunca Sa”, in care se afla folosul si binele robilor, „asupra cui voieste dintre robii Sai”, anume asupra Trimisilor pe care i-a ales si i-a deosebit prin revelatia Sa si prin chemarea adresata robilor Sai.

Folosul trimiterii Trimisilor este dobandirea fericirii robilor in religia lor, in viata lumeasca si in Viata de Apoi si indepartarea nenorocirii de la ei in toate acestea. De aceea Allah a spus: „ca sa previna”, adica pentru ca aceia carora le-a fost incredintata revelatia sa-i previna pe oameni despre „Ziua Intalnirii” si sa-i infricoseze prin ea, indemnandu-i sa se pregateasca prin mijloacele care ii izbavesc in acea Zi. Ea a fost numita Ziua Intalnirii fiindca in ea se vor intalni Creatorul cu fapturile, fapturile unele cu altele si cei care au savarsit fapte cu faptele si rasplata lor.

„Ziua in care ei vor iesi la iveala”, adica vor aparea deasupra pamantului si se vor aduna pe o singura intindere neteda, fara nicio adancitura si nicio ridicatura. Cel care cheama ii va face pe toti sa auda, iar privirea ii va cuprinde. „Nimic din ei nu-I va fi ascuns lui Allah”: nimic din fiintele lor, din faptele lor sau din rasplata acelor fapte.

„A cui este Stapanirea astazi?”, adica cine este Stapanul acelei Zile marete, care ii va aduna pe cei dintai si pe cei de pe urma, pe locuitorii cerurilor si ai pamantului? In acea Zi nimeni nu va stapani nimic, toate legaturile si mijloacele vor fi intrerupte si nu va ramane decat fapta buna sau rea. Stapanirea este „a lui Allah, Cel Unic, Biruitorul”, Cel Unic in Esenta, Numele, Atributele si Faptele Sale, fara niciun asociat in vreunul dintre acestea; Cel care biruie toate fapturile, Caruia toate I se supun si inaintea Caruia toate se smeresc, mai ales in acea Zi cand chipurile se vor smeri inaintea Celui Viu, Vesnicului Sustinator, iar niciun suflet nu va vorbi decat cu ingaduinta Sa.

„Astazi fiecare suflet va fi rasplatit dupa ceea ce a agonisit” in viata lumeasca, bine sau rau, putin sau mult. „Astazi nu va fi nicio nedreptate”: nimanui nu i se va adauga la faptele rele si nimanui nu i se va scadea din faptele bune. „Allah este Grabnic la socoteala.” Sa nu socotiti ca acea Zi intarzie, fiindca ea vine, iar tot ceea ce vine este aproape. El va fi grabnic si in socotirea robilor Sai in Ziua Invierii, datorita Cunoasterii Sale cuprinzatoare si Puterii Sale desavarsite.

Versetele 18 la 20

ج
وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَظْمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حِمِيمٍ
وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ ﴿١٨﴾ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿١٩﴾
وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾

18. Previne-i despre Ziua care se apropie, cand inimile le vor ajunge la gatlejuri, iar ei isi vor inabusi nelinistea. Cei nedrepti nu vor avea niciun prieten apropiat si niciun mijlocitor caruia sa i se dea ascultare. 19. El cunoaste privirile furise ale ochilor si ceea ce ascund piepturile. 20. Allah judeca dupa adevar, iar cei pe care ei ii cheama in afara Lui nu judeca nimic. Allah este Cel care Aude Totul, Cel care Vede Totul.

Allah ii spune Profetului Sau Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui: „Previne-i despre Ziua care se apropie”, adica Ziua Invierii, care s-a apropiat si este aproape sa soseasca, impreuna cu spaimile, zguduiriile si greutatile ei.

„Cand inimile vor ajunge la gatlejuri” din pricina spamei si a tulburarii; inimile se vor ridica, privirile vor ramane incremenite, iar ei vor fi „plini de neliniste”. Nimeni nu va putea vorbi, in afara de cel caruia Cel Milostiv ii va ingadui si care va spune ceea ce este drept. Ei vor tine in inimile lor spaimile si tulburarile cumplete. „Cei nedrepti nu vor avea niciun prieten apropiat”, nicio ruda si niciun insotitor, „si niciun mijlocitor caruia sa i se dea ascultare”. Mijlocitorii nu vor mijloci pentru cel care si-a nedreptatit sufletul prin asociere; chiar daca s-ar presupune ca ar mijloci, Allah nu ar fi multumit cu mijlocirea lor si nu ar primi-o.

„El cunoaste privirile furise ale ochilor”, acea privire ascunsa pe care cel de langa om nu o observa, si cunoaste „ceea ce ascund piepturile”, ceea ce robul nu le arata celorlalti. Daca Allah cunoaste ceea ce este ascuns, atunci El cunoaste cu atat mai mult lucrurile vazute.

„Allah judeca dupa adevar”, fiindca spusa Sa este adevar, hotararea Sa religioasa este adevar si judecata Sa de rasplatire este adevar. Cunoasterea Sa cuprinde toate lucrurile, iar El le-a consemnat pe toate. El este mai presus de nedreptate, lipsa si orice cusur. El hotaraste in univers ceea ce vointe: ceea ce vointe are loc, iar ceea ce nu vointe nu are loc. El judeca intre robii Sai

credinciosi si necredinciosi in viata lumeasca si desparte intre ei prin biruinta pe care o da alesilor si celor iubiti de El.

„Iar cei pe care ei ii cheama in afara Lui” cuprinde tot ceea ce este adorat in afara lui Allah. Acestia „nu judeca nimic”, din pricina neputintei lor si fiindca nu voiesc si nu pot sa faca vreun bine. „Allah este Cel care Aude Totul”: El aude toate glasurile, in diferitele lor limbi si cu feluritele lor nevoi. El este „Atotstiutorul”: cunoaste ceea ce a fost si ceea ce va fi, ceea ce poate fi vazut si ceea ce nu poate fi vazut si ceea ce robii cunosc sau nu cunosc.⁶⁵

La inceputul acestor versete Allah a spus: „Previne-i despre Ziua care se apropie”, apoi a descris-o prin insusiri care cer pregatirea pentru acea Zi mareata, deoarece ele cuprind atat indemn, cat si avertisment.

Versetele 21 la 22

ج * أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ
 كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَاثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ
 لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٢١﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ
 فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾

21. Oare nu au calatorit ei prin pamant, ca sa vada care a fost sfarsitul celor de dinaintea lor? Aceia au fost mai puternici decat ei si au lasat urme mai mari pe pamant. Insa Allah i-a prins pentru pacatele lor si nu au avut niciun aparator impotriva lui Allah. 22. Aceasta fiindca Trimisii lor le-au venit cu dovezi limpezi, insa ei nu au crezut, iar Allah i-a prins. El este Puternic si aspru in pedeapsa.

„Oare nu au calatorit ei prin pamant”, cu inimile si trupurile lor, o calatorie de cercetare si de luare-aminte, si nu au cugetat la urmele celor dintai, „ca sa vada care a fost sfarsitul celor de dinaintea lor” dintre cei necredinciosi? Ei ar fi gasit cel mai rau sfarsit: pieire, nimicire, rusine si umilire.

„Aceia au fost mai puternici decat ei” prin numar, mijloace si marimea trupurilor, „si au lasat urme mai mari pe pamant” prin constructii si plantatii. Maretia acestor urme arata puterea celor care le-au lasat si bunastarea de care se bucurau prin ele. „Insa Allah i-a prins” cu pedeapsa Sa „pentru pacatele lor”, atunci cand au staruit in ele. „El este Puternic si aspru in pedeapsa”, astfel incat

⁶⁵ In ambele manuscrise apare aici „Atotstiutorul” (al-Alim), formulare pastrata in comentariu. In textul coranic al versetului 40:20 se afla „Cel care Vede Totul” (al-Basir).

puterea lor nu le-a folosit deloc in fata Puterii lui Allah. Dimpotriva, printre cele mai puternice popoare s-a aflat 'Ad, care spunea: „Cine este mai puternic decat noi?” Allah a trimis asupra lor un vant care le-a nimicit puterea si i-a distrus cu totul.

Apoi Allah a amintit un exemplu al felului in care cei necredinciosi s-au purtat cu Trimisii lor: istoria lui Faraon si a ostilor sale.

Versetele 23 la 46

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢٣﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَمَجَنَ وَقُرُونَفَقَالُوا سِحْرٌ كَذَابٌ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٢٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٢٦﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ ﴿٢٨﴾ كَذَابٌ ﴿٢٨﴾ يَقُومُ لَكُمْ الْمَلِكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَىٰ وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الَّذِي ءَامَنَ يَقُومُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾ مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ ﴿٣١﴾ وَيَقُومُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ تَوَلَّوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلِ بَالِغَتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا

ج
 جَاءَكُمْ بِهِ ^ص حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِينَ يَجْدُلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ كِبَرٌ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمَنُ ابْنُ لِي صِرَاحًا لَّعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ ﴿٣٦﴾ أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلِعُ إِلَىٰ آلِهَةِ مُوسَىٰ وَاِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ الَّذِي ءَامَنَ يَقَوْمُ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾ يَقَوْمُ إِنَّمَا هَٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَّعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾ * وَيَقَوْمُ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ﴿٤١﴾ تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَرِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَّرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٣﴾ فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفْوضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَّهَ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِثَالِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾ النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا ءَالَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾

23. Noi l-am trimis pe Musa cu semnele Noastre si cu o dovada limpede 24. la Faraon, Haman si Qarun, insa ei au spus: „Este un vrajitor si un mincinos!” 25. Cand el le-a adus adevarul de la Noi, ei au spus: „Omorati-i pe fiii celor care cred impreuna cu el si lasati-le femeile in viata!” Insa uneltirea necredinciosilor nu este decat in ratacire. 26. Faraon a spus: „Lasati-ma sa-l

omor pe Musa, iar el sa-L cheme pe Domnul sau! Ma tem ca el va va schimba religia sau va raspandi stricaciunea pe pamant.” 27. Musa a spus: „Eu caut adapost la Domnul meu si Domnul vostru impotriva fiecarui trufas care nu crede in Ziua Socotelii.” 28. Un barbat credincios din familia lui Faraon, care isi ascundea credinta, a spus: „Vreti sa omorati un om numai fiindca spune: Domnul meu este Allah, desi el v-a adus dovezi limpezi de la Domnul vostru? Daca minte, minciuna lui va fi impotriva sa; iar daca spune adevarul, va va lovi o parte din ceea ce va fagaduieste. Allah nu-l calauzeste pe cel care intrece masura si minte. 29. O, poporul meu, astazi stapanirea este a voastra si sunteti biruitori pe pamant. Dar cine ne va ajuta impotriva pedepsei lui Allah daca va veni peste noi?” Faraon a spus: „Eu nu va arat decat ceea ce vad si nu va calauzesc decat spre calea cea dreapta.” 30. Cel care credea a spus: „O, poporul meu, ma tem pentru voi de o zi asemenea zilei aliatilor, 31. asemenea obiceiului poporului lui Nuh, al lui 'Ad, al lui Thamud si al celor de dupa ei. Allah nu voieste nicio nedreptate pentru robi. 32. O, poporul meu, ma tem pentru voi de Ziua Chemarii, 33. Ziua in care va veti intoarce fugind, fara sa aveti vreun aparator impotriva lui Allah. Iar pe cel pe care Allah il lasa sa rataceasca nimeni nu-l poate calauzi. 34. Yusuf v-a venit mai inainte cu dovezi limpezi, insa ati ramas in indoiala fata de ceea ce v-a adus. Cand a murit, ati spus: Allah nu va mai trimite niciun Mesager dupa el. Astfel il lasa Allah sa rataceasca pe cel care intrece masura si se indoieste, 35. pe cei care se impotrivesc semnelor lui Allah prin dispute fara sa le fi venit vreo dovada. Aceasta este foarte urata inaintea lui Allah si a celor care cred. Astfel pecetluieste Allah inima fiecarui trufas si tiran.” 36. Faraon a spus: „O, Haman, zideste-mi un turn, ca sa ajung la cai, 37. la caile cerurilor, si sa privesc spre Dumnezeu lui Musa, caci eu il socotesc mincinos.” Astfel i-a fost infrumusetata lui Faraon fapta sa cea rea si a fost impiedicat de la cale. Uneltirea lui Faraon nu a fost decat spre pierzanie. 38. Cel care credea a spus: „O, poporul meu, urmati-ma si va voi calauzi spre calea cea dreapta. 39. O, poporul meu, aceasta viata lumeasca nu este decat o desfatare trecatoare, iar Viata de Apoi este Locuinta statornicieii. 40. Cel care face o fapta rea nu va fi rasplatit decat cu una asemenea ei, iar cel care face o fapta buna, barbat sau femeie, si este credincios, acela va intra in Paradis si va primi acolo provizii fara socoteala. 41. O, poporul meu, de ce eu va chem la izbavire, iar voi ma chemati la Foc? 42. Voi ma chemati sa nu cred in Allah si sa-I asociez ceea ce eu nu cunosc, iar eu va chem la Cel Atotputernic, Mult-Iertatorul. 43. Fara indoiala, acela la care ma chemati nu este vrednic sa fie invocat nici in viata lumeasca, nici in Viata de Apoi. Intoarcerea noastra este la Allah, iar cei care intrec masura sunt locuitorii Focului. 44. Va veti aminti ceea ce va spun, iar eu imi incredintez toate treburile lui Allah. Allah ii vede pe robi.” 45. Allah l-a pazit de relele uneltirilor lor, iar asupra familiei lui Faraon s-a abatut pedeapsa cea rea: 46. Focul la care sunt expusi dimineata si seara; iar in Ziua

cand va veni Ceasul se va spune: „Faceti familia lui Faraon sa intre in cea mai aspra pedeapsa!”

Comentariul versetelor 23 la 25

„Noi l-am trimis” la oameni asemenea acestor tagaduitori „pe Musa”, fiul lui 'Imran, „cu semnele Noastre”, semne marete care dovedeau in chip hotarator adevarul mesajului cu care fusese trimis si falsitatea politeismului si a celor legate de el, pe care le urmau cei la care fusese trimis, „si cu o dovada limpede”, adica o dovada clara, care obliga la supunere, precum sarpele, toiagul si celelalte semne prin care Allah l-a sprijinit pe Musa si adevarul la care chema.

Cei la care a fost trimis erau „Faraon, Haman”, ministrul sau, „si Qarun”, care era din poporul lui Musa, insa s-a semetit fata de ei datorita averii sale. Toti au raspuns prin cea mai rea replica si au spus: „Este un vrajitor si un mincinos!”

„Cand el le-a adus adevarul de la Noi”, iar Allah l-a sprijinit prin minuni uimitoare care cereau supunerea deplina, ei nu au raspuns asa cum se cuvenea. Nu s-au multumit sa-l ignore si sa se indeparteze de el, nici doar sa-i respinga mesajul si sa-l infrunte cu falsitatea pe care o aveau. Rautatea raspunsului lor a ajuns pana acolo incat au spus: „Omorati-i pe fiii celor care cred impreuna cu el si lasati-le femeile in viata!” Ei au uneltit astfel crezand ca, daca ii ucid pe fiii Copiilor lui Israil, acestia nu vor deveni puternici si vor ramane sclavii lor, supusi stapanirii lor.

„Insa uneltirea necredinciosilor nu este decat in ratacire.” Ei nu au obtinut ceea ce au urmarit, ci s-a petrecut contrariul: Allah i-a nimicit si i-a starpit pana la ultimul.

Regula: cugeta la aceasta idee, care apare des in Cartea lui Allah. Cand contextul priveste o anumita intamplare sau chestiune, iar Allah voieste sa dea despre ea o hotarare care nu este limitata la cazul respectiv, El mentioneaza hotararea si o leaga de o descriere generala. Astfel, hotararea devine cuprinzatoare, iar cazul mentionat intra si el in ea, fiind inlaturata presupunerea ca hotararea ar fi proprie doar acelui caz. De aceea Allah nu a spus: „uneltirea lor nu este decat in ratacire”, ci a spus: „uneltirea necredinciosilor nu este decat in ratacire”.

Comentariul versetelor 26 la 29

„Faraon a spus”, plin de trufie si obraznicie, amagindu-si poporul lipsit de chibzuinta: „Lasati-ma sa-l omor pe Musa, iar el sa-L cheme pe Domnul sau!”

El pretindea ca, daca nu ar fi tinut seama de sentimentele poporului sau, l-ar fi omorat pe Musa si ca nu l-ar fi impiedicat rugamintea adresata Domnului sau.

Apoi Faraon a pretins ca indemnul sau de a-l ucide pe Musa venea din sinceritate fata de popor si din dorinta de a inlatura raul de pe pamant. El a spus: „Ma tem ca el va va schimba religia” pe care o urmati „sau va raspandi stricaciunea pe pamant”. Este dintre cele mai uimitoare lucruri ca cel mai rau dintre oameni sa pretinda ca isi sfatuiesc poporul si sa-i impiedice sa-l urmeze pe cel mai bun dintre oameni. Aceasta amagire nu-l poate insela decat pe un popor despre care Allah a spus: „El si-a amagit poporul, iar ei i s-au supus; ei au fost un popor nelegiuit.”

„Musa a spus”, cand Faraon a rostit acele cuvinte urate la care l-au dus trufia si admiratia fata de puterea sa: „Eu caut adapost la Domnul meu si Domnul vostru”, cautand ocrotire prin Stapanirea Sa, prin care El carmuiesc toate lucrurile, „impotriva fiecarui trufas care nu crede in Ziua Socotelii”. Trufia si necredinta acestuia in Ziua Socotelii il imping spre rau si stricaciune. Aceasta il cuprinde pe Faraon si pe oricine este asemenea lui, potrivit regulii amintite mai sus. Prin Bunatatea Sa, Allah l-a pazit pe Musa de orice trufas care nu credea in Ziua Socotelii si i-a pregatit mijloacele prin care raul lui Faraon si al capeteniilor sale a fost respins.

Printre aceste mijloace s-a aflat barbatul credincios din familia lui Faraon, din casa domnitoare, care avea in mod necesar o anumita influenta. El se arata de acord cu ei si isi ascundea credinta, iar ei il respectau intr-un fel in care nu l-ar mai fi respectat daca li s-ar fi impotrivit pe fata. In mod asemanator, Allah l-a pazit pe Trimisul Sau Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, impotriva Qurayshului prin unchiul sau Abu Talib. Acesta avea mare trecere in fata lor si urma religia lor; daca ar fi fost musulman, nu ar fi putut sa-l apere in acelasi fel.

Acel barbat credincios, intelept, chibzuit si calauzit a mustrat fapta poporului sau si le-a aratat uratenia hotararii lor: „Vreti sa omorati un om numai fiindca spune: Domnul meu este Allah?” Cum socotiti ingaduina uciderea lui, cand vina lui este doar ca spune „Domnul meu este Allah”? El nu a rostit doar o afirmatie lipsita de dovada, caci „v-a adus dovezi limpezi de la Domnul vostru”, cunoscute de cei mici si de cei mari.

Un asemenea om nu merita sa fie ucis. Mai intai ar trebui sa incercati sa dovediti falsitatea adevarului pe care l-a adus si sa-i raspundeti dovezii cu o alta dovada care sa o respinga. Abia apoi ati putea cerceta daca merita sau nu sa fie ucis. Insa, cand argumentul sau este trainic si dovada sa limpede, nu exista nicio cale prin care uciderea lui sa fie ingaduina.

Apoi le-a adus un argument rational care convinge orice om chibzuit, oricum ar privi lucrurile: „Daca minte, minciuna lui va fi impotriva sa; iar daca spune adevarul, va va lovi o parte din ceea ce va fagaduieste.” Musa nu poate fi decat una din doua: ori minte, ori spune adevarul. Daca minte, numai el va purta urmarea minciunii si se va vatama pe sine; voi nu veti fi vatamati, fiindca nu i-ati primit chemarea si nu l-ati crezut. Dar daca spune adevarul, v-a adus dovezi limpezi si v-a vestit ca Allah va va pedepsi in viata lumeasca si in Viata de Apoi daca nu raspundeti, atunci este cu neputinta ca macar o parte din ceea ce va fagaduieste, anume pedeapsa din aceasta lume, sa nu va loveasca.

Prin maturitatea gandirii sale si prin delicatetea cu care il apara pe Musa, el le-a dat un raspuns care nu le tulbura mintea. A prezentat cazul lui Musa ca avand doua posibilitati si a aratat ca, in oricare dintre ele, uciderea lui ar fi lipsa de chibzuinta si nestiinta din partea lor.

Apoi - Allah sa fie multumit de el, sa-l multumeasca, sa-l ierte si sa aiba mila de el - s-a ridicat la o chestiune si mai inalta si a aratat cat de aproape era Musa de adevar: „Allah nu-l calauzeste pe cel care intrece masura si minte”, adica pe cel care trece peste limite prin parasirea adevarului si apropierea de falsitate si care minte impotriva lui Allah, atribuindu-I propria sa abatere. Allah nu-l calauzeste nici spre tinta pe care o urmareste, nici spre o dovada corecta si nici spre calea cea dreapta.

Cu alte cuvinte: voi ati vazut adevarul la care va cheama Musa si felul in care Allah l-a ajutat sa cheme la adevar, aducand dovezi rationale si minuni ceresti. Cel calauzit in acest fel nu poate fi nici unul care intrece masura, nici mincinos. Aceasta arata desavarsirea cunoasterii, a judecatii si a cunoasterii Domnului sau de care dadea dovada barbatul credincios.

Apoi el si-a prevenit poporul, i-a sfatuit, i-a infricosat de pedeapsa Vietii de Apoi si i-a oprit sa fie amagiti de puterea vazuta: „O, poporul meu, astazi stapanirea este a voastra”, in aceasta lume, „si sunteti biruitori pe pamant” asupra supusilor vostri, pe care ii carmuiti dupa voie. Dar, presupunand ca ati dobandi pe deplin aceasta stapanire - lucru care nu se va petrece -, „cine ne va ajuta impotriva pedepsei lui Allah daca va veni peste noi?”

Aceasta arata priceperea sa in dialog: s-a inclus pe sine impreuna cu ei, spunand „cine ne va ajuta” si „daca va veni peste noi”, ca sa-i faca sa inteleaga ca le doreste binele asa cum si-l doreste lui insusi.

„Faraon a spus”, impotrivindu-se si amagindu-si poporul ca sa nu-l urmeze pe Musa: „Eu nu va arat decat ceea ce vad si nu va calauzesc decat spre calea cea dreapta.” A spus adevarul prin prima parte, fiindca le arata numai ceea ce socotea el potrivit. Dar ce socotea potrivit? Sa-si trateze supusii ca pe niste oameni nechibzuiti, pentru ca ei sa-l urmeze si astfel sa-si mentina stapanirea.

El nu considera ca adevarul era de partea lui, ci vedea ca adevarul era de partea lui Musa; totusi, il tagaduia, desi era convins de el. A mintit insa spunand: „nu va calauzesc decat spre calea cea dreapta”, caci aceasta era o rasturnare a adevarului. Daca le-ar fi poruncit doar sa-l urmeze in necredinta si ratacirea sa, raul ar fi fost mai mic. Insa le porunceau sa-l urmeze si pretindea ca urmareea lui inseamna urmareea adevarului, iar urmareea adevarului inseamna urmareea ratacirii.

Comentariul versetelor 30 la 35

„Cel care credea a spus”, continuandu-si chemarea poporului, fara sa-si piarda nadejdea in calauzirea lor, asa cum fac cei care cheama la Allah Preainaltul: ei nu inceteaza sa-i cheme pe oameni la Domnul lor, nu sunt opriti de impotrivire si nu se plictisesc sa repete chemarea. El a spus: „O, poporul meu, ma tem pentru voi de o zi asemenea zilei aliatilor”, adica asemenea pedepsei popoarelor tagaduitoare care s-au aliat impotriva Profetilor lor si s-au adunat sa li se impotriveasca.

Apoi le-a explicat: „asemenea obiceiului poporului lui Nuh, al lui 'Ad, al lui Thamud si al celor de dupa ei”. Obiceiul lor a fost necredinta si tagaduirea, iar obiceiul lui Allah fata de ei a fost pedeapsa grabita in lumea aceasta, inaintea pedepsei Vietii de Apoi. „Allah nu voieste nicio nedreptate pentru robi”: El nu-i pedepseste fara ca ei sa fi savarsit vreun pacat sau vreo nelegiuire.

Dupa ce i-a infricosat prin pedepsele lumesti, i-a infricosat prin pedepsele Vietii de Apoi: „O, poporul meu, ma tem pentru voi de Ziua Chemarii”. Aceasta este Ziua Invierii, cand locuitorii Paradisului ii vor striga pe locuitorii Focului: „Noi am gasit ca fagaduinta Domnului nostru este adevarata. Ati gasit si voi adevarata fagaduinta Domnului vostru?” Locuitorii Focului ii vor striga pe cei ai Paradisului sa verse asupra lor apa sau din ceea ce Allah le-a daruit, iar raspunsul va fi ca Allah le-a interzis acestea necredinciosilor. Cand oamenii Focului il vor chema pe Malik, spunand: „Domnul tau sa ne puna capat!”, el le va spune: „Veti ramane aici.” Cand Il vor chema pe Domnul lor, spunand: „Domnul nostru, scoate-ne de aici! Daca ne vom intoarce la rau, vom fi cu adevarat nedrepti”, El le va raspunde: „Ramaneti umiliti in el si nu-Mi vorbiti.” Iar cand politeistilor li se va spune sa-si cheme asociatii, ii vor chema, insa acestia nu le vor raspunde.

El, Allah sa fie multumit de el, i-a avertizat cu privire la acea Zi inspaimantatoare si s-a temut pentru ei daca aveau sa staruie in asocierea lor. De aceea a spus: „Ziua in care va veti intoarce fugind”, adica va veti duce spre Foc, „fara sa aveti vreun aparator impotriva lui Allah”. Nu veti avea nicio putere in voi insiva prin care sa respingeti pedeapsa lui Allah si nimeni nu va va

putea apara impotriva Lui: „In Ziua cand tainele vor fi cercetate, omul nu va avea nicio putere si niciun ajutor.” „Iar pe cel pe care Allah il lasa sa rataceasca nimeni nu-l poate calauzi”, deoarece calauzirea este in Mana lui Allah. Daca El o refuza robului pentru ca stie ca, din pricina rautatii sale, acesta nu este vrednic de calauzire, nu va exista nicio cale pentru calauzirea sa.

„Yusuf v-a venit mai inainte cu dovezi limpezi.” Este vorba despre Yusuf, fiul lui Ya'qub, pacea fie asupra lor. El v-a venit inaintea lui Musa si v-a adus dovezi care ii aratau sinceritatea si v-a poruncit sa-L adorati numai pe Allah, fara asociat. „Insa ati ramas in indoiala fata de ceea ce v-a adus” pe toata durata vietii sale. „Cand a murit”, indoiala si asocierea voastra au sporit, „ati spus: Allah nu va mai trimite niciun Mesager dupa el.” Aceasta era parerea voastra gresita si socoteala care nu I se potriveste lui Allah. Allah nu-Si lasa fapturile fara porunci si interdictii, ci le trimite Mesageri. Faptul ca ei au socotit ca Allah nu va mai trimite Mesageri era insasi ratacirea lor.

„Astfel il lasa Allah sa rataceasca pe cel care intrece masura si minte.” Aceasta este adevarata lor descriere, pe care i-o atribuiam lui Musa in chip nedrept si cu trufie. Ei sunt cei care intrec masura, depasind adevarul si abatandu-se de la el spre ratacire; ei sunt mincinosii, fiindca Ii atribuiam lui Allah aceasta afirmatie si Il tagaduiau pe Trimisul Sau. Pe cel care are drept insusiri incalcarea masurii si minciuna si nu se desparte de ele, Allah nu-l calauzeste si nu-i inlesneste binele, fiindca a respins adevarul dupa ce acesta a ajuns la el si l-a recunoscut. Rasplata lui este ca Allah il pedepseste lipsindu-l de calauzire, asa cum a spus: „Cand s-au abatut, Allah le-a abatut inimile”; „Noi le vom intoarce inimile si privirile, fiindca nu au crezut in el prima data, si ii vom lasa ratacind orbeste in nelegiuirea lor”; si „Allah nu calauzeste neamul celor nedrepti”.⁶⁶

Apoi Allah a descris pe cel care intrece masura si minte: „pe cei care se impotrivesc semnelor lui Allah prin dispute” dupa ce adevarul a fost despartit de fals si a devenit limpede precum soarele. Ei se cearta ca sa respinga semnele si sa le zadarniceasca, „fara sa le fi venit vreo dovada”, adica fara argument si fara proba. Aceasta descriere i se potriveste oricui disputa despre semnele lui Allah: este cu neputinta sa se certe cu o dovada, fiindca adevarul nu are un potrivnic; nu poate fi infruntat prin vreo dovada religioasa sau rationala. „Aceasta este foarte urata inaintea lui Allah si a celor care cred”, fiindca ea cuprinde tagaduirea adevarului, acceptarea falsului si prezentarea acestuia drept adevar. Allah uraste profund aceste lucruri si pe cei care au asemenea insusiri. La fel, robii Sai credinciosi ii urasc pentru aceasta, in acord cu Domnul lor.

⁶⁶ In ambele manuscrise apare „mincinos” (kadhhab), iar autorul continua explicatia pe baza acestor formulari. In versetul coranic 40:34 se afla „cel care se indoieste” (murtab).

Acestia sunt alesii creatiei lui Allah, iar dezaprobarea lor arata cat de urata este purtarea celor pe care ii osandesc.

„Astfel pecetluiește Allah inima fiecarui trufas si tiran.” Asa cum a pecetluit inimile familiei lui Faraon, El pecetluiește inima fiecarui trufas care se ridica impotriva adevarului ca sa-l respinga si care ii dispretuieste pe oameni. El este tiran prin multele sale nedreptati si acte de ostilitate.

Comentariul versetelor 36 la 37

„Faraon a spus”, impotrivindu-se lui Musa si tagaduindu-i chemarea la recunoasterea Domnului lumilor, Cel care S-a inaltat deasupra Tronului si este deasupra intregii creatii: „O, Haman, zideste-mi un turn”, o cladire uriasa si inalta. Scopul sau era: „ca sa ajung la cai, la caile cerurilor, si sa privesc spre Dumnezeu lui Musa, caci eu il socotesc mincinos” in pretentia ca avem un Domn deasupra cerurilor. El voia sa-si ia masuri de precautie si sa cerceteze el insusi lucrul.

Allah a aratat motivul care l-a facut pe Faraon sa rosteasca aceste cuvinte: „Astfel i-a fost infrumusetata lui Faraon fapta sa cea rea”. Shaytan i-a impodobit fapta cea rea si a continuat sa i-o infrumusesteze pana cand a vazut-o buna, a chemat la ea si a purtat dispute ca si cum ar fi avut dreptate, desi era dintre cei mai mari raspanditori ai stricaciunii. „Si a fost impiedicat de la cale”, de la calea adevarului, din pricina falsitatii care ii fusese impodobita. „Uneltirea lui Faraon”, prin care voia sa se impotriveasca adevarului si sa-i amageasca pe oameni, facandu-i sa creada ca el avea dreptate, iar Musa era in ratacire, „nu a fost decat spre pierzanie”: ea nu i-a adus decat pierdere si nimicire in viata lumeasca si in Viata de Apoi.

Comentariul versetelor 38 la 44

„Cel care credea a spus”, repetandu-si sfatul catre popor: „O, poporul meu, urmati-ma si va voi calauzi spre calea cea dreapta.” Nu asa cum va spune Faraon, caci el va calauzeste numai spre calea ratacirii si a stricaciunii.

„O, poporul meu, aceasta viata lumeasca nu este decat o desfatare trecatoare”, de care omul se bucura putin, apoi ea se termina si dispare. Sa nu va amageasca si sa nu va insele in privinta scopului pentru care ati fost creati. „Iar Viata de Apoi este Locuinta statorniciei”, locul sederii si al stabilitatii. Ea merita sa fie preferata si sa lucrati pentru ea cu o fapta care va va face fericiti acolo.

„Cel care face o fapta rea”, asociere, nelegiuire sau pacat, „nu va fi rasplatit decat cu una asemenea ei”, nu i se va da decat ceea ce il intristeaza si il apasa, fiindca rasplata unei fapte rele este una rea. „Iar cel care face o fapta buna,

barbat sau femeie, si este credincios” - faptele inimii, ale trupului si ale limbii -, „acela va intra in Paradis si va primi acolo provizii fara socoteala”, fara limita si fara masura, ci Allah ii va da ceea ce faptele sale nu pot ajunge sa merite.

„O, poporul meu, de ce eu va chem la izbavire”, asa cum v-am spus, „iar voi ma chemati la Foc”, prin parasirea urmarii Profetului lui Allah Musa, pacea fie asupra lui?

Apoi a explicat: „Voi ma chemati sa nu cred in Allah si sa-I asociez ceea ce nu cunosc”, adica ceva despre care nu am nicio cunoastere ca ar merita sa fie adorat in afara lui Allah. A vorbi despre Allah fara cunoastere este dintre cele mai mari pacate si cele mai urate. „Iar eu va chem la Cel Atotputernic”, Caruia li apartine intreaga putere si in Mana Caruia se afla toate lucrurile, „Mult-Iertatorul”, Cel care ii iarta pe robii care au savarsit nedreptati impotriva lor insisi si au indraznit sa-I atraga Mania, apoi se caiesc, se intorc la El. El le sterge pacatele si inlatura urmarile lor lumesti si din Viata de Apoi.

„Fara indoiala, acela la care ma chemati nu este vrednic sa fie invocat nici in viata lumeasca, nici in Viata de Apoi.” Este sigur ca acela spre care ma chemati nu merita sa fie chemat si nu poate raspunde nici in aceasta lume, nici in Viata de Apoi, din pricina neputintei si lipsei sale; el nu stapaneste nici folos, nici vatamare, nici moarte, nici viata si nici inviere. „Intoarcerea noastra este la Allah”, iar El il va rasplati pe fiecare pentru fapta sa. „Iar cei care intrec masura sunt locuitorii Focului”: cei care au trecut limitele impotriva lor insisi prin pacatele si necredinta lor fata de Domnul lor.

Dupa ce i-a sfatuit si i-a avertizat, iar ei nu l-au ascultat si nu au fost de acord cu el, le-a spus: „Va veti aminti ceea ce va spun” din acest sfat si veti vedea urmarea faptului ca nu l-ati primit atunci cand pedeapsa se va abate asupra voastra si veti fi lipsiti de rasplata imbelsugata. „Iar eu imi incredintez toate treburile lui Allah”: caut adapost si ocrotire la El, Ii incredintez toate treburile mele si ma bizui pe El pentru dobandirea binelui si indepartarea raului care ar putea veni de la voi sau de la altii. „Allah ii vede pe robi”: El le cunoaste starile si ceea ce merita. Imi cunoaste starea si slabiciunea, ma va apara de voi si imi va fi de ajuns impotriva raului vostru. Va cunoaste si starile voastre, astfel incat nu puteti face nimic decat prin Voia si Vointa Sa. Daca va va da putere asupra mea, aceasta se va intampla potrivit Intelepciunii, Voi si Vointei Sale.

Comentariul versetelor 45 la 46

„Allah l-a pazit de relele uneltirilor lor.” Allah Cel Puternic si Indurador l-a aparat pe barbatul credincios de urmarile uneltirii lui Faraon si a familiei lui, care voiau sa-l nimiceasca fiindca ii infruntase facand ceea ce ei urau. El le-a

aratat acordul deplin cu Musa, pacea fie asupra lui, i-a chemat la ceea ce chema Musa, iar ei nu puteau suporta aceasta. Pe atunci, ei detineau puterea; el ii maniasa, iar furia lor impotriva sa crescuse. De aceea, au urmarit sa-i faca rau. Allah l-a pazit de uneltirea si inselaciunea lor, iar uneltirea lor s-a intors asupra lor insisi.

„Iar asupra familiei lui Faraon s-a abatut pedeapsa cea rea”: Allah i-a inecat pe toti, pana la ultimul, intr-o singura dimineata, iar in Barzakh sunt expusi „Focului, dimineata si seara”. „Iar in Ziua cand va veni Ceasul” se va spune: „Faceti familia lui Faraon sa intre in cea mai aspra pedeapsa!” Acestea sunt pedepsele grele care s-au abatut asupra tagaduatorilor Trimisilor si asupra celor care se impotrivesc poruncii lor.

Versetele 47 la 50

وَإِذْ يَتَحَاوُونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لَخَزَنَةٌ جَهَنَّمَ آدَعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دَعَوْا إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾

47. Cand se vor certa in Foc, cei slabi le vor spune celor care s-au trufit: „Noi v-am urmat. Puteti voi sa indepartati de la noi vreo parte din Foc?” **48.** Cei care s-au trufit vor spune: „Noi suntem cu totii in el. Allah a judecat deja intre robi.” **49.** Cei din Foc le vor spune pazitorilor Gheenei: „Chemati-L pe Domnul vostru sa ne usureze macar o zi din pedeapsa.” **50.** Ei vor spune: „Oare nu v-au venit Trimisii vostri cu dovezi limpezi?” Ei vor raspunde: „Ba da!” Pazitorii vor spune: „Atunci chemati!” Insa chemarea necredinciosilor nu este decat in ratacire.

Allah vesteste despre cearta dintre locuitorii Focului, despre mustrarile pe care si le adreseaza unii altora si despre cererea lor zadarnica de ajutor din partea pazitorilor Focului.

„Cand se vor certa in Foc”, cei care au urmat capeteniile isi vor intemeia apararea pe faptul ca au fost amagiti de acestea, iar capeteniile se vor lepada de cei care le-au urmat. „Cei slabi le vor spune celor care s-au trufit”, capeteniilor care s-au semetit fata de adevar si care i-au chemat la necredinta pe cei slabi: „Noi v-am urmat”, voi ne-ati amagit, ne-ati ratacit si ne-ati infatisat asocierea si

raul ca fiind frumoase; „puteti voi sa indepartati de la noi vreo parte din Foc”, fie si una mica?

„Cei care s-au trufit vor spune”, aratandu-si neputinta si faptul ca hotararea dumnezeiasca li se aplica tuturor: „Noi suntem cu totii in el. Allah a judecat deja intre robi.” El a dat fiecaruia partea sa din pedeapsa; nimic nu se adauga si nimic nu se scade, iar Hotararea Sa inteleapta nu se schimba.

„Cei din Foc”, dintre cei trufasi si cei slabi, „le vor spune pazitorilor Gheenei: Chemati-L pe Domnul vostru sa ne usureze macar o zi din pedeapsa”, poate ca vom avea putina odihna.

Pazitorii le vor raspunde, mustrandu-i si aratandu-le ca mijlocirea si rugamintea lor nu le folosesc: „Oare nu v-au venit Trimisii vostri cu dovezi limpezi?”, prin care ati cunoscut adevarul, calea dreapta, ceea ce apropie de Allah si ceea ce indeparteaza de El. Ei vor spune: „Ba da!”, recunoscand ca dovezile au ajuns la ei si ca argumentul lui Allah a fost statornicit impotriva lor, insa ei au nedreptatit si s-au impotrivit adevarului dupa ce li s-a aratat. Pazitorii vor spune: „Atunci chemati!” Ei le vor arata astfel ca nu vor mijloci pentru ei si ca rugamintea lor nu foloseste. „Insa chemarea necredinciosilor nu este decat in ratacire”, fiindca necredinta a zadarnicit toate faptele lor si a devenit o piedica in calea raspunsului la rugaminte.

Versetele 51 la 52

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهُدُ ﴿٥١﴾
يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾

51. Noi ii vom ajuta negresit pe Trimisii Nostri si pe cei care cred, in viata lumeasca si in Ziua cand se vor ridica martorii, 52. Ziua in care scuza celor nedrepti nu le va folosi; asupra lor va fi blestemul si a lor va fi cea mai rea locuinta.

Dupa ce a amintit pedeapsa familiei lui Faraon in viata lumeasca, in Barzakh si in Ziua Invierii si starea locuitorilor Focului dintre cei care s-au impotrivit Trimisilor si i-au combatut, Allah a spus: „Noi ii vom ajuta negresit pe Trimisii Nostri si pe cei care cred, in viata lumeasca”, prin dovada, argument, biruinta si ajutor, „si in Ziua cand se vor ridica martorii”, prin hotararea rasplatii pentru ei si pentru cei care i-au urmat si a unei pedepse aspre pentru cei care i-au combatut.

Aceasta va fi „Ziua in care scuza celor nedrepti nu le va folosi” atunci cand vor incerca sa se dezvinovateasca. „Asupra lor va fi blestemul” si alungarea de

la Indurarea lui Allah, „si a lor va fi cea mai rea locuinta”, locuinta rea care ii va intrista pe cei care o vor ocupa.

Versetele 53 la 55

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ ﴿٥٣﴾ هُدًى
وَذِكْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ
وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ ﴿٥٥﴾

53. Noi i-am dat lui Musa calauzirea si i-am facut pe Copiii lui Israil sa mosteneasca Scriptura, **54.** drept calauzire si aducere-aminte pentru cei inzestrati cu pricepere. **55.** Asadar, ai rabdare, caci fagaduinta lui Allah este adevarata. Cere iertare pentru pacatul tau si slaveste-L pe Domnul tau cu lauda, seara si dimineata.

Dupa ce a amintit cele petrecute intre Musa si Faraon si ceea ce au ajuns Faraon si ostile sale, apoi a amintit hotararea generala care il cuprinde pe Faraon, pe cei asemenea lui si pe locuitorii Focului, Allah a spus ca i-a dat lui Musa „calauzirea”, adica semnele si cunoasterea prin care cei calauziti primesc calauzirea, si „i-am facut pe Copiii lui Israil sa mosteneasca Scriptura”, anume Tawrah, pe care au mostenit-o generatie dupa generatie. Acea Scriptura cuprindea calauzirea, adica cunoasterea hotararilor religioase si a altor lucruri, precum si aducerea-aminte prin indemnarea la bine si avertizarea impotriva raului. Nu toti primeau aceasta calauzire si aducere-aminte, ci „cei inzestrati cu pricepere”.

„Asadar, ai rabdare”, o, Trimisule, asa cum au rabdat Trimisii hotarati dinaintea ta. „Fagaduinta lui Allah este adevarata”, fara indoiala, suspiciune sau minciuna, astfel incat rabdarea sa nu-ti fie grea. Ea este adevarul curat si calauzirea pentru care rabda oamenii rabdarii si pentru care se straduiesc cei cu vedere limpede. Faptul ca „fagaduinta lui Allah este adevarata” este printre mijloacele care indeamna la rabdare in ascultarea lui Allah si la staruinta in infranarea de la ceea ce Allah uraste.

„Cere iertare pentru pacatul tau”, care te impiedica sa dobandesti izbanda si fericirea. Allah i-a poruncit rabdarea, prin care se dobandeste ceea ce este iubit, cererea de iertare, prin care se indeparteaza ceea ce este de temut, si preamarirea Sa insotita de lauda, indeosebi „seara si dimineata”. Acestea sunt cele mai alese momente, in care se implinesc pomenirile si actele de adorare obligatorii si recomandate; toate acestea ajuta la implinirea tuturor treburilor.

Versetul 56

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا
كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾

56. Cei care se impotrivesc semnelor lui Allah prin dispute, fara sa le fi venit vreo dovada, nu au in piepturi decat dorinta trufasa de a atinge o maretie la care nu vor ajunge. Cauta adapost la Allah; El este Cel care Aude Totul, Cel care Vede Totul.

Allah vesteste ca cel care se impotrivesc semnelor Sale prin dispute ca sa le respinga prin fals, fara sa aiba certitudine asupra celor sustinute si fara dovada, face aceasta din pricina trufiei din pieptul sau fata de adevar si fata de cel care l-a adus. El vrea sa se ridice prin falsitatea sa asupra adevarului pe care l-a adus Mesagerul, insa nu va ajunge la scopul si dorinta sa. Acesta este un text limpede si o veste buna ca oricine combate adevarul prin dispute va fi invins, iar cel care se ridica cu trufie impotriva lui va ajunge la umilire.

„Cauta adapost la Allah.” Allah nu a mentionat lucrul impotriva caruia trebuie cautat adapost, pentru ca porunca sa fie generala: cauta adapost la Allah impotriva trufiei care duce la mandrie fata de adevar; cauta adapost la Allah impotriva diavolilor dintre oameni si djinni si cauta adapost la Allah impotriva tuturor relelor. „El este Cel care Aude Totul”, toate glasurile, oricat ar fi de diferite, „Cel care Vede Totul”, toate lucrurile vazute, in orice loc si timp s-ar afla.

Versetele 57 la 59

خَلَقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

57. Crearea cerurilor si a pamantului este mai mare decat crearea oamenilor, insa cei mai multi oameni nu stiu. 58. Orbul si cel care vede nu sunt egali, dupa cum nici cei care cred si fac fapte bune nu sunt egali cu cel care face rau. Putina luare-aminte aveti! 59. Ceasul va veni negresit, fara nicio indoiala, insa cei mai multi oameni nu cred.

Allah vesteste ceea ce mintile recunosc: „Crearea cerurilor si a pamantului” prin maretia si intinderea lor „este mai mare decat crearea oamenilor”. Oamenii sunt, fata de crearea cerurilor si a pamantului, printre cele mai mici lucruri. Cel care a creat aceste corpuri uriase si le-a facut trainice are cu atat mai mult puterea de a-i readuce pe oameni dupa moarte. Aceasta este una dintre dovezile rationale care arata invierea in chip hotarator; cel chibzuit nu poate deduce din ea altceva si nicio indoiala nu poate fi indreptata spre adevarul vestirii Trimisilor despre inviere. Insa nu fiecare om isi foloseste gandirea pentru aceasta si nu toti primesc aducerea-aminte. De aceea Allah a spus: „insa cei mai multi oameni nu stiu”, nu cugeta la aceasta si nu-i cunosc adevarul.

„Orbul si cel care vede nu sunt egali.” Asa cum orbul nu este egal cu cel care vede, nici cel care crede in Allah si face fapte bune nu este egal cu cel care se trufeste fata de adorarea Domnului sau, indrazneste sa-I incalce poruncile si cauta sa-L manie. „Putina luare-aminte aveti!” Daca v-ati aminti treptele lucrurilor, locul binelui si al raului si deosebirea dintre oamenii buni si cei nelegiuiti si ati avea o aspiratie inalta, ati alege ceea ce va foloseste in locul vatamarii, calauzirea in locul ratacirii si fericirea vesnica in locul acestei lumi trecatoare.

„Ceasul va veni negresit, fara nicio indoiala.” Toti Trimisii, care sunt cei mai sinceri dintre oameni, au vestit despre el, Scripturile ceresti, ale caror vestiri sunt pe cea mai inalta treapta a adevarului, au vorbit despre el, iar semnele vazute si dovezile din orizonturi au stat marturie despre adevarul sau. „Insa cei mai multi oameni nu cred”, in ciuda tuturor lucrurilor care cer credinta deplina si recunoasterea lui.

Versetul 60

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِيْ اَسْتَجِبْ لَكُمْ ^ج اِنَّ الَّذِيْنَ يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِيْ
 سَيَدْخُلُوْنَ جَهَنَّمَ دَاخِرِيْنَ ﴿٦٠﴾

60. Domnul vostru a spus: „Chemati-Ma si va voi raspunde. Cei care se trufesc fata de adorarea Mea vor intra in Gheena umiliti.”

Aceasta face parte din Bunatatea si Binecuvantarea Sa mare fata de robi: El i-a chemat la ceea ce cuprinde indreptarea religiei si a vietii lor lumesti, le-a poruncit sa-L cheme prin adorare si prin rugaminte si le-a fagaduit ca le va raspunde. El i-a avertizat pe cei care se trufesc fata de aceasta: „Cei care se trufesc fata de adorarea Mea vor intra in Gheena umiliti”, adica injositi si

dispretuiti. Pedepsa si umilirea se vor aduna asupra lor drept rasplata pentru trufia lor.

Versetele 61 la 65

ج
 اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى
 النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلَقَ كُلَّ
 شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٦٢﴾ كَذَلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا
 بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ
 بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ
 فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ
 لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾

61. Allah este Cel care a facut pentru voi noaptea, ca sa va odihniti in ea, si ziua luminoasa. Allah este Stapanul Harului fata de oameni, insa cei mai multi oameni nu sunt recunoscatori. 62. Acesta este Allah, Domnul vostru, Creatorul tuturor lucrurilor. Nu exista nicio divinitate vrednica de adorare in afara Lui. Cum de sunteti abatuti? 63. Astfel sunt abatuti cei care tagaduiesc semnele lui Allah. 64. Allah este Cel care a facut pamantul loc de statornicie pentru voi, iar cerul drept bolta; El v-a dat chip si v-a facut chipurile frumoase si v-a daruit dintre lucrurile bune. Acesta este Allah, Domnul vostru. Binecuvantat este Allah, Domnul lumilor! 65. El este Cel Viu; nu exista nicio divinitate vrednica de adorare in afara Lui. Chemati-L, inchinandu-I cu sinceritate religia. Lauda Li apartine lui Allah, Domnul lumilor.

Cugeta la aceste versete nobile, care arata largimea Indurarii lui Allah, belsugul Harului Sau, obligatia recunostintei fata de El, desavarsirea Puterii Sale, maretia Stapanirii Sale, intinderea Regatului Sau, faptul ca El a creat toate lucrurile, desavarsirea Vietii Sale si faptul ca I se cuvine lauda pentru toate Atributele Sale desavarsite si Faptele Sale frumoase. Ele arata si desavarsirea Stapanirii Sale si faptul ca aceasta Li apartine numai Lui: intreaga carmuire a lumii de sus si a celei de jos, in trecut, prezent si viitor, se afla in Mana lui Allah Preainaltul, iar nimeni altcineva nu are vreo parte din putere sau din carmuire.

Din toate acestea rezulta ca Allah Preainaltul este Singurul Adorat vrednic de lauda si ca nimeni altcineva nu merita nicio parte din adorare, asa cum nimeni altcineva nu merita nicio parte din Stapanire. Rezulta si ca inimile trebuie sa fie pline de cunoasterea lui Allah Preainaltul, de iubire pentru El, de teama fata de El si de nadejde in El.

Aceste doua lucruri - cunoasterea si adorarea Lui - sunt scopurile pentru care Allah a creat oamenii. Ele sunt tinta cea mai inalta pe care o urmareste Allah pentru robii Sai si caile care duc la orice bine, izbanda, indreptare si fericire lumeasca si vesnica. Ele sunt cele mai nobile daruri pe care Stapanul Cel Generos le ofera robilor Sai si cele mai inalte placeri. Daca ele lipsesc, lipseste orice bine si se infatiseaza orice rau.

Li cerem lui Allah Preainaltul sa ne umple inimile cu cunoasterea si iubirea Sa, sa faca toate faptele noastre launtrice si vazute sincere pentru Fata Sa si conforme Poruncii Sale. Nicio cerere nu este prea mare pentru El si niciun dar nu-I imputineaza ceea ce are.

„Allah este Cel care a facut pentru voi noaptea”, adica a facut noaptea intunecata, „ca sa va odihniti in ea” de miscarile voastre care, daca ar continua, v-ar vatama. Va retrageti spre culcusuri, iar Allah aseaza peste voi somnul in care se odihnesc inima si trupul. Somnul este dintre nevoile fara de care omul nu poate trai. Tot noaptea, fiecare isi afla linistea alaturi de cel drag, gandurile se aduna, iar preocuparile care le risipesc se imputineaza.

„Si ziua luminoasa”: Allah a facut ziua luminata de soarele care straluceste in bolta cereasca, astfel incat va ridicati din culcusuri spre treburile religiei si ale vietii lumesti. Unul se ridica pentru pomenirea lui Allah si recitarea Coranului, altul pentru rugaciune, altul pentru cautarea cunoasterii si studiu, altul pentru vanzare si cumparare, altul pentru constructii, fierarie ori alte mestesuguri, altul pentru calatorie pe uscat sau pe mare, altul pentru agricultura si altul pentru ingrijirea animalelor sale.

„Allah este Stapanul Harului fata de oameni.” Acest Har este maret, asa cum sugereaza forma nearticulata a cuvantului in araba. El le-a daruit oamenilor aceste binecuvantari si altele si a indepartat de la ei nenorocirile, ceea ce le cere sa-I fie pe deplin recunoscatori si sa-L pomeneasca. „Insa cei mai multi oameni nu sunt recunoscatori” din pricina nestiintei si nedreptatii lor. „Putini dintre robii Mei sunt recunoscatori”: cei care recunosc binecuvantarea Domnului lor, se smeresc fata de Allah, Il iubesc si folosesc binecuvantarile Sale in ascultarea Stapanului lor si pentru multumirea Lui.

„Acesta este Allah”, Cel care a facut ceea ce a facut, „Domnul vostru”, Singurul Dumnezeu vrednic de adorare si Singurul Stapan. Faptul ca numai El

daruieste aceste binecuvantari tine de Stapanirea Sa, iar faptul ca ele cer recunostinta tine de Dumnezeuirea Sa.

„Creatorul tuturor lucrurilor” este afirmarea Stapanirii Sale. „Nu exista nicio divinitate vrednica de adorare in afara Lui” este afirmarea faptului ca numai El merita adorarea. El a aratat limpede ca numai Lui I se cuvine adorarea, fara niciun asociat. Apoi a poruncit in mod deschis adorarea Sa si a spus: „Cum de sunteti abatuti?”, adica: cum va intoarceti de la adorarea Lui Singur, fara asociat, dupa ce v-a aratat dovada si v-a luminat calea?

„Astfel sunt abatuti cei care tagaduiesc semnele lui Allah”, adica drept pedeapsa pentru tagaduirea semnelor lui Allah si pentru incalcarea limitelor fata de Trimisii Sai, ei sunt abatuti de la marturisirea unicitatii si de la sinceritate, dupa cum Allah Preainaltul a spus: „Iar cand a fost pogorata o sura, ei s-au privit unii pe altii: Va vede cineva? Apoi s-au indepartat. Allah le-a abatut inimile, fiindca ei sunt un neam care nu intelege.”

„Allah este Cel care a facut pamantul loc de statornicie pentru voi”, adica un loc linistit, pregatit pentru toate nevoile voastre. Va puteti ocupa pe el cu aratul si plantatul, puteti construi, calatori si locui. „Iar cerul drept bolta”, adica un acoperis pentru pamantul pe care traiti. Allah a pus in el luminile si semnele dupa care va calauziti in intunericiurile uscatului si ale marii.

„El v-a dat chip si v-a facut chipurile frumoase.” In randul animalelor nu se afla vreo faptura cu un chip mai frumos decat al fiilor lui Adam, asa cum Allah Preainaltul a spus: „Noi l-am creat pe om in cea mai frumoasa alcatuire.” Daca vrei sa cunosti frumusetea omului si desavarsirea intelepciunii lui Allah in el, priveste fiecare madular in parte: vei gasi oare vreun madular care s-ar potrivi mai bine intr-un alt loc? Priveste si inclinarea din inimile oamenilor unii catre altii; gasesti asa ceva la celelalte vietuitoare? Priveste apoi insusirile prin care Allah l-a deosebit pe om: ratiunea, credinta, iubirea si cunoasterea. Acestea sunt cele mai frumoase insusiri, potrivite celei mai frumoase alcatuiri.

„Si v-a daruit dintre lucrurile bune.” Aceasta cuprinde orice hrana buna, bautura, sotie, imbracaminte, priverliste, sunet si orice alt lucru bun pe care Allah l-a inlesnit robilor Sai. El le-a pregatit mijloacele prin care ajung la ele si i-a oprit de la lucrurile rele care li se impotrivesc, vatamandu-le trupurile, inimile si religia. „Acesta este Allah, Domnul vostru”, Cel care a randuit lucrurile si v-a daruit aceste binecuvantari. „Binecuvantat este Allah, Domnul lumilor”: maret este El, mult este binele Sau, desavarsita este bunatatea Sa si universala este ocrotirea Sa asupra lumilor prin binecuvantarile Sale.

„El este Cel Viu”, Cel care are Viata desavarsita si deplina, care implica toate Atributele Sale esentiale fara de care viata nu ar fi desavarsita: Auzul, Vederea, Puterea, Cunoasterea, Cuvantul si celelalte Atribute ale desavarsirii si

mareției Sale. „Nu exista nicio divinitate vrednică de adorare în afara Lui”, adică nimeni nu merita adorare în afara Fetei Sale Nobile. „Chemati-L”: aceasta cuprinde atât rugăciunea de adorare, cât și rugăciunea de cerere.

„Inchinandu-I cu sinceritate religia”: urmați Fata lui Allah prin orice adorare, rugăciune și faptă. Sinceritatea este lucrul poruncit, așa cum Allah Preainaltul a spus: „Nu li s-a poruncit decât să-L adore pe Allah, închinandu-I cu sinceritate religia, drept-credincioși.” Cuvintele „Lauda li aparține lui Allah, Domnul lumilor” cuprind toate laudele și preamaririle rostite prin cuvânt, precum și pomenirea Lui și adorarea prin faptă. Toate I se cuvin lui Allah Singur, fără asociat, datorită desăvârșirii Atributelor și Faptelor Sale și deplinătății binefacerii Sale.

Versetele 66 la 68

* قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تَرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لَتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يَتَوَفَّى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾

66. Spune: „Mi s-a interzis să-i ador pe cei pe care îi chemați în afara lui Allah, după ce mi-au venit dovezile limpezi de la Domnul meu, și mi s-a poruncit să mă supun Domnului lumilor. 67. El este Cel care v-a creat din țărână, apoi dintr-o picătură de lichid, apoi dintr-un cheag; apoi va scoate prunci, apoi va lăsa să ajungeti la puterea deplină, apoi să ajungeti bătrâni - iar unii dintre voi sunt luați mai înainte - și să ajungeti la un soroc hotarat, poate ca veți pricepe. 68. El este Cel care dă viața și dă moartea. Când hotărâse un lucru, îi spune numai: Fii! și el este.”

După ce a poruncit adorarea sinceră a lui Allah Singur și a aratat dovezile limpezi pentru aceasta, El a interzis în mod explicit adorarea altcuiva. A spus: „Spune”, o, Profetule: „Mi s-a interzis să-i ador pe cei pe care îi chemați în afara lui Allah”, dintre idoli, chipuri cioplite și toate cele adorate în afara lui Allah. Nu am nicio îndoială în privința celor pe care le urmez, ci mă întemeiez pe certitudine și pe înțelegere limpede. De aceea a spus: „după ce mi-au venit dovezile limpezi de la Domnul meu”.

„Si mi s-a poruncit sa ma supun Domnului lumilor”, prin inima, limba si madularele mele, astfel incat toate sa-I dea ascultare si sa se supuna Poruncii Sale. Aceasta este cea mai insemnata porunca, asa cum interzicerea adorarii altcuiva in afara lui Allah este cea mai insemnata interdictie.

Apoi Allah a intarit aceasta marturisire a Unicitatii Sale aratand ca El este Creatorul vostru si Cel care va face sa treceti prin etapele creatiei. Asa cum numai El v-a creat, adorati-L numai pe El. A spus: „El este Cel care v-a creat din tarana”, prin crearea parintelui vostru Adam, pacea fie asupra lui. „Apoi dintr-o picatura de lichid”: aceasta este inceputul crearii tuturor oamenilor, cat timp se afla in pantecele mamelor lor.

Amintind inceputul, El atrage atentia asupra celorlalte etape: cheagul, bucata de carne, oasele, apoi insuflarea sufletului. „Apoi va scoate prunci”: astfel treceti prin etapele creatiei randuite de Allah.

„Apoi va lasa sa ajungeti la puterea deplina”, adica la deplinatatea ratiunii, a trupului si a tuturor puterilor sale vazute si launtrice. „Apoi sa ajungeti batrani”, iar „unii dintre voi sunt luati mai inainte”, inainte de a ajunge la puterea deplina. „Si sa ajungeti”, prin aceste etape randuite, „la un soroc hotarat”, la care se incheie viata voastra. „Poate ca veti pricepe” starea in care va aflati si veti cunoaste ca Acela care va face sa treceti prin aceste etape are Puterea desavarsita, ca numai Lui I se cuvine adorarea si ca voi sunteti nedesavarsiti in toate privintele.

„El este Cel care da viata si da moartea”: numai El da viata si moartea. Niciun suflet nu moare, dintr-o pricina sau fara o pricina, decat cu ingaduinta Lui: „Nimanui nu i se prelungeste viata si nu i se scurteaza fara ca aceasta sa fie scrisa intr-o Carte. Cu adevarat, acest lucru Ii este usor lui Allah.”

„Cand hotaraste un lucru”, fie el insemnat sau marunt, „ii spune numai: Fii! si el este.” Hotararea Sa nu poate fi respinsa, schimbata sau impiedicata.

Versetele 69 la 76

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَجِدُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّى يُصْرِفُونَ ﴿٦٩﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِالْكِتَابِ وَمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلًا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ إِذِ الْأَغْلُلُ فِي
أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ
يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ
قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ

الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ
تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فِئَسَ مَثْوًى
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾

69. Oare nu i-ai vazut pe cei care se impotrivesc semnelor lui Allah prin dispute? Cum de sunt ei abatuti? **70.** Cei care au tagaduit Scriptura si ceea cu care i-am trimis pe Trimisii Nostri vor afla curand, **71.** cand catusele vor fi la gatlejurile lor si vor fi tarati in lanturi **72.** prin apa clocotita, apoi vor fi arsi in Foc. **73.** Apoi li se va spune: „Unde sunt cei pe care ii asociati **74.** in afara lui Allah?” Ei vor spune: „S-au pierdut de noi. Ba noi nu chemam mai inainte nimic.” Astfel ii rataceste Allah pe necredinciosi. **75.** Aceasta este pentru ca va bucurati pe pamant fara drept si pentru ca va purtati cu trufie. **76.** Intrati pe portile Gheenei, unde veti ramane vesnic. Cat de rea este locuinta celor trufasi!

„Oare nu i-ai vazut pe cei care se impotrivesc semnelor lui Allah prin dispute?”, desi acestea sunt limpezi si vadite. Intrebarea exprima uimirea fata de starea lor urata. „Cum de sunt ei abatuti?” Cum se indeparteaza de ele si incotro se indreapta dupa aceasta lamurire deplina? Gasesc oare dovezi limpezi care sa se impotriveasca semnelor lui Allah? Nu, pe Allah! Sau gasesc argumente inselatoare potrivite poftelor lor, de care se folosesc pentru a-si apara falsitatea?

Cat de rea este alegerea pe care au facut-o pentru ei insisi, tagaduind Scriptura venita de la Allah si mesajul cu care Allah i-a trimis pe Trimisii Sai, cei mai buni, mai sinceri si mai chibzuiti dintre oameni! Acestora nu li se cuvine alta rasplata decat Focul arzator. De aceea Allah i-a amenintat cu pedeapsa lui: „Vor afla curand”.

„Cand catusele vor fi la gatlejurile lor”, impiedicandu-i sa se miste, „si vor fi tarati in lanturi”, care ii leaga de diavolii lor, „prin apa clocotita”, adica apa care a ajuns la culmea fierberii si a caldurii. „Apoi vor fi arsi in Foc”: flacari uriase vor fi aprinse asupra lor si vor arde in ele.

Apoi vor fi mustrati pentru asocierea si minciunile lor si li se va spune: „Unde sunt cei pe care ii asociati in afara lui Allah?” V-au folosit ei sau au indepartat de la voi vreo parte din chin? „Ei vor spune: S-au pierdut de noi”, adica au disparut si nu sunt de fata; chiar daca ar fi de fata, nu ne-ar folosi. Apoi vor tagadui, spunand: „Ba noi nu chemam mai inainte nimic.”

Cuvintele lor „Ba noi nu chemam mai inainte nimic” pot insemna ca ei neaga ceea ce au facut, crezand ca negarea ii va ajuta; sensul mai evident este

insa ca recunosc falsitatea dumnezeilor pe care ii adorau si faptul ca Allah nu are niciun asociat in realitate. Ei au fost rataciti si au gresit adorand ceea ce nu avea nimic dumnezeiesc. Asa cum ratacirea lor in lume le-a fost limpede tuturor, in Ziua Invierii chiar ei vor recunoaste falsitatea ei. Li se va limpezi atunci sensul Cuvintelor lui Allah: „Cei care cheama asociati in afara lui Allah nu urmeaza decat presupuneri.” Acest sens este aratat si de Cuvintele Sale: „In Ziua Invierii vor tagadui asocierea voastra”, precum si de: „Cine este mai ratacit decat cel care cheama, in afara lui Allah, pe cineva care nu-i va raspunde pana in Ziua Invierii?”

Locuitorilor Focului li se va spune: „Aceasta”, adica feluritele pedepse la care sunteti supusi, „este pentru ca va bucurati pe pamant fara drept si pentru ca va purtati cu trufie”.

Ei se bucurau de falsul pe care il aveau si de cunostintele care se impotriveau cunoasterii Trimisilor si se purtau cu necuviinta fata de robii lui Allah prin nedreptate si neascultare. Asa cum Allah spune la sfarsitul acestei sure: „Cand Trimisii lor le-au venit cu dovezi limpezi, ei s-au bucurat de cunoasterea pe care o aveau”, si asa cum poporul lui Qarun i-a spus: „Nu te bucura cu trufie, caci Allah nu-i iubeste pe cei care se bucura astfel.” Aceasta este bucuria osandita care atrage pedeapsa, nu bucuria laudata despre care Allah a spus: „Spune: Prin Harul lui Allah si prin Indurarea Sa, prin acestea sa se bucure.” Aceasta din urma este bucuria de cunoasterea folositoare si de fapta buna.

„Intrati pe portile Gheenei”: fiecare va intra intr-o treapta a ei potrivit faptelor sale, „unde veti ramane vesnic”, fara sa iesiti vreodata. „Cat de rea este locuinta celor trufasi!” Este o locuinta in care vor fi facuti de rusine, umiliti, inchisi si chinuiti, trecand de la arsita ei la frigul ei cumplit.

Versetele 77 la 78

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعْدُهُمْ أَوْ نتَوَفَيْنَا ۖ فَإِلَيْنَا
يَرْجِعُونَ ﴿٧٧﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِّنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ
مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ فَإِذَا
جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ فُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾

77. Asadar, ai rabdare. Fagaduinta lui Allah este adevarata. Fie ca iti aratam o parte din ceea ce le fagaduiam, fie ca te luam la Noi, la Noi vor fi ei intorsi.
78. Noi am trimis Trimisi si inaintea ta; despre unii dintre ei ti-am istorisit, iar despre altii nu ti-am istorisit. Niciun Trimis nu putea sa aduca vreun semn

decat cu ingaduinta lui Allah. Iar cand vine Porunca lui Allah, se judeca dupa adevar si atunci pier cei care urmeaza falsitatea.

„Asadar, ai rabdare”, o, Trimisule, in chemarea poporului tau si in indurarea vatamarilor care iti vin de la el. Cauta sprijin pentru rabdarea ta in credinta: „Fagaduinta lui Allah este adevarata.” El va ajuta religia Sa, va inalta Cuvantul Sau si ii va sprijini pe Trimisii Sai in aceasta lume si in Viata de Apoi. Cauta sprijin si in asteptarea pedepsei care se va abate asupra dusmanilor tai in aceasta lume si in Viata de Apoi.

De aceea a spus: „Fie ca iti aratam o parte din ceea ce le fagaduim” in aceasta lume, fie ca „te luam la Noi” inainte de pedepsirea lor, „la Noi vor fi ei intorsi”, iar Noi ii vom rasplati pentru faptele lor. Asadar, „Sa nu socotesti ca Allah este nepasator fata de ceea ce fac cei nedrepti”.

Apoi Allah l-a mangaiat si l-a indemnat la rabdare, amintindu-i de fratii sai dintre Trimisi: „Noi am trimis Trimisi si inaintea ta”, multi Trimisi la popoarele lor, pe care le chemau si ale caror vatamari le indurau cu rabdare. „Despre unii dintre ei ti-am istorisit”, adica ti-am spus intamplarile lor, „iar despre altii nu ti-am istorisit”. Toti Trimisii sunt carmuiti de Allah si nu au nicio putere asupra lucrurilor prin ei insisi.

„Niciun Trimis nu putea sa aduca vreun semn”, dintre dovezile transmise prin revelatie sau cele rationale, „decat cu ingaduinta lui Allah”, adica prin Voia si Porunca Sa. De aceea, a le cere Trimisilor semne alese dupa bunul plac este o nedreptate, o incapatanare si o tagaduire din partea celor care o fac, dupa ce Allah i-a sprijinit pe Trimisi cu semne ce dovedesc sinceritatea lor si adevarul mesajului adus.

„Iar cand vine Porunca lui Allah”, care hotaraste intre Trimisi si dusmanii lor, „se judeca dupa adevar”, printr-o hotarare potrivita si dreapta: Trimisii si cei care i-au urmat sunt izbaviti, iar tagaduitorii sunt nimiciti. De aceea a spus: „Si atunci”, in clipa acelei judecati, „pier cei care urmeaza falsitatea”, cei a caror insusire este falsitatea, a caror cunoastere si fapte sunt false si ale caror scopuri sunt false. Cei carora li se adreseaza aceste cuvinte sa se fereasca sa staruie in falsitatea lor, ca sa nu piarda precum aceia! Ei nu sunt mai buni decat cei dinaintea lor si nici nu au in Scripturi vreo chezasie ca vor fi izbaviti.

Versetele 79 la 81

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ ۚ فَآيَ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾

79. Allah este Cel care a facut pentru voi vitele, ca sa calariti pe unele dintre ele si din unele sa mancati. 80. In ele aveti si alte foloase si, cu ajutorul lor, va impliniti o dorinta din inimile voastre. Pe ele si pe corabii sunteti purtati. 81. El va arata semnele Sale. Pe care dintre semnele lui Allah le tagaduiti?

Allah le aminteste robilor Sai binefacerea Sa prin vitele pe care le-a randuit pentru ei si in care se afla numeroase foloase.

Printre acestea se numara calaritul si transportarea poverilor, consumul carni si al laptelui, incalzirea si confectionarea de obiecte si bunuri din lana si din felurile lor tipuri de par, precum si multe alte foloase.

„Si, cu ajutorul lor, va impliniti o dorinta din inimile voastre”, ajungand in tinuturi indepartate si bucurandu-va de sosire si de intalnirea cu cei de acolo. „Pe ele si pe corabii sunteti purtati”: Allah va poarta pe animalele de calarie pe uscat si pe corabii pe mare. El le-a supus si le-a pregatit mijloacele fara de care aceasta nu s-ar putea implini.

„El va arata semnele Sale”, care dovedesc Unicitatea Sa, Numele si Atributele Sale. Aceasta este una dintre cele mai mari binefaceri ale Sale.

Allah i-a pus pe robii Sai sa-I vada semnele din sufletele lor, semnele din orizonturi si binecuvantarile Sale vadite; numarul si marimea lor cer ca ei sa-L cunoasca, sa-I multumeasca si sa-L pomeneasca. „Pe care dintre semnele lui Allah le tagaduiti?” Pe care dintre ele nu le recunoasteti? Voi insiva stiti ca toate semnele si binecuvantarile vin de la El. Nu mai ramane loc pentru tagaduire ori pentru intoarcerea de la ele; oamenii inzestrati cu pricepere trebuie sa-si foloseasca puterea in ascultarea Lui, sa se straduiasca in slujirea Sa si sa se daruiasca Lui.

Versetele 82 la 85

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا
 أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَءِثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا
 يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ
 وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ
 وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا
 رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَاكَ
 الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

82. Oare nu au calatorit ei prin pamant, ca sa vada care a fost sfarsitul celor de dinaintea lor? Aceia au fost mai numerosi decat ei, mai puternici si au lasat urme mai mari pe pamant, insa ceea ce agoniseau nu le-a folosit. 83. Cand Trimisii lor le-au venit cu dovezi limpezi, ei s-au bucurat de stiinta pe care o aveau, iar ceea ce luau in deradere i-a inconjurat. 84. Cand au vazut pedeapsa Noastra, au spus: „Credem numai in Allah si nu mai credem in ceea ce li asociam.” 85. Insa credinta lor nu le-a mai fost de folos dupa ce au vazut pedeapsa Noastra. Aceasta este randuiala lui Allah care s-a implinit fata de robii Sai; si atunci au pierit necredinciosii.

Allah ii indeamna pe cei care Il tagaduiesc pe Trimisul lor sa calatoreasca prin pamant cu trupurile si inimile lor si sa-i intrebe pe cei care cunosc: „ca sa vada”, cu o privire de cugetare si de cercetare a dovezilor, nu cu nepasare si neglijenta, „care a fost sfarsitul celor de dinaintea lor”, dintre neamurile trecute, precum 'Ad, Thamud si altele.

Aceia aveau o putere mai mare, mai multe averi si urme mai impunatoare pe pamant: cladiri trainice, plantatii frumoase si culturi bogate. Insa „ceea ce agoniseau nu le-a folosit” cand a venit Porunca lui Allah. Puterea nu le-a folosit, nu s-au putut rascumpara cu averile lor si nu s-au putut adaposti in cetatile lor.

Apoi Allah a amintit nelegiuirea lor cea mare: „Cand Trimisii lor le-au venit cu dovezi limpezi”, cu Scripturi dumnezeiesti, minuni marcate si cunoastere folositoare care deosebea calauzirea de ratacire si adevarul de fals, „ei s-au bucurat de stiinta pe care o aveau”, care se impotriva religiei Trimisilor.

Este stiut ca bucuria lor fata de aceasta cunoastere arata cat de mult erau multumiti de ea, cat de strans se tineau de ea si cat de mult se impotriveau adevarului adus de Trimisi, socotindu-si falsitatea drept adevar. Aceasta ii cuprinde pe toti cei care folosesc cunostinte pentru a contrazice ceea ce au adus Trimisii.

Dintre cunostintele care intra cel mai indreptatit in aceasta categorie sunt filosofia si logica greaca, prin care multe versete ale Coranului au fost respinse, iar pretuirea lui in inimi a fost slabita. Dovezile sale sigure si hotaratoare au fost socotite simple dovezi verbale, care nu ar aduce nicio certitudine, iar judecatile oamenilor nechibzuiti si ale celor care urmeaza falsitatea au fost puse mai presus de ele. Aceasta este una dintre cele mai mari forme de denaturare a semnelor lui Allah, de impotrivire si de contrazicere a lor. Allah este Cel de la care se cere ajutor. „Iar ceea ce luau in deradere i-a inconjurat”, adica pedeapsa de care isi bateau joc s-a abatut asupra lor.

„Cand au vazut pedeapsa Noastra”, au recunoscut adevarul atunci cand recunoasterea nu le mai folosea si „au spus: Credem numai in Allah si nu mai credem in ceea ce Li asociam”, dintre idoli si chipuri cioplite. Ne lepadam de orice cunoastere sau fapta care se impotriveste Trimisilor.

„Insa credinta lor nu le-a mai fost de folos dupa ce au vazut pedeapsa Noastra”, adica in acea stare. Aceasta este „randuiala lui Allah care s-a implinit fata de robii Sai”: cand pedeapsa lui Allah se abate asupra tagaduitorilor si atunci cred, credinta lor nu este valabila si nu ii izbaveste de pedeapsa. Este o credinta impusa de nevoie, la care au fost constransi, si o credinta intemeiata pe ceea ce vad. Credinta folositoare, care il izbaveste pe cel ce o are, este cea aleasa de bunavoie, credinta in nevazut, inainte de aparitia semnelor pedepsei. „Si atunci au pierit necredinciosii”, in clipa nimicirii si a gustarii pedepsei, pierzandu-si religia, viata lumeasca si Viata de Apoi. In acea locuinta nu este vorba doar despre pierdere, ci despre o pierdere care aduce nefericire, prin chinul cumplit in care vor ramane vesnic.

Cu aceasta se incheie, prin lauda, bunatatea si ajutorul lui Allah, talcuirea Surei al-Mu'min, numita si Ghafir, nu prin puterea si taria noastra. Lui I se cuvin multumirea si lauda.

Sura Fussilat

VERSETELE 1 LA 46

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 8

حَمْ ﴿١﴾ تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾ كَتَبَ فُصِّلَتْ ءَايَاتُهُ قُرْءَانًا
عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا
يَسْمَعُونَ ﴿٤﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي ءَاذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنْ
بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَاعْمَلْ إِنَّا نَحْمِلُ غَرَامَكَ ﴿٥﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ
إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ
لِّلْمُشْرِكِينَ ﴿٦﴾ الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٧﴾
إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾

1. Ha-Mim. 2. O revelatie de la Cel Milostiv, Indurator; 3. o Carte ale carei versete sunt lamurite pe deplin, un Coran arab pentru un neam care stie, 4. vestitor de bine si prevenitor. Insa cei mai multi dintre ei se indeparteza si nu asculta. 5. Ei spun: „Inimile noastre sunt acoperite fata de ceea ce ne chemi sa urmam, in urechile noastre este surzenie, iar intre noi si tine este o perdea. Asadar, lucreaza; si noi lucram.” 6. Spune: „Eu sunt doar un om asemenea voua, caruia i se reveleaza ca Dumnezeuul vostru este un Dumnezeu Unic. Indreptati-va drept catre El si cereti-I iertare. Vai asociatorilor, 7. celor care nu dau zakah si care nu cred in Viata de Apoi!” 8. Cei care cred si fac fapte bune vor avea o rasplata neintrerupta.

Allah le vesteste robilor Sai ca aceasta Carte mareata si acest Coran minunat sunt „o revelatie de la Cel Milostiv, Indurator”, a Carui Indurare cuprinde toate lucrurile. Una dintre cele mai mari manifestari ale Indurarii Sale este pogorarea

acestei Carti, prin care s-au dobandit cunoastere, calauzire, lumina, vindecare, indurare si mult bine. Ea este una dintre cele mai mari binefaceri ale Sale asupra robilor si calea spre fericirea acestei lumi si a Vietii de Apoi.

Apoi Allah a laudat Cartea pentru lamurirea ei deplina: „ale carei versete sunt lamurite pe deplin”, adica fiecare dintre temele ei este explicata separat, ceea ce presupune o expunere completa, deosebirea lucrurilor si clarificarea realitatilor. Ea este „un Coran arab”, in limba cea mai limpede si mai desavarsita. Versetele sale au fost explicate si Coranul a fost facut arab „pentru un neam care stie”, astfel incat sensurile lui sa le fie limpezi, asa cum le sunt limpezi cuvintele, iar calauzirea sa se deosebeasca de ratacire si drumul gresit de cel drept. Cat despre cei nestiutori, carora calauzirea nu le sporeste decat ratacirea, iar lamurirea nu le sporeste decat orbirea, nu pentru ei sunt rostite aceste cuvinte: „Le este totuna daca ii previi sau nu ii previi; ei nu vor crede.”

Cartea este „vestitor de bine si prevenitor”: vesteste rasplata din aceasta lume si din Viata de Apoi pentru cei care cred si asculta, si avertizeaza asupra pedepsei din aceasta lume si din Viata de Apoi pentru cei care tagaduiesc si se impotrivesc. Ea le explica pe amandoua si arata cauzele si insusirile de care tin vestirea de bine si avertizarea. Aceste insusiri ale Cartii cer ca ea sa fie primita cu acceptare si supunere, sa se creada in ea si sa se lucreze potrivit ei. „Insa cei mai multi dintre ei se indeparteaza”, adica se intorc de la ea din mandrie, „si nu asculta” cu o ascultare de primire si raspuns, desi au auzit-o intr-un fel prin care dovada religioasa a fost statornicita impotriva lor.

Cei care se indeparteaza de ea au aratat ca nu primesc niciun folos de la ea si au inchis caile prin care ar fi putut ajunge la ea, spunand: „Inimile noastre sunt acoperite fata de ceea ce ne chemi sa urmam”, adica sunt invelite si acoperite; „in urechile noastre este surzenie”, astfel incat nu te auzim, „iar intre noi si tine este o perdea”, astfel incat nu te vedem. Prin aceasta si-au aratat indepartarea in toate privintele, ura fata de mesaj si multumirea cu ceea ce urmau. De aceea au spus: „Asadar, lucreaza; si noi lucram”: asa cum tu esti multumit sa lucrezi potrivit religiei tale, noi suntem pe deplin multumiti sa lucram potrivit religiei noastre. Aceasta este una dintre cele mai mari lipsiri de ajutorul dumnezeiesc: s-au multumit cu ratacirea in locul calauzirii, au schimbat credinta pe necredinta si au vandut Viata de Apoi pentru aceasta lume.

„Spune”, o, Profetule: „Eu sunt doar un om asemenea voua, caruia i se reveleaza.” Aceasta este insusirea si misiunea mea: sunt un om asemenea voua, nu am nicio putere asupra lucrurilor prin mine insumi si nu am ceea ce voi cereti sa fie grabit. Allah m-a ales si m-a deosebit de voi prin revelatia pe care mi-a incredintat-o si mi-a poruncit sa o urmez si sa va chem la ea.

„Indreptati-va drept catre El” insemna a crede vestea adusa de revelatie, a urma porunca, a te feri de cele interzise si a starui pe aceasta cale. Cuvintele „catre El” atrag atentia asupra sinceritatii: cel care savarseste fapta trebuie sa faca din Allah tinta si scopul ei, pentru ca aceasta sa fie sincera si dreapta si sa-l conduca la Allah si la Locuinta nobletei Sale. Daca fapta este lipsita de sinceritate, ea devine zadarnica. Oricat s-ar stradui robul sa ramana pe calea dreapta, el va avea neajunsuri, fie prin neimplinirea unei porunci, fie prin savarsirea unei fapte interzise. De aceea Allah i-a poruncit sa le vindece prin cererea de iertare, care cuprinde cainta: „Si cereti-I iertare.”

Apoi Allah i-a amenintat pe cei care parasesc calea dreapta: „Vai asociatorilor, celor care nu dau zakah”, adica celor care adora in afara Lui fiinte care nu stapanesc nici folosul, nici vatamarea, nici moartea, nici viata si nici invierea. Ei si-au intinat sufletele si nu le-au curatit prin marturisirea Unicitatii Domnului lor si prin sinceritate fata de El; nu au implinit rugaciunea si nu au dat zakah. Nu au aratat sinceritate fata de Creator prin marturisirea Unicitatii Sale si prin rugaciune, nici nu le-au fost de folos fapturilor prin zakah sau alte binefaceri. „Si care nu cred in Viata de Apoi”, adica nu cred in inviere, in Paradis si in Foc. De aceea, cand teama a parasit inimile lor, au indraznit sa savarseasca ceea ce ii va vatama in Viata de Apoi.

Dupa ce i-a amintit pe necredinciosi, Allah i-a amintit pe credinciosi, insusirile si rasplata lor: „Cei care cred” in aceasta Carte, in ceea ce cuprinde si in credinta la care cheama, si isi adevaresc credinta prin „fapte bune”, care imbina sinceritatea cu urmareea Trimisului, „vor avea o rasplata neintrerupta”, o rasplata mareata, care nu se va curma si nu se va sfarsi. Ea va continua mereu, va spori neincetat si va cuprinde toate placerile si lucrurile dorite.

Versetele 9 la 12

ج

* قُلْ إِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أُنْدَادًا
 ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٩﴾ وَجَعَلَ فِيهَا رَوْسِيَّ مِنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا
 أَقْوَتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّائِلِينَ ﴿١٠﴾ ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ
 دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿١١﴾
 فَفَضَّلْنَهَا سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزِينَا السَّمَاءَ
 الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾

9. Spune: „Oare voi nu credeti in Cel care a creat pamantul in doua zile si Ii faceti semeni? Acesta este Domnul lumilor.”⁶⁷ 10. El a asezat pe el munti trainici, deasupra lui, l-a binecuvantat si a hotarat in el hrana sa in patru zile deopotriva, pentru cei care intreaba. 11. Apoi S-a indreptat catre cer, care era fum, si i-a spus lui si pamantului: „Veniti, de voie sau de nevoie!” Ele au spus: „Venim de bunavoie.” 12. El le-a desavarsit ca sapte ceruri in doua zile si a revelat fiecarui cer porunca sa. Noi am impodobit cerul cel mai de jos cu lampi si ca paza. Aceasta este randuiala Celui Atotputernic, Atotstiutor.

Allah mostra si arata uimirea fata de necredinta celor care Ii fac semeni, carora le daruiesc din adorarea lor si pe care ii socotesc egali cu Domnul Puternic si Stapanul Binefacator. El a creat pamantul intins in doua zile, apoi l-a pregatit in alte doua zile, asezand pe el munti deasupra lui, ca sa-l fereasca de clatinare si nestatornicie.

„El a asezat pe el munti trainici, deasupra lui”, a binecuvantat pamantul, a desavarsit alcatuirea lui si „a hotarat in el hrana sa”: a randuit toate mijloacele de trai de care au nevoie locuitorii sai. Toate acestea s-au implinit „in patru zile” in total, cele doua zile ale crearii pamantului si cele doua ale pregatirii sale, „deopotriva, pentru cei care intreaba”. Aceasta este relatarea adevarata, fara adaugire si fara lipsa; nimeni nu te poate informa precum Cel Atoatecunoscator.⁶⁸

⁶⁷ Nota editiei engleze, dupa Ibn Ashur: Faptul ca Allah este Domnul lumilor exclude orice rival, asociat sau egal. El este si Domnul pietrei si al lemnului din care sunt facuti idolii; cum ar putea acestea sa-I fie rivali?

⁶⁸ Nota editiei engleze: Cele patru zile cuprind cele doua zile ale crearii pamantului si alte doua pentru randuirea mijloacelor sale de trai. In aceeasi nota, „ziua” este interpretata drept o perioada de timp, nu o zi obisnuita de douazeci si patru de ore.

„Apoi”, dupa crearea pamantului, „S-a indreptat catre cer”, adica spre crearea lui, „care era fum”, o materie asemanatoare fumului, ridicata deasupra apei.⁶⁹ „Si i-a spus lui”: pentru ca aceasta precizare sa nu fie inteleasa ca referindu-se numai la cer, a adaugat „si pamantului: Veniti, de voie sau de nevoie!”, adica supuneti-va poruncii Mele, de bunavoie sau de nevoie, caci porunca Mea se va implini neaparat. „Ele au spus: Venim de bunavoie”, neavand nicio vointa de a ne impotrivi Vointei Tale.⁷⁰

„El le-a desavarsit ca sapte ceruri in doua zile.” Astfel, crearea cerurilor si a pamantului s-a implinit in sase zile, prima fiind duminica, iar ultima vineri, cu toate ca Puterea si Vointa lui Allah ar fi putut sa le creeze intr-o singura clipa. Insa El este, pe langa Atotputernic, si Intept si Bland; Intelepciunea si Blandetea Sa au cerut ca ele sa fie create in acest interval.

Trebuie stiut ca sensul aparent al acestor versete pare sa se opuna versetului din Sura an-Nazi'at, unde Allah a amintit crearea cerului si apoi a spus: „Iar dupa aceea a intins pamantul.” Nu exista insa contradictie sau deosebire in Cartea lui Allah. Multi dintre primii invatati au explicat ca insasi crearea pamantului a avut loc inaintea crearii cerurilor, asa cum se arata aici, iar intinderea pamantului, scoaterea apei si pasunii sale si fixarea muntilor au avut loc dupa crearea cerului, asa cum se spune in an-Nazi'at. Allah a spus: „Iar dupa aceea a intins pamantul, a scos din el apa si pasunea lui”, nu a spus ca l-a creat dupa aceea.

„Si a revelat fiecarui cer porunca sa”, adica porunca si carmuirea potrivite fiecaruia, potrivit Intelepciunii Sale desavarsite. „Noi am impodobit cerul cel mai de jos cu lampi”, cu stele care sunt podoaba cerului si dupa care oamenii se calauzesc. Ele au si o frumusetate ascunsa, fiind proiectile impotriva diavolilor care incearca sa asculte pe furis. Cerul este astfel impodobit si pazit.

„Aceasta”, adica ceea ce s-a amintit despre pamant si tot ce este in el, despre cer si tot ce este in el, „este randuiala Celui Atotputernic”, care prin Puterea Sa supune si carmuieste toate lucrurile si a creat toate fapturnile, „Atotstiutor”, a carui Cunoastere cuprinde toate fapturnile, cele nevazute si cele vazute. Este cu adevarat uimitor ca asociatorii nu-I inchina religia cu sinceritate acestui Domn Unic, Biruitor, a carui porunca o asculta toate fapturnile si al carui decret se implineste asupra lor. Si mai uimitor este faptul ca li fac semeni pe care ii socotesc egali cu El, desi sunt nedesavarsiti in insusirile si faptele lor. Daca staruie in indepartarea lor, nu mai exista pentru ei alt leac decat pedepsele din

⁶⁹ Nota editiei engleze, dupa Ibn Ashur: Substanta asemanatoare fumului este descrisa ca originea cerurilor si a pamantului.

⁷⁰ Nota editiei engleze, dupa Ibn Ashur: Raspunsul „Venim de bunavoie” arata grabnicia cu care cerul si pamantul s-au supus Poruncii lui Allah.

aceasta lume si din Viata de Apoi. De aceea Allah i-a avertizat prin cele ce urmeaza.

Versetele 13 la 14

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِّثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾ إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾

13. Dacă ei se indeparteaza, spune: „V-am prevenit despre o lovitura nimicitoare asemenea loviturii care i-a lovit pe 'Ad si Thamud.” **14.** Trimisii le-au venit dinaintea si din urma lor, spunandu-le: „Nu adorati pe nimeni in afara de Allah!” Ei au spus: „Daca Domnul nostru ar fi voit, ar fi trimis ingeri. Noi nu credem in ceea cu care ati fost trimisi.”

Daca acesti necredinciosi se indeparteaza dupa ce li s-au lamurit insusirile laudabile ale Coranului si Atributele marete ale lui Allah, „spune: V-am prevenit despre o lovitura nimicitoare”, adica o pedeapsa care va va cuprinde si va va nimici, „asemenea loviturii care i-a lovit pe 'Ad si Thamud”, cele doua neamuri cunoscute asupra carora au coborat pedepse cumplite din pricina nedreptatii si necredintei lor.

„Trimisii le-au venit dinaintea si din urma lor”, venind unul dupa altul si folosind toate caile prin care chemarea putea ajunge la ei. Toti le-au spus acelasi lucru: „Nu adorati pe nimeni in afara de Allah!” Le-au poruncit sinceritatea fata de Allah Singur si le-au interzis asocierea. Insa ei au respins mesajul.

„Ei au spus: Dacă Domnul nostru ar fi voit, ar fi trimis ingeri.” In opinia lor, simplul fapt ca Trimisii erau oameni era suficient pentru a-i respinge. „Noi nu credem in ceea cu care ati fost trimisi.” Acest argument fals s-a transmis de la o generatie de tagaduitori la alta. Este unul dintre cele mai slabe argumente, fiindca nu este conditie ca Trimisul trimis oamenilor sa fie inger; conditia este sa aduca dovada sinceritatii sale. Ei ar fi trebuit sa arate o dovada rationala sau revelata care sa conteste adevarul Trimisilor, dar nu vor gasi nicio cale.

Versetele 15 la 18

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مِنْ أَشَدُّ مَنَا قُوَّةً ۖ وَأَلَمْ
يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا
يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحِيشَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ
عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا
يَنْصُرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمُ
صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾ وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا
يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾

15. In ce-i priveste pe 'Ad, ei s-au trufit pe pamant fara drept si au spus: „Cine este mai puternic decat noi?” Oare nu vedeau ca Allah, Cel care i-a creat, este mai puternic decat ei? Ei tagaduiau semnele Noastre. 16. Atunci am trimis asupra lor un vant naprasnic in niste zile nefaste, ca sa-i facem sa guste pedeapsa umilirii in viata lumeasca. Pedeapsa din Viata de Apoi va fi si mai umilitoare si ei nu vor fi ajutati. 17. In ce-i priveste pe Thamud, Noi le-am aratat calea, insa ei au preferat orbirea in locul calauzirii. Lovitura pedepsei umilitoare i-a prins pentru ceea ce agonisneau. 18. Iar Noi i-am izbavit pe cei care credeau si se temeau de Allah.

Allah explica in amanunt istorisirea celor doua neamuri. 'Ad, pe langa necredinta, tagaduirea semnelor si respingerea Trimisilor, „s-au trufit pe pamant fara drept”. I-au supus pe cei din jurul lor si i-au nedreptatit, mandrindu-se cu puterea lor. „Cine este mai puternic decat noi?” spuneau ei.

Allah le-a raspuns printr-un lucru cunoscut tuturor: „Oare nu vedeau ca Allah, Cel care i-a creat, este mai puternic decat ei?” Daca El nu i-ar fi creat, ei nu ar fi existat. Daca ar fi cugetat corect la acest adevar, nu s-ar fi lasat amagiti de puterea lor. Ei „tagaduiau semnele Noastre”, asa ca Allah le-a trimis o pedeapsa potrivita puterii de care se mandreau.

„Am trimis asupra lor un vant naprasnic”, foarte puternic si cumplit de rece, care scotea un vuiet infricosator asemenea tunetului. Allah l-a trimis asupra lor sapte nopti si opt zile necurmte, incat ii vedeai cazuti ca niste trunchiuri de palmier prabusite. A venit „in niste zile nefaste”, i-a nimicit pe ei si familiile lor, pana cand nu li se mai vedeau decat locuintele.

„Ca sa-i facem sa guste pedeapsa umilirii in viata lumeasca”: pedeapsa i-a injosit si i-a facut de rusine inaintea fapturilor. „Pedeapsa din Viata de Apoi va fi si mai umilitoare si ei nu vor fi ajutati.” Nimeni nu-i va ocroti impotriva lui Allah, nici ei insisi nu se vor putea apara.

Thamud a fost un neam cunoscut care locuia in al-Hijr si in imprejurimi. Allah l-a trimis la ei pe Salih, pacea fie asupra lui, ca sa-i cheme la unicitatea Domnului lor si sa le interzica asocierea. Allah le-a dat camila drept semn maret. Ea avea partea ei de apa, iar ei aveau partea lor intr-o zi hotarata; intr-o zi beau laptele ei, iar in alta zi beau din apa. Ei nu trebuiau sa o hraneasca, fiindca ea pastea din pamantul lui Allah.

„Noi le-am aratat calea”, adica le-am aratat si le-am lamurit calea. Allah a mentionat in mod deosebit calauzirea lor, desi dovada fusese statornicita si calea fusese lamurita tuturor neamurilor nimicite, fiindca semnul dat lui Thamud a fost neobisnuit de limpede si a fost vazut de toti, mici si mari, barbati si femei. Cu toate acestea, din nedreptate si rautate, „ei au preferat orbirea in locul calauzirii”, necredinta si ratacirea in locul cunoasterii si credintei.

„Lovitura pedepsei umilitoare i-a prins pentru ceea ce agonisneau.” Allah nu i-a nedreptatit deloc; faptele lor au atras pedeapsa. „Iar Noi i-am izbavit pe cei care credeau si se temeau de Allah”: Allah i-a izbavit pe Salih si pe cei care il urmau cu credinta si se pazeau de asociere si pacate.

Versetele 19 la 24

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾ وَقَالُوا لَوْلَا دُحْرُهُمْ لَمْ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدَكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ يَصِيرُوا فَاَلنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾

19. In Ziua in care dusmanii lui Allah vor fi adunati catre Foc, ei vor fi tinuti laolalta. 20. Cand vor ajunge la el, auzul, vazul si pieile lor vor marturisi impotriva lor despre ceea ce faceau. 21. Ei le vor spune pieilor lor: „De ce ati marturisit impotriva noastra?” Ele vor spune: „Ne-a facut sa vorbim Allah, Cel care face sa vorbeasca orice lucru. El v-a creat prima data si la El sunteti intorsi. 22. Voi nu va ascundeati de auzul vostru, de vazul vostru si de pieile voastre, ca sa nu marturiseasca impotriva voastra; ci ati crezut ca Allah nu stie multe dintre cele pe care le faceati. 23. Acea presupunere pe care ati avut-o despre Domnul vostru v-a pierdut, iar acum sunteti dintre cei pierduti.” 24. Chiar daca rabda, Focul le va fi locuinta; iar daca vor cere sa se intoarca la ceea ce-I este placut lui Allah, nu li se va ingadui.

Allah vesteste despre dusmanii Sai, cei care nu au crezut in El si in semnele Sale, i-au respins si i-au combatut pe Trimisii Sai, si despre starea lor cumplita atunci cand vor fi adunati catre Foc. „Ei vor fi tinuti laolalta”, primii fiind opriti pana ii ajung cei din urma, apoi vor fi manati cu asprime. Nu se vor putea impotrivi, nu se vor putea ajuta singuri si nu vor fi ajutati.

„Cand vor ajunge la el” si vor incerca sa-si tagaduiasca pacatele, „auzul, vazul si pieile lor vor marturisi impotriva lor despre ceea ce faceau”. Fiecare madular va spune ce a savarsit omul prin el intr-o anumita zi. Auzul, vazul si pielea au fost amintite in mod deosebit fiindca cele mai multe pacate se fac prin ele sau din pricina lor.

Cand madularele vor marturisi, oamenii le vor mostra si „le vor spune pieilor lor”; aceasta arata ca marturia este data de fiecare madular, asa cum am amintit: „De ce ati marturisit impotriva noastra?”, tocmai acum cand incercam sa va aparam? „Ele vor spune: Ne-a facut sa vorbim Allah, Cel care face sa vorbeasca orice lucru.” Nu putem refuza marturia, fiindca ne-a facut sa vorbim Cel a carui Vointa nu poate fi infruntata de nimeni.

„El v-a creat prima data.” Asa cum a creat fiintele si trupurile voastre, El a creat si insusirile voastre, intre care vorbirea. „Si la El sunteti intorsi” in Viata de Apoi, pentru ca El sa va rasplateasca faptele. Este posibil ca amintirea primei creatii sa fie si o dovada pentru inviere, asa cum Coranul foloseste adesea aceasta dovada.

Li se va spune: „Voi nu va ascundeati de auzul vostru, de vazul vostru si de pieile voastre, ca sa nu marturiseasca impotriva voastra.” Nu va ascundeati de marturia propriilor madulare si nu va fereati de ea. „Ci ati crezut ca Allah nu stie multe dintre cele pe care le faceati.” Aceasta parere rea despre Allah v-a facut sa savarsiti pacatele cu indrazneala.

„Acea presupunere pe care ati avut-o despre Domnul vostru v-a pierdut”, fiindca I-ati atribuit ceea ce nu se potriveste Maretiei Sale si ati socotit

Cunoasterea Lui marginita. Aceasta v-a dus la pieire, „iar acum sunteti dintre cei pierduti”: v-ati pierdut sufletele, familiile si religia prin faptele izvorate din parerea rea despre Domnul vostru. Hotararea pedepsei s-a implinit asupra voastra si veti ramane in ea, fara nicio usurare.

„Chiar daca rabda, Focul le va fi locuinta.” In orice alta incercare poate exista puterea de a rabda, dar Focul nu poate fi rabdat: dogoarea lui este de saptezeci de ori mai mare decat a focului lumesc, apa clocotita este cumplita, puroiul are o duhoare coplesitoare, frigul lui este aspru, lanturile si catusele sunt urias, ciocanele sunt grele, iar pazitorii sunt neinduplecati si fara mila. Peste toate acestea se afla Mania Celui Atotputernic, care le va spune cand vor cere ajutor: „Ramaneti umiliti in el si nu-Mi vorbiti.”

„Iar daca vor cere sa se intoarca la ceea ce-I este placut lui Allah”, cerand sa fie trimisi din nou in lume ca sa inceapa o viata noua, „nu li se va ingadui”. Timpul s-a incheiat; au trait indeajuns ca sa ia aminte si le-a venit prevenitorul, astfel incat nu mai au nicio scuza. In plus, cererea lor nu este sincera: „chiar daca ar fi trimisi inapoi, s-ar intoarce la ceea ce le-a fost interzis; ei sunt, cu adevarat, mincinosi”.

Versetul 25

* وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾

25. Noi le-am randuit tovarasi apropiati, care le-au impodobit ceea ce era dinaintea lor si ceea ce era in urma lor. Hotararea s-a implinit asupra lor, impreuna cu neamuri dintre djinni si oameni care au trecut inaintea lor. Cu adevarat, ei au fost pierduti.

Pentru acesti nedrepti care au respins adevarul, Allah a randuit tovarasi dintre diavoli. Ei ii imping si ii starnesc spre pacat, asa cum Allah a spus: „Oare nu vezi ca Noi i-am trimis pe diavoli impotriva necredinciosilor, ca sa-i starnasca neincetat?” Aceasta li se intampla din pricina a ceea ce diavolii le fac frumos „dinaintea lor si din urma lor”.

Diavolii le impodobesc viata lumeasca si ii cheama sa se cufunde in placerile si poftele ei interzise, pana cand sunt ispititi, Ii nesocotesc porunca lui Allah si pornesc pe o cale care duce la lupta impotriva lui Allah si a Trimisului Sau. Cat despre Viata de Apoi, le-o infatiseaza ca fiind departe, ii fac sa o uite si poate ii fac sa se indoiasca de venirea ei. Teama de ea dispare din inimile lor, iar diavolii ii duc spre necredinta, inovatie si pacat.

Allah le-a dat diavolilor putere asupra necredinciosilor si i-a facut tovarasii lor fiindca acestia s-au indepartat de pomenirea lui Allah si de semnele Sale si au respins adevarul: „Cine se indeparteaza de pomenirea Celui Milostiv, Noi ii randuim un diavol, care ii devine tovaras apropiat. Ei ii abat de la cale, iar acestia socotesc ca sunt calauziti.”

„Hotararea s-a implinit asupra lor”, adica s-a dat sentinta ca vor fi pedeapsiti „impreuna cu neamuri dintre djinni si oameni care au trecut inaintea lor”. Au impartasit aceleasi pricini ale ratacirii si vor impartasi pedeapsa. „Cu adevarat, ei au fost pierduti”: si-au pierdut religia si Viata de Apoi, iar cel care ajunge la pierdere va ajunge negresit la umilire, nenorocire si pedeapsa.

Versetele 26 la 29

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ
تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾ فَلَنَذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْوَأَ الَّذِي
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ
بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرْنَا الَّذِينَ أَضَلَّانَا
مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنسِ نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

26. Cei care nu au crezut au spus: „Nu ascultati acest Coran si faceti zarva in timpul recitarii lui, poate ca veti birui.” **27. Ii vom face negresit pe cei care nu au crezut sa guste o pedeapsa aspra si ii vom rasplati negresit pentru cele mai rele fapte pe care le savarseau.** **28. Aceasta este rasplata dusmanilor lui Allah: Focul. In el vor avea Locuinta Vesniciei, drept rasplata pentru ca tagaduiau semnele Noastre.** **29. Cei care nu au crezut vor spune:** „Domnul nostru, arata-ni-i pe cei doi dintre djinni si oameni care ne-au ratacit, ca sa-i punem sub picioarele noastre si sa fie dintre cei mai de jos.”

Allah vesteste despre indepartarea necredinciosilor de Coran si despre indemnul pe care si-l adresau unii altora: „Nu ascultati acest Coran”, adica intoarceti-va de la el, feriti-va sa-l ascultati si sa dati atentie celui care l-a adus. Daca totusi se intampla sa-l auziti sau sa auziti chemarea la hotararile sale, „faceti zarva in timpul recitarii lui”: rostiti vorbe lipsite de folos, chiar vatamatoare si ofensatoare, si impiedicati, pe cat puteti, pe oricine sa va vorbeasca despre el ori sa va recite cuvintele si sensurile lui.

Aceasta era purtarea lor si aceste cuvinte aratau indepartarea lor de Coran. „Poate ca veti birui”, spuneau ei. Marturia dusmanilor scoate adevarul si mai

mult la iveala: ei stiau ca nu-l puteau invinge pe cel care a adus Coranul decat prin indepartare si prin indemnarea altora la indepartare. Din cuvintele lor se intelege ca, daca l-ar fi ascultat cu atentie, nu ar fi putut birui, fiindca adevarul este intotdeauna biruitor si nu poate fi invins. Acest lucru este cunoscut deopotrivă de prietenii si de dusmanii adevarului.

Fiindca aceasta purtare era nedreptate si incapatanare, iar speranta calauzirii lor disparuse, nu le mai ramanea decat pedeapsa. „Ii vom face negresit pe cei care nu au crezut sa guste o pedeapsa aspra si ii vom rasplati negresit pentru cele mai rele fapte pe care le savarseau”, adica pentru necredinta si pacat. Ei savarseau si alte fapte, insa pedeapsa este numai pentru fapta asocierii; Domnul tau nu nedreptateste pe nimeni.⁷¹

„Aceasta este rasplata dusmanilor lui Allah”, cei care I se impotrivesc si ii combat pe alesii Sai prin necredinta, tagaduire, disputa si lupta. Rasplata lor este „Focul. In el vor avea Locuinta Vesniciei”: vor ramane acolo fara sfarsit, pedeapsa nu li se va usura nici macar o clipa si nu vor fi ajutati. Aceasta este „drept rasplata pentru ca tagaduiau semnele Noastre”, desi ele erau dovezi limpezi si hotaratoare, care trebuiau sa duca la certitudine. De aceea tagaduirea lor a fost cea mai mare nedreptate si incapatanare.

„Cei care nu au crezut” - adica aceia dintre ei care ii urmasera pe conducatori, dupa cum arata ceea ce urmeaza - au spus, in felul in care isi aratau mania fata de cei care i-au ratacit: „Domnul nostru, arata-ni-i pe cei doi care ne-au ratacit dintre djinni si oameni”, adica cele doua categorii care ne-au dus la ratacire si la pedeapsa: diavolii dintre djinni si diavolii dintre oameni, care ne-au chemat spre Gheena, „ca sa-i punem sub picioarele noastre si sa fie dintre cei mai de jos”. Adica sa fie dintre cei injositi si umiliti, asa cum ne-au ratacit, ne-au ispitit si au fost pricina coborarii noastre in Foc. Aceste cuvinte arata cat de mare va fi vrajmasia unora fata de altii si lepadarea lor reciproca.

⁷¹ In lectura principala apare „asocierea” (ash-shirk), iar manuscrisul B are „raul” (ash-sharr), cu un sens mai larg.

Versetele 30 la 32

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا نَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا
وَأَبْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَائُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نَزَّلًا
مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٢﴾

30. Cu adevarat, asupra celor care spun: „Domnul nostru este Allah”, apoi raman statornici, coboara ingerii, spunandu-le: „Nu va temeti si nu va intristati, ci primiti vestea buna a Paradisului care v-a fost fagaduit. **31.** Noi suntem ocrotitorii vostri in viata lumeasca si in Viata de Apoi. In el veti avea tot ceea ce poftesc sufletele voastre si in el veti avea tot ceea ce cereti, **32.** ca ospitalitate din partea Celui Atoateiertator, Indurator.”

Allah vesteste despre apropiatii Sai si, prin aceasta, ii incurajeaza pe oameni sa-i urmeze si sa ia pilda de la ei. Ei sunt „cei care spun: Domnul nostru este Allah”, adica recunosc si marturisesc cu glas ca Allah este Domnul lor, sunt multumiti de Stapanirea Sa si se supun Poruncii Lui. „Apoi raman statornici” pe calea dreapta, prin cunoastere si fapta. Ei au parte de vestea cea buna in viata lumeasca si in Viata de Apoi.

„Asupra lor coboara ingerii”, ingerii nobili, adica vin la ei in repetate randuri, aducandu-le vestea buna in clipa mortii. Ei le spun: „Nu va temeti” de ceea ce va asteapta, „si nu va intristati” pentru ceea ce a trecut, fiindca lucrurile neplacute din trecut si din viitor au fost indepartate de la voi. „Ci primiti vestea buna a Paradisului care v-a fost fagaduit.” Fagaduinta lui Allah vi se implineste, iar Paradisul a devenit sigur pentru voi.

Ingerii le mai spun, intarindu-i si aducandu-le vestea buna: „Noi suntem ocrotitorii vostri in viata lumeasca si in Viata de Apoi.” In lume, ei ii indeamna la bine si il infrumuseteaza in ochii lor, ii avertizeaza impotriva raului si il fac urat inimilor lor, se roaga lui Allah pentru ei si ii intaresc in nenorociri si in clipe de teama. Ii intaresc indeosebi la moarte, cu greutatile ei, in mormant, cu intunericul sau, in Ziua Invierii, cu spaimile ei, si pe Sirat. In Paradis ii vor felicita pentru cinstea primita de la Domnul lor si vor intra la ei pe fiecare poarta, spunandu-le: „Pace voua pentru ca ati rabdat! Cat de minunat este sfarsitul acestei Locuinte!”

„In el veti avea tot ceea ce poftesc sufletele voastre”, adica toate placerile si lucrurile dorite, pe care niciun ochi nu le-a vazut, nicio ureche nu le-a auzit si

care nu i-au trecut vreodata prin inima unui om. „Si in el veti avea tot ceea ce cereti”: orice lucru pe care il doriti si il cereti va fi pregatit si va veni inaintea voastra. Aceasta rasplata imbelsugata si aceasta desfatara nepieritoare sunt „ospitalitate din partea Celui Atoateiertator”, care v-a iertat pacatele, „Indurator”, care v-a inlesnit savarsirea faptelor bune si apoi le-a primit de la voi. Prin Iertarea Sa, El a indepartat de la voi raul de care va temeati, iar prin Milostivirea Sa v-a daruit binele dorit.

Versetul 33

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾

33. Cine are cuvinte mai frumoase decat cel care cheama la Allah, savarseste fapte bune si spune: „Eu sunt dintre musulmani”?

Aceasta este o intrebare care are sensul unei negatii categorice: nimeni nu are cuvinte mai bune, o cale mai frumoasa si o stare mai desavarsita decat cel care „cheama la Allah”. El ii invata pe cei nestiutori, ii indeamna pe cei nepasatori si pe cei care se indeparteaza, poarta discutii cu cei care urmeaza falsul, porunceste adorarea lui Allah in toate formele ei si cheama la ea. El o prezinta in chip frumos, dupa puterea sa, si ii opreste de la ceea ce Allah a interzis, aratandu-le uratenia acestor lucruri prin orice mijloc care ii poate face sa le paraseasca.

In aceasta chemare intra, in mod deosebit, chemarea la temelia religiei Islamului si prezentarea frumusetii ei, combaterea dusmanilor ei prin cea mai frumoasa cale, interzicerea necredintei si a asocierii si poruncirea binelui si interzicerea raului. Din chemarea la Allah face parte si trezirea iubirii fata de El in inimile robilor Sai, amintindu-le in amanunt binecuvantarile Sale, darnicia Sa cuprinzatoare, desavarsirea Milostivirii Sale si Atributele Sale desavarsite si marete.

Din chemarea la Allah face parte indemnarea la dobandirea cunoasterii si a calauzirii din Cartea lui Allah si Sunnah Trimisului Sau, precum si folosirea tuturor mijloacelor care duc la aceasta. Din ea face parte indemnarea la purtari alese, la binefacere fata de toti oamenii si la rasplatirea raului prin bine, poruncirea pastrarii legaturilor de rudenie si a bunatatii fata de parinti. Tot din ea fac parte sfaturile adresate oamenilor la sarbatori, la evenimente si in nenorociri, fiecare potrivit imprejurarii, precum si orice alta cale prin care oamenii sunt chemati la tot binele si indepartati de tot raul.

Cu toate ca ii cheama pe oameni la Allah, acest om se supune el insusi Poruncii Domnului sau si se grabeste sa faca fapte bune, cele pe care Allah le iubeste. „Si spune: Eu sunt dintre musulmani”, adica dintre cei care se supun Poruncii Sale si urmeaza calea Sa. Deplinatatea acestei trepte le apartine celor deplin sinceri in credinta, care lucreaza la desavarsirea lor si la desavarsirea altora si care au primit partea deplina din mostenirea Trimisilor.

In schimb, cel mai rau cuvânt este al celui care cheama la ratacire si merge pe drumul ei. Intre aceste doua trepte exista multe trepte, pe care numai Allah le cunoaste. Una se inalta pana la cele mai inalte locuri, iar cealalta coboara pana la cele mai joase. Toate aceste trepte sunt ocupate de fapturi: „Fiecaruia ii revin trepte potrivit faptelor sale, iar Domnul tau nu este nepasator fata de ceea ce fac.”

Versetele 34 la 35

وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ۚ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ
وَبَيْنَهُ عَدُوٌّ كَأَنَّهُ وَليٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلْقُهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقُهَا
إِلَّا ذُو حِظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾

34. Fapta buna si fapta rea nu sunt deopotriva. Respinge raul cu ceea ce este mai bun si atunci cel cu care erai in dusmanie va deveni ca un prieten apropiat. 35. Insa aceasta nu le este daruita decat celor care rabda si nu ii este daruita decat celui cu o parte mare de bine.

Faptele bune si faptele de ascultare savarsite pentru multumirea lui Allah nu sunt deopotriva cu faptele rele si pacatele care starnesc Mania Sa. Nici binefacerea fata de oameni nu este asemenea purtarii urate fata de ei, nici prin natura lor, nici prin insusiri si nici prin rasplata. „Oare rasplata binelui este alta decat binele?”

Allah a poruncit apoi o binefacere deosebita, care are un loc insemnat: binefacerea fata de cel care ti-a facut rau. El a spus: „Respinge raul cu ceea ce este mai bun.” Daca cineva se poarta urat cu tine, mai ales daca are un drept mare asupra ta - precum rudele, prietenii si cei asemenea lor - prin cuvânt sau fapta, raspunde-i prin bine. Daca rupe legatura cu tine, pastreaz-o tu; daca te nedreptateste, iarta-l; daca vorbeste impotriva ta in lipsa sau in fata ta, nu raspunde la fel, ci iarta-l si vorbeste-i cu blandete; daca te paraseste si nu-ti mai vorbeste, adreseaza-i cuvinte bune si saluta-l.

Daca raspunzi raului cu bine, vei dobandi un mare folos: „cel cu care erai in dusmanie va deveni ca un prieten apropiat”, adica asemenea unei rude apropiate si unui prieten sincer. „Insa aceasta nu le este daruita decat celor care rabda”, celor care isi deprind sufletele sa rabde ceea ce le displace si le silesc sa implineasca ceea ce Allah iubeste. Sufletul este inclinat sa raspunda la rau prin rau si sa nu ierte, cu atat mai putin sa raspunda prin bine.

Cand omul se obliga sa rabde, se supune Poruncii Domnului sau, cunoaste rasplata mare si intelege ca a raspunde raului printr-un rau asemanator nu-i aduce niciun folos, ci doar sporeste vrajmasia, iar binefacerea sa nu-i injoseste rangul, lucrul devine usor si ajunge sa-l faca cu placere, gasindu-i dulceața. Caci pe cel care se smereste pentru Allah, Allah il inalta. „Si nu ii este daruita decat celui cu o parte mare de bine”, fiindca aceasta este una dintre cele mai alese insusiri, prin care robul dobandeste inaltare in lume si in Viata de Apoi, si este dintre cele mai mari purtari alese.

Versetele 36 la 39

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾
وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ
وَأَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنْ أَسْتَكْبَرُوا
فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ﴿٣٨﴾
وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَلِيشَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ
إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

36. Daca vreo ispita de la Satana te atata, cauta adapost la Allah. Cu adevarat, El este Cel care Aude Totul, Atotstiutorul. 37. Dintre semnele Sale sunt noaptea si ziua, soarele si luna. Nu va prosternati soarelui si nici lunii, ci prosternati-va lui Allah, Cel care le-a creat, daca numai pe El Il adorati. 38. Iar daca ei se trufesc, cei care se afla la Domnul tau Il preamaresc noaptea si ziua, fara sa oboseasca. 39. Dintre semnele Sale este ca vezi pamantul smerit, iar cand trimitem asupra lui apa, el se misca si se umfla. Cel care ii da viata ii va invia si pe cei morti. Cu adevarat, El are putere asupra tuturor lucrurilor.

Dupa ce Allah a aratat cum trebuie raspuns dusmanului dintre oameni - prin binefacere - a aratat cum trebuie respins dusmanul dintre djinni: prin cautarea

adapostului la Allah impotriva raului sau. El a spus: „Daca vreo ispita de la Satana te atata”, adica in orice clipa simti una dintre atatarile lui: soaptele sale, infrumusetarea raului, descurajarea de la bine, savarsirea unor pacate sau ascultarea unora dintre indemnurile lui, „cauta adapost la Allah”. Cere-I adapost, cu smerenie, ca El sa te ocroteasca de Satana.

„Cu adevarat, El este Cel care Aude Totul, Atotstiutorul.” El iti aude cuvantul si rugaciunea si iti cunoaste starea si nevoia arzatoare de ocrotirea si protectia Sa. Apoi Allah a amintit semnele care arata puterea Sa deplina, implinirea Vointei Sale, stapanirea Sa cuprinzatoare, Milostivirea Sa fata de robi si faptul ca El este Allah Singur, fara niciun asociat.

„Dintre semnele Sale sunt noaptea si ziua”: noaptea foloseste prin intunericul si linistea ei, iar ziua prin lumina si prin activitatea oamenilor. „Soarele si luna” sunt doua corpuri ceresti fara de care vietile oamenilor, trupurile si vietuitoarele nu s-ar mentine. In ele se afla atatea foloase incat nu pot fi numarate. Cu toate acestea, ele sunt create si carmuite. „Nu va prosternati soarelui si nici lunii”, fiindca sunt creaturi supuse, „ci prosternati-va lui Allah, Cel care le-a creat”, adorati-L numai pe El, „daca numai pe El Il adorati”.

Daca voi pretindeti ca Il adorati pe Allah, faceti adorarea sincera numai pentru El si nu adorati nicio creatura, oricat de mare ar fi ea si oricate foloase ar aduce. Aceste foloase nu vin de la creaturi prin ele inele, ci de la Creatorul lor Preainalt. „Iar daca ei se trufesc” si refuza sa-L adore pe Allah, ei nu-I fac niciun rau. Allah nu are nevoie de ei si are robi nobili care nu-I incalca poruncile: „cei care se afla la Domnul tau Il preamaresc noaptea si ziua, fara sa oboseasca”. Ingerii apropiati nu obolesc sa-L adore, datorita puterii lor si indemnului puternic pe care il au spre aceasta.

„Dintre semnele Sale”, care arata desavarsirea Puterii Sale, faptul ca numai Lui Ii apartin Stapanirea si carmuirea, precum si Unicitatea Sa, „este ca vezi pamantul smerit”, fara plante. „Iar cand trimitem asupra lui apa”, ploaia, „el se misca”, prinde viata prin plante, „si se umfla”, apoi da la iveala plante frumoase de tot felul, prin care oamenii si tinuturile sunt readuse la viata. „Cel care ii da viata” dupa moartea si uscaciunea lui „ii va invia si pe cei morti” din mormintele lor in Ziua Invierii. Asa cum a putut sa invie pamantul mort, va putea sa-i invie si pe oameni. „Cu adevarat, El are putere asupra tuturor lucrurilor.”

Versetul 40

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

40. Cei care denatureaza semnele Noastre nu Ne sunt ascunsi. Oare cel care va fi aruncat in Foc este mai bun sau cel care va veni in siguranta in Ziua Invierii? Faceti ceea ce voiti; cu adevarat, El vede ceea ce faceti.

A denatura semnele lui Allah inseamna abaterea lor de la sensul corect, indiferent in ce chip se face aceasta: prin negarea si respingerea lor si prin tagaduirea celui care le-a adus, prin schimbarea cuvintelor, prin rastalmacirea lor si atribuirea unui sens pe care Allah nu l-a voit ori prin afirmarea unor sensuri false. Allah ii ameninta pe cei care fac aceasta: „nu Ne sunt ascunsi”. El le cunoaste exteriorul si interiorul si ii va rasplati potrivit denaturarii lor.

De aceea Allah a spus: „Oare cel care va fi aruncat in Foc” precum cel care denatureaza semnele lui Allah „este mai bun sau cel care va veni in siguranta in Ziua Invierii”, salvat de pedeapsa lui Allah si vrednic de rasplata? Se stie ca acesta din urma este cel mai bun. Dupa ce adevarul si falsul, calea izbavirii si calea pierzarii au fost lamurite, Allah spune: „Faceti ceea ce voiti.” Daca vreti, urmati calea calauzirii, care duce la multumirea Domnului si la Paradis; iar daca vreti, urmati calea ratacirii, care duce la Mania Lui si la locuinta nenorocirii.

„Cu adevarat, El vede ceea ce faceti.” El va rasplateste potrivit starilor si faptelor voastre, asa cum a spus: „Spune: Adevarul este de la Domnul vostru. Cine voieste sa creada, sa creada, iar cine voieste sa nu creada, sa nu creada.”

Versetele 41 la 42

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾ لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾

41. Cu adevarat, cei care nu cred in Pomenire atunci cand aceasta vine la ei... Ea este o Carte puternica. 42. Falsul nu se poate apropia de ea nici dinainte, nici din urma ei; ea este o Revelatie de la Cel Atotintelept, Vrednic de Lauda.

Apoi Allah ii aminteste pe „cei care nu cred in Pomenire”, adica pe cei care tagaduiesc Nobilul Coran. Acesta le aminteste robilor toate cele ce le sunt de folos in religie, in viata lumeasca si in Viata de Apoi si inalta rangul celui care

il urmeaza. „Atunci cand aceasta vine la ei” inseamna ca le-a venit ca binefacere de la Domnul lor, prin cel mai bun si mai desavarsit dintre oameni. „Ea este o Carte puternica”, intrunind toate insusirile desavarsirii si fiind ferita de oricine ar voi sa o rastalmaceasca sau sa-i aduca vreun rau.

„Falsul nu se poate apropia de ea nici dinainte, nici din urma ei.” Niciun diavol dintre oameni sau djinni nu poate introduce in ea ceva ce nu-i apartine, nici prin furt si nici pe alta cale. Ea nu poate fi sporita si nu poate fi micorata; a fost pazita la pogorarea ei, iar cuvintele si sensurile sale sunt pazite de Cel care a pogorat-o. Allah a garantat pastrarea ei, spunand: „Noi am pogorat Pomenirea si Noi suntem, cu adevarat, Pazitorii ei.”

„Ea este o Revelatie de la Cel Atotintelept” in creatia si porunca Sa, care pune fiecare lucru la locul potrivit si il aseaza pe treapta cuvenita. El este „Vrednic de Lauda” pentru Atributele Sale de desavarsire si maretie si pentru dreptatea si darnicia Sa. De aceea, Cartea Sa cuprinde intelepciune deplina, mijloacele prin care se dobandesc foloasele si binele si se indeparteaza stricaciunea si raul, iar pentru toate acestea El este laudat.

Versetul 43

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾

43. Nu ti se spune decat ceea ce li s-a spus Trimisilor de dinaintea ta. Cu adevarat, Domnul tau este Stapanul Iertarii si Stapanul unei pedepse dureroase.

„Nu ti se spune”, de catre cei care te tagaduiesc si ti se impotrivesc, „decat ceea ce li s-a spus Trimisilor de dinaintea ta”, adica vorbe de acelasi fel. Este cu putinta chiar sa fi folosit aceleasi cuvinte, precum uimirea tuturor neamurilor tagaduitoare fata de chemarea la sinceritate pentru Allah si la adorarea Lui Singur, fara asociat, si respingerea acestei chemari prin orice mijloc aveau. Ei spuneau: „Voi nu sunteti decat oameni asemenea noua” si le cereau Trimisilor semne pe care acestia nu erau datori sa le aduca, alaturi de alte vorbe ale tagaduatorilor. Fiindca inimile lor se asemanau in necredinta, si cuvintele lor se asemanau. Trimisii, pacea fie asupra lor, au rabdat vatamarea si tagaduirea lor; rabda si tu asa cum au rabdat cei de dinaintea ta.

Apoi Allah ii cheama pe oameni la cainta si la folosirea mijloacelor care aduc Iertarea si ii avertizeaza impotriva staruirii in neascultare. „Cu adevarat, Domnul tau este Stapanul Iertarii”, adica El are o Iertare mare prin care sterge

orice pacat al celui care il paraseste si se caieste, „si Stapanul unei pedepse dureroase” pentru cel care staruie, se semeteste si refuza sa se intoarca.

Versetul 44

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ أَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾

44. Daca l-am fi facut un Coran intr-o limba straina, ei ar fi spus: „De ce nu au fost lamurite versetele sale? O limba straina si un Trimis arab?” Spune: „Pentru cei care cred, el este calauzire si vindecare. Cat despre cei care nu cred, in urechile lor este surzenie si el este orbire pentru ei. Acestia sunt chemati dintr-un loc indepartat.”⁷²

Allah vesteste despre Harul si Bunatatea Sa: El a pogorat Cartea Sa in limba araba unui Trimis arab si in limba poporului sau, pentru ca acesta sa le poata explica limpede. Aceasta ar fi trebuit sa-i faca mai atenti, sa o primeasca si sa se supuna. Daca El ar fi facut-o „un Coran intr-o limba straina”, tagaduiorii s-ar fi impotrivit si ar fi spus: „De ce nu au fost lamurite versetele sale?”, de ce nu sunt ele explicate si clarificate?

Ei ar fi spus: „O limba straina si un Trimis arab?” Cum sa fie Muhammad arab, iar Cartea lui sa nu fie in limba araba? Allah a inlaturat astfel orice lucru care ar fi putut fi o pricina de indoiala pentru oamenii falsului si i-a dat Cartii Sale orice insusire care cere supunere fata de ea. Totusi, numai credinciosii calauziti au parte de folosul si cinstea ei, iar pentru ceilalti situatia este inversa.

„Pentru cei care cred, el este calauzire si vindecare.” El ii calauzeste spre calea dreapta si ii invata stiinta folositoare, prin care se dobandeste calauzirea deplina. El este vindecare pentru bolile trupesti si sufletesti, fiindca opreste purtarile rele si faptele urate si indeamna la cainta sincera, care spala pacatele si vindeca inimile.

„Cat despre cei care nu cred”, in urechile lor se afla surzenie fata de Coran: nu-l asculta si se indeparteaza de el. „El este orbire pentru ei”: ei nu vad in el calauzirea si intelegciunea, ci acesta nu face decat sa le sporeasca ratacirea,

⁷² Nota editiei engleze, dupa ar-Razi: Acest verset se leaga de 41:5, unde necredinciosii spuneau ca inimile lor sunt acoperite si urechile lor surde fata de mesaj. O asemenea obiectie ar fi avut temei daca textul ar fi fost intr-o limba pe care nu o intelegeau; fiind insa revelat in araba, obiectia lor nu era intemeiata.

fiindca ei insisi au respins adevarul. „Acestia sunt chemati dintr-un loc indepartat”: ei sunt chemati la credinta, dar nu raspund, asemenea celui chemat de foarte departe, care nici nu-l aude pe cel care-l striga si nici nu-i poate raspunde. Cel care nu crede in Coran nu se foloseste de calauzirea lui, nu vede prin lumina lui si nu dobandeste niciun bine, fiindca, prin indepartare si necredinta, si-a inchis singur usa calauzirii.

Versetele 45 la 46

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ
وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

45. Noi i-am dat lui Musa Cartea, insa au aparut neintelegeri cu privire la ea. Daca nu ar fi fost un cuvant hotarat mai inainte de Domnul tau, s-ar fi judecat intre ei. Cu adevarat, ei se afla intr-o indoiala tulburatoare cu privire la ea.
46. Cine savarseste fapte bune o face pentru sine, iar cine savarseste raul o face impotriva sa. Domnul tau nu-i nedreptateste nicidecum pe robi.

„Noi i-am dat lui Musa Cartea”, asa cum ti-am dat tie Cartea, iar oamenii s-au purtat cu el asa cum se poarta si cu tine. Ei s-au impartit: unii au crezut in Carte, au fost calauziti si s-au folosit de ea; altii nu au crezut si nu s-au folosit de ea. Daca nu ar fi fost Blandetea lui Allah si „un cuvant hotarat mai inainte de Domnul tau”, prin care pedeapsa este amanata pana la un soroc stabilit, ce nu poate fi grabit si nici intarziat, „s-ar fi judecat intre ei” de indata ce credinciosii s-au deosebit de necredinciosi, iar cei din urma ar fi fost nimiciti, deoarece pricina nimicirii lor devenise deplina.

„Cu adevarat, ei se afla intr-o indoiala tulburatoare cu privire la ea”: indoiala lor a ajuns sa-i tulbure si sa-i nelinisteasca; de aceea au respins-o si au tagaduit-o. „Cine savarseste fapte bune”, implinind ceea ce Allah si Trimisul Sau au poruncit, „o face pentru sine”: folosul si rasplata faptelor sale ii revin in lume si in Viata de Apoi. „Iar cine savarseste raul o face impotriva sa”: asupra lui se va intoarce vatamarea si pedeapsa in lume si in Viata de Apoi.

Aceste cuvinte ii indeamna pe oameni la bine si ii opresc de la rau. Fiecare beneficiaza de faptele sale bune si este vatamat de propriile fapte rele, iar niciun purtator de povara nu va purta povara altuia. „Domnul tau nu-i nedreptateste nicidecum pe robi”: El nu pune asupra nimanui faptele altuia si nu sporeste pedeapsa nimanui peste ceea ce a agonisit.

Repertoarul pasajelor comentate

Referinta indica sura si versetul. Numarul din dreapta indica pagina la care incepe pasajul.

Juzul 22 Sura al Ahzab

33:31.....	1
33:32–34.....	2
33:35.....	5
33:36.....	6
33:37.....	7
33:38–39.....	10
33:40.....	11
33:41–44.....	11
33:45–48.....	13
33:49.....	15
33:50.....	17
33:51.....	19
33:52.....	20
33:53–54.....	21
33:55.....	23
33:56.....	24
33:57–58.....	25
33:59–62.....	26
33:63–68.....	28
33:69.....	29
33:70–71.....	30
33:72–73.....	31

Juzul 22 Sura Saba

34:1–2.....	33
34:3–5.....	35
34:6.....	36
34:7–9.....	37
34:10–11.....	39
34:12–14.....	40
34:15–21.....	42
34:20–21 comentariu.....	45
34:22–23.....	46
34:24–27.....	48
34:28–30.....	51
34:31–33.....	52

34:34–39.....	54
34:40–42.....	56
34:43–45.....	57
34:46–50.....	59
34:51–54.....	61

Juzul 22 Sura Fatir

35:1–2.....	63
35:3–4.....	64
35:5–7.....	65
35:8.....	66
35:9.....	67
35:10.....	67
35:11.....	68
35:12–14.....	69
35:15–18.....	72
35:19–24.....	74
35:25–26.....	76
35:27–28.....	76
35:29–30.....	78
35:31–35.....	78
35:36–37.....	82
35:38.....	83
35:39.....	83
35:40.....	84
35:41.....	85
35:42–43.....	86
35:44–45.....	87

Juzul 22 Sura Ya Sin

36:1–12.....	89
36:13–27.....	93

Juzul 23 Sura Ya Sin

36:28–32.....	97
36:33–36.....	98

36:37–40.....	99
36:41–50.....	101
36:51–54.....	104
36:55–58.....	105
36:59–67.....	106
36:68.....	108
36:69–70.....	109
36:71–73.....	110
36:74–75.....	110
36:76.....	111
36:77–83.....	111

Juzul 23 Sura as Saffat

37:1–11.....	114
37:12–21.....	116
37:22–26.....	118
37:27–39.....	118
37:40–49.....	121
37:50–61.....	123
37:62–74.....	125
37:75–82.....	127
37:83–113.....	128
37:114–122.....	133
37:123–132.....	134
37:133–138.....	135
37:139–148.....	136
37:149–157.....	138
37:158–160.....	139
37:161–163.....	139
37:164–166.....	140
37:167–182.....	140

Juzul 23 Sura Sad

38:1–11.....	143
38:12–15.....	146
38:16–20.....	147
38:21–26.....	148
38:27–29.....	150
38:30–40.....	151
38:41–44.....	157
38:45–47.....	158
38:48–54.....	159

38:55–64.....	161
38:65–88.....	163

Juzul 23 Sura az Zumar

39:1–3.....	168
39:4.....	171
39:5–7.....	172
39:8.....	174
39:9.....	175
39:10.....	176
39:11–16.....	177
39:17–18.....	179
39:19–20.....	180
39:21.....	181
39:22.....	182
39:23.....	183
39:24–26.....	185
39:27–31.....	186

Juzul 24 Sura az Zumar

39:32–35.....	188
39:36–37.....	190
39:38.....	191
39:39–40.....	192
39:41.....	192
39:42.....	193
39:43–44.....	194
39:45–46.....	195
39:47–48.....	196
39:49–52.....	197
39:53–59.....	198
39:60–61.....	201
39:62–63.....	202
39:64–66.....	203
39:67.....	205
39:68–70.....	205
39:71–75.....	207

Juzul 24 Sura Ghafir

40:1–3.....	211
40:4–6.....	212
40:7–9.....	214

40:10–12.....	217
40:13–17.....	219
40:18–20.....	222
40:21–22.....	223
40:23–46.....	224
40:23–25 comentariu.....	227
40:26–29 comentariu.....	227
40:30–35 comentariu.....	230
40:36–37 comentariu.....	232
40:38–44 comentariu.....	232
40:45–46 comentariu.....	233
40:47–50.....	234
40:51–52.....	235
40:53–55.....	236
40:56.....	237
40:57–59.....	237
40:60.....	238
40:61–65.....	239
40:66–68.....	242
40:69–76.....	243
40:77–78.....	245
40:79–81.....	247
40:82–85.....	248

Juzul 24 Sura Fussilat

41:1–8.....	250
41:9–12.....	253
41:13–14.....	255
41:15–18.....	256
41:19–24.....	257
41:25.....	259
41:26–29.....	260
41:30–32.....	262
41:33.....	263
41:34–35.....	264
41:36–39.....	265
41:40.....	267
41:41–42.....	267
41:43.....	268
41:44.....	269
41:45–46.....	270